

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

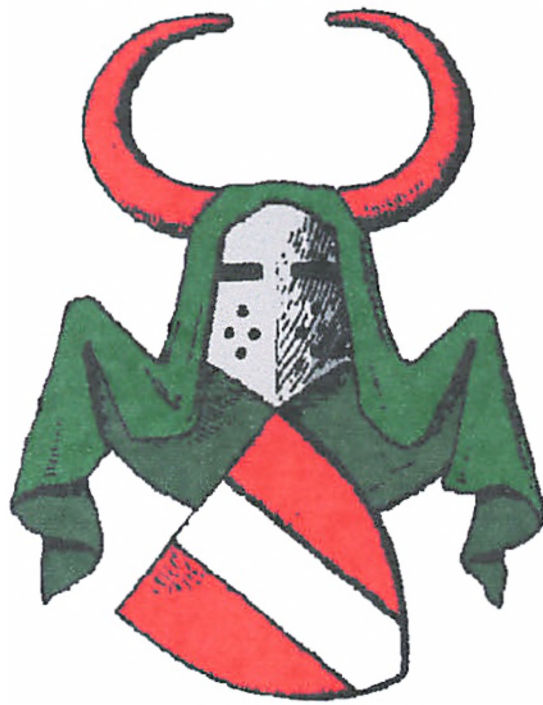
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN
SPLITTORFF

S L Æ G T E N

S P L I T T O R F F

DEN DANSKE MIDDELALDERSLÆGT SPLITTAFF
fra 1310 til 1571
(med aner fra 1266)

og

DEN NYERE DANSKE SLÆGT SPLITTORFF
fra 1707 til i dag
(med aner fra 1439)

Torben Hvidegaard, Callunavej 19, 3450 Allerød

Januar 1999

FORORD

Hermed fremlægger jeg en beskrivelse af min kones slægt i videste forstand, således som den har udviklet sig gennem godt 700 år. Den i Danmark optrædende slægt kan tidsmæssigt deles i en middelalder-slægt og en nyere slægt.

Middelalder-slægtens mandslinie, der hører til den jyske uradel, optræder i Jylland og sporadisk i det øvrige Danmark fra 1310 til 1571. Mandslinien har utvivlsomt sit udspring i Mecklenburg, hvor vi finder bærere af slægtsnavnet 1306 i Stralsund og 1266 i Rostock.

Den nyere slægt optræder for første gang i Danmark i 1707, hvor den er aktiv på Sjælland, hvortil den er indvandret fra Hessen. I Hessen kan mandslinien føres tilbage til omkring 1500 i Oldenrode og utvivlsomt til 1439 i Northeim. Det er endda nærliggende at antage, at denne nyere slægt har forbindelse til 1266 og 1306 de nævnte steder i Mecklenburg, hvorfra den via en optræden 1319 i Hannover har bevæget sig videre sydpå til Hessen. Hvis denne antagelse er rigtig, udgør middelalder-slægten og den nyere slægt således én slægt.

På den kvindelinie, der slutter sig til 2. generation af den nyere danske slægt, finder man slægten på gammel dansk grund allerede i det tidlige 1500-tal i Flensborg. Denne kvindelinie kan føres videre tilbage til adelsslægterne Hoyer og Schack. Hoyer-slægten, der findes fra c1415, blev adlet i 1513 af Frederik 1, mens slægten Schack, der kan føres helt tilbage til 1162, i 1658 blev optaget i den danske adel af Frederik 3.

Nærværende beskrivelse begynder med middelalder-slægten, fortsætter med de tyske aner til den nyere slægts mandslinie og behandler derpå den nyere slægt i Danmark med dens forgreninger til Skåne og USA. Derimod ligger en behandling af den i Tyskland fra o1700 forblevne slægt med dennes forgreninger til USA uden for denne fremstillings rammer, idet der her må henvises til det senere omtalte værk af *Heinz Peter Splittorf*.

Forskningen i middelalder-slægten er udført via dybtgående studier i litteratur og andre kilder som listet i bilag B. Den nyere slægt er kortlagt ved hjælp af de sædvanlige slægtshistoriske hjælpemidler som kirkebøger, folketællinger, skøde- og panteprotokoller, skifteprotokoller, tingbøger, brandtaksationer, matrikulære kilder etc. Jeg har desuden brugt IGI-kort fra International Genealogical Index samt enkelte trykte og håndskrevne kilder som anført i bilag O.

Selv med disse hjælpemidler kunne jeg ikke være kommet så langt uden værdifuld hjælp fra mange personer. Her må jeg først og fremmest takke *Frederik Bang Splittorff* i København for mange gode samtaler og oplysninger, ikke mindst hans slægtstavle, der især er fyldig for tiden efter Johannes Splittorff d.y., men også for at have overladt mig Agnes Splittorff Christensens håndskrevne slægtsminder. *Lennart Splittorff* i Arlöv har beredvilligt indsamlet og opstillet oplysninger om Emil Splittorffs efterslægt i Skåne. Tilsvarende har *Kurt Splittorff* i USA sendt mig data om slægten efter Einar Johannes Splittorff, der indvandrede i 1906. Kontakten blev etableret via internet til Kurts den gang 90-årige far.

Greta Østergaard Pedersen i Videbæk har givet gode erindringsglimt om Julius Splittorffs barndom og oplysninger om hans senere virke. *Olivia Splittorff Christensen* i Haderslev har foruden bogen om Bang-slægten sendt efterladte papirer om Antoinette og Valdemar Ørning. *Lars Splittorff* i Fjenneslev har givet oplysninger om sin egen gren af familien, herunder om farbroderen Frederik Johannes Splittorff i USA. Min kones landinspektørkollega *Svend Balslev* i Virum (selv en slægts- og personalhistoriker om nogen) har udover oplysninger om skovfolk givet mange tip og oplysninger, efterhånden som han er stødt på dem.

På et ret sent stadium af arbejdet har jeg fået udbytterig kontakt med *Heinz Peter Splittorf*, Moers-Repelen i Tyskland. Han har samtidig med mig hovedsagelig forsket i den del af slægten, der er forblevet i Tyskland incl. dennes udløbere i USA. Vi har udvekslet materiale, hvilket for mig har betydet, at jeg har fået et solidt grundlag for den nyere slægts forhistorie i Tyskland. En ligeledes sen kontakt er *Jette Cederquist* i Allerød (der nedstammer fra Christian Splittorffs kone og hvis mand ligesom jeg nedstammer i direkte mandslinie fra Laurs Sørensen Hvidegaard i Hjørring), der har givet oplysninger om bl.a. slægten i Tved ved Svendborg og dermed har lukket et hul i anerækken.

Jeg har fået stor hjælp fra min svigermor, *Valborg Splittorff* i Viborg og hendes børn, ligesom data fra hendes halvbror *Arnfred Jensen* i Aalborg har dannet startgrundlag for kortlægningen af Valborgs mødrene slægt. Fra min kone, *Jonna*, har jeg fået konstant opmuntring til arbejdet, ligesom hun kritisk har gennemlæst flere udgaver af manuskriptet. Min søn, *Tore*, har lavet det smukke våben på titelbladet.

En slægtsbog, der som denne forsøger at fortælle en historie og ikke blot give en opremsning af navne, vil uundgåeligt afspejle sin forfatters forbindelse med slægten og dermed hans interesse i slægten og ikke mindst hans umiddelbare adgang til informationer. Det gælder i hvert fald for denne bog, hvor det både har været naturligt og

nemmere for mig at gøre særlig meget ud af min kones linie, ligesom jeg har kortlagt min svigermors afstamning tilbage til 01600. Jeg har dog søgt så vidt det har været overkommeligt og oplysninger har været tilgængelige at give en udførlig beskrivelse af samtlige Splittorffer der har levet i Danmark eller er udgået herfra.

Der findes hist og her i fremstillingen endnu nogle uafsluttede ender, som jeg håber at få udfyldt i det fortsatte arbejde, ligesom jeg håber at modtage supplerende oplysninger fra slægten og andre interesserede.

Allerød, januar 1999

Torben Hvidegaard

INDHOLD

I	SLÆGTENS VABEN	10
II	SLÆGTSNAVNEN	12
<u>M I D D E L A L D E R S L Æ G T E N (1266 - 1571)</u>		
III	MIDDELALDERSLÆGTEN SPLITTAFF	14
	MECKLENBURGSKE ANER	15
	DEN DANSKE SLÆGT	15
	IKKE-SLÆGTSMEDLEMMER	29
	SLÆGTSFORBINDELSER	31
	GODSBESIDDELSER	32
BILAG A	LUCOPPIDANS SLÆGTEBOG	34
BILAG B	KILDER TIL MIDDELALDERSLÆGTEN	35
<u>D E N N Y E R E S L Æ G T (1439 -)</u>		
IV	TYSKE ANER TIL DEN NYERE SLÆGT	37
V	HOVEDTRÆK VED DEN NYERE SLÆGT	42
<u>D E 5 F Ø R S T E G E N E R A T I O N E R</u>		
VI	1. GENERATION: JOHANNES SPLIETTORFF, Vemmetofte	46
	A ANNE KIRSTINE g. MOGENSEN BIØRN, Frederiksberg	51
	C JOHAN HENDRICH SPLITTORFF, Vemmetofte	52
	E CARL SPLITTORFF, Heldager	54
	1) JOHANNES CARLSEN SPLITTORFF, Berritsgård	56
	a) ABELONE g. OLSEN, Kallø Mølle	58
	2) ELSE MARIE g. SOLBIERG, Egense	59
	5) HENDRICH CARLSEN, Heldager	60
	j) MADS JØRGEN HENDRICHSEN, Kirkeby	62
	6) JØRGEN CARLSEN, Egense	63
	G NIELS SPLITTORFF, Næstved & Herlufsholm	64
	1) JOHAN SPLITTORFF, København	66
	b) NIELS JOHAN SPLITTORFF, Oksenvad	68
VI*	FORÆLDRE TIL ELSE MARIE KROM, Vordingborg	70
VI**	FORÆLDRE TIL SYBILLA LANGE, Næstved	71

VII	2. GENERATION: CONRADT SPLITTOFT, Lerchenborg	72
	A BIRGITTE g. ALBRETH, Asnæs skov	76
	E CHRISTIAN SPLITTOFT, Asnæs	78
	F KIRSTINE g. WEINREICH, Bjergsted	79
	H SIDSE CATHRINE g. CHRISTENSEN, København	82
	J MORTEN CONRAD SPLITTOFT, København	83
VII*	METTE MORTENSDATTERS 2. ÆGTESKAB, Kalundborg	84
VII**	ANER TIL BARBARA KIRSTINE HØYER	85
VIII	3. GENERATION: JOHANNES SPLITTORFF d.æ., Øresø Mølle	93
	B CONRAD SPLITTORFF, Asnæs skov	96
	1) ANDREA g. SIMONSEN, Jorløse	97
	2) JOHANNE g. TAMM, Hedevidgsløst, Lerchenborg	99
	3) EDEL g. BANG, Birkendegård, Lerchenborg	100
IX	4. GENERATION: ANDREAS SPLITTORFF, Øresø Mølle	102
IX*	ANE CATHRINES 2. ÆGTESKAB, Kongens Mølle	103
X	SLÆGTERNE MØLLER, møllerne ved Skarresø	104
	A SLÆGTEN I STRIDS, KONGENS OG RANGLE MØLLER	105
	1. Gen.: JØRGEN AXELSEN MØLLER	105
	2. Gen.: CHRISTEN JØRGENSEN MØLLER d.æ.	105
	3. Gen.: JØRGEN CHRISTENSEN MØLLER	106
	4. Gen.: CHRISTEN JØRGENSEN MØLLER d.y.	108
	B SLÆGTEN I GRYPDE MØLLE	111
XI	5. GENERATION: JOHANNES SPLITTORFF d.y., Øresø Mølle	112
	C ANNA g. HEJE, Nakskov	115
	D EMIL SPLITTORFF, Rangle Mølle m.m.	116
	G CHRISTINE MARIE g. CHRISTENSEN, Mårum	117
	K HENRIETTE g. TAMM, Sövde & Blentarp, Skåne	119
	L JOHANNE g. MØLLER, Nakskov	121

A N T O N I N S S T A M M E

XII	6. GENERATION: ANTONIN SPLITTORFF, Källesjö	122
	A EDEL MARIA g. CHRISTENSEN, København	125
	1) ANTOINETTE g. ØRNING, Frederiksberg	126
	2) KNUD ARNE SPLITTORFF CHRISTENSEN, København	127
	B ANNA EMILIE g. NIELSEN, København m.m.	128
	4) ELLEN MARGRETHE g. OVESEN, Bording m.m.	129
	C LOUISE JOHANNE SPLITTORFF, Oringe	130
	2) VAGNER AAGE SPLITTORFF, Slaglille	132
	a) LARS SPLITTORFF, Fjenneslev	133

	J LUDVIG BANG SPLITTORFF, Frederiksberg	134
	1) JOE g. BLICHER, Højbjerg	135
	3) EMILIE g. STÆHR, Virum	136
XIII	7. GENERATION: OVE SPLITTORFF, Århus	137
XIV	8. GENERATION: FREDERIK BANG SPLITTORFF, København	138
XV	9. GENERATION: HANNE SPLITTORFF, København	139

C H R I S T E N S S T A M M E

XVI	6. GENERATION: CHRISTEN SPLITTORFF, Nyboder	140
	A MARIA VILHELMINE g. CHRISTOFFERSEN, København	143
	F THALIA g. SASS, USA	144
XVII	7. GENERATION: EINAR JOHANNES SPLITTORFF, USA	145
	B ELLEN MARJORIE g. EIKE, USA	146
XVIII	8. GENERATION: ALBERT HENRY SPLITTORFF, USA	147
	A KAREN MARIE g. DAIGNAULT, USA	148
	B KATHY CAMPBELL g. MACKENZIE, USA	149
XIX	9. GENERATION: KURT SPLITTORFF, USA	150

W I L H E L M S S T A M M E

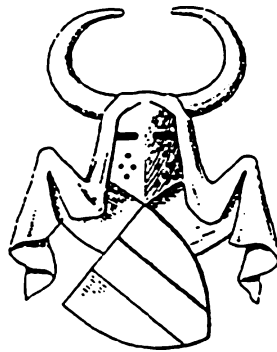
XX	6. GENERATION: WILHELM SPLITTORFF, København m.m.	151
	B EMIL SPLITTORFF, Ystad	154
	1) GULLY g. SUNDSTRÖM, Stockholm	155
	2) ANDREA g. MANSSON, Frövi	156
	4) TORSTEN SPLITTORFF, Arlöv	157
	b) SVEN SPLITTORFF, Åkarp	158
	c) INGRID g. JOHNSON, Arlöv	159
	d) LENNART SPLITTORFF, Arlöv	160
	e) KARL-ERIK SPLITTORFF, Staffanstorps	161
XX*	ANER TIL ANDREA ELIASSEN g. SPLITTORFF, København	162
XX**	ANER TIL ALVA DÖRING g. SPLITTORFF, Skåne	165
XXI	7. GENERATION: JULIUS SPLITTORFF, Holstebro	166
	C GRETA g. ØSTERGAARD PEDERSEN, Videbæk	168
XXI*	ANER TIL AUGUSTA GREFLUND g. SPLITTORFF, Ystad	169

XXII	8. GENERATION: WILLIAM SPLITTORFF, Viborg	171
	B JONNA g. HVIDEGAARD, Allerød	175
	C AASE g. RAMSBY, Vilhelmsdal	177
	E ERIK SPLITTORFF, Frederiksberg	179
XXII*	ANER TIL VALBORG JENSEN g. SPLITTORFF	180
XXIII	9. GENERATION: OVE SPLITTORFF, Svendborg	194
<u>D I V E R S E</u>		
XXIV	JOHANNES SPLITTORFF FREDERIKSEN	196
XXV	VANDMØLLERNE VED SKARRESØ	197
	A GENERELT OM MØLLERNE	197
	B DE ENKELTE MØLLER	201
XXVI	TOBAKSFABRIKKERNE I YSTAD	206
BILAG C	KORT OVER KONGENS MØLLER	208
BILAG D	EJERE OG FÆSTERE AF MØLLERNE	209
BILAG E	FOLKETÆLLINGER PÅ MØLLERNE	213
BILAG F	BESKRIVELSE AF ØRESØ MØLLE 1811	218
BILAG G	OVERSIGT OVER SPLITTORFF SKOVFOLK	220
BILAG H	OM JOHANNES OG MARIE GEORGINE SPLITTORFF	222
BILAG J	SKANSKE GARDE BEBOET AF SLÆGTEN	225
BILAG K	FÆSTEBREV FOR JOHANNES SPLITTORFF 1836	226
BILAG L	DANSK BREV AF JOH: SPLIETTORFF 1719	230
BILAG M	TYSK BREV AF JOH: SPLIETTORFF 1719	231
BILAG N	BOET EFTER JOHAN HENDRICH SPLITTORFF 1739	232
BILAG O	LITTERATUR OM DEN NYERE SLÆGT	238
	REGISTER TIL DEN NYERE SLÆGT	239

AFSNIT ISLÆGTENS VÅBEN

Den tidligst kendte brug af slægtsvåbenet er 18-12-1310. Våbenet bruges sidste gang til besegling (altså som officiel underskrift) 5-7-1490. Det bruges dog også i dag af medlemmer af den nyere slægt til dekorative formål.

Det består af en hvid pæl i rødt felt, med to røde vesselhorn på hjelmen.

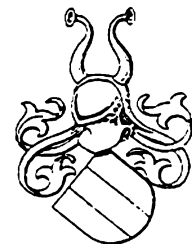

Våbenet minder om våbenerne for tre andre uradelsslægter:

Brahe har en hvid pæl i sort felt og to sorte horn, hver med en hvid bjælke (og ofte med fire fjer), i nyere tid en fjer mellem hornene. Slægten kendes fra 1364 til 1786.

Giordsen har to gange lodret delt i sort, hvidt og rødt og har et sort og et rødt horn. Slægten kendes fra 1344 til 1561.

Genvæther har en pæl med ranke. Farver og eventuel hjelmfigur er ukendte. Slægten kendes fra 1259 til 1384.

Slægtsnavnet Splittaff optræder undertiden i middelalderlige kilder som forkortet til Split, hvilket kan føre til forveksling med to andre uradelsslægter, Split og Splid. Ligheden mellem de tre slægter er dog rent navnemæssig, idet de har vidt forskellige våbener:

Split er lodret delt og har to horn, hver med fem faner (eller fire fjer og tre stilke med blade). Farver er ukendte. Slægten kendes fra 1306 til 1513.

Splid har en hummerklo både i skjoldet og på hjelmen. Farver er ukendte. Slægten kendes fra 1416 til 1497.

Splid Fasti har en rød stormstige på hvidt felt. På hjelmen en sort morian med rødt pandebånd. Slægten kendes fra 1429 til 1628.

AFSNIT IISLÆGTSNAVNEN

Slægtsnavnet har givetvis sin oprindelse i nedertysk (plattysk). På middelnedertysk har man tilnavnet "Splijtoff", der betyder "split op, spalt op". På nyledertysk findes tilnavnet "Splietop" om en brændehugger, jfr. det middelnedertyske verbum "afspliten": splitte eller skille ad. Endelig har man på middelnedertysk tilnavnet "Splitaf", opkaldt efter et stednavn i Mecklenburg.

På ældre nydansk har man verbet "splide": slide i eller sønderrive. Endvidere verbet "opsplide": slide op.

I Danmark er navnet i Middelalderen blevet opfattet og gengivet vidt forskelligt:

Spiitaff	Spiltehaff	Spiltthoff	Spitaff
Spliafh	Splid	Spliid	Spliitaf
Spliitaaf	Spliith	Split	Splitaf
Splith	Splithaff	Splithof	Splithoff
Splitof	Splitoff	Splitoft	Splitou
Splittaf	Splittaff	Splytaf	Splythow
Spytaff			

Med forbehold for denne række af varianter kan slægtsnavnet siges at have gennemløbet følgende hovedformer fra det oprindelige Splitaf:

Splitaf - Splitaff - Splittaff - Splittorff.

"f" til "ff". Formen "af" er enerådende før 1323, og overgangen til "aff" kan med rimelig sikkerhed sættes til midten af 1300-tallet.

Langt senere er der i forbindelse med indvandringen af den nyere slægt i 1700-tallet nogen usikkerhed i Danmark over for stavemåden, hvor man nu og da støder på endelsen "orf", men fra 1780'erne bliver "orff" enerådende.

"t" til "tt". I Danmark optræder "tt" allerede fra 1330'erne.

"aff" til "orff". Det er den traditionelle opfattelse i den danske slægt, at "Splittorff" er opstået som en fejllæsning af "Splittaff". Baggrunden er, at bogstavet "a" i gotisk skrift ligner "or" i latinsk skrift, og umiddelbart virker denne forklaring naturlig. Men denne fejllæsning måtte i så fald være sket allerede i begyndelsen af 1700-tallet, hvor ingen havde besvær med at læse gotisk, en skrift der holdt sig meget længe netop i Tyskland og Danmark. I Danmark var

gotisk skrift almindelig frem til midten af 1800-tallet, og den blev først afskaffet i skolerne i 1875.

Det vi kan konstatere er, at Johannes i 1676 og 1688 bliver henholdsvis døbt og konfirmeret i Hessen med endelsen "aff", og at han fra 1707 udelukkende omtales i Danmark med noget der nærmest ligner "orff", som tilsyneladende falder mere naturligt for dansk sprogøre. Dette har han åbenbart indrettet sig efter, for fra 1719 har vi hans personlige underskrift som "Spliettorff". Ganske tilsvarende ses det, at Johann Henrich Splittaff (1680-1739) efter at være rejst fra Hessen til Sverige kalder sig Splittorf eller Splittdorff (se afsnit IV).

I Tyskland forekommer formen "Splitaf" praktisk talt ikke, mens "Splittaff" bruges fra o1500 til 1851 som dåbsnavn. "Splittaff" er yderst sjælden. Den indføres af Johannes (c1609-1688), der døbes Splitaff, men kalder sig Splittaff, hvilken form bruges af hans børn og børnebørn, og så er det slut. "Splittorf" optræder som dåbsnavn fra 1701 og er siden midten af 1800-tallet den altdominerende tyske navneform ved siden af varianter som Splitorp, Splittab etc. Derimod er formen "Splittorff" aldrig blevet brugt i Tyskland som dåbsnavn, men den del af den tyske slægt, der udvandrer til USA, skifter fra 1870'erne over til at bruge denne form, der i dag er enerådende i USA, idet den jo også bruges af den fra Danmark indvandrede slægt.

Stednavn. Der er ovenfor nævnt et stednavn i Mecklenburg med relation til middelalder-slægten. Også den nyere slægt har givet anledning til et stednavn. På Lolland ligger i Storskoven ca 1 km øst for Kallø "den anselige, afdækkede jættestue, Splittorfs Høj, et 8½ m langt kammer, hvori er fundet en del oldsager", som det siges i Traps Danmark. Lolland-Falsters Historiske Samfunds Arbøger, XXVIII, s 46, kalder den Splittorps Høj og oplyser, at den blev udgravet i 1895 og indholdet ført til Orebygård samlingen. På KMS's nyeste kort betegnes den Splitovs Høj. Om navngiveren: se afsnit VI-E-1.

AFSNIT III: MIDDELALDERSLÆGTENOVERSIGT OVER SPLITTAFF'ER I DETTE AFSNIT

Mecklenburgske aner

JACOB (nævnt 1266), Rostock
 JOHANNES (nævnt 1306), Stralsund
 GUNTERE (nævnt 1319), Hannover

Den danske slægt

THRUGILS, ridder (nævnt fra 1310, død 1331), Ribe
 THORMOD (nævnt 1323-26), Jelling
 JOHANNES, væbner (nævnt 1323-38), Jelling
 JACOB, biskop (nævnt fra 1327, død 1345), Ribe
 JOHANNES, ridder (nævnt 1330), Sønderjylland
 MAGNUS, ridder (nævnt 1355), Skærshøj
 JACOB, ridder (nævnt 1360-63), Bornholm
 GUNNAR, ridder (nævnt fra 1345, død 1399), Stånum
 NIELS
 JACOB, væbner (nævnt 1394-1422), Himmerland
 JON, væbner (nævnt 1396-1424), Tørslev
 LILLE OVE, væbner (nævnt 1396-1437), Kærbygård (svoger)
 JEP (nævnt fra 1401, død c1430), Kjellerup (svoger)
 HEMMING (1300-tallet), Ringsted
 HANS, købmand (nævnt 1441), Flensborg
 HERMAN, maler (nævnt 1465-68), Randers
 CHRISTIERN, abbed (nævnt 1486-90), Øm
 HERMAN, provst (nævnt fra 1536, død 1568), Vester Han herred
 FRANTZ, munk (nævnt 1571), Jylland

Ikke-slægtsmedlemmer

OTTO, ridder (nævnt 1307-17), Holsten
 JENS, skibschef (nævnt fra 1531, død 1572), Norge

AFSNIT IIIMIDDELALDERSLÆGTEN SPLITTAFFMECKLENBURGSKE ANER

Den første sikre repræsentant for slægten i Danmark er Thrugils Splitaf, der i 1310 benytter slægtens våben. Hans fornavn er afgjort nordisk, så han er uden tvivl født i Danmark, og det samme gælder muligvis hans far, der har givet ham et så nordisk navn. Men hans farfar er antagelig fra Mecklenburg, hvor Splitaf som nævnt findes som stednavn. Mecklenburg er under dansk herredømme fra 1185 til 1223, og i den periode indvandrer flere slægter til Danmark. Syd for grænsen finder vi følgende personer:

1. Jakob Splitaf, nævnt 1266 i Rostock Stadtbuch
2. Joh(ann/es) Splitaf, nævnt 1306 i Stralsund Stadtbuch
3. Guntere Splitaf, nævnt 1319 i Hannover Bürgerbuch

I hvert fald de to første hører på grund af deres navne sandsynligvis til den følgende danske slægt.

(Kilde: Heinz Peter Splittorf)

DEN DANSKE SLÆGT

Slægten tilhører den jyske uradel, der oprindeligt er en personlig tjenesteadel. Fra omkring 1300 får den karakter af en fødselsadel opdelt i riddere og væbnere, uden at det personlige tjeneste- og troskabsforhold til kongen hører op. Adelsmænd skal yde krigs- og høftjeneste (medmindre de er gejstlige) og får til gengæld skattefrihed, embeder, len og andre privilegier.

Adelsgrundlaget ændrer sig imidlertid i 1400-tallet til at blive baseret på jordbesiddelser, og her opnår slægten ikke at samle sig så mange ejendomme, at den kan komme med i den nye adel, den såkaldt "gamle danske adel", der definerer sig som en godsejeradel.

Herom siger historikeren Erik Arup: "Familien Splittaff hører til de danske væbnerslægter, storbondeslægter i landsbyerne, der dukker op i 14. aarh. og saa atter hastigt forsvinder i 15., fordi deres godsrigdom aldrig blev stor nok til at holde dem indenfor den danske adel, saaledes som denne netop i 15. aarh. afgrænsede sig."

Den vældige godssamling i 1400-tallet fører til en kraftig reduktion af adelsslægterne. Af 416 slægter i 1400 er de 165 forsvundet før reformationen i 1536 - altså ikke nødvendigvis uddøde, men ophørt med at blive registreret som adelige. Men også den ringe tilgang til adelen, der mere og mere optræder som en lukket kreds, har i kombination med den store dødelighed gjort sit til at reducere antallet af slægter.

Identifikation af adelsslægter i middelalderen må hovedsagelig foretages ud fra de benyttede brevsegl. Splittaff er dog en af de slægter, hvor mange medlemmer allerede i 1300-tallet fører fast slægtsnavn, men det er ikke en betingelse for at blive regnet med til slægten. Fx er den kendte Hvideslægt ganske ukendt for Middelalderen selv, idet ingen af Skjalm Hvides mandlige efterkommere vides at have kaldt sig Hvide. Først i 1526 efter herredagen i Odense, udsteder Frederik 1 en forordning om, at adelen skal antage faste slægtsnavne.

I det følgende omtales de personer i datidens Danmark, der *kan* høre til middelalderens slægten, dvs. personer der enten 1) fører slægtsvåbenet, 2) bruger slægtsnavnet eller en variant deraf, eller 3) hvis tilhørsforhold til slægten fremgår af oplysningerne iøvrigt. Som det vil ses, er der påvist slægtsskab mellem en del af personerne.

4. Ridder THRUGILS SPLITAF (nævnt fra 1310, død 1331)

Han har næppe haft en varig topstilling i landet, for så havde vi vidst mere om ham, men at han er en meget betydningsfuld person, fremgår af det følgende.

18-12-1310 (ikke 1311 som hos Huitfeld) skriver kong Erik Menved et forligsbrev til hertug Otto af Stettin, efter at denne har forpligtet sig til kongen. Udover kongen besegles brevet kun af 3 stormænd, nemlig "Troels Splitoff" (som Huitfeld kalder ham), Jacob Flæp Saltensee og Henrich Albretssøn. Trugils's besegling i 1310 er den tidligst kendte brug af Splittaff våbnet.

Trugils er også med i fredstraktaten mellem kong Erik Menved og hertug Erik af Sønderjylland, der tiltrædes 14-12-1315 i Nyborg af 74 stormænd deriblandt ridder "Trugillus Splitaf".

"Thrugillus dictus Spliafh" er sammen med to andre Splittaff'er tingsvidne 16-8-1323 på Jelling sysselting. Her godtgør Hr Niels Brok fra Horsens, at noget omstridt gods i Lysholt er blevet tilskødet ham.

"Thrugillus Splitaf" giver 17-6-1331 - kort før sin død - nogle ejendomme i Heslund (Gørding sogn) og i Darum Enge til Ribe Domkirke, hvor Jacob Splittaff er biskop siden 1327. Dødsdatoen synes at være 15-7-1331.

5. THORMOD SPLITHAFF (nævnt 1323 og 1326)

"Thormæt Spliafh" er tingsvidne 16-8-1323 i ovennævnte sag på Jelling sysselting.

"Thormoth Splithaff" vidner 23-11-1326 vedr. den århusianske Broder Degns ejendomsret til gårde i Agård og Brande.

6. Væbner JOHANNES/HANS SPLITTAFF (nævnt fra 1323 til 1338)

"Iohannes Spliafh" er ligeledes tingsvidne 16-8-1323 i Jelling.

"Hans Splittaff" deltager i biskop Jacob Splittaffs forlig 1-10-1330, hvor han betegnes som væbner.

Johannes gør 23-6-1338 fordring på en gård i St Hansgade i Ribe, der 25-5-1338 er testamenteret af Hr. Vilhelm, præst og forstander for Pughus, til fordel for fattige skolebørn. Grev Geert afviser dog i brev af 4-10-1338 fra Holstebro kravet fra "Johannes Splittaf".

Tidsmæssigt kan denne Johannes godt være identisk med ovennævnte Johannes/Johann (2).

7. Biskop JACOB SPLITAF (nævnt fra 1327, død 1345)

Jacob er uden sammenligning den største personlighed i middelalderlægten.

Ifølge Ribe Bispekrønike er han "af adelig slægt og en højhjærtet mand".

Historikeren Arrild Huitfeldt skriver i 1604, at i 1327 "bekom Mester (dvs. magister) Jacob, som blev kaldet Splittaff, biskopsdømmet, som var en ædelmand og stormodig. Og var for sine kirker og præster i stiftet så omhyggelig, at han nødtes, formedelst sin slægts og andres hjælp, at tænke på, hvorledes han kunne beskærmes imod åbenbar overvold og uret. Den tid han med gudelig påmindelse kunne intet udrette hos præsterne, satte han sig med krigsmagt op imod stormægtig herre Hr. Valdemar, hertug i Jylland (dvs. Sønderjylland) og imod grev Geert af Holsten og Stormarn".

Historikeren Suhm siger o1790, at "Jacob Splytaf --- var en ædelmodig og patriotisk Herre, som altid var Kongehuset tro, og elskede sit Land; han var magister, og havde vel rejst og studeret i fremmede Lande".

Erik Arup skriver i 1926, at han "ikke er i forbindelse med de store herremandsslægter og derfor vel uden fastere fod i sit eget bispedømme som ogsaa temmelig ukendt med, hvorledes den store politik i landet da laa. Snarest var han afhængig af eller i føling med de jyske væbnerkredse, han tilhørte, og som maaske ved deres indflydelse havde sat hans valg til bisp igennem. Denne antagelse vil forklare, at han staks uden videre overvejelse sluttede sig til den nørrejyske væbnerbevægelse, men senere, da han havde set, hvortil den førte, gik over til det samarbejde med de ledende politiske kredse i landet, der maatte være naturligt for ham i hans egenskab af dansk bisp".

Han kommer formentlig fra Århus stift, idet han ejer en gård i Skåde, som han 13-4-1341 tilskøder domkapitlet i Århus.

Han tager magistergrad og bliver biskop i Ribe efter Johannes Hee, der dør 13-1-1327. Ved sin tiltrædelse finder han byen pantsat til marsk Ludvig Albrektsen Eberstein, der er varm tilhænger af grev Geert. Dette i kombination med Ribe bispesædes traditionelle modsætningsforhold til tyskerne og hertugerne i Slesvig er givetvis anledningen til, at han allerede året efter sin udnævnelse går i aktion mod holstenerne, der efter tilskyndelse af den danske adelsopposition i 1326 har indsat den 12-årige slesvigske hertug Valdemar 3 som konge (af navn) i stedet for Christoffer 2.

"Bisp Jacob Split aff Ribe oc Bisp Suend aff Aarhuss" (*Huitfeldt*) erklærer i 1328 sammen med en stor del af den jyske væbnerkreds deres støtte til Christoffer 2. Denne stærkt nationale jyske bevægelse rejser sig militært mod Valdemar 3 og grev Geert af Holsten og Stormarn. Bevægelsen erobrer Haderslev Slot i efteråret 1328 og befrier derved Christoffers ældste søn, Erik, fra 3 års fangenskab. Jyderne taber dog 16-4-1329 ved Gottorp til Abel, hertug Valdemars farbror.

Bisp Jacob er uden tvivl den egentlige leder af bevægelsen, men han får altså tilslutning fra bisp Svend, der dog tidligere har været positivt stemt over for grev Geert, idet han i 1326 medbesegler dennes forleningsbrev på Sønderjylland. Andre bisper, især Tyge af Børglum, er stærke modstandere af Christoffer 2.

Den samtidige Jyske Krønike finder, at de to bisper har været lidt for nævenyttige og har voldt mere skade end gavn: "Men de danske, der nu var sikre, begyndte at optræde frækt; da de nu intet frygtede, drog de ind i Sønderjylland og brændte borgen Haderslev, hvor grev

Gerhards mænd befandt sig, -----. Fra da af skabtes tyskernes tunge åg over Danmark -----."

Et helt andet synspunkt møder vi i det ligeledes samtidige "Klagedigt over Danmarks Ulykke", der er skrevet i sommeren 1329. Det indledes med ordene "Suk og klag kun som ved graven, sorgrige Danmark", og den er skrevet af "en mand, der er dybt bevæget af sit fædrelands skæbne" (*Arup*). Digtet berømmer "Jacobus Split Ripensis" og biskop Svend af Århus som de eneste gode danske inden for bispe- og stormandskredsen. Digtet er på 21 vers, og vers 13 lyder i oversættelse fra latin:

Jakob Split kun, værd at prise
 Bispen udi Ribe Stad
 og Hr. Svend derhos, den vise
 Aarhus Bisp at nævne med,
 Kirkens gode Styresmænd,
 hver af dem en Retfærds Ven,
 Sandhed god, fuld af Mod, -
 plejed Raad, øved Daad,
 bar for alle Pris derved.

Historikeren Jørgen Olrik skriver i 1937, at det er "mærkeligt at se, hvordan det er en del af de jydske stormænd, der nu er bærere af nationalfølelsen over for det overmægtige tyskervælde, medens det i Valdemarstiden var de sjællandske stormænd, der udgjorde Absalons og Valdemars kraftigste støtte. Også kan man med nogen grund opfatte denne mislykkede jydske samlingsbevægelse som et forvarsel om det folkerøre i Jylland, som elleve år senere skulle give stødet til omstyrtelsen af holstenernes magtstilling i Danmark".

Nederlaget i april 1329 ved Gottorp stopper dog ikke bevægelsen. "Bisp Jacob Splid aff Ribe (og) Suend aff Aarhus" (*Huitfeldt*) belejrer i forening med kong Christoffer Gottorp Slot, hvis forsvar ledes af hertug Valdemar. Grev Geert kommer dog slottet til undsætning og tilføjer i efteråret 1329 jyderne et afgørende nederlag på Hesterbjerg nær Gottorp.

Det kommer til forlig mellem Christoffer 2 og grev Geert 25-2-1330 i Ribe. Valdemar 3 bliver afsat som konge (men forbliver hertug af Sønderjylland) og Christoffer 2 får sin kongetitel anerkendt. På denne baggrund kan også Jacob udsone sig med grev Geert og hertug Valdemar. Forliget indgås 1-10-1330 i Åbenrå og medunderskrives af Jacobs "gode venner og slægt Herr (dvs. ridder) Hans Niclassøn og væbnerne Hans Splittaff og Hans Tyndering". I forliget fastslås det, at al forseelse mv. som følge af hændelserne i Haderslev og Gottorp skal være glemt. Parterne skal opretholde stadigt venskab til fælles gavn, og bispen, hans folk, og hans kirker og klostre vil blive beskyttet.

Samme dato, men udstedt i Ribe, udformer hertug Valdemar og grev Geert et frihedsbrev til biskop Jakob, hvori Ribe gejstligheds privilegier stadfæstes.

Jacobs stædighed og kamplyst viser sig også i en konflikt med paven om en bandlyst gejstlig, Henneke Henzesen. Denne har gået bodsgang til pavehoffet i Avignon og bekendt sine synder, der inkluderer mened, pligtforsømmelse, vold mod kolleger, værtshusbesøg, hor og spillelidenskab. Pave Johannes 22 tager ham til nåde og skriver 21-6-1329 fra Avignon til Jacob og beder ham tage godt imod Henneke. Senere på året, 19-12-1329, udnævner paven ovenikøbet Henneke til kannik i Ribe. Dette vil Jacob dog ikke finde sig i, og han reagerer ved 23-6-1330 at sende sit bud Vilhelm til Avignon med en skarp protestskrivelse. Sagen mellem Jacob og Henneke afgøres endeligt ved en appelret 13-3-1332 i Slesvig til fordel for Jacob.

For at styrke kantoriet i Ribe økonomisk udsteder Jacob 23-12-1330 i Ballum et brev om annektering af Almind syssels provsti og Smidstrup kirke. Medunderskriver er bl.a. ovennævnte ridder Hans.

Den oprørske bisp Tyge af Børglum bliver i 1330 fængslet af Christoffer 2, hvorpå landet bliver erklæret i interdikt. Tyge bliver sat fri igen i 1332 og samme år dør Christoffer 2, hvorefter landet i 8 år står uden konge. Ved grev Geerts mellemkomst får Tyge i 1337 hævet interdiktet, men forbeholder sig at rejse tiltale mod bl.a. bisperne Svend og Jacob som nogle af hovedmændene bag hans fængsling. Det er vel en del af baggrunden for, at bisp Svend i 1338 opsøger Christoffers yngste søn i Brandenburg, Valdemar (Atterdag), som allerede kalder sig "sand arving til Danmark".

Om Jacob siger Arup: "Bisp Jakob Splittaff sluttede sig derimod i sine senere aar, vel belært af de erfaringer, han havde gjort, til det danske rigsraadsparti, der mente, at Danmark nu for en tid var bedst tjent med ikke at have nogen konge". Påstanden er udokumenteret (som sædvanlig hos Arup) og utroværdig. Stædighed er mere karakteristisk for Jacob end opportunisme.

Hvorom alting er, så bliver Jacob med folk og gods i hvert fald taget under beskyttelse af den nye konge Valdemar Atterdag. Han bliver "fri for al kongelig tyngde og skat ---- og al anden besværing og tjeneste, som Kongens rettighed tilhører". Dette fremgår af brev fra Valdemar Atterdag givet 25-8-1341 i lejren ved Kalundborg. Jacob skal dog som alle andre i landet betale de almindelige afgifter til "rigets genløsning".

Han giver Ribe domkirke en gård i Flynder til sin "årtid", dvs. årlige sjælemesse.

"Jacobus dictus Spliitaf" dør 2-2-1345 og bliver begravet i domkirkens kor syd for biskop Christiern.

Ribehistorikeren J Kinch bemærker lidt syrligt i 1869, at "man ser ikke noget til, at han har været gavmild mod kirken eller kapitlet, som de fleste af hans embedsbrødre".

8. Ridder JOHANNES/HANS NICLESSØN (nævnt 1330)

Han er slægtning til Jacob og medbesegler som nævnt dennes forlig 1-10-1330 i Abenrå ("Hans Niclassøn") og dennes brev 23-12-1330 i Ribe ("Iohanne Niclæssun").

9. Ridder MAGNUS NICLESSØN (nævnt 1355)

"Magnus Niclissun" til hovedgården Skærsø på Djursland er vidne 10-4-1355, hvor Niels Jensen af Keldebæk overdrager til Esger Brok det gods på Sjælland og i Volsted, der er pantsat til ham af henholdsvis Anders Jensen af Estrup og dennes enke, Johanne. De andre vidner er Niels Tuesen og Tyge Skammelsen.

Han er desuden vidne 11-7-1355, hvor ridder Jens Pedersen af Hunderup afstår det gods i Thy, som han har arvet efter Niels Mogensen, til Valdemar Atterdag. De andre vidner er marsken Palle Jensen og væbner Niels Jensen af Keldebæk.

Det er nærliggende at tro, at Magnus og ovenstående Johannes er brødre. Deres far hedder altså Niels (Niclas).

10. Ridder JACOB SPLITAF (nævnt fra 1360 til 1363)

Han kan være opkaldt efter bisp Jacob, men er ikke søn af ham - på grund af navneskikken, ikke på grund af cølibatet, der aldrig blev effektivt i Danmark.

Jacob besegler sammen med 72 andre stormænd Valdemar Atterdags håndfæstning 24-5-1360 i Kalundborg ("Jacobus Spliitaaf" i den latinske original, "Splitoff" i Huitfeldts danske oversættelse af 1601).

Huitfeldt anfører dog en "Peder Albretssøn Splitoff", som imidlertid aldrig har eksisteret. Der er tale om en fejlafskrift, hvor Huitfeldt udelader "Jacobus", idet den latinske original efter hinanden har navnene "Petrus Albrict son" og "Jacobus Spliitaaf". Fejlen går igen i Lucoppidans håndskrift (se bilag A).

Der er 2-2-1361 en indførelse i Lübeck Niederstadtbuch om, at Herbord Kule og Godeke v. Reval har overgivet de 36 mark lybsk, som de har haft i varetægt på ridderen Herr Jacob Splitafs vegne, til ridderens notar.

Nogle kilder knytter ridder Jacob til Bornholm:

"Iacobus Split" nævnes således i brev af 8-12-1362 fra ærkebisp Niels i Lund, der har modtaget borgen Hammershus og øen Bornholm fra Valdemar Atterdag, og "det formedelst Jacob Split Ridder, som ham førnævnte ø og slot på kongens vegne antvordede", dvs. overdrog (*Huitfeld*).

I 1363 kvitterer ærkebisp Niels i Lund for noget bornholmsk gods og korn, som han har modtaget af "Iacob Spiltehaff".

11. Ridder GUNNAR JACOBSSØN/JÆYPSSØN (nævnt fra 1345, død 1399).

Gunnar er søn af Jacob (10).

Gunnar omtales første gang 30-3-1345 ("Gunnar Jæypsson") som modtager af pantegods fra Peder og Jens Lauridsen af den kendte slægt Panter, hvilket gentager sig 11-6-1355. Det drejer sig om en gård i Ørndrup, V Hornum sogn, to gårde i Hvanstrup og en gård i Støttrup, de tre sidste i Farsø sogn. Ved begge lejligheder omtales han som væbner. Fra de samme to personer samt Peders sønner, Anders og Lars, modtager han 20-4-1365 noget pantegods i Rold og Mejlby, og da er han blevet ridder.

Fra Peder Larsen (Lauridsen) modtager han bl.a. noget gods i Stånum, der skal have været ejet af Hvide-slægten. Det sker 16-4-1354 og 11-3-1358. På Kalø besegler han 14-3-1365 som vidne Niels Jensen Muus' overdragelse af sit gods i Odsherred til Valdemar Atterdag.

Forliget 6-7-1365 i Kolding mellem Valdemar Atterdag og de holstenske grever Henrik og Claus bevidnes fra dansk side af 48 stormænd heriblandt "Gunder Jacobssøn, Ridder" (*Huitfeld*), der besegler med Splittaffs skjoldemærke.

Senere kommer han i alvorlige økonomiske vanskeligheder og må 13-4-1371 foretage en større pantsætning af gods til Peder Nielsen. Denne pantsætning inkluderer bl.a. den nævnte gård i Ørndrup og de 2 gårde i Hvanstrup, og ialt omfatter pantsætningen ikke mindre end 25 gårde, 3 møller og noget andet gods.

Han får allerede 10-11-1353 i et brev fra pave Innocens 6 i Avignon tilladelse til selv at vælge skriftefader til sin dødsstund. Han dør i 1399, hvor der er en strid om 42 mark sølv mellem hans arvinger og ovennævnte Peder Lauridsens søn, Andreas Pedersen af Svanholm. I et brev af 18-6-1399 opfordrer kong Erik af Pommern parterne til at møde op med dokumenterne i sagen. Striden må være vundet af arvingerne, da de i 1408 kan overlade hele deres ret efter gældsbrevene til dronning Margrete.

Gunnar synes ikke at have børn, men netop kun "arvinger".

Traps Danmark kalder ham "Gunnar (eller Gunde) Jacobssøn (Splittaf)", men slægtsnavnet optræder ikke i samtidige kilder.

12. NIELS JACOBSSØN/JÆYPSØN (?)

Vi ved intet om ham, udover at han er far til 13 og 14 samt sandsynligvis også til 15 og 16.

Han er vel bror til Gunnar (11) og hedder i så fald Niels Jacobsen eller Jepsen og er således søn af Jacob (10), hvilket stemmer med at han selv har en søn Jacob, som efter tidens navneskik må være hans ældste.

13. Væbner JACOB/JÆYP NIELSSØN (nævnt fra 1394 til 1422)

Jep er søn af Niels (12) og arving efter Gunnar (11). "Jacobus Nicolai" omtales første gang som vidne i et dokument af 2-12-1394, hvor han betegnes som væbner.

"Iæyp Nielssøn" sælger 8-5-1408 til dronning Margrethe sammen med broderen Jon og svogrene Jep Hegedal og Lille Ove (Petherssøn) det gods i Rold, som Gunnar erhvervede 20-4-1365: "Iæyp Nielssøn, Ion Nielssøn, Jæyp Heggedall oc litle aghe, som brøther æræ" overgiver de pantebreve, som vi eller vore hustruer eller vore børn har arvet efter "Her Gunnar Jæypsson, Riiddeer".

Ordene "som er brødre" kan ikke i nutidig betydning gå på alle fire, idet de to første er født Nielsen og den sidste Pedersen. Men det kan betyde, at de to sidstnævnte er brødre (ligesom naturligvis de to første). Derfor taler, at Jep Hegedal meget vel kan være en Pedersen, idet der findes en tidligere slægting Peder Hegedal, ligesom han selv har en søn Peder. Men imod taler, at Lille Ove i modsætning til andre i slægten aldrig nævnes med efternavnet Hegedal. Mere sandsynligt er det, at alle fire er svogre, hvilket vil give en udmærket forståelse af ordene "som vi eller vore hustruer eller vore

børn", således at "vi" går på de to Splittaff'er og "vore hustruer og børn" på de to svogre. Jep Hegedals første kone (altså en Splittaff) er muligvis død på det tidspunkt, og dette par har i hvert fald børn.

Jep er sandsynligvis den "Jep Nielssøn", der er tingsvidne (som nedennævnte bror, Jon, er det med sikkerhed) i en sag 27-6-1422 vedrørende skellet mellem Himmersyssel og Ommersyssel.

Denne Jep i skelsagen kan dog også være den i 1401 nævnte "Jacobus Niclessøn de Dygherby" (Dyrby i Gassum sogn). Denne er imidlertid, i modsætning til hvad man tidligere har troet, ikke en Splittaff, idet han bruger et helt andet segl. 4. udgave af Traps Danmark forveksler ham med 11 og betegner derfor fejlagtigt de to døtre af hans søn, Niels Jepsen, som Splittaff'er. De to døtre, Maren og Else, bliver gift med henholdsvis Jep Poulsen (Benderup) og Anders Christensen (Glob?), der begge i 1467 skriver sig "til Dyrby". Afsnittet er rettet i 5. udgave af Trap. Jacob Niclessøn er gift med en søster til Jep Hegedal.

14. Væbner JON NIELSSØN (nævnt fra 1396 til 1424)

Jon er bror til 13 og arving efter Gunnar (11). Det er formentlig ham, der er indsat som eksekutor ("Jonam Niclæssøn") i et testamente udstedt 1-2-1396 i Ribe af væbner Agge Astradsen. Testamentet tillægger Niels Hegedal 20 lybske mark og udnævner ligeledes ham til eksekutor.

"Jonas Niclasson" optræder også i et dokument af 11-5-1396. Med Splittaffs våben besegler han 28-6-1401 som væbner et pantebrev, hvor brødrene Hans, Mikkel og Mogens Kruse pantsætter jordegods i Nørhald herred til Mads Nielsen af Beg.

Jon er med i ovennævnte godsoverdragelse 8-5-1408 i Rold ("Jon Nielssøn"). I 1412, hvor han skrives "af Tørslev" (formentlig Øster Tørslev i Ommersyssel) giver han sammen med Lille Ove et bol i Nødenæs til Nørrekloster i Glenstrup.

I 1420 udstedes der skiftebrev mellem Jon og Jep Hegedal om "Erings" Mølle. Jon er tingsvidne i den nævnte skelsag 27-6-1422. Sidste gang vi støder på ham er 25-2-1424, hvor han endnu en gang sammen med Lille Ove giver et bol i Nødenæs til Nørrekloster.

Traps Danmark kalder ham i registret "Jon Nielsen Splittaf", men slægtsnavnet optræder ikke i samtidige kilder.

15. GUNNER NIELSDATTER (?), gift med væbner LILLE OFFUE PEDERSSØN
(Lille Ove nævnt fra 1396 til 1437).

Som nævnt er det overvejende sandsynligt, at Lille Ove er svoger til Jep og Jon Nielsen.

Det er formentlig Ove, der som "Aghonem Petri" er eksekutor 1-2-1396 i Ribe sammen med bl.a. Jon. I den nævnte godsoverdragelse 8-5-1408 i Rold omtales han som "Litle Aghe", og ved overdragelsen af et bol til Nørrekloster i 1412 som "Aw Lille". Den væbner "Awæ Petherssøn, man kalder Lillæ Awæ", skøder 25-2-1424 til Hr Erik Nielsen Gyldenstjerne af Tim en gård i Udbyneder, Gjerlev herred. Medbeseglende er bl.a. abbed Niels Rafn af Nørrekloster. Samme dag skøder "Jon Nielssen og Aw Lille" to dele af et bol i Nøddenæs til Nørrekloster.

13-3-1428 er der et skøde fra væbner "Litlæ Awo" på hovedgården Kærbygaard, der siden 1397 hører under Alling kloster. Domkapitlet i Århus får herved en gård i Skødstrup mod til gengæld at holde hans og hans hustru Gunnars årlige sjælemesse. Endelig giver "Lille Offue i Kierbygaard" i 1437 en gård i Østerbølle og en by i Rinds herred til Alling kloster. Lille Ove har sikkert været foged eller bestyrer for dette kloster.

16. "X" NIELSDATTER (?), gift med JACOB/JÆYP HEGGEDAL

("X" formentlig død før 1408. Jep nævnt fra 1401, død 1430 eller kort efter).

Jep Hegedal er med samme sandsynlighed som Lille Ove svoger til Jep og Jon, og han *kan* være bror til Lille Ove. En tidligere slægtning er Peder Hegedal, nævnt 1343 og 1349. Samtidige slægtninge er Niels Hegedal, nævnt 1396, 1401 og 1410, og Olav Hegedal, nævnt 1401.

Jep optræder 28-6-1401 i ovennævnte pantsætningssag sammen med Niels og Olav Hegedal. Han er også med i godssalget 8-5-1408 til dronning Margrethe. "Jepp Heggedal" er vidne 2-12-1419, da ridder Henning Podebusk (ikke drosten af samme navn, der dør 1388) pantsætter gods i Hvidesten. Henning er tilsvarende vidne ved den nedenfor nævnte pantsætning 14-2-1430.

I 1420 låner han Thuri Bonde for livstid et bol i Nøddenæs ved Nørrekloster. 17-7-1423 besegler "Jeppe Hegdal" sammen med en del andre personer et brev der beretter, at de har været på Viborg landsting for over for kong Erik af Pommern at bekræfte valget af Christoffer af Bayern som hans efterfølger på tronen. "Jacobi Heggidal" medbesegler "som hans kære broder" Lille Oves godsoverdragelse i 1428. Jep ejer i 1430 flere gårde i Spentrup.

Med sin første kone, der altså antagelig er en Splittaff og som formentlig dør før 1408, har Jep nogle børn, hvoraf vi kun kender sønnen Peder Hegedal, der i 1442 skøder Bjerregaard til Mariager kloster. Han dør før 1453. Jep gifter sig igen med "Gesæ Hamædropsdøter", og dette ægteskab er barnløst.

Som gammel mand (måske døende - der er en præst til stede) pantsætter "Jæppæ Heggidall af Kelropp" 14-2-1430 en del ejendomme til sin anden kone for 140 lybske mark, som han skylder hende. Betingelsen er at "hun skal ej afhænde det gods uden til mine børn, om de hende overlever". Sønnen "Pether Heggidall" medunderskriver pantebrevet, som også underskrives af søstersønnen "Niels Jeipssøn" af Dyrby, søn af den tidligere nævnte Jacob Niclessøn.

I 1458 får en Jep Hegedal, der må være søn af Peder, skøde på Erings mølle, og 1460 skøder han et bol i Nøddenæs til Mariager kloster. Denne Jep synes ikke at have søskende. Han bliver gift med Anna Jensdatter fra Dalsgaard, datter af Jens Thomesen Seefeld. Jep dør c1467 og Anna før 1482. De har en søn Kristiern Hegedal, der i 1483 pantsætter Kjellerup til Tyge Jensen Seefeld, der ved skifte året før har fået Dalsgaard. Kristiern flytter til gården Farstrup, hvor han dør 1491/92.

17. HEMMING SPITAFF (formentlig 1300-tallet, måske 1353)

Han tilhører den midtsjællandske adel, der har givet gaver til St Bendts kirke og kloster i Ringsted, og som derfor er blevet begravet i kirken. Hans navn, "Hemming Spiitaff", og våben indgår i den bemærkelsesværdige skjoldefrise med 93 adelsskjolde, der står malet på kirkevæggen. Hemmings våben findes til venstre som nr 3 fra indgangen. Våbenet er fejlfarvet med en rød pæl i et gulligbrunt felt i stedet for en hvid pæl i rødt felt. En tilsvarende farveomvending forekommer i slægten Brahe. (Senere i 1600-tallet bruges en sådan farveomvending som våben for uægte adelssønner, men næppe i 1300-tallet).

Skjoldefrisen blev påbegyndt omkring 1300. I 1757 udarbejdede Søren Abildgaard en detaljeret farvelagt tegning af frisen, hvor skjoldenavnet er stavet som i dag. I Andreas Reyersens bog om kirken fra 1779 angives skjoldenavnet som "Hemmingh Spiitaff", altså med et ekstra "h". På grundlag af Abildgaards tegning sluttede Thiset i sin rapport 1904 - bl.a. på baggrund af skjoldenes standardiserede form - at frisen måtte være ændret o1550 eller måske så sent som o1660. Seneste ændring fandt sted ved kirkens restaurering 1900-09, hvor frisen blev flyttet højere op.

Hans gravsten findes ikke mere. Andreas Reyersen citerer et gammelt manuskript, i følge hvilket gravstenen skulle have båret navnet "Henning Spitaff". Erich Pontoppidan har i sin bog 1739 formen "Henning Spytaff" (og ikke "Hemming" som Thiset fejlagtigt citerer ham for). Både Henning og Hemming er gamle navne. Henning er tysk og stammer fra 1100-tallet, mens det danske Hemming går helt tilbage til 800-tallet.

Vi har ingen tidsangivelse knyttet til ham, og det kunne friste til at placere ham meget tidligt, måske før 1300. Ud fra en samlet vurdering hælder jeg til, at han hedder Hemming, et navn der er meget almindeligt i 1300-tallet (fx er der 25 bærere af navnet i Roskildebispens jordebog fra o1400), og jeg vil foreslå at placere ham i 1300-tallet.

I 1353 får Valdemar Atterdag inddrevet skat på Fyn af to riddere, Heine og Hemming, der på latin kaldes "Heinone et Hemmingo Splitiis". Sidstnævnte kunne lyde som vores Hemming, men da førstnævnte må være den Heine Spliet, der 1348 har borgen Nyborg i pant, tilhører sidstnævnte vel samme slægt.

18. HANS SPLITHOFF, købmand (nævnt 1441)

"Hans Splithoff cum uxore", dvs. med hustru, er 1441 registreret som medlem af Vor Frues Købmandsgilde i Flensborg. Gildet er stiftet af købmænd og skippere.

19. HERMAN SPLITHOF kaldet MALER (nævnt 1465 og 1468)

Herman er maler i Randers.

"Hermen Splythow dictum Malere" køber 30-10-1465 et stykke kålgårdsjord i Randers, St Clemens sogn, af Severin Strangessøn. Arealet måler 26 x 18 alen (dvs. 185 kv.m.).

I 1468 får Herman Maler af værgerne for Vor Frue kirke i Randers skøde på en gård i Vor Frue sogn på Brødregade over for klostret. Denne gård har kirken året før fået af Per Michelsen og hustru Tyra som sjælegave.

20. Abbed CHRISTIERN (nævnt fra 1486 til 1490)

Christiern er abbed i Øm kloster (cistercienser). Han bruger 5 gange Splittaff våbnet ved besegling af dokumenter.

Kong Hans dør 1513, men allerede i 1487 vælges hans søn, Christian), som hans efterfølger (en forløber for arvekongedømmet!). I den anledning udsendes der 22-9-1487 i Lund et åbent hyldningsbrev, der bliver beseglet af ærkebispens i Lund, Jens Brostrup, alle bisper og rigsråder samt en hel del andre notabiliteter deriblandt "Criistierii i Emecloster". I alt er brevet vedhængt 115 segl.

De andre breve er af mere lokal karakter:

7-7-1486 kundgør bisp Ejler i Århus, at der er opnået forlig mellem på den ene side Hans Lykke af Rudgård, Erik Vesteni af Søbygård mfl. og på den anden side abbed Christiern af Øm kloster samt borgmestre, råd og borgere af Århus. Forliget drejer sig om betaling af "bondeguld", stادهpenge og told og indebærer, at borgere af Århus fortsat kan besøge abbedens gård i Ryde uden disse afgifter.

9-4-1488 kundgør broder Christiern, abbed i Øm kloster, Anders Christiernsen af Kvelstrup, landsdommer i Nørrejylland mfl., at de var til stede i bisp Ejlers biskopsgård i Århus til voldgift og forlig. Biskoppen må bøde 60 mark for den skade hans svende har forvoldt mod borgere og borgersker i Århus.

5-6-1489 kundgøres kong Hans's dom i striden mellem Erik Stygge til Mattrup og bønderne i Rind, hvor Erik Stygge tilkendes Folvis dam og damsted.

5-7-1490 optræder abbed Christiern af Øm kloster som synsmand sammen med abbed Ingvard af Voer kloster, Hr. Lodvig Nielsen af Palsgård, Erik Vesteni og væbner Enevold Jensen af Alsted. De fastslår at Folvis dam ikke er nær så "ophævet og opstøttet", som den har været i Arilds tid.

Ovennævnte brev er sidste gang Splittaff våbnet bruges til besegling.

21. Hr. HERMAN SPLITHOF (nævnt fra 1536, død 1568)

Herman er først munk, men forlader klostret ved Reformationen. "Herman Splithof" bliver derpå i 1536 den første præst efter Reformationen i Kollerup-Skræm sogn, Vester Han herred. Fra 1552 til sin død i 1568 er han sognepræst i Ketterup-Gøttrup sogn, Vester Han herred. Fra 1558 er han tillige provst.

Efter at være blevet præst bliver han gift med Sicke Piersdatter, der lever som enke i 1571. Der er ingen børn i ægteskabet.

22. FRANTZ SPLITHOF, munk (nævnt 1571)

Frantz er bror til Herman (21) og ligeledes munk. Han bliver som følge af Reformationen fordrevet fra klostret.

I 1571 er han involveret i en retssag om, hvorvidt sådanne fordrevne munke kan være arveberettigede. Ved dom 20-1-1571 på Viborg Landsting fastslås det, at der er forskel på munke, der ikke på grund af løssagtighed, men som følge af de forandrede tider må forlade klostret. På dette grundlag bliver Frantz tilkendt arveret.

Sagen er anlagt af Anders Christenssenn i Østerild og Jesper i Hunstrup mod Sicke Piersdatter, enke efter "Hermand Spillthoff". Anders og Jesper er utilfredse med, at Sicke ikke vil lade dem arve efter hendes mand, som de hævder at være nærmeste slægtinge til næst efter broderen Frantz.

Frantz har åbenbart kun været interesseret i sagen af principielle grunde, for han overdrager sin arvepart til Sicke, der således får tilkendt hele arven efter sin mand.

IKKE-SLÆGTSMEDLEMMER23. Ridder OTTO SPLITH (nævnt 1307 og 1317)

Lucoppidans håndskrift nævner en "Otte Splitof", der lever i Holsten i 1307, og en "Otte Spliid", der er "navnkundig i Holsten" i 1317.

Der er utvivlsomt tale om en og samme person, og vi har således her et eksempel på, at slægten Splittaff kan blive forvekslet med de to andre gamle adelsslægter, Spliid og Splith. I dette tilfælde er der klart tale om en fejl hos den generelt ukritiske Lucoppidan, idet Otto bruger det lodret-delte Split-våben.

De 2 årstal refererer til følgende begivenheder:

Freden 1-6-1307 i Herrenfåhre mellem de holstenske grever og Lübeck bevidnes af "Ottone Splith".

Freden i Templin mellem på den ene side Erik Menved og fyrst Henrik af Mecklenburg og på den anden side markgreve Valdemar af Brandenburg beskrives i to praktisk talt enslydende dokumenter af henholdsvis 24. og 25. november 1317. Det fastslås bl.a., at der skal træffes nærmere bestemmelse om noget jordegods, som grev Johan af Kiel har bortforlenet, men at ridder "Otto Splid" (henholdsvis "Otto Spliith") under alle omstændigheder skal beholde sin indtægt på 100 mark lybsk.

Senere omtales i nogle dokumenter en holstener, Otto Spliet, der 1-7-1333 kaldes "den gode mand", men ridder 24-5-1339 og 3-12-1342. Han behøver ikke at være den samme som ovenstående.

24. JENS SPLID, skibschef (nævnt fra 1531, død 1572)

Lucoppidan nævner en "Jens Splitou", der i 1535 er til skibs med søhelten Peder Skram, samt en "Jens Spliid", der samme år som skibshøvedsmand også er ude at sejle med Peder Skram. Det må være en og samme person, og der er næppe tale om en Splittaff. Vi kender nemlig ellers intet til en "Jens Splitou", mens vi ved en del om Jens Splid.

Han er søstersøn af marsken Tyge Krabbe. 1531 træder han i tjeneste hos Vincents Lunge i Norge, 1535 er han som sagt skibschef under Peder Skram, året efter bliver han sendt til Bergen med tropper mod ærkebispens i Trondhjem, og der går han i tjeneste hos lensmand Eske Bille. Senere gifter han sig med sin tidligere herres enke, Margrethe Nielsdatter Gyldenløve til Lundestad. Han får bl.a. nogle klostre i forlening og i 1543 skrives han "til Vorgaard" i Vendsyssel. Han bliver dræbt 1572 i Norge.

SLÆGTSFORBINDELSER I MIDDELALDERSLÆGTEN

Jakob (1) må antages at være stamfaderen til middelalderslægten. Det er rimeligt at tro, at han er far til Johannes (2), mens Guntere (3) på grund af navnet vel tilhører en sidegren.

Den næste gruppe omfatter Trugils (4), Thormod (5), Johannes (6) og bisp Jacob (7). De er samtidige og kan være brødre eller fætre. 4, 5 og 6 optræder samlet som vidner i 1323. 6 deltager i 7's forlig i 1330, hvor de udtrykkeligt betegnes som slægtninge, og 4 donerer i 1331 ejendomme til 7's domkirke.

Ridderne Johannes (8) og Magnus (9), der vel er brødre, synes at være lidt fjernere slægtninge til bisp Jacob (7).

I det følgende slægtled har vi ridder Jacob (10), der har sønnerne Gunnar (11) og Niels (12). 11 synes at være barnløs, hvorimod 12 får to sønner: Jep (13) og Jon (14) og formentlig døtrene Gunner (15) og "X" (16), gift med henholdsvis Lille Ove og Jep Hegedal.

Uden påviselig forbindelse med ovennævnte har vi i 1500-tallet munkebrødre Herman (21) og Frantz (22). Ud fra navnet kan 21 være sønnesøn af Herman maler (19), hvilket også ville passe tidsmæssigt.

Endelig er der en gruppe "løsgængere" omfattende Hemming (17), Hans (18) og Christiern (20).

Otto (23) og Jens (24) kan med næsten fuldstændig sikkerhed udelukkes fra tilhør til slægten.

MIDDELALDERSLÆGTENS GODSBESIDDELSER

Nedenfor følger en oversigt over de ejendomme og det gods, som har været i de mandlige slægtsmedlemmers besiddelse, men altså eksklusiv svogres besiddelser. Listen er givetvis ikke fuldstændig, bl.a. fordi den først og fremmest omfatter de ejendomme m.m., der er blevet købt, solgt eller pantsat, mens ejendomme der stille og udramatisk er forblevet i slægten stort set ikke træder frem i kilderne. Med dette forbehold synes der dog ikke at være tvivl om, at slægten har haft sin basis i det østlige Jylland fra Århus til midt i Himmerland.

Himmerland

- 1) Gård i Ørndrup, V Hornum sogn modtages 1345 i pant fra slægten Panter og pantsættes i 1371 til Peder Nielsen
- 2) Gård i Støttrup, Farsø sogn som ovenstående
- 3) 2 gårde og 1 mølle i Hvanstrup, Farsø sogn som ovenstående. De må dog være blevet indløst igen inden Gunnars død 1399, da de i 1408 tilskødes dronning Margrete
- 4) Noget gods i Mejlby sogn modtages 1365 i pant fra slægten Panter og pantsættes i 1371 til Peder Nielsen
- 5) 11 gårde i Rold sogn som ovenstående, men indløses igen og tilskødes dronning Margrete i 1408
- 6) Hovedgården Dalsgaard, Astrup sogn pantsættes 1371 til Peder Nielsen
- 7) Noget gods i Brorstrup sogn som ovenstående
- 8) 3 gårde i Visborg sogn som ovenstående

Ommersyssel (Mariager Fjord - Randers Fjord)

- 9) Den tidligere hovedgård Spletad i Vinstrup, Dalbyover sogn har muligvis hørt til slægten. Gården bliver sammen med kirken lagt øde af holstenerne i 1340.
- 10) Østerhedegaard, Årslev sogn pantsættes 1371 til Peder Nielsen
- 11) Noget gods i Assens, Falslev sogn som ovenstående
- 12) Noget gods i Fladbjerg, Mariager landdistrikt som ovenstående
- 13) Et bol i Nødenæs, Udbyneder sogn gives 1412 til Nørrekloster i Glenstrup
- 14) Ovenstående gentages i 1424
- 15) Jordstykke i Randers erhverves 1465 fra Severin Strangessøn
- 16) Gård i Randers erhverves 1468 fra Vor Frue kirke

Djursland

- 17) Hovedgården Skærsø, Dråby sogn skal være ejet af slægten i 1355. Den ejes 1343 af Jens Mogensen (Juul?) og 1371 af Inger Pedersdatter Basse, gift med Aage Steeg.
- 18) Gård og mølle i Amstrup, Lyngå sogn pantsættes 1371 til Peder Nielsen
- 19) 3 gårde i Bøstrup, Houlbjerg sogn som ovenstående
- 20) Gård i Øster Tørslev, Tørslev sogn ejes 1412

Åbosyssel (Randers - Århus)

- 21) Gård i Skåde, Holme sogn tilskødes 1341 Århus domkapitel
- 22) Noget gods i Stånum, Krstrup sogn modtages 1354 og 1358 i pant fra Peder Larsen (Lauridsen) og pantsættes 1371 til Peder Nielsen
- 23) Mølle i Krstrup sogn pantsættes 1371 til Peder Nielsen
- 24) Gård i Ugelvore, Ølst sogn som ovenstående

Nord for Ribe

- 25) Gods i Heslund, Gørding sogn gives 1331 til Ribe domkirke
- 26) Gods i Darum Enge, Darum sogn som ovenstående

Lokalitet ukendt

- 27) Gård i Flynder (ved Lemvig?) gives 1345? til Ribe domkirke
- 28) Uspecificeret gods modtages 1355 i pant fra slægten Panter
- 29) "Erings" mølle skiftes 1420 fra Splittaff til svogerfamilien Hegedal, som også ejer den i 1458

BILAG ALUCOPPIDANS SLÆGTEBOG, bind II

(Håndskrift i Rigsarkivet, Genealogisk Heraldisk Selskab, 45 b)

Peder Lucoppidan levede 1651-1717.

Splitoft (side 843)

Trugilius Splitoft 1315

Otte Splitof levede i Holsten 1307

Jacob Splitoft Bisp i Ribe død 1345

Peder Albretsen Splitoft 1360

Jacob Splitou 1360

Henning Splitoff begravet i Ringsted

Jens Splitou var til Skibs med Her Peder Skram 1535

Spliid (uddrag, side 841)

Jens Spliid skibshøvedsmand med Her Peder Skram paa Christ. 3 side
imod de greviske 1535

Otte Spliid nafnkundig i Holsten 1317

BILAG BKILDER TIL MIDDELALDESSLÆGTEN

- Necrologium Ripense i "Scriptores Rerum Danicarum", V, 1783
 s538 (Bisp Jacob)
 s552 (Ridder Trugils)
- Aarhusiensis Liber i "Scriptores Rerum Danicarium", VI, 1786
 s449 (Thormod)
 s479 (Bisp Jacob)
 s504 (Lille Ove)
- Constitutio Valdemari 4ti, 1360 die 24 Maji data (Ridder Jacob)
 "De Ældste Danske Archivregistraturer",
 II, s189 (Lille Ove)
 IV, s27 (Ridder Jacob)
- "Diplomatarium Danicum" (breve efter dato på originalsprog)
 "Danmarks Breve fra Middelalderen" (efter dato og på dansk)
 "Danmarks Riges Breve" (efter dato og på dansk)
- Arrild Huitfeldt: "Chronologia II", 1601,
 s143, 213 (Ridder Trugils)
 s355, 377, 381 (Bisp Jacob)
 s397 (Klagedigtet på latin)
 s553 (Ridder Jacob)
 s587 (Ridder Gunnar)
- Arrild Huitfeldt: "Kong Hanses Krønike", 1599, s73 (Abbed Christiern)
- Arrild Huitfeldt: "Gejstlige Historie", 1604,
 Ribe stift (Bisp Jacob)
 Skåne stift (Ridder Jacob)
- P Terpager: "Ripæ Cimbricæ", 1736, s474 (Væbner Johannes)
- Lucoppidans Slægtebog: se bilag A
- Thisets samlinger over adelsslægter. Kartotek i Rigsarkivet
 "Danmarks gamle Personnavne", 1936-64
- Aksel E Christensen: "Problemer vedr. adel og hovedgaarde i dansk
 senmiddelalder", 1949, Udvalgte Afhandlinger 1976
- "Jyske Krønike", ved Rikke Agnete Olsen, 1995, s41-42 (Bisp Jacob)
- J Kinch: "Ribe Bys Historie og Beskrivelse", 1869, s167-190
- PF Suhm: "Historie af Danmark", bd. 13, udg. 1826, s139 (Bisp Jacob)
- Kr. Erslev: "Danmarks Riges Historie", 2, 1899, s261 (Bisp Jacob)
- Erik Arup: "Kritisk Vurdering af Klagedigtet af 1329". Aarbøger for
 Nordisk Oldkyndighed og Historie, 1926, s21-42
- Ellen Jørgensen: "Erik Klipping og hans Sønner", 1927, s154
 (Klagedigtet på dansk)
- Erik Arup: "Danmarks Historie", 2, 1932, s 82-97 (Bisp Jacob)
- Jørgen Olrik: "Sønderjyllands Historie", bd. II, 1939, s30
 (Bisp Jacob)
- Erik Kjersgaard: Politikens "Danmarks Historie", 4, 1963, s 237-264,
 348-350 (Bisp Jacob)

- E Pontoppidan: "Marmora Danica", 1739 (Hemming)
- A Reyersen: "Beskrivelse over Sankt Bendts Kirke i Ringsted", 1779, s21, 56 (Hemming)
- A Thisets heraldisk-genealogiske betænkning om skjoldefrisen i Ringsted, 1904. Håndskrift i Nationalmuseets middelalderafdeling
- Nationalmuseet: "Danmarks Kirker, Sorø Amt", 1936, s144
(Skjoldefrisen aftegnet 1757 med Hemmings skjoldemærke)
- C Nyrop: "Danmarks Gilde- og Lavsskraaer", 1895, I, s590 (Købmand Hans i Flensborg)
- Århus Byarkiv, kartotek i Rigsarkivet (Abbed Christiern)
- Mattrup Godsarkiv, kartotek i Rigsarkivet (Abbed Christiern)
- "Fra Randers Amt", 1938, s57 (Herman Maler)
1944, s50 (do)
1944, s49 (gården Spletad)
- Kai Christensen: "Grevegården i Vinstrup ud af slægtens eje efter 499 år", bladet Nørhald, 5-5-1971 (gården Spletad)
- "Personalhistorisk Tidsskrift", 1942, s245 (Provst Herman)
- Wiberg: "Alm. dansk Præstehistorie", 1870, (Provst Herman)
- "Danske Domme 1375-1662", bind III, 1979, (Broder Frantz)
- Aage Brask: "Kjellerup", 1943, s43-58 (15 Splittaf'er)
- E Briand de Crevecoeur: "Peder Skram", 1950, s82 (Jens Splid)
- Bricka: "Dansk Biografisk Lexikon", 1902, (Jens Splid)
- Cedergreen Bech: "Dansk Biografisk Leksikon", 1983, (Bisp Jacob)
- Heinz Peter Splittorf: "Patrum Memoria", 2. Aufl., 1998, (aner i Mecklenburg)
- A Thiset & PL Wittrup: "Nyt Dansk Adelslexikon", 1904, s274 (våbenskjold)
- H Storck: "Dansk Vaabenbog", 1910, s94 (våbenskjold)
- Sven Tito Achen: "Danske Adelsvåbener", 1973, s337 (våbenskjold)

AFSNIT IV: TYSKE ANER TIL DEN NYERE SLÆGTOVERSIGT OVER SPLITAFF-ANER I DETTE AFSNIT

JOHANN BALTHASAR (1650-1692), Kirchbauna

JOHANNES (c1609-1688), Kirchbauna

MARTIN (e1582-c1609), Moringen

HANS (e1561-f1606), Oldenrode

HEINRICH (c1540-e1612), Oldenrode

N.N. (f1510-), Niedersachsen

HENRICH (nævnt 1439), Northeim

AFSNIT IVTYSKE ANER TIL DEN NYERE DANSKE SLÆGT

Den nyere danske slægt starter med Johannes Spliettorff (som senere beskrevet i afsnit VI). Han indvandrer fra Hessen, hvor hans afstamning med en vis usikkerhed er kortlagt af *Heinz Peter Splittorf*. Det følgende er en sammenfatning.

AFSNIT IV - A: FORÆLDRE TIL JOHANNES SPLIETTORFF

(Johann) Balthasar Splittaff, kaldet Baltzer, døbt 11-1-1650 i Kirchbauna, Hessen, død af svindsot, begravet 28-12-1692 i Kirchbauna

Gift 3-11-1670 i Kirchbauna med

Christina Kohlhausen, født 1649 i Lohne, Hessen, begravet 27-9-1699 i Wichdorf, Hessen.

Baltzer er smedemester af erhverv. Han er desuden borgmester (Grebe) i Kirchbauna samt kassefører for kirken og Schöpfengrebe, dvs. formand for domsmandsretten i Bauna amt.

Børn (født og døbt i Kirchbauna, Hessen):

- 1) Catharina (Elisabeth) Splittaff, døbt 14-9-1671, begravet 23-10-1671 i Kirchbauna
- 2) Elisabeth Splittaff, døbt 11-8-1672, begravet 29-8-1692 i Kirchbauna. Tjenestepige.
- 3) (Johann) Nicolaus Splittaff, kaldet Nickel/Niclas, senere bruger han Splittorf, døbt 21-4-1674, død 6-1-1740 i Hof Richberg, Hessen. Smedemester og gæstgiver.
- 4) Johannes Splittaff, døbt 1-6-1676: se afsnit VI
- 5) Georg Splittaff, døbt 2-5-1678, begravet 31-5-1678 i Kirchbauna
- 6) Johannes Splittaff, døbt 15-4-1679, begravet 29-6-1679 i Kirchbauna
- 7) (Johann) Henrich Splittaff, døbt 9-5-1680, død 14-12-1739 i Stockholm. Han bliver kammertjener hos kong Fredrik 1 af Sverige og bruger der navneformerne Splittorf og Splittdorff.
- 8) Conrad Splittaff, kaldet Splittorf, døbt 21-11-1684, død 27-4-1741 i Frielendorf, Hessen. Smedemester.
- 9) Henrich Splittaff, døbt 20-3-1687.

Christina bliver gift 2. gang 29-12-1697 i Wichdorf med Hans Jacob Kleppe, der er enkemand.

AFSNIT IV - B: FORÆLDRE TIL (JOHANN) BALTHASAR SPLITTAFF

Johannes Splitaff, kaldet Hans Splittaff, født c1609 formentlig i Oldenrode, Niedersachsen, begravet 13-1-1688 i Kirchbauna.

Han er smedemester og borgmester i Kirchbauna, udnævnt af landgreve Wilhelm VI af Hessen-Hassel, der er far til Charlotte Amalie, Christian 5's dronning. Johannes tilføjer et ekstra "t" i navnet.

Gift 1. gang efter 1628 med Gerdruth N.N., født c1608, begravet 17-3-1679 i Kirchbauna.

Børn:

- 1) Simon Splitaff, kaldet Splittab, født c1632, begravet 18-1-1692 i Lohre ved Felsberg, Hessen.
- 2) Johann Barthold Splitaff, kaldet Barthel Splitaf, født c1645, begravet 15-9-1673 i Wehren, Hessen.
- 3) Johann Balthasar Splitaff, døbt 11-1-1650: se afsnit IV-A.

Gift 2. gang 5-3-1680 i Kirchbauna med Anna Reidt(?), født c1615, død 5-11-1683 i Kirchbauna.

AFSNIT IV - C: FORÆLDRE TIL CHRISTINA KOHLHAUSEN

Nikolaus Kohlhausen, kaldet Niclas, født c1620, begravet 6-10-1671 i Lohne, Hessen. Han er forstmand.

Gift 5-12-1643 i Lohne, Hessen, med

Catharina Saur, kaldet Cathrin, født c1625 i Lohne, død 29-6-1683 i Lohne, begravet der 1-7-1683.

De får 13 børn (1644-1670), af hvilke Christina er nr 4. Barn nr 8, Hartmann Kohlhausen, født 1657 i Lohne, Hessen, bliver forstmand i Danmark. Han er fadder 19-1-1716 i Kirchbauna, på hvilket tidspunkt han sikkert har forladt Danmark.

AFSNIT IV - D: FORÆLDRE TIL CATHARINA SAUR

Heintz Saur, kaldet Heinz, født c1594, begravet 6-2-1655 i Lohne.

Gift med Kunigunda N.N., født c1591, død 5-4-1683 i Lohne, begravet 7-4-1683.

AFSNIT IV - E: FAR TIL JOHANNES SPLITAFF

Martin Splitaff, kaldet Marthen, født efter 1582 formentlig i Oldenrode, død formentlig 1609 i Oldenrode. Han er landmand i Moringen, Niedersachsen.

Der kendes ingen søskende til Johannes.

AFSNIT IV - F: FORÆLDRE TIL MARTIN SPLITAFF

Hans Splitaff, født efter 1561 i Niedersachsen, død før 1606, formentlig i Oldenrode.

Gift med Anna N.N., født c1558, død formentlig i Oldenrode.

Der kendes ingen søskende til Martin.

Anna bliver gift 2. gang 30-12-1606 i Oldenrode med Hans Randolff.

AFSNIT IV - G: FORÆLDRE TIL HANS SPLITAFF

Heinrich Splitaff, kaldet Henni(ng), født c1540 i Niedersachsen, død efter 1612 formentlig i Oldenrode. Han er vognmand og husmand.

Gift med N.N., død efter 1610 formentlig i Oldenrode.

Der kendes ingen søskende til Hans.

AFSNIT IV - H: FAR TIL HEINRICH SPLITAFF

N.N. Splitaff, født før 1510 i Niedersachsen, død i Niedersachsen.

Heinrich har en bror,

Claus Splitaff, født c1531, død efter 1590 i Uslar, Niedersachsen. Claus er bødker og er 1590 forpagter af en eng i ødemarken Malliehagen.

Claus har mange efterkommere.

AFSNIT IV - J: ANE TIL N.N. SPLITAFF

Et par slægtled længere tilbage er det både af navnemæssige og geografiske grunde sandsynligt at N.N. nedstammer fra

Henrich Splitaff, nævnt 1439 i Northeim Neubürgerbuch. Han er fårehyrde.

Der dannes to Splitaff-linier i området omkring Northeim, nemlig i Uslar og Oldenrode, og de nævnes første gang i Calenbergischen Musterungsrolle af 1585. Den til Danmark indrejste slægt stammer fra Oldenrode-linien.

Northeim ligger nord for og Uslar nordvest for Göttingen. Oldenrode ligger vest for Northeim.

Yderligere oplysninger om ovennævnte aner samt om den i Tyskland forblevne slægt findes i følgende værk:

Heinz Peter Splittorf: Patrum Memoria, Chronik der Familien Splietorp - Splittorf - Splittorff, Bilstein Verlag, Nidenstein- Kirchhberg, 2. Aufl., 1998.

AFSNIT VHOVEDTRÆK VED DEN NYERE DANSKE SLÆGT

Alle Splittorffer i den nyere slægt nedstammer fra Johannes Splittorff fra Hessen. Men hvad er baggrunden for, at han tager til Danmark i begyndelsen af 1700-tallet?

Den reformerte Charlotte Amalie

Historien begynder i 1667 på Nykøbing Slot på Falster, hvor kronprins Christian (der tre år senere bliver konge som Christian 5) bliver gift med den tyske prinsesse Charlotte Amalie. Hun er datter af landgrev Wilhelm 6 af fyrstedømmet Hessen-Kassel, og dermed tilhører hun den reformerte tro, dvs. den gren af protestantismen, der baserer sig på Calvin.

Det er et fast krav til ægtefæller til danske regenter, at de skal konvertere til den danske evangelisk-lutherske kirke. Men det er et bemærkelsesværdigt træk ved Charlotte Amalie, at hun betinger sig at kunne beholde sin reformerte tro. Det støder på stærk modstand fra danske kirkelige kredse, men kongen er siden 1660 enevældig, og hun opnår at få fri religionsudøvelse for sig selv og sine hoffolk. Hun får egen hofpræst og et særligt kapel - dog må der ikke døbes og vies ægtefolk i den reformerte tro.

De første reformerte i Danmark

Charlotte Amalie bliver således den første reformerte, der får lov at rejse ind i Danmark. I Frankrig og Tyskland har den reformerte lære tiltrukket mange begavede og dygtige folk, og det er baggrunden for, at Christian 5 i 1681 meddeler, at reformerte skal være velkomne i Danmark, hvor de sammen med jøder og katolikker får fristed i Fredericia. I 1685 ophæver Ludvig 14 af Frankrig religionsfriheden for de reformerte, som i Frankrig kaldes huguenotter, og Charlotte Amalie udvirker derfor, at kongen åbner yderligere for reformerte i både Frankrig og Tyskland til at slå sig ned i Danmark, foreløbig kun i Fredericia og København. De får samme år visse privilegier plus en byggegrund over for Rosenborg eksercerplads til Reformert kirke, der 1689 indvies af Charlotte Amalie.

Godssamlingen på Stevns

Charlotte Amalie samler sig et stort godskompleks på Stevns, hvor hun køber Gjorslev med Højstrup i 1678, Søholm i 1680, Erikstrup i 1689, Vemmetofte i 1694 og Frøslevgård i 1704. Desuden bliver hun efterhånden ejer af 7 af Stevns herreds 11 kirker. For Splittorff slægten er Vemmetofte af særlig interesse.

Vemmetofte ligger i Spjellerup sogn, hvor den allerede fra 1651 ejer al jorden. Vemmetofte er adelig herregård til 1694, hvor den ved Charlotte Amalies køb bliver kongeligt slot. Hun nedlægger i 1696 Vemmetofte by, der består af 13 gårde, og lægger jorden ind under slottet. Ved sin død 1714 efterfølges hun som ejer af Vemmetofte af sin yngste søn prins Carl.

Johannes Splittorffs ankomst

Ligesom Charlotte Amalie kommer Johannes fra Hessen og tilhører den reformerte tro. Han er muligvis blevet inspireret til at rejse til Danmark af morbroderen Hartmann Kohlhausen, der er forstmand et sted i Danmark, men som i 1716 synes at være vendt tilbage til Hessen. Johannes er etableret i Vemmetofte i hvert fald i 1707, altså i Charlotte Amalies tid.

Slægtens erhverv

Johannes er forstmand, og det bliver slægtens hovederhverv de første 100 år. Fra vi møder Johannes i 1707 som jæger og til sønnesønnen Johannes Carlsens død i 1813, fremviser slægten en ubrudt række af skytter, jægere, skovfogeder og skovridere. De er knyttet til Vemmetofte, grevskabet Lerchenborg med underliggende gårde samt Berritsgård. 1820-26 er der en efternøler som skovfoged i Oksenvad. En oversigt over slægtens skovfolk er vist i bilag G.

Drift af vandmøller er det næste hovederhverv – igen i ubrudt række i næsten 100 år. Det begynder i 1793, hvor Johannes d.æ. opgiver hvervet som jæger for at drive Øresø Mølle, og det slutter 1882 i Rangle Mølle. I samme periode er der et kort intermezzo i Kongens Mølle. Slægtens ejere og fæstere af vandmøller fremgår af bilag D.

Landbrug uden samtidig mølledrift har kun fristet en enkelt i slægtens mandslinie for en længere årrække, nemlig Antonin. Flere andre har været landmænd i ganske kort tid. Derimod har adskillige kvindelige Splittorffer giftet sig med landmænd.

Øvrige erhverv er ret bredt fordelt. Et erhverv som snedker er dog typisk for den tidlige slægt, og det har seks personer valgt. I tiden før anden verdenskrig er der fire købmænd, men de opgiver alle dette erhverv igen. Fire bliver faglærte som skrædder, cigarsorterer eller tømrer. To gør karriere inden for handelsflåden, andre to er ved jernbanerne. mens to bliver kromænd. To slutter som arbejdsmænd, og endelig er der en birkedommer, en økonoma, en chauffør og en arkitekt. Etatsråden Johan er den eneste i slægten, der vælger en egentlig administrativ karriere i den centrale statslige administration.

Akademiske uddannelser kommer ret sent ind i billedet i forhold til så mange andre slægter. De første studenter er Joe (1940), Frederik (1945) og Emilie (1946), og i 1960 bliver Jonna student efterfulgt af søskende og deres børn. Det er først fra 1960'erne, at længere videregående uddannelser sætter et vist præg på slægtens erhvervsvalg, men fortsat arbejder den største del af slægten i mere praktisk betonedede erhverv.

Slægtens geografisk fordeling

Fra Johannes omkring år 1700 sætter sin fod på Sjælland, er slægten i over 150 år praktisk talt udelukkende bosat på Sjælland og øerne syd for. Der er enkelte undtagelser i Sønderjylland og på Fyn, men vi skal helt frem til omkring 1900 for at finde slægten i Nørrejylland.

Derimod er slægten noget tidligere i Skåne. Det begynder i 1864 med Edel Splittorffs ægtefælle Frederik Ludvig Bang, der slår sig ned i Smedstorp med to af sine døtre. Efter hans død i 1868 vender enken i 1873 tilbage til Danmark, men den yngste datter gifter sig i 1869 med Antonin Splittorff og dermed grundlægges "første skånske hold" af slægtens mandslinie. Antonin bor i Hedeskoga, Stora Köpinge og Stora Herrestad, men efter hans død i 1886 er børnene i 1887 alle vendt tilbage til Danmark.

"Andet skånske hold" af slægtens mandslinie repræsenteres af Antonins yngste bror, Wilhelm August, der 1873 rejser til Sövde og derpå til Hedeskoga, i 1882 videre til Ryssby i Småland. Han rejser i 1884 til København, men to af hans børn bliver i Skåne, nemlig Olga og Emil med sidstnævntes talrige efterslægt. Wilhelms tredje barn, Julius, rejser i 1915 til Danmark.

Slægtens skånske gårde ligger alle i den sydøstlige del af Skåne, som vist i bilag J.

Endelig findes der en gren af slægten i USA, der nedstammer fra Christens søn, Einar Johannes Splittorff, der i 1906 rejser til Springdale, Connecticut, USA, hvor han får talrige efterkommere, især på kvindesiden.

Den geografiske fordeling af nulevende personer, der er født Splittorff (og som tilhører den til Danmark indvandrede slægt) omfatter 18 personer i Danmark, 1 i Island, 14 i Skåne og 8 i USA. Derudover er der i USA dels personer, der stammer fra slægten i Tyskland, dels ifølge Frederik Bang Splittorff nogle personer, der simpelthen har taget navnet uden at høre til slægten.

Slægtsnavnets fremtid

Man kan ikke sige at slægten har vokset sig stor i de forløbne 300 år, den har endda været tæt på at uddø. Det skyldes ikke at der fødes særligt få drenge og dermed bærere af slægtsnavnet. Ser vi på børn af mandlige Splittorffer er der gennem årene kun født lidt færre drenge end piger.

Mange af drengene får imidlertid ikke selv børn. I de første 200 år er der i hver generation kun én søn, der bærer slægtsnavnet videre: Johannes fra Hessen får 7 børn, hvoraf kun Conrad fører navnet videre til eftertiden. Af Conrads 8 børn bærer kun Johannes d.æ. navnet videre (samt Christian en enkelt generation), og han får kun 2 børn, hvor alene Andreas fører navnet videre, og det er på et hængende hår, idet han kun får 1 barn. Hvis han ikke havde fået denne søn, Johannes d.y., var slægtens mandslinie uddød i 1850. Med ham starter slægten så at sige forfra, men han stabiliserer til gengæld situationen ved at få 10 børn, hvoraf 3 sønner bærer navnet frem til vore dage.

I dag synes der at være tilstrækkeligt med mandlige slægtninge til at opretholde slægtsnavnet i Danmark og Skåne (rent bortset fra Tyskland), og da navnet i vore dage også kan videreføres af kvinder, synes navnet sikret fremover.

Beskrivelsen af den nyere slægt

Dispositionen for den følgende beskrivelse er den, at der først er en samlet beskrivelse generation for generation af slægten fra Johannes fra Hessen (1. generation) til og med Johannes d.y. (5. generation) og nogle af hans børn. Derefter deles beskrivelsen op: Johannes d.y. har 10 børn: 2 dør som små, 3 bliver gift, men får ingen børn, og 2 døtre bliver gift og får børn, men altså uden Splittorff-navnet. Disse 7 børn og deres efterkommere "færdigbehandles". Tilbage står brødrene Antonin, Christen og Wilhelm, der er stamfædre til alle nulevende Splittorffer. Antonins nulevende efterslægt findes i Danmark, Christens i USA og Wilhelms i Danmark og Skåne. Disse 3 "stammer" beskrives hver for sig i kronologisk orden.

Der følges det princip, at for hvert afsnit føres den søn (fortrinsvis den ældste), fra hvem navnet lever i vore dage, videre til det følgende afsnit som "næste generation", mens hans søskende og disses efterkommere færdigbehandles i det foregående afsnit.

AFSNIT VI: 1. GENERATIONOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DETTE AFSNIT

JOHANNES (1676-1737), Vemmetofte
 ANNE KIRSTINE (1710-e1740), Frederiksberg
 SIDSEL KATARINA (1711-e1740), Frederiksberg
 JOHAN HENDRICH (1713-1739), Vemmetofte
 MARTHA CATHRINA (1715-e1739), København
 CARL (1719-1799), Heldager
 JOHANNES (1744-1813), Berritsgård
 APOLLONIA (1779-1804), Kallø Mølle
 MARGARETHE (1780-1830), Stenstrupgård
 POVEL ABRAHAM (1782-1784), Berritsgård
 LAURIDTZ (1784-e1814), Nyborg
 (BIRGITA) FRIDERICHE (1788-e1715), Nykøbing F
 ELSE MARIE (1747-1819), Egense
 MAREN CATARINA (1750-1750), Heldager
 MAREN KATHRINA (1752-e1776), Egense
 (JOHAN) HENDRICH (1755-1833), Heldager
 JØRGEN (1759-1798), Egense
 ANNE KIRSTINE (1761-e1776), Heldager
 CONRAD (1722-1793), Lerchenborg: se afsnit VII
 NIELS CROM (1725-1792), Herlufsholm
 JOHAN (1755-1833), København
 NIELS JOHAN (1791-1792), København
 NIELS JOHAN (1794-1826), Oksenvad
 JOHANN EHRHARD (1820-e1851), Haderslev og USA
 SOPHIA LOUISE (HEDEWIG) (1822-e1877), København
 ELSE MARIE (1758-e1800), Tirsbæk
 JUSINE (1761-e1800), Herlufsholm
 JØRGEN NICOLAI (1763-1763), Næstved

AFSNIT VI1. GENERATION: JOHANNES SPLIETTORFF

Johannes Splittaff, som barn også kaldet Hans, døbt 1-6-1676 i Kirchbauna, Hessen, konfirm. 1688 i Kirchbauna, død 15-10-1737 i Vemmetofte, begravet 1-10-1737 i Vemmetofte som Johan Spliettorf. "Han døde hastig, dog efter en lang brystsyge; var født i Hessen; var af reformert religion".

Gift 7-11-1708 i Vordingborg som Johannes Splidtorps, (efter trolovelse 21-9-1708 som Johannes Splidtdorfs), med

Else Marie Nielsdatter Krom, døbt 6-4-1687 i Vordingborg, "døde af et slags vatersot", begravet 1-6-1736 i Vemmetofte.

Hendes forældre: se afsnit VI*

Hun er sidst i kirke 7-8-1735, og hun får sakramentet 16-12-1735.

Johannes kommer til Danmark mellem 1688 og 1707 muligvis som nævnt inspireret af morbroderen Hartmann Kohlhausen, der virker som forstmand i Danmark til 1716.

Johannes bliver formentlig jæger i Vemmetofte i sommeren 1707. Hans forgænger som jæger, Friderich Kersten, optræder nemlig sidste gang med denne betegnelse 11-3-1707, hvor hans datter begraves i Spjellerup. Friderich synes derefter alene at være skovrider for enkedronning Charlotte Amalie, en titel han også har (ved siden af sin jægartitel) ved sin vielse 23-11-1700 i Jyllinge.

Johannes lægger tilsyneladende stærkt ud i sit nye job. Vi møder ham for første gang i en skrivelse af 1-10-1707, hvor ledelsen på Vemmetofte omtaler en klage fra jægeren Splittorft over, at bønderne forvolder skade på Strandskov og Vesterskov, fordi de ikke respekterer leddene til skovene, hvorfor forvalteren Sr Hans Børgesen bedes sørge for at leddene forsynes med lås. Brevet bliver læst 11-10-1707 på Tryggevælde herredsting (*Vemmetofte Godsarkiv, nr 5/9*).

Han er jæger endnu i 1714, idet Vemmetofte skovrulle af 4-10-1714 i *rangfølge* nævner:

- forpagteren Jens Christensøn ved Vemmetofte og Højstrup
- forvalteren ved Højstrup
- forvalteren ved Vemmetofte
- jægeren Johan Splitorf

og derpå en lang række andre personer ved godset (*Vemmetofte Godsarkiv, nr 15/1*).

Nogen tid efter bliver han udnævnt til skovrider, idet den tidligere skovrider ved Charlotte Amalies godser, Ludvig Grandjean, der nævnes første gang som skovrider i 1713, og som sandsynligvis har efterfulgt Friderich Kersten, træder tilbage fra denne post efter Charlotte Amalies død 27-3-1714.

I skovregisteret for Vemmetofte bliver Johannes 31-12-1715 omtalt som Skaureiter Splittorf(t). Skovrullerne i de følgende år nævner ham som skovrider Splitorf, fra 1725 stavet Splittorff.

Vi har bevaret 3 breve fra hans hånd: 1) 16-11-1718 på tysk til Inspector Terchell Terchellsen i Coppenhagen, 2) 1-3-1719 på dansk til Cammer Secretaire Castensen i Coppenhagen (afskrift i bilag L), 3) 15-3-1719 på tysk til samme (faksimile i bilag M).

Johannes bliver 25-10-1719 på Præstø Mark udsat for et overfald af ryttere fra ritmester Trappols' kompagni. Han må døde hug og slag plus diverse skældsord. Et klageskrift til Trappols' oberst med krav om satisfaction bliver udformet på tysk af forpagter (Chr. E.) Specht og Johannes, der underskriver sig Joh: Spliettorff. Der sker åbenbart intet i sagen, for 2-1-1720 afsendes der et højtideligt rykkerbrev.

På Vemmetofte er Charlotte Amalie i 1714 blevet efterfulgt som ejer af sønnen prins Carl. Da dennes bror Frederik 4 i 1721 ophøjer Anne Sophie Reventlow til dronning, kommer det til et brud inden for kongefamilien, og prins Carl og hans søster Sophie Hedevig forlader København og etablerer eget hof i Vemmetofte med en samlet hofstat på 70 personer. Her har generalbygmester Johan Conrad Ernst i årene 1716-21 stået for en total ombygning af slottet. Carl gør en stor indsats for godset, kirken og bl.a. skovene. Efter hans død i 1729 bliver Sophie Hedevig den tredje og sidste kongelige ejer indtil hun dør i 1735. Hun, der ligesom prins Carl er barnløs, bestemmer testamentarisk, at Vemmetofte skal være adeligt jomfrukloster. Ved oprettelsen bliver Vemmetofte udskilt som eget sogn fra Spjellerup.

Da slottet 10-6-1735 omdannes til adeligt jomfrukloster, fortsætter Johannes som skovrider til sin død 2 år senere. Han har under sig de skove der hører til hovedgårdene Vemmetofte og Højstrup med tilhørende bøndergods.

Spjellerup kirkebog omtaler ham fra 1709 til og med 1712 simpelthen som jægeren. Det er præcist nok, idet der kun er én jæger på Vemmetofte, men det er formentlig også for at slippe uden om at stave navnet. Senere bruges bl.a. formerne Splittoff og Splittorph. Nok så afgørende er, at vi har hans underskrift som Joh: Spliettorff, da han er vidne ved ophævelse af en trolovelse 4-6-1730 i Spjellerup, samt i klageskriftet af 1719, ovennævnte breve og ved hans ældste datters trolovelse.

Johannes og Else Marie synes at få en stor omgangskreds i Spjellerup og Vemmetofte, især på baggrund af at de jo ikke har familie dér i forvejen. Else Marie er således gudmoder ikke mindre end 12 gange for en ret bred kreds og desuden fadder 3 gange. Måske hører det med til parrets ganske høje position, at konen optræder i denne rolle. Hun er gudmoder,

20-10-1709	Christen Rasmussens Margrethe
15-4-1710	Jacob Pedersens Peder
31-8-1710	Peder Mortensen i Snekelstrups Anders
14-9-1710	Mads Nielsens Maren
17-4-1712	Mathias Tisenz's Anna
2-5-1717	Hans Michelsøn i Spjelderups Maren
22-9-1719	Murmester på Broen Niels Hanse's Mattheis
6-1-1720	Poul Væver i Spjelderups Anne Helvig
13-3-1720	Michel Snedkers Margrethe
2-1-1722	Hans Davidsøn i Spjelderups Jørgen
6-3-1722	Mattheis Hollænders Hans
1-11-1724	Peder Christensen ved Strandens Ellen

og fadder,

18-5-1710	Peder Møller i Strandmøllens Anne Kirstine (som parret adopterer)
3-9-1724	Michel Snedkers Christian
26-7-1726	Henric Olsens Ole

Hun kaldes til og med 1712 for "Jægerens", derefter for Madame Splittof, Splitttof, Splittoff eller Splittorff.

I skifteboet 16-10-1737 efter Johannes (*Vemmetofte godsarkiv, bind 7/3, fol. 589-599, film 438*) kaldes han Johan Splittorff. Boet opgøres til 326 rigsdaler, for hvilket man den gang kunne købe 30 okser eller 150 tønder rug. Boopgørelsen er tætskrevet, vanskelig at tyde og delvis afrevet. Vi har dog et pålideligt kendskab til boet, der synes uændret at være det samme som boet kun 2 år senere efter sønnen Johan Hendrich, idet denne stadig skylder sine søskende deres arveparter. Denne boopgørelse findes i bilag N.

Selv om Johannes selv er reformert, bliver hans børn døbt og viet som lutheranere. Der er simpelthen ikke andre muligheder uden for København og Fredericia - den gang som i dag.

Børn (døbt i Spjellerup):

- A) Anne Kirstine, adoptivdatter, døbt 18-5-1710: se linie A
- B) Sidse Katarina, døbt 12-4-1711 uden angivelse af efternavn, idet faderen blot kaldes "Jegeren".

Hun tjener hos broderen, Johan Henric, og er som Sidse Cathrine sammen med ham regelmæssig altergangsgæst i Vemmetofte, første gang 7-8-1735, sidste gang 25-3-1739.

Efter broderens død 1739 forlader hun Vemmetofte, selv om hendes yngste brødre, Conrad og Niels, foreløbig bliver boende der.

Sidse er fadder 5-3-1740 på Frederiksberg for Anne Kirstines datter og kaldes da Sidse Catrine Splisdorfs.

- C) Johan Hendrich Splittorff, døbt 5-6-1713: se linie C

- D) Martha Cathrina Splitoph, døbt 21-4-1715

I 1736 synes hun stadig at bo i Vemmetofte (altergang 5-2-1736), men i 1737 bor hun hos svogeren Axel Mogensen Biørn på Frederiksberg. I 1739 er hun som ugift tjenende i København.

- E) Carl Splittoff, døbt 26-2-1719: se linie E

- F) Conrad Splittoff, døbt 11-12-1722: se afsnit VII

- G) Niels Crom Splittoff, døbt 3-8-1725: se linie G

AFSNIT VI - LINIE A: ANNE KIRSTINE g. MOGENSEN BIØRN

Anne Kirstine Pedersdatter Møller, døbt 18-5-1710 i Spjellerup som datter af Peder Møller i Strandmøllen. Kun 2 år gammel mister hun sin far, der bliver begravet 1-4-1712 i Spjellerup, 46 år.

Hun bliver derefter uden tvivl adopteret af Johannes og Else Marie. Vi ved nemlig fra hans skifte, at hans ældste barn hedder Anne Kirstine, og at dette barn må være døbt i Spjellerup, hvor Johannes bor også før ægteskabet. Der er imidlertid ingen andre ved navn Anne Kirstine, der er døbt i denne periode. At præsten skulle have glemt at notere en sådan dåb er bestemt ikke sandsynlig i betragtning af parrets position. Det forhold, at Else Marie er en af Anne Kirstines faddere, taler også for adoption.

Både ved skiftet i 1737 efter Johannes (som Anne Kierstine) og i 1739 efter Johan Hendrich (som Anna Kirstine) anføres hun som ældste arveberettigede.

Hun får som Kristine Splittoff et såkaldt uægte barn:

1) Elsebeth, døbt 25-3-1725 i Spjellerup.

Rasmus Sørensen Skou, skræddersvend fra Lolland, bliver udlagt som far til barnet. Som Anne Kirstina Johansdatter Splittorph får hun 3-10-1725 i kirken public absolution for det uægte barn.

Hun bliver gift 26-11-1730 i Spjellerup som Kirstine Splitorf, (efter trolovelse som Anna Christina Splittoff), med

Axel Mogensen Biørn

Parret bor i hvert fald fra 1737 i Ny Hollænderby på Frederiksberg, hvor han i 1737 og 1739 betegnes som staldskrædder, i 1740 som skrædder ved hoffet.

Barn:

2) Elisabeth Marie Axelsdatter, døbt 5-3-1740 på Frederiksberg

AFSNIT VI - LINIE C: JOHAN HENDRICH SPLITTORFF

Johan Hendrich Splittorff, døbt 5-6-1713 i Spjellerup, "Han døde af en langvarig brystsyge", begravet 11-5-1739 i Vemmetofte (som Hans Henric Splittorf). Han er ugift.

Blandt fadderne er hans morfar, Niels Krum, og dennes søn af 2. ægteskab, Christen Krum af Vordingborg.

Han kaldes altid Johan Henric ved kirkens altergang, som han regelmæssigt deltager i, så betegnelsen ved hans begravelse, Hans Henric, er en ren undtagelse. I skifteboet efter faderen skriver han sig Johan Hendrich Splittorff.

Han efterfølger sin far som skovrider i Vemmetofte, hvor hans løn er 40 rigsdaler per halvår. Han dør dog allerede 2 år efter faderen, knap 26 år gammel, og ligesom faderen af langvarig tuberkulose.

Som tjenestefolk har han Jørgen Petersen (nævnt 1736-38), Maren Nielsdatter (nævnt 1736-39), Jens Larsen (nævnt 1738) samt Lars Olsen og Anna Pedersdatter (begge nævnt 1739).

27-3-1739 bliver han "betjent til sengs med sakramentet". Skiftebehandlingen af boet efter "Skov-Rider Ungkarl Johan Henrich Splitorf" finder sted fra 8. maj til 31. juli 1739 (*Vemmetofte godsarkiv, fol. 15-38, film 439*). Der er tale om en meget detaljeret opgørelse på 47 foliosider, der bliver læst 28-7-1739 på Tryggevalde herredsting.

Det fremgår, at hans bolig består af en stuelænge på 15 fag bindingsværk, en østlænge på 11 fag og en vestlænge på 8 fag. I disse bygninger er indrettet en stue, et "øverste kammer" (dvs. et ekstra kammer der ikke bruges til daglig), en gårdstue, et karlekammer og en stald.

Blandt indboet bemærkes bl.a. 6 ruslæders stole, et lille stueur, en bilæggerovn, en himmelseng, en dragkiste og 3 parykker med "Naturel Haar" (folk af stand gik med paryk op til 1770'erne). Besætningen består af 2 heste, 2 køer, 9 får med 8 lam, en vædder, en so, 2 galte, 8 svin, en gedebuk etc. Til boet hører en nybeslagen vogn med 3 agestole.

Dauids Salmer på tysk, i sort bind med spænder, er eneste bog i boet.

Johan Hendrich efterlader en opgørelse over hvem og hvad han skylder. Det drejer sig bl.a. om 6 rigsdaler til tjenestepigen Maren Nielsdatter, som tjente hos ham endnu i påsken men nu hos Wulfs i Spjellerup, og 5 rd og 4 mark til tjenestekarlen Lars Olsen.

Desuden gør tjenestepigen Anna Pedersdatter opmærksom på, at hun har lånt skovrideren 1 mk og 12 skilling. Endvidere skylder han flere af sine søskende deres fædre og mødre arv, nemlig 10 rd, 5 mk, 15 sk til Sidsel Cathrine og 21 rd, 5 mk, 15 sk til Carl, Conradt og Niels.

Dertil kommer, at boligen skal gøres i stand både indvendig og udvendig, hvilket anslås til godt 26 rd i materialer og arbejds løn.

Værdien af indboet anslås til 174 rd (hvilket viser sig at være lidt lavt sat) og de samlede gældsposter og udgifter til 173 rd.

Den 22. maj holdes der auktion over boet. Blandt køberne er slægten alene repræsenteret ved Carl Splittorff, der bl.a. køber den nævnte salmebog for 3 mk. Auktionen indbringer godt 241 rd, hvorfra går salær og udgifter til trykning af katalog, ialt netto godt 224 rd.

En komplet fortegnelse over indbo og besætning med tilhørende auktionspriser findes i bilag N.

Boet har også nogle ekstra indtægter i form af fx løntilgodehavende, og til arvingerne bliver der ialt 54 rd, nemlig 6 rd og 7 mk til hver af de 3 søstre og 12 rd og 14 mk til hver af de 3 brødre. Dette er i overensstemmelse med datidens arveregler, hvorefter mandlige får dobbelt så meget som kvindelige arvinger. Axel Biørn og Carl Splittorff møder selv op ved skiftebehandlingen, mens de øvrige arvinger er repræsenteret ved værge, Sr Jørgen Bolt fra Højstrup.

Ni dage efter begravelsen bliver Johan Hendrich efterfulgt som skovrider af Jochim Augustinus Grandjean, der er gift med en svigerinde til broderen Conrad. Jochim har iøvrigt købt flittigt ved auktionen. Jochim er søn af skovrider Ludvig Grandjean, så dermed vender jobbet som skovrider i Vemmetofte tilbage til slægten Grandjean efter to generationer Splittorff på posten.

Ligesom Splittorff'erne er Grandjean-slægten af reformert oprindelse. Den indvandrer i 1686 fra egnen omkring Lyon.

1 rigsdaler = 6 mark = 96 skilling

AFSNIT VI - LINIE E: CARL SPLITTORFF

Carl Splittoff, døbt 26-2-1719 i Spjellerup, død 29-6-1799 i Heldager, baroniet Lehn, begravet 2-7-1799 i Tved, Svendborg amt

Carl er sikkert opkaldt efter prins Carl, der i 1714 arver Vemmetofte og hurtigt præger stedet med sit initiativ, bl.a. på skovområdet.

Carl kommer 2-10-1735 i lære hos snedkermester Peter Borgwardt i København på en 4-årig lærekontrakt. Han bliver svend 18-7-1739 (*Snedkernes hovedprotokol for læredrenge, Stadsarkivet*). Hele læretiden bor han hos sin mester, der 1741 bor i Fiolstræde matr 214 (*Indkvarteringsmandtal*). Han betegnes i hovedprotokollen som Carl Splithof(f), men selv underskriver han sig Carl Splittor(ph) (de to sidste bogstaver usikre). Ved skiftet 1739 efter broderen Johan Hendrich underskriver han sig Carl Splittorff. Som Carl Splithoff bliver han 20-7-1739 optaget i snedkernes svendelav i København (*Snedkersvendenes regnskabsbog s 40b*). Han arbejder dog kun nogle få år i København.

I Tved kaldes han Carl Splitov eller Carl Snedker. To sønner og en svigersøn er også snedkere.

Gift 1. gang 1-5-1744 i Tved (som Carl Johansen Splitov) med

Abelone Jørgensdatter, født c1719, død 28-9-1771 i Heldager, begravet 2-10-1771 i Tved, 52 år

Børn (født i Heldager, døbt i Tved):

- 1) Johannes Carlsen Splitov, født 14-8-1744: se gren 1
- 2) Else Marie Carlsdatter Splitov, født 29-7-1747: se gren 2
- 3) Maren Catarina Carlsdatter Splitov, født februar 1750, død antagelig ganske kort efter.
- 4) Maren Kathrina Carlsdatter, født 3-2-1752, døbt 6-2-1752

Gift 22-11-1776 i Tved med

Peder Jørgensen Ollerup af Heldager.

Ved søsteren Else Maries vielse i 1777, hvor Peder er hendes forlover, bor Maren og Peder i Skovsby, Egense sogn, men de er der ikke i 1787.

- 5) (Johan) Hendrick Carlsen, født 28-6-1755: se gren 5

- 6) Jørgen Carlsen (Splittov), født 22-1-1759: se gren 6
- 7) Anne Kirstine Carlsdatter. født 30-11-1761, døbt 6-12-1761, konfirm 1776 i Tved. Inden 1787 forlader hun Tved, hvor hun hverken er gift eller begravet.

Gift 2. gang 13-3-1772 i Skårup (som Carl Splitorph) med

Sabine Rudolphi, født c1714, død 13-2-1798 i Heldager, begravet 16-2-1798 i Tved, 83 år. I 1787 angives hendes alder til 74 år. Hun har ikke været gift før og bor ved vielsen i Holmdrup, Skårup sogn, men synes ikke at være født der.

Hendes forlover er Lorentz Friderich Rudolph, født c1718, utvivlsomt en bror. I 1787 bor han, 69 år gammel, i Sønner Broby, hvor han er gårdmand og kromand ved Brobygård.

AFSNIT VI - LINIE E - GREN 1: JOHANNES CARLSEN SPLITTORFF

Johannes Carlsen Splitov, født 14-8-1744 i Heldager, døbt 16-8-1744 i Tved, begravet 19-10-1813 i Tårs

Gift 28-9-1778 i Tårs på Falster med

Maren Laursdatter, født i Kallø, døbt 10-12-1747 i Tårs, begravet 18-4-1802 i Tårs.

Hun er datter af Laurs Hansen og Abel(one) Petersdatter.
Ved vielsen er hun mejerske på Berritsgård.

Johannes nævnes i årene 1779-84 som jæger ved Berritsgård. Ved folketællingen 1787 er han skovrider på Berritsgård, hvor han bor i Skyttehuset med familie og 4 tjenestefolk. I 1796 er han stadig skovrider, mens han i 1801 kaldes skytte, og staben er reduceret til en tjenestepige. Der er ingen skovrider i 1801, så man har åbenbart skåret kraftigt ned. Efter konens død bor han som indsidder (dvs. lejer af en stue) hos skovfoged Hans Bøtte i Berritsgaard skov.

Det er givetvis Johannes, der har givet jættestuen øst for Kallø navnet Splittorffs Høj.

Johannes er forlover 6-1-1780 i Tårs. Maren er fadder i juli 1779 og gudmor 31-10-1779 og 5-11-1780, alle gange i Tårs.

Skifteretten for "Skytte og Skovrider Johan Carlsen Splittou" træder sammen 16-10-1814. Boet opgøres til 428 rd. (*Baroniet Guldborgland, skifteprotokol, fol. 65-66, 74-75, film 527*).

Børn (født i Skyttehuset, døbt i Tårs):

- a) Apollonia Johannesdatter Splittorff, døbt 6-8-1779: se gren 1-a
- b) Margarethe Johannesdatter Splittorff, døbt 6-8-1780, død 9-5-1830 i Ødegårdshuset, begravet 16-5-1830 i Sakskøbing

Gift 2-1-1802 i Tårs med

Anders Hansen, født c1765

Ved skiftet 1814 betegnes han som indsidder boende ved Stenstrupgaard i Våbensted, hvor både han og konen tjener. De flytter i 1815 til Ødegården i Sakskøbing sogn.

Der er ingen børn.

- c) Povel Abraham Splittorff, døbt 3-4-1782 (uden Abraham), begravet 21-4-1784 i Tårs.

Han må være opkaldt efter Berritsgårds ejer fra 1757 til 1804, Poul Abraham Lehn, der desuden ejer Orebygård, Højbygård, Hvidkilde, Nielstrup og Lindskov. I 1784 opretter han af disse godser baroniet Guldborgland. Han er højt anset i samtid og eftertid for både sine faglige og menneskelige kvaliteter.

- d) Lauridtz Johansen Splittorff, døbt 4-4-1784

Gift 4-4-1807 i Nyborg som Lars Johansen Splittorff, (efter lysning 8-3-1807 i Rynkeby som Lars Splittorf), med

Kirstine Frederichsdatter

Lars er fadder 20-11-1799 ved dåben af Abelones datter, hvor han bor i Saxkøbing. Ved vielsen er han skræddersvend og bor i Urup på Fyn. Ved skiftet 1814 efter faderen bor han i Nyborg. Parret bor ikke i Nyborg ved folketællingen 1834, og de er heller ikke registreret som begravede dér.

- e) (Birgita) Fridericha Johannesdatter Splittorff, kaldet Riche, døbt 20-3-1788.

Hun bor hjemme ved folketællingen 1801. I 1814 tjener hun som ugift hos Knud Køhlert i Nykøbing F. I juni 1815 rejser hun fra byen "til Lolland".

AFSNIT VI - LINIE E - GREN 1-a: ABELONE g. OLSEN

Apollonia Johannesdatter Splittorff, kaldet Lune, født i Skyttehuset til Berritsgård, døbt 14-2-1779 i Tårs på Falster, død i Kallø, begravet 2-10-1804 i Tårs.

Gift 22-7-1796 i Tårs (som Abelone Splittorf) med

(Lars) Erich Olsen, født c1773.

Han er søn af fæster af Kallø Mølle, Ole Mathisen, født c1740, begravet 8-11-1790 i Tårs, 50 år, og Cathrine Jacobsdatter, født c1731. Cathrine, hvis andet ægteskab det er, bor hos sønnen i 1801.

Trolovelsen 17-7-1796 finder sted i skovrider Splittorfs hus.

Lars bor ved folketællingen 1787 sammen med sine søskende hos forældrene på Kallø Mølle i Tårs (nr 45). Efter faderens død overtager moderen formentlig fæstet af møllen. Ved tællingen 1801 er det Lars, der betegnes som møller foruden at han er husmand med jord samt national soldat. Han er i 1814 stadig møller i Kallø, men han er ikke på møllen i 1834, og da hverken han eller moderen er begravet i Tårs inden da, må de begge være rejst fra byen.

Abelone bliver gift som 17-årig og dør 25 år gammel efter at have født 4 børn. Hun kaldes ved sine børns dåb Abelone Johannesdatter Splitorff, men ved folketællingen 1801 Abelone Splittorfsdatter.

Børn (født i Kallø Mølle, døbt i Tårs):

1. Kirsten Erichsdatter, døbt 7-1-1798, lever i 1814.
2. Abelone Erichsdatter, kaldet Lune, født 20-11-1799, døbt 1-1-1800, lever i 1814.
Morbroderen Lars Splitaf i Saxkøbing er fadder.
3. Chatrine Erichsdatter, født 14-2-1802, døbt 21-2-1802, lever i 1814.
4. Maren Erichsdatter, født 29-2-1804, begravet 4-3-1804 i Tårs, 5 dage gammel.

AFSNIT VI - LINIE E - GREN 2: ELSE MARIE g. SOLBIERG

Else Marie Carlsdatter Splitov, født 29-7-1747 i Heldager, døbt 30-7-1747 i Tved, død 20-3-1819 i Fiskop, begravet 24-3-1819 i Egense.

Gift 5-12-1777 i Tved med enkemand

Mads (Nielsen) Solbjerg, født c1740, død 25-3-1799 i Fiskop, 59 år. Han er husmand og snedker først i Skovsbo, senere i Fiskop, begge i Egense sogn.

Børn (født i Skovsby, døbt i Egense) :

- a) Johanne Madsdatter, døbt 9-1-1780, nævnt 1787
- b) Voldborg Madsdatter, døbt 1-2-1784, død før 1786 (hvor begravelser begynder i kirkebogen)
- c) Niels Madsen, født c1785, nævnt 1787 som 2 år gammel
- d) Søren Madsen, døbt 20-6-1790, begravet 26-6-1796 i Egense

Mads blev gift 1. gang 2-12-1774 i Egense med Johanne Andersdatter i Skovsbo. Ingen børn.

AFSNIT VI - LINIE E - GREN 5: HENDRICH CARLSEN

(Johan) Hendrick Carlsen, født 2-6-1755 i Heldager, døbt 2-7-1755 i Tved, død 16-7-1833 i Heldager, begravet 22-7-1833 i Tved

Han bor hele sit liv i Heldager by, Tved sogn, som snedker og til sidst aftægtsmand. I 1787 bor han med kone og 3 børn hos faderen og kaldes Hendrich Splittorf, men ellers synes han ikke at bruge slægtsnavnet. Hans børn bruger aldrig Splittorff-navnet.

Gift 1. gang før 1782 med

Johanne Nielsdatter, født c1751, død 2-4-1795 i Heldager, begravet 6-4-1795 i Tved

Børn (født i Heldager, døbt i Tved):

- a) Carl Christian Hendrichsen, født 1-3-1782, døbt 6-3-1782, død 28-5-1849 i Ellerup, begravet 2-6-1849 i Gudbjerg.
Hendrichs bror Jørgen er fadder.

Gift 31-10-1812 i Gudbjerg med enken

Elisabeth Jensdatter, født c1781 i Kirkeby, død 10-8-1848 i Ellerup, begravet 16-8-1848 i Gudbjerg, 67 år.

Elisabeth er enke efter kromanden i Ellerup. Ved ægteskabet overtager Carl Christian kroen, som han driver til sin død. Ægteskabet er barnløst.

Elisabeth blev gift 1. gang 11-11-1809 i Gudbjerg med Johan Hansen, født september 1774, død 19-4-1812 i Ellerup, begravet 24-4-1812 i Gudbjerg, 37 år 7 måneder. Han er kromand ved vielsen, hvor hun bor i Gudbjerg Mølle.

- b) Apelone Hendrichsdatter, døbt 28-2-1784, død 25-9-1848 i Dømmestrup, begravet 1-10-1848 i Nørre Lyndelse.
Hendrichs bror Jørgen er fadder.

Gift 9-11-1822 i Nørre Lyndelse med enkemand

Mads Andersen, født 25-3-1777 i Nørre Lyndelse, død 12-4-1855 i Dømmestrup, begravet 19-4-1855 i Nørre Lyndelse.

Ved vielsen er hun tjenestepige i Heldager, mens han er indsidder i Dømmestrup. 1845 er han daglejer og ved konens død fattiglem. Der er ingen børn i ægteskabet.

Mads var gift 1. gang med
Anne Knudsdatter, født c1772, død 29-6-1822 i Nørre Lyndelse,
 begravet 3-7-1822 i Nørre Lyndelse, 50 år.

- c) Niels Hendrichsen, født 27-6-1787, døbt 1-7-1787, død senest 1789
- d) Niels Hendrichsen, født 15-7-1789, døbt 19-7-1789, død 17-1-1816 i Heldager, begravet 20-1-1816 i Tved.
- e) Maren Hendrichsdatter, født 12-6-1791, døbt 19-6-1791, begravet 24-7-1791 i Tved.

Gift 2. gang 1792-95 med

Birthe Marie Rasmusdatter, født c1755, død 7-5-1836 i Heldager, begravet 13-5-1836 i Tved, 81 år (men hvis denne alder er korrekt føder hun sidste gang som 51-årig!).

Det er også hendes 2. ægteskab.

Hun bor ved sin død på aftægt hos sønnen Rasmus.

Børn (født i Heldager, døbt i Tved):

- f) Rasmus Hendrichsen, født 1-8-1796, døbt 7-8-1796, død 14-3-1865, begravet 23-3-1865 i Tved.

Gift 20-10-1849 i Gudbjerg med

Maren Rasmusdatter, født 17-3-1800 i Ellerup, Gudbjerg sogn, ikke død i Tved.

Rasmus bliver som den eneste af de længerelevende børn boende hele sit liv i Heldager, hvor han er husmand og snedker. Han bliver sent gift. I årene 1849-50 tilføjer han navnet Johan efter Rasmus, men opgiver det igen.

Barn (født i Heldager, døbt i Tved):

1. Johan Henrich Hendrichsen, født 25-7-1850, døbt 13-10-1850, død 19-11-1850 i Heldager, begravet 26-11-1850 i Tved.

Moderen er 50 år.

- g) Johanne Marie Hendrichsdatter, født 5-5-1798, døbt 13-5-1798, død 14-5-1798, begravet 17-5-1798 i Tved
- h) Maren Hendrichsdatter, født 4-8-1802, døbt 8-8-1802, død 29-11-1875 (ikke i Tved).
- j) Mads Jørgen Hendrichsen, født 5-6-1806: se gren 5-j

AFSNIT VI - LINIE E - GREN 5-j: MADS JØRGEN HENDRICHSEN

Mads Jørgen Hendrichsen, født 5-6-1806 i Heldager, døbt 29-6-1806 i Tved, død 18-4-1890 i Kirkeby, begravet 25-4-1890 i Kirkeby.

Gift 17-1-1835 i Kirkeby med enken

Anne Nielsdatter, født 24-2-1796 i Gudbjerg, død 14-4-1855 i Kirkeby, begravet 20-4-1855 i Kirkeby.

Mads bor ved folketællingen februar 1834 hos moderen og broderen Rasmus som snedkersvend, men rejser november samme år til Kirkeby. Her bor han resten af sit lange liv som husmand og snedker.

Barn (født og døbt i Kirkeby):

1. Niels Madsen, født 11-10-1837, døbt 19-11-1837. Han lever 1845.

Anne blev gift 1. gang 29-3-1829 i Gudbjerg med enkemand Rasmus Andersen, født c1768, død 1-11-1834 i Kirkeby, begravet 9-11-1834 i Kirkeby, 66 år. Han er husmand i Kirkeby Tinghus. Anne og Rasmus har en datter, Karen, født 4-2-1830 i Kirkeby, der bor hjemme 1845.

Rasmus var gift 1. gang med Karen Mortensdatter, død 27-12-1828 i Kirkeby Tinghus, begravet 2-1-1829 i Kirkeby.

AFSNIT VI - LINIE E - GREN 6: JØRGEN CARLSEN

Jørgen Carlsen (Splittov), født 22-1-1759 i Heldager, døbt 28-1-1759 i Tved, død 8-4-1798 i Fiskop, Egense sogn.

Gift 14-2-1783 i Egense med

Karen Caspersdatter, født 1756-59, død 22-11-1842 i Fiskop, begravet 29-11-1842 i Egense, 86 år.

Jørgen er fadder i 1782 og 1784 til børn af broderen Hendrich og bruger hverken da eller senere Splittorff-navnet.

Han er snedker og husmand i Egense, hvor han kaldes Jørgen Carlsen eller Jørgen Snedker.

Børn (født i Skovsbo, døbt i Egense):

- a) Carl Christian Jørgensen, døbt 6-7-1783, død før 1786
- b) Anne Jørgensdatter, døbt 5-12-1784, lever 1787
- c) Abelone Jørgensdatter, døbt 20-1-1788, bor hjemme 1801.
- d) Carl Jørgensen, døbt 9-5-1790, ikke nævnt 1801, ikke død i Egense.
- e) Sophie Jørgensdatter, døbt 9-12-1792, bor hjemme 1801.
- f) Casper Jørgensen, døbt 31-5-1795, ikke nævnt 1801, ikke død i Egense.

Karen bliver gift 2. gang 23-11-1798 i Egense med Frederich Nielsen, født c1756, død 10-11-1827 i Fiskop, begravet 14-11-1827 i Egense, 61 år. Han er husmand i Fiskop.

Karen og Frederich får en søn, Jørgen, døbt 25-8-1799 i Egense, som bor i hjemmet 1801 sammen med ovenstående Abelone og Sophie. Som enke for anden gang bor Karen ved folketællingen 1834 ikke i Egense, selv om hun bliver begravet dér som aftægtskone.

AFSNIT VI - LINIE G: NIELS SPLITTORFF

Niels Crom Splittoff, døbt 3-8-1725 i Spjellerup, begravet 1-12-1792 i Herlufsholm som Niels Splittorph.

Gift 11-8-1755 i Vejøl som Nils Johansen Splittorff med

Sibylla Jørgensdatter Lange, døbt 19-9-1725 i Næstved, St Peder (som Sybilla), begravet 25-3-1800 i Herlufsholm som Cecilia Splittorph.
Hendes forældre: se afsnit VI**

Niels er opkaldt efter sin morfars, Niels Krom.

Niels er 12 år ved faderens død og opholder sig endnu i Vemmetofte ved den ældste brors død i 1739. Han bor dog ikke hos broderen ved dennes død, men nyder underhold hos Sr Wulf i Spjellerup. Ved skiftet i 1739 kaldes han konsekvent Niels Krom med udeladelse af Splittorff. Senere bytter han tilbage til Splittorff, som det ses.

Han er ikke konfirmeret i Vemmetofte - hvis han i det hele taget er konfirmeret - konfirmation bliver indført i 1736 og er altså noget ganske nyt. Men han bliver boende i Vemmetofte indtil han er 20 år, idet han flere gange er nævnt som altergangsgæst i Vemmetofte, første gang 27-8-1741, sidste gang 3-10-1745. En Ane Kirstine Jensdatter, hvis eventuelle relation til Niels ikke kendes, nævnes en gang i 1745 sammen med Niels som altergangsgæst, og da bor de begge "hos skovrider" - altså Grandjean.

I 1755 bor Niels på Assendrupgård i Aversi sogn hos Ivar Bruun, og det samme gør Sybilla. Hun bliver gravid, og da hun er 4 måneder henne bliver der 4-7-1755 givet kgl. bevilling til bryllup uden forudgående trolovelse. Forlovere er brudens far samt skovrideren i Vemmetofte "Johan" Grandjean (der strengt taget hedder Jochim). Vielsen foretages af præsten i Vejøl, men finder sted på Assendrupgård, der fra 1689 til 1909 hører under Gisselfeld.

Ved hans første barns dåb er der ud for barnets navn med en anden hånd (og givetvis senere) tilføjet "Nicolai Splittorp". Det er dog et isoleret tilfælde af dette navn, selv om Niels og Nicolai iøvrigt dengang blev betragtet som samme navn. Vi har 13-4-1768 hans underskrift som Niels Splittorff i Næstved (St Peder), hvor han er vidne ved en trolovelse.

Niels er først købmand ved Gavnsøgård (i dag Gavnø), der fra 1737 til 1785 ejes af statsmanden Otto Thott.

Han får 5-1-1758 borgerskab i Næstved som købmand og betegnes da som "her fra byen". I 1769 er han en af byens 8 købmænd. En samtidig kilde siger om ham, at han ikke har gård som de andre købmænd, men bor til leje på Brogades østside ved Storebro, og at han kun har haft forretning i 12 år, og kun har en mindre handel.

Han bliver 11-11-1768 udnævnt til adjungeret og succederende vejer, måler og vrager i Næstved efter Michel Schorner. Senere bliver han birkeskriver og til sidst birkedommer ved Herlufsholm birk, hvilket han er til sin død.

Ved folketællingen 1787 bor han i Lille Næstved nr 50, Herlufsholm sogn, som birkeskriver, klasse-kollektør og vrager og måler sammen med hustruen Cicilia Lange og datteren Josine. I nabohuset nr 52 bor Bendix Hincheldey, der efterfølger ham som birkedommer.

Ved hans død vurderes boet til godt 176 rd. (*Herlufsholm Gods Skifteprotokol, fol. 99-102, 120-131, film 140*). Forpligtelserne overskrider dog, hvad boet kan bære, så enken, der underskriver sig Sybilla Splittoff, fragår arv og gæld. En auktion indbringer dog godt 207 rd. Enken og en jomfru Splittorff (der kan være begge døtre) køber adskillige ting på auktionen.

Boet efter Sybilla vurderes til kun godt 6 rd - det samme som der kommer ind ved auktionen (*samme skifteprotokol, fol. 290 + 299*).

Børn (nr 1 døbt i Vejlø, de andre i Næstved, St Peder):

- 1) Johan Splittorp, døbt 6-12-1755: se gren 1
- 2) Else Marie Splittorff, døbt 3-3-1758

Hun er opkaldt efter sin farmor.

Ved folketællingen 1787 er hun ugift kammerjomfru på herregården Tirsbæk ved Vejle. Hun opgiver sin alder til 25 år, men hun er 29. Hun er stadig ugift ved moderens død i 1800, hvor hun underskriver sig Maria Splittorff.

- 3) Jusine Splittorff, døbt 20-2-1761

Hun bor ved folketællingen 1787 hos forældrene som ugift. Hun lever ved moderens død, stadig som ugift.

- 4) Jørgen Nicolai Splittorff, døbt 13-1-1763, begravet 1-3-1763 i Næstved, St Peder

AFSNIT VI - LINIE G - GREN 1: JOHAN SPLITTORFF

Johan Splittorp, døbt 6-12-1755 i Vejlø, død 5-11-1833 i Kastellet af alderdomssvagelighed, begravet 8-11-1833 fra Citadelskirken.

Gift 1-6-1791 i København (Vor Frue, vielse i hjemmet) med

Sophia Cathrine Hedevig Fischer, døbt 27-3-1768 i Trondhjem (Frue), død 7-7-1834 i Valby, begravet 11-7-1834 på Frederiksberg.

Hun er gift 1. gang 2-8-1786 i København (Trinitatis) med Hans Bendix Riegels, død 20-12-1788 i Uddevalla. Ved vielsen er han lønningsbetjent ved Kongsberg sølvværk.

Hun er 18 år ved sit 1. ægteskab og bliver enke første gang som 20-årig.

Johan er ved folketællingen 1787 logerende i København, Gothersgade 186/187, som elev ved Capellet. Ved vielsen er han fuldmægtig. I 1797 er han sekretær ved Veterinærskolen, hvor den senere veterinær Dr. J.V. Neergaard møder ham, som denne nævner i sine erindringer. I 1801 er han sekretær og kancellist i Generalkommissariatskollegiet, i daglig tale Generalitetet. Samme år er han desuden klasselotterikollektør, hvilket han er endnu i 1813.

Han er antagelig identisk med den Spittorff, der ved indkvarteringsmandtallet i 1811 (s 7) ejer Lille Kongensgade 69.

Johan Splittorff bliver 30-8-1811 forfremmet fra krigsråd og surnumerær kontorchef til virkelig justitsråd, og 28-1-1817 til virkelig etatsråd (som Johannes Splittorf). Han bliver kasseret 4-9-1824 jfr. nedenfor.

Parret bor ultimo 1791 i Lavendelstræde. I 1801 og 1820 bor de Vestervold matr 161, også kaldet Halmtorvet 71, København. De har hendes datter af 1. ægteskab, den 12-årige Friderice, og deres søn, Niels, boende. I 1823 har de desuden adresse på Nørrebro 171, D & E, ved Jagtvejen.

68 år gammel bliver Johan i februar 1824 arresteret "formedelst en Kassemangel, efter Sigende 25.000 Rdlr. stor. Han forsøgte ved et Pistolskud i Munden at berøve sig Livet, hvilket dog ikke lykkedes ham, da han kun stærk saarede sig". Denne beskrivelse står i købmand Simon Jacobs optegnelsesbog, der dog stærkt undervurderer størrelsen af bedrageriet, der beløber sig til 94.000 rd. - et kæmpebeløb. Den gang kostede en tønne rug 3 rd., en tønne kartofler 1 rd., 200 pund jern 9-13 rd. og et læs bøgebrænde 3-5 rd. En arbejdsmand fik 1 rd. for 3 dages arbejde.

Til yderligere belysning af beløbets størrelse kan anføres, at Rangle Mølle i 1849 sælges for 31.000 og Øresø Mølle i 1854 for 16.000 rd.

Ved kaution samt Johans udestående fordringer og ejendele indkommer der 55.000 rd. Han bliver 6-3-1824 indsat i statsfængslet og dømmes 2-7-1824 til at svare 4% af restbeløbet og have sit embede forbrudt. Han hensættes i Kastelet "under en Bevogtning, som Kommandantskabet sammesteds maatte finde passende, indtil foranførte Skyld er afbetalt, eller han ved Døden afgaar". Han medbringer seng og sengetøj "for ham selv og den Pige, som formedelst hans sygelige Tilstand har været hos ham i Arresten, og hvis Hjælp han fremdeles vil trænge til". Da det kommer til stykket vil pigen, Mariane Jensen, dog ikke følge med ham, hvorfor han søger om, at "maatte have sin Hustru hos sig i Arresten om Natten og besøge sig om Dagen" (sikke et liv!). Det ses ikke om tilladelsen bliver givet (eller om konen har været interesseret).

Senere søger hans kone om, at han får lov til at bevæge sig inden for Kastelets hovedvold. Dette bliver bevilget i oktober 1828, og i februar 1829 får han yderligere tilladelse til at flytte over i en af stokbarakkerne. I hans næsten 10-årige fængselstid bliver der nogle gange rekvireret klæder til ham, og fra 1830 får han hvert halve år en pengegave på 20 rd. Han dør i fængslet lige ved 78 år gammel.

Johan er en ener i slægten. Der er flere andre livsløb, der er endt med en alvorlig nedtur, men hans tragiske endeligt er uden sidestykke. Hans valg af en administrativ karriere er også unik i slægten på det tidspunkt, ligesom hans hovedstadstilværelse afviger fra slægtens forkærlighed for landlige erhverv i den pågældende periode.

Sophia har en årlig pension på 125 rd svarende til en arbejdsmandsløn. Hun bor på Halmtorvet endnu i 1831, derpå vist i Åbenrå 263, og ved sin død, 8 måneder efter manden, i Valby.

Børn (døbt i København, Vor Frue):

- a) Niels Johan Splittorff, døbt 26-10-1791, død ultimo 1791, begravet i 1. uge af 1792 i Vor Frue.
- b) Niels Johan Splittorff, født 28-11-1794: se gren 1-b.

AFSNIT VI - LINIE G - GREN 1-b: NIELS JOHAN SPLITTORFF

Niels Johan Splittorff, født 28-11-1794 i København, døbt 9-2-1795 i Vor Frue, død 11-11-1826 i Stursbøl, begravet 17-11-1826 i Oksenvad.

Gift 19-4-1820 i København (Garnisons) med

Kirstine Bendixen, født 5-4-1798 i Nakskov, død 1-5-1875 på Frederiksberg (Niels Ebbesensvej 22), begravet 8-5-1875 på Frederiksberg.

Hun er datter af skrædder Andreas Bendixen og Anne Kirstine.

Niels Johan er ved vielsen landmand, i aug 1820 artillerikadet. Fra 26-8-1820 til sin død, ligeved 32 år gammel, er han skovfoged ved Stursbøl plantage i Oksenvad sogn, Haderslev amt, Slesvigske jægermesterdistrikt.

Kirstine bliver c1836 husholderske for skovrider Mathias Christian Neumann (1789-1847), hvis kone samme år (rækkefølge uoplyst!) flytter til København. Mathias har 2. distrikt i Haderslev amt med bolig i Sommersted. Kirstines nedennævnte datter bor også hos skovrideren.

Selv om Kirstine bliver enke allerede som 28-årig, gifter hun sig ikke igen. I 1870 - hvor folketællingen kalder hende "Christine Splittobfft" - og til sin død bor hun hos sin datter. Hun efterlader sig kun "nogle værdiløse gangklæder" (*Københavns Amts Søndre Birks Skifteprotokol, fol. 622*).

Børn (født i Stursbøl og døbt i Oksenvad):

1. Johann Ehrhard Splittorf, født 12-12-1820, døbt 4-1-1821, død i USA.

Han bliver møbelsnedker i "Haderslev/Flensborg". Som Johann Eduard Splittorff, 30 år, sejler han 6-3-1851 fra Hamburg med skibet "Rhein" til New York, hvor han ankommer 15-4-1851. (*Kilde: Heinz Peter Splittorf*)

Han er ikke i Haderslev ved folketællingen 1845.

2. Sophia Lovise (Hedewig) Splittorf, født 28-7-1822, døbt 27-8-1822

Gift med den næsten 15 år yngre

Christian Severin Werner Bendixen, født 9-3-1837 på Strandmøllen, døbt 14-7-1837 i Søllerød.

Han er søn af snedker Ludvig Bendixen og Marie Kirstine Nielsen.

Christian er snedkermester boende 1870: Gasværksvej 19, 1874: Dannebrogsgade 24, 1875: Niels Ebbesensvej 22, 1876: Valdemarsgade 1 og 1877: Lykkesholmsvej 21, hvorefter han ikke længere nævnes i Vejviseren. De er ikke i Københavns dødslistes, så de må have forladt byen.

Ægteskabet synes barnløst.

AFSNIT VI*FORÆLDRE TIL ELSE MARIE NIELSDATTER KROM

Niels Christensen Krom, død 10-2-1723, begravet 17-2-1723 i Vordingborg, "med fuld sang og klang".

Ved sine to ældste døtres trolovelse 21-9-1708 underskriver Niels sig N.C. Krom. Kirkebogen har tidligere skrevet "Krum". Navnet på hans første kone fremgår desværre ikke af skiftebehandlingen 31-3-1723 (*Vordingborg Byfoged fol. 270*).

Gift 1. gang før 1687 med

N.N., begravet 14-1-1697 i Vordingborg, "alle klokker, hel ? for hende".

Børn (døbt i Vordingborg):

A) Else-Maria Nielsdatter, døbt 6-4-1687

B) Maren Nielsdatter, døbt 5-5-1689.

Gift 7-11-1708 i Vordingborg med

Hans Jensen, død før 1723, hvor Maren bor som enke i Vordingborg. Maren bliver både trolovet og gift samme dag som Else Marie.

Gift 2. gang 14-7-1697 i Vordingborg med

Anna Cathrine Clausdatter Rung, begravet 7-2-1727 i Vordingborg, "uden nogen ceremonie" (som der vel efter mandens død ikke har været råd til). Trolovelsen finder sted 10-3-1697, altså mindre end 2 måneder efter hans første kones begravelse. Vielsen sker præcis 6 måneder efter denne begravelse.

I dette ægteskab er der 7 børn (1698-1713). Ældst er Christen, der er fadder 5-6-1713 i Spjellerup til Johan Hendrich Splittorff.

Jørgen Christensen Krom, begravet 15-7-1680 i Vordingborg "uden klokker", må være en bror til Niels.

Deres far, Christen Krom, og deres mor, der antagelig hedder Maren ligesom Johannes' næstældste datter, synes begge døde i Vordingborg før 1679, hvor kirkebogen begynder.

AFSNIT VI**

FORÆLDRE TIL SYBILLA LANGE

Jørgen Nicolaj Lange, født o1700, begravet 4-7-1774 i Næstved, St Peder.

Han er murermester i Næstved

Gift 1. gang o1724 med

Margrethe Olufsdatter, død 1740-44 (ej begravet i Næstved)

I dette ægteskab er der 8 børn (født 1725-40) med Sybilla som den ældste. Tidens store børnedødelighed - selv i en velsitueret murermesterfamilie som der formentlig her er tale om - illustreres ved, at 6 af Sybillas søskende dør som helt små. Kun en enkelt søn bliver voksen, og han dør før faderen.

Gift 2. gang 1740-44 (ej i Næstved) med

(Anna) Magrete Hansdatter, født c1715, begravet 21-1-1785, 70 år, i Næstved, St Peder, "med klokker og sang".

I dette andet ægteskab er der 5 børn (født 1744-53). Det ældste barn, Inger Margrethe, bliver trolovet 13-4-1768 i Næstved, St Peder, hvor Niels Splittorff underskriver som vidne.

AFSNIT VII: 2. GENERATIONOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DETTE AFSNIT

CONRAD (1722-1793), Lerchenborg
BIRGITE (1752-1817), Asnæs skov
JOHANNES d.æ. (1754-1822), Øresø Mølle: se afsnit VIII
JOHANN HENRIC (1756-e1787), Kalundborg
CHRISTIAN (1763-1807), Asnæs skov
 CONRADT (1790-1828), Kalundborg
(BARRABRA) KIRSTINE (1783-1866), Bjergsted
CARL (1785-e1799), Kalundborg
SIDSE CATHRINE (1787-e1846), København
MORTEN CONRAD (1790-1846), København

AFSNIT VII2. GENERATION: CONRADT SPLITTOFT

Conrad Splittoff, døbt 11-12-1722 i Spjellerup, konfirm. 5-4-1739 i Vemmetofte, død 20-2-1793 i Kalundborg, begravet 26-2-1793 i Kalundborg.

Gift 1. gang 8-9-1751 i Magleby-Holtug (som Conrad Splitof) med

Barbara Kirstine Høyer, født c1723 i Holtug?, død 3-3-1782 i Kalundborg, begravet 7-3-1782 i Kalundborg, 59 år.

Hendes aner: se afsnit VII**

Conrad mister som 14-årig sin far og bor derefter hos broderen, Johan Hendrich i Vemmetofte, indtil dennes død kun en måned efter Conrads konfirmation. Han er hyppig altergangsgæst i Vemmetofte fra 5-7-1739 til 27-5-1745. I årene 1739-40 bor han hos Maréchal von Bülow i Vemmetofte, i 1745 hos grev Carl Adolph von Plessen, der som klostrets første kurator bringer klostrets økonomi gennem de første vanskelige år indtil hans død 1758. Hvor længe Conrad er hos Carl Adolph ved vi ikke, idet Vemmetofte kirke fra 1745 ophører med at registrere altergang.

Ved vielsen i 1751 er han skytte i Hjembæk på herregården Aggersvold, der på det tidspunkt ejes af Christian Lautrop. I 1754 er han skovrider på herregården Davrup i Bjergsted. I 1756 er han blevet skytte i Vørslev, nemlig på hovedgården Birkendegård under Lerchenborg, og det er han endnu i 1758. Fra i hvert fald 1761 er han under selve Lerchenborg og bor ved Kalundborg.

Hans liv er således fra 1754 knyttet til grevskabet Lerchenborg, der oprindeligt hed Østrupgård. Chr. Lerche køber gården i 1742 som han udvider med forskellige køb: Birkendegård i 1743, Vesterbygård i 1750 (solgt igen 1843), Avnsøgård i 1751 og Davrup i 1752 (solgt igen 1804). Dermed har han skabt landets næststørste godskompleks (efter Frijsenborg), der 1751 ophøjes til grevskab.

Conrads navne er et studie i sig selv. Fornavnet staves Conrad ved hans dåb, konfirmation og første vielse, men ellers som regel Conradt - en enkelt gang Conrath. Det viser, at han selv har foretrukket navnet udtalt med hård endelse. Efternavnet staves ved hans dåb Splittoff, ved hans første vielse Splitof, derefter Splittorf i 1752, Splettau i 1754 og Splittorph i 1756. Fra 1763 kaldes han udelukkende Splittoft, hvilket stemmer med hans forkærlighed for skarpe endelser, men som dog også kan skyldes at præsten i Kalundborg har valgt denne form.

Ved en tinglysning i 1761 optræder underskriften Conradt Splettoft, der dog synes skrevet med en anden hånd. Ved hans konfirmation er der efter at navnet er skrevet indskudt et mellemnavn, Johan, men det optræder hverken ved dåben eller senere og må være en fejltagelse.

Conradt bor formentlig allerede fra 1761 i Lundehuset på Ore nær herregården Lerchenborg. Huset er på 12 fag bindingsværk med en udbygning på 2 fag ved den østre ende. Til huset hører et 5 fags tørve- og brænde halvhus. Huset er i 1736 takseret til 60 rd., tørvehuset til 2 rd.

Børn:

- A) Birgite Splittorf, døbt 11-6-1752 i Hjembæk: se linie A
- B) Johannes Splettau, døbt 3-6-1754 i Bjergsted: se afsnit VIII
- C) Johann Henric Splittorph, døbt 27-10-1756 i Vørslev

Han er opkaldt efter sin farbror. Han bor 1787 (som Johan Henrich) hos faderen som ugift skytte. Ved folketællingen 1801 findes han hverken i Kalundborg, Kalundborg Landsogn eller i Arby.

- D) søn, dødfødt 9-2-1761 i Kalundborg
- E) Christian Splittoft, født 14-8-1763: se linie E

Gift 2. gang 5-2-1783 i Kalundborg med

Mette Mortensdatter, født c1759

Mette er siden 1782 hans husholderske. Som forlover optræder murersvend (Johan) Hendrick Clausen, som Mette gifter sig med efter Conradts død.

De bliver boende i Lundehuset til Conradts død. Ved folketællingen 1787, hvor han benævnes skytte, bor de dér med 3 børn og tjenestepige (Kalundborg købstads landdistrikt s26). Lundehuset bliver 26-3-1793 fæstet af Peder Andersen Holst, hvorefter Mette flytter ind til byen.

Børn (født i Lundehuset på Ore, døbt i Kalundborg):

- F) Barrabra Kirstine Splittoft, født 14-8-1783: se linie F

G) Carl Splittoft, født 18-7-1785, døbt 22-7-1785, konfirm. 6-10-1799
i Kalundborg.

Han er opkaldt efter sin farbror. Han er ikke i Kalundborg og
omegn ved folketællingen 1801.

H) Sidse Cathrine Splittoft, født 11-7-1787: se linie H

J) Morten Conrad Splittoft, født 9-12-1790: se linie J

AFSNIT VII - LINIE A: BIRGITTE g. ALBRETH

Birgite Splittorf, født på Aggersvold, døbt 11-6-1752 i Hjembæk, død 26-4-1817 i Asnæs, begravet 2-5-1817 i Arby (som Birgitte Splittorff). Hun er opkaldt efter sin mormor.

Gift 4-1-1782 i Avnsø med

Johan Albreth (Johansen), født 1759/60, død 25-3-1826 i Asnæs skov, begravet 30-3-1826 i Arby.

Birgite er 1780-82 i huset hos broderen Johannes d.æ., der er skytte i Avnsøgård huset. Trolovelsen finder sted 2-12-1781 i Avnsøgård huset med Johannes som hendes forlover. Hun er gudmor 27-8-1780 i Avnsø.

Efter vielsen udelader Johan altid Johansen. Han underskriver sig i 1813 både som Johan Albret og som Johan Albretsen. Han er skovfoged fra 1787 til sin død, desuden er han til sidst slagter. I 1787 bor de i et hus under Lerchenborg, i 1801 i et af Lerchenborgs skov- og markhuse (familie nr 11).

Ved skiftet 27-11-1826 opgøres boets formue til 563 rigsdaler (*Lerchenborg godsarkiv, fol. 437*).

Børn (givetvis døbt i Arby, men kirkebogen før 1800 er ikke bevaret, så fødselsår er angivet på grundlag af alderen ved folketællinger m.v.):

- 1) Johan Conradt Johansen, født c1782 i Sildebæk i Arby, død 1796 i Hedvigslyst i Arby.
- 2) Jens Johansen, født c1784, død 1-1-1842.
Jens bor endnu i 1820 hos sin far, derpå i Asnæs skovhus, hvor han i 1823 er slagter og fra 1828 skovfoged. I 1834 og 1840 bor han i Hedevigslust, Arby.

Gift 1. gang 14-6-1816 i Arby med Karen Nielsdatter, født juni 1796, død 8-10-1816, begravet 13-10-1816 i Arby, 20 år, 4 mdr.
1 datter (1816)

Gift 2. gang 7-11-1818 i Arby med Karen Nielsdatter, født c1789, død 17-3-1830, begravet 23-3-1830 i Arby.
4 sønner (1819-23) og 2 døtre (1825-28)

(Merete Roed-Sørensen i Tølløse nedstammer fra dette 2. ægteskab)

Gift 3. gang 25-6-1831 i Arby med
Maren Christiansdatter, født c1806 i Rørby, død 20-3-1869,
 begravet 27-3-1869 i Arby, 63 år, som enke efter skovfoged Jens
 Johansen.

2 sønner (1834-36) og 2 døtre (1838-42)

3) Anne Kirstine Johansdatter, født c1786, begravet 26-12-1811 i
 Arby, 25 år. Hun bor hos faderen som ugift.

4) Søren Jesper Johansen, født c1788, lever 1826. Han er slagter.

Gift 9-4-1813 i Arby med
Oline? Magrete Hansdatter, der tjener hos madam Jensen på
 Lerchenborg.

5) Emilia Johansdatter, født c1793, død før faderen

Gift 3-6-1826 i Arby med
Hans Pedersen, født c1787.

De bor før vielsen hos hendes bror, Jens Johansen, der er
 forlover.

En datter, Ane, lever ved skiftet 1826.

6) Niels Johansen, født c1795, lever 1826
 Han er slagter i Melby Nordstrand.

Gift c1822 med
Maren Christiansdatter, født c1800.
 3 sønner (1824-32) og 1 datter (1830)

7) Cecilie Johansdatter, født 1801, døbt ved årsskiftet 1801/02,
 (hendes navn anføres ganske vist ikke, men der nævnes en dåb og en
 introduktion af barselskvinden, Johan Albrechtsens kone).

Gift c1824 med
Peder Larsen, født c1784, død 20-6-1829 i Asnæs skov, begravet
 23-6-1829 i Arby, 45 år.
 Han er 1826 ladefoged på Lerchenborg. Fra 1827 til hans død bor
 parret i Asnæs skov, hvor han er ålefisker.
 1 datter (1827)

AFSNIT VII - LINIE E: CHRISTIAN SPLITTOFT

Christian Splittoft, døbt 14-8-1763 i Kalundborg, konfirm. 5-10-1777 i Kalundborg, begravet 18-5-1807 i Årby

Ved vielsen er han gartner, 1790 er han rytter, ved sin død betegnes han som skovplanteur i Asnæs skov, hvor svogeren Johan Albreth er skovfoged, og ved enkens død som planter.

Gift 2-2-1787 i Kalundborg med enken

Kirstine Nielsdatter, født c1748, død 24-1-1826 i Årby, begravet 26-1-1826 i Årby. Ved sin død er hun fattiglem.

Det er hendes 3. ægteskab. Hun bliver gift 1. gang 31-5-1769 i Kalundborg med møllersvend Niels Jensen, født c1737, begravet 17-4-1771 i Kalundborg, (1 barn), hvorefter hun får et barn med Hans Andersen. Hun bliver gift 2. gang 22-2-1775 i Kalundborg med skibsmand Peder Offenbergh, død før april 1784, (3 børn).

(Jette Cederquist i Allerød nedstammer fra Kirstines 1. ægteskab).

Barn af Christian og Kirstine:

- 1) Conradt Splittoft, født 10-1-1790 i Kalundborg, døbt 13-1-1790 i Kalundborg, død 3-12-1828 i Kalundborg, begravet 8-12-1828 i Kalundborg.

Ved sin død betegnes han som fattiglem og forhenværende møllersvend.

AFSNIT VII - LINIE F: KIRSTINE g. WEINREICH

(Barrabra) Kirstine Splittoft, født 14-8-1783 på Ore ved Kalundborg, døbt 20-8-1783 i Kalundborg, død 21-2-1866 i Bjergsted, begravet 28-2-1866 i Bjergsted.

Hun er opkaldt efter sin fars første kone, men er datter af den anden!

Gift 17-6-1803 i Kalundborg med

(Johan) Daniel Weinreich, født januar 1776, konfirm. 17-4-1791 i Ribnitz, NØ for Rostock, 15½ år, død 24-2-1830 i Bjergsted, begravet 28-2-1830 i Bjergsted.

Kirstines forlover er hendes stedfar Hendrick Clausen og Daniels er Christian Nyrop, borger og handler i Kalundborg.

Daniel er ældste barn af Jochim Hinrich Weinreich (1748-1817) og dennes første kone Maria Elisabeth Harder (c1741-1787), hvis andet ægteskab det er. Ribnitz ligger i Mecklenburg på grænsen til det den gang svenske Vorpommern, hvor Maria Elisabeth er født i byen Franzburg.

Daniel rejser til Danmark omkring år 1800. Han er udlært væver og har specielt kendskab til bomuldsvævning, som på det tidspunkt er noget nyt i Danmark. I 1801 bor og tjener Daniel Weinrig hos væveren Christian Unmack, Skibbrogade 212, Kalundborg. I samme gade nr 222 er Kirstine Splittorft tjenestepige hos færgeskipper Lars Hansen.

Efter vielsen bor parret i Kalundborg, hvor det første barn fødes, men derefter flytter de c1805 til Holmstrup, hvor de bor i Slusholms hus (Slusehuset). Dette stråttækte hus eksisterer stadig liggende umiddelbart nord for Strids Mølle. Daniel betegnes 1806 som husmand og i 1810 som væver og husmand. I 1811 flytter parret til et hus i Bjergsted by. Slusehuset bliver 13-4-1811 overtaget af en ny fæster.

Kirstine kalder sig ved folketællingerne aldrig Weinreich men udelukkende Splittorff uanset stavemåden ved hendes døb.

Kirstine bor ved tællingen 1834 i et hus i Bjergsted, hvor hun "lever af sin jord". Som logerende har hun en 4 år ældre enkemand og en dreng, der betegnes som almisselem, kun 9 år gammel! I 1840 har hun sine døtre Mette og Jacobine boende. I 1845 og 1850 bor Jacobine med sin første mand og datter hos hende. Fra 1860 er det Kirstine, der bor hos Jacobine og hendes anden mand, som åbenbart ikke helt er i stand til at forsørge hende. Det anføres i hvert fald ved hendes død, at hun nyder understøttelse af fattigvæsenet.

En mindesten over parret står op ad Bjergsted kirkebygning. Stenen blev opstillet i 1949 af familieforeningen, "Weinreich-familien fra Bjergsted", der hvert år mødes den første søndag i september. (Stenen anfører Daniels fødselsår som 1774 og Kirstines dødsdato som 22 februar).

Børn:

- 1) (Carl) Conradt Weinreich, født 18-9-1803 i Kalundborg, død 18-1-1877 i Bregninge. Væver og handelsmand i Daurup.

Gift 27-10-1826 i Bjergsted med Karen Pedersdatter, født 24-10-1807 i Bjergsted, død 13-4-1870 i Bjergsted.

Parret flytter ind i Kongens Mølle Hus. I 1860 bor de i Daurup. 6 sønner (1827-51) og 3 døtre (1833-49)

- 2) (Frederik) Daniel Weinreich, hjemmedøbt 20-10-1806 i Holmstrup, død 30-8-1890 i Bjergsted.

Gift 1. gang 19-5-1829 med Edeline Frederikke Bilsted, født 28-10-1805 på Kathrinedal i Svinninge, død 29-7-1850.

Parret bor 1834 i Bjergsted, hvor han er væver. I 1840 betegnes han som gårdmand.

3 sønner (1830-37) og 3 døtre (1829-50)

Gift 2. gang 24-3-1854 i Bjergsted med Ane Mette Pedersdatter, født 16-2-1830 i Løgtved, Viskinge sogn, død 10-1-1892 i Bjergsted.

Daniel er 1848-53 en af sogneforstanderne for Bregninge-Bjergsted. I 1860 benævnes han gårdmand i Bjergsted.

1 søn (1866) og 3 døtre (1856-67)

- 3) Christian Frederik Weinreich, hjemmedøbt 8-1-1810 i Holmstrup, død 24-7-1898 i Hjembæk. Han flytter i 1828 til Kalundborg. Senere er han væver og boelsmand i Stokkebjerg, Hjembæk. Ved folketællingen 1834 betegnes han som væver og husmand med lod i Hjembæk.

Gift 16-10-1833 i Hjembæk med enken (Ane Mar)grethe Olsdatter, døbt 17-2-1788 i Nr Asmindrup, død 21-11-1873 i Hjembæk.

Ingen børn mellem Christian og Ane Margrethe.

Det er hendes andet ægteskab. Hendes første mand, Lars Olsen, dør 13-9-1831 i Hjembæk. Hun har 5 børn i første ægteskab.

- 4) Mette Marie Danielsdatter Weinreich, født 9-5-1813 i Bjergsted, død 14-10-1852 i Kalundborg som fattiglem. I 1834 er hun tjenestepige på Daurup hovedgård.

Gift 5-10-1839 i Bjergsted med Carl Christian Cramer, født 20-4-1817 i Kalundborg, død 24-8-1874 på fattiggården i Kalundborg. Ved vielsen er han skomagervend. De bor i 1850 i Kalundborg (Slotsgraven 231 d).
1 søn (1846) og 3 døtre (1840-52)

- 5) Jacob Henrich Weinreich, født 30-12-1816 i Bjergsted, død 4-1-1817 i Bjergsted.

- 6) Jacobine Danielsdatter Weinreich, kaldet "Bine", født 23-1-1818 i Bjergsted, død 3-9-1901 i Bjergsted. I årene 1833 til 1840 er hun tjenestepige på skift i Kalundborg og Bjergsted.

Gift 1. gang 14-11-1840 i Bjergsted med Peder Larsen, født 1809, død 17-10-1850 i Bjergsted. Han er ved vielsen indsidder, dvs. han lejer en stue i et hus.
1 datter (1842).

Gift 2. gang 28-2-1852 i Bjergsted med Peder Johansen, født 7-1-1824 i Eskebjerg, Bregninge sogn, død 21-7-1908 i Bjergsted.
De bor ved folketællingen 1860 i Bjergsted, hvor han er tækkemand.
2 sønner (1855-62) og 1 datter (1852)

- 7) søn, død 20-11-1820 i Bjergsted, 8 dage gammel.

Et senere medlem af denne slægt (Jens) Sofus Weinreich (1883-1944) køber i 1928 gården "Vilhelmsdal" i Stigs Bjergby, som han driver i 13 år. Han er farbror til nedennævnte Christian. Splittorff slægten bor på gården fra 1964 til 1994: se afsnit XXII C.

(Kilde: *Christian Weinreich: "Slægten Weinreich fra Bjergsted"*, 2. udg., 1994, der også beskriver denne slægts videre forløb).

AFSNIT VII - LINIE H: SIDSE CATHRINE g. CHRISTENSEN

Sidse Cathrine Splittoft, født 11-7-1787 i Lundehuset på Ore, døbt 24-8-1787 i Kalundborg.

Hun er opkaldt efter sin faster.

Gift 12-8-1814 på Frederiksberg med

Jørgen Christensen, født 1782/84, død 16-2-1846 af apoplexi (64 år i følge dødsregisteret, hvilket næsten stemmer med de 61 år ved folketællingen 1845 - men 54 år ifølge kirkebogen), begravet 22-2-1846 i Vor Frue.

Sidse bor ved vielsen på Frederiksberg hos gartner Josef Wager, der er hendes forlover.

Jørgen er værtshusholder i Nørregade 35, København, hvor parret bor ved folketællingen 1845. De er ikke fundet ved tællingen i 1840 og hun ikke i 1850. Han betegnes ved sin død som værtshusholder på Nørrebro 36.

AFSNIT VII - LINIE J: MORTEN CONRAD SPLITTOFT

Morten Conrad Splittoft, født 9-12-1790 i Lundehuset på Ore, døbt 12-12-1790 i Kalundborg (uden Conrad), død 27-2-1846 i København (Silkegade 45), begravet 5-3-1846 fra Helligåndskirken (hvor han kaldes Martin Conrad Splittorf).

Gift med

Ane Cathrine Stensborg, født 1790/92 i København, død 22-1-1867 af lårbensbrud, 75 år, i Vartov, begravet 27-1-1867 i Vor Frue (som "Splittoph").

Ved folketællingen 1801 er Morten Splittorft læredreng i Kordilgade 168 i Kalundborg hos feldbereder (dvs. fedt-garver) Mathias Scharling. Han får 29-8-1815 borgerbrev som købmand i Kalundborg, men beslutter sig endeligt til at blive skrædder og får 19-9-1821 borgerbrev som sådan i Kalundborg.

Fra 1831 anføres han i Københavns Vejviser som skræddermester M.C. Splidthoff på følgende adresser: 1831: Store Regnegade 178, 1832-36: Norgesgade (Bredgade) 203, 1837-38: Adelgade 264, 1845-46: Silkegade 45.

Ægteskabet synes barnløst. Ved folketællingen 1834 bor de uden børn i Norgesgade 203.

Parret flytter fra hinanden c1839 uden at blive lovformeligt separeret. Ved folketællingen 1840 bor hun alene som logerende på deres tidligere adresse Adelgade 264, 2. sal. Hun betegner sig som enke, hvad hun ikke er, men det har sikkert lydt bedre end separeret. Hun lever af at vaske, hvilket hun også gør i 1845, hvor hun bor i Landemærket 168 som "gift", men stadig alene. Hendes adresse i 1850 og 1855 kendes ikke, men ved folketællingen 1860 er hun blevet vartovlem i Vartov Hospital, hvor hendes alder angives til 70 år.

Ane Cathrines fødsels- og vielsesdata er ikke fundet. En formentlig søster Dorothea Cathrine Stensborg bliver gift 15-6-1810 i Holmens kirke.

AFSNIT VII*METTE MORTENS DATTERS 2. ÆGTESKAB

Mette Mortensdatter bliver gift 2. gang 6-2-1795 i Kalundborg med

(Johan) Hendrick Clausen, født c1749, død 21-3-1804 i Kalundborg, 55 år, begravet 26-3-1804 på Olai kirkegård.

Han er murersvend til sin død. De bor ved folketællingen 1801 i Kalundborg købstads landdistrikt (s26) med nedennævnte 2 børn samt Mettes mor, Karen, født c1740, der er enke efter 3. ægteskab.

Børn (født og døbt i Kalundborg):

- 1) Johanne Marie Fridericha Henriksdatter, født 13-10-1797, døbt 23-10-1797.

Gift c1817 med en Mørch

I 1845 bor hun alene med 2 børn i Pilestræde 91/92, København, hvor hun kalder sig Johanne Marie Splittoft, selv om hun hverken er født eller gift som sådan. Hun findes ikke på adressen i 1840 eller 1850.

Børn:

- a) Julius Chr. Mørch, født c1818 i København
Han bor 1845 hos moderen som ugift skomagersvend
- b) Marie Blanca Mørch, født c1827 i København
Hun bor 1845 som ugift hos moderen

- 2) Bertheline Conradine Henriksdatter, født 6-8-1799, døbt 11-8-1799.

AFSNIT VII**: ANER TIL BARBARA KIRSTINE HØYEROVERSIGT

Anerne til Barbara Kirstine (og dermed hendes efterslægt) kan følges ikke mindre end 20 generationer tilbage som vist i dette afsnit, der indledes med denne oversigt.

Numrene angiver generationerne regnet bagud.

- (1) Barbara Kirstine Høyer (c1723-1782)
- (2) Birgitte Alter (1694-1751), mor til (1)
- (3) Anna Lorentzen (1671-e1709). mor til (2)
- (4) Friederich Lorentzen (1633-e1687). far til (3)
- (5) Lorentz Andersen (o1600-1644), far til (4)
 - (5) Anna Jensen (o1605-e1633), kone til Lorentz (5)
 - (6) Jens Petersen (o1570-), far til Anna (5)
 - (6) Anna Freese, kone til Jens (6)
 - (7) Martin Freese, far til Anna (6)
- (6) Andreas Lorentzen (o1560-), far til Lorentz (5)
- (4) Birthe von Lutten (1649-1690), kone til Friederich (4)
- (5) Gotthard von Lutten (o1600-), far til Birthe (4)
- (6) Hilmar von Lutten (c1565-1628), far til Gotthard (5)
- (7) Rudolph von Lutten, far til Hilmar (6)
 - (7) Helena Nack, kone til Rudolph (7)
 - (8) Lorenz Nack, far til Helena (7)
- (6) Brigitta Hoyer (1582-1651), kone til Hilmar (6)
- (7) Jacob Hoyer (1540-1602), far til Brigitta (6)
 - (7) Ingeburg Outzen (-1594), kone til Jacob (7)
 - (8) Laurens Outzen, far til Ingeburg (7)
- (8) Johan Hoyer (1500-1577), far til Jacob (7)
 - (8) Catharina Haggés (-1576), kone til Johan (8)
 - (9) Marcus Haggés, far til Catharina (8)
- (9) Margaretha Hoyers (c1480-), mor til Johan (8)
- (10) Jacob Hoyer (c1445-e1500), far til Margaretha (9)
- (11) Hinrich Hoyer (c1415-), far til Jacob (10)
- (10) Metta von Schack (c1450-c1563), kone til Jacob (10)
- (11) Otto Schack (nævnt 1459-68), far til Metta (10)
- (12) Ludolf Schack (nævnt 1439-60), far til Otto (11)
- (13) Johann Schack (nævnt 1361-1413), far til Ludolf (12)
- (14) Berthold Schack (nævnt 1325-61), far til Johann (13)
- (15) Hermann Schack (nævnt 1301-35), far til Berthold (14)
- (16) Heinrich Schack (nævnt 1274-95), far til Hermann (15)
- (17) Ekkehard Schack (nævnt 1231-82), far til Heinrich (16)
- (18) Heinrich Schack (nævnt 1211-37), far til Ekkehard (17)
- (19) Ekkehard Schack (nævnt 1200), far til Heinrich (18)
- (20) Skaccus de Bardevic (nævnt 1162-69), far til Ekkehard (19)

AFSNIT VII** : ANER TIL BARBARA KIRSTINE HØYERAFSNIT VII** - A: FORÆLDRE TIL BARBARA KIRSTINE HØYER

Johan Svendsen Høyer, født december 1676, begravet 15-1-1753 i Holtug, Stevns, 76 år minus nogle uger.

Gift c1713 med Birgitte Alter, født 1694 i Grumtofte, Slesvig, død 1751 i Holtug.

Johan bliver 1697 student fra Århus. Han er først hører i Store Heddinge. I 1708 bliver han af biskop Worm kaldet til degn i Holtug, få år efter tillige i Magleby. Han bliver senere ved provsteretten dømt for "papistisk tøjleri bedrevet i Store Heddinge 26-9-1740". Han må skriftligt forpligte sig til "i al sagtmodighed, ædruelighed og stille vandel at foregå andre med et godt eksempel og ingen banden lade høre af sin mund, aldrig spotte andre folks andagt og gudfrygtigheds øvelse".

Børn:

- A) Christian Høyer, død 1753 under skiftebehandlingen af faderens bo. Gift, flere børn. Bager i Store Heddinge, meget fattig.
- B) Anne Helvig Høyer, døbt 29-6-1716 i Holtug, død af tærende sygdom, begravet 24-4-1784 i Vemmetofte.

Gift 12-8-1739 i Holtug med Jochim Augustinus Grandjean, døbt 10-4-1714 i Magleby, død 25-3-1785 i Skelskør.

Han er det ældste af 6 børn af skovrider Ludvig Grandjean og dennes første kone, Dorthe Cathrine Randrup. Han bliver 20-5-1739 udnævnt til at efterfølge Johan Hendrich Splittorff som skovrider i Vemmetofte.

4 børn (1740-1750), hvoraf det ældste, Christian, døbt 7-9-1740 i Vemmetofte, død 28-12-1810 i Nyråd, efterfølger faderen 16-7-1784 som skovrider i Vemmetofte, indtil han bliver afskediget i efteråret 1785. Han er derpå gårdmand og skoleholder i Fodby og i Nyråd.

- C) Barbara Kirstine Høyer, født c1723 i Holtug?
- D) Margrethe Høyer, døbt 10-9-1728 i Holtug. Ugift. Flytter til Christianshavn, fattig.

Johan Høyer, der bliver begravet 15-1-1776 i Holtug, må være en slægtning til ovennævnte.

AFSNIT VII** - B: FORÆLDRE TIL BIRGITTE ALTER

Olaus Alter, født 1655 i Bergen, død 27-3-1709 i Grumtofte, Slesvig.

Gift c1691 med Anna Lorentzen, døbt 25-6-1671 i Flensborg (St Mariæ), død efter 1709.

Olaus bliver 1674 student i Bergen. Samme år bliver han 20-7-1674 indskrevet ved Københavns Universitet, hvor han bliver magister i 1688 efter at have studeret i 14 år! Han bliver 21-4-1688 tysk kapellan ved Vor Frelser, Christianshavn, og 21-1-1690 sognepræst samme sted. Samme år flytter han til Grumtofte, hvor han er sognepræst fra 27-5-1690 til sin død.

Martinus Alter tager 30-10-1690 Borgerbrev i Bergen, hvor han er født. Han kan være en bror til Olaus.

Børn:

A) Johan Hermann Alter, født 22-9-1692 i Grumtofte, død 22-4-1753 i Hytten, Slesvig.

Efter skolegang i Flensborg studerer Johan 1711 i Jena, derpå i Wittenberg, og 30-11-1723 bliver han indskrevet ved Københavns Universitet. Han tager 1729 teologisk eksamen i Rendsborg og bliver 1730 adjunkt i Hytten, hvor han er præst fra 1749 til sin død.

Gift 1. gang før 1732 med Marie Elisabeth Pantel, født c1700, død senest 1739, datter af sognepræst i Hytten Jacob Pantel (1662-1749). Ældste barn er Jacob Olaus Alter, født 12-8-1732 i Hytten, der 1782 bliver kantor i Tønning, hvor han dør 17-8-1803.

Gift 2. gang med Brigitta Christina von Kaas, med hvem han har datteren Charlotte Louise (1740-1763), der er ugift.

B) Friederich Alter, født 1693, død ung

C) Birgitte Alter, født 1694 i Grumtofte

D) Anna Elisabeth Alter, født c1696

Gift med Gerhard Lange, søn af præst i Fjølde sogn ved Husum, Slesvig, Henrich Lange (1663-1732), der er gift 2 gange. 2 børn. Som enke bor Anna i Aggebro, Fjølde.

- E) Anna Alter, født c1698, ugift. Hun bor hos søsteren i Aggebro.
- F) Anna Margrethe Alter, født c1700, død sommeren 1767 i Jyderup, hvor hun bor som enke.

Gift 1. gang 1720/21 med

Peder Christensen Præstøe, født 1660, student 1682 i Vordingborg, død december 1721.

Peders 1. kone, Malene Strøger, dør 2-2-1720.

Han er degn i Lyderslev-Frøslev, nabosogn til Holtug.

Gift 2. gang c1722 med

Gødert Halling, født 1672, student 1694 i København, død 28-2-1750 i Skanderborg.

Gødert er først hører ved Sorø Akademi, men efter kaldelse af prins Carl i Vemmetofte efterfølger han Peder som degn i Lyderslev og overtager altså også hans kone!

To døtre fra dette andet ægteskab, Anne og Ingeborg, bliver gift med henholdsvis prokurator Christian Grandjean og birkedommer Otte Grandjean, brødre til førnævnte Jochim.

AFSNIT VII** - C: FORÆLDRE TIL ANNA LORENTZEN

FRIEDERICH LORENTZEN, født 27-4-1633 i Svendborg?, død efter 1687 i Flensborg. Købmand og deputeret borger i Flensborg.

Gift 26-4-1669 i Flensborg (St Mariæ) med

Birthe von Lutten, født 25-1-1649 i Flensborg, død 19-5-1690.

6 børn (født 1671-1687 i Flensborg). Anna er ældst. En søster Birthe, døbt 16-9-1677, bliver gift med Jørgen Sorterup, sognepræst i Lyderslev, med hvem hun har 10 børn.

AFSNIT VII** - D: FORÆLDRE TIL FRIEDERICH LORENTZEN

Lorentz Andersen, antagelig født o1600, død 1644, købmand i Flensborg.

Gift før 1628 med Anna Jensen, født o1605, død efter 1633.

4 børn (1628-1633). Ældst er Niels, født 29-9-1628 i Svendborg, død 30-6-1681 i Flensborg som købmand og rådmand. Friederich er yngst.

AFSNIT VII** - E: FORÆLDRE TIL LORENTZ ANDERSEN

Andreas Lorentzen, antagelig født o1560, bor i Visby i Angel

Gift før 1600 med Anna

AFSNIT VII** - F: FORÆLDRE TIL ANNA JENSEN

Jens Petersen, antagelig født o1570. Købmand i Flensborg

Gift før 1605 med Anna Freese

AFSNIT VII** - G: FORÆLDRE TIL ANNA FREESE

Martin Freese, tidligt 1500-tal, købmand i Flensborg

Gift med Christina

AFSNIT VII** - H: FORÆLDRE TIL BIRTHE VON LUTTEN

Gotthard (eller Göddert) von Lutten, født o1600, købmand i Flensborg

Gift før 1649 med Anna Holst, antagelig født o1610.

2 børn (1649-1652). Birthe er ældst. Broderen Hilmar d.y. (1652-1722) er købmand og rådmand i Flensborg. Han er gift 4 gange.

AFSNIT VII** - J: FORÆLDRE TIL GOTTHARD VON LUTTEN

Hilmar von Lutten d.æ., født c1565 i Vechta, Westfalen, død 2-4-1628 i Slagelse, 63 år, begravet i København (Nikolaj). Købmand og rådmand i Flensborg.

Gift 19-8-1599 i Reinhusen med
Brigitta Hoyer, født 5-12-1582 i Kolding, død 23-2-1651.

4 børn (o1600-1611) med Gotthard som den ældste.

AFSNIT VII** - K: FORÆLDRE TIL HILMAR VON LUTTEN d.æ.

Rudolph von Lutten, rådmand i Vechta, Westfalen

Gift før 1565 med Helena Nack.

Hun er datter af Lorenz Nack, borgmester i Vechta.

Hendes bror Ditrich bliver gift 1573 og bliver 1587 borgmester i Flensborg, død 1595.

AFSNIT VII* - L: FORÆLDRE TIL BRIGITTA HOYER

Jacob Hoyer d.y., født 8-1-1540 i Husum, død 1602 i Flensborg. Studerer fra 1559 i Wittenberg, fra 1561 i Frankfurt a/O. 1563-91 sekretær i det tyske kancelli i København, til sidst købmand i Husum.

Gift 2. gang 1577 i Flensborg med Ingeburg Outzen, død 13-4-1594 i København. Hun var gift 1. gang med Jonas Tursen, kannik i Lund.

Jacob var gift 1. gang 5-7-1573 med Brigitta Tiling, død 1576 i Flensborg under pesten og bliver gift 3. gang 1595 i Flensborg med Anna "Anneke" Schwelund, begravet 24-10-1610 i Flensborg.

2 børn (1582-1587 mellem Jacob og Ingeburg). Brigitta er ældst. Broderen Jonas, født 23-3-1587 i København?, begravet 12-12-1640 i Flensborg, er rådmand og historisk forfatter.

AFSNIT VII** - M: FORÆLDRE TIL INGEBURG OUTZEN

Laurenz Outzen i Flensborg

Gift med Marina Bennick

AFSNIT VII** - N: FORÆLDRE TIL JACOB HOYER d.y.

Johan Hoyer, født 1500 i Bremervörde, død 7-11-1577 i Husum. Han går i hertug Adolfs tjeneste, er kirkeråd 1544-60 i Husum, hvor han ejer hus og gård i Neustadt. c1552-66 er han desuden herredsfoged i Südergoesharde, Husum.

Gift 1532 i Husum med Catharina Haggas, død 1576 i Husum.

Hun er datter af Marcus Haggas i Husum.

4 børn (c1535-), hvor Jacob er den næstældste.

AFSNIT VII** - O: FORÆLDRE TIL JOHAN HOYER

Henrich Meyer, død i høj alder.

Han er foged i Bremen stift, men da hans gods bliver krigsskadet bosætter han sig i Bremervörde, hvor han bliver borgmester.

Gift 1. gang c1500 med Margaretha Hoyers, født c1480 i Husum?

Henrich bliver gift 2. gang med Anna zu Basdahl og har mange børn "Meyer" i dette ægteskab. Børn af ægteskabet Meyer-Hoyer kalder sig "Hoyer".

3 børn (1500-c1520 mellem Henrich og Margaretha). Johan er ældst. Søsteren Margaretha "Metta", født c1520, død 1596, bliver gift med Pistorius, den første provst efter Reformationen i Ejdersted.

AFSNIT VII** - P: FORÆLDRE TIL MARGARETHA HOYERS

Jacob Hoyer d.æ., født c1445 i Bremervörde.

Han er landsknægtofficer i sold på mange steder, måske også hos Christian 1 ved Husum under oprøret 1472. Han bor i Husum 1477 og deltager sandsynligvis ligesom sønnen Herman for Danmark i slaget mod Ditmarsken 1500. Han slutter som slotsfoged på Rotenburg i Hannover.

Gift c1470 med Margareta "Metta" von Schack, født c1450, død c1563 i en alder af 113 år!

6 børn (c1471-c1480), hvor Margaretha er yngst.

Margarethas bror Herman, født 1477, død 1541, er hærfører. Han bliver for sine fortjenester i 1513 adlet af hertug Frederik af Holsten-Gottorp, fra 1523 konge af Danmark som Frederik 1. Våbenbrevet er dateret 15-2-1513 i Kiel.

AFSNIT VII** - R: FORÆLDRE TIL JACOB HOYER d.æ.

Hinrich Hoyer, født c1415, ifølge traditionen fra grevskabet Hoya. Han er kriger, sluttelig bosat i Bremervörde.

Gift i Bremervörde med Tebbeke, "Becka"

De har flere børn. En datter Margareta bliver gift Schacht, med hvem hun får 21 børn, der danner grundlag for slægten "Schachten" i Bremen.

AFSNIT VII** - S: ANER TIL MARGARETHA "METTA" VON SCHACK

Otto Schack, nævnt 1459-68, far til Margaretha. Han har desuden bl.a. en søn Hartwig, død 1510-29, hærfører og foged i Trittau, Holsten. Fra en bror til Otto nedstammer Hans Schack (1609-1676), dansk generalløjtnant og kommandant i København 1658, deltog i afværgelsen af stormen på København 1659 og senere samme år i det sejrige slag ved Nyborg, blå ridder 1663, greve 1671.

Ludolf Schack, nævnt 1439-60, far til Otto.

Johann Schack til Basthorst, nævnt 1361-1413, far til Ludolf.

Berthold Schack, nævnt 1325-61, far til Johann.

Hermann Schack, nævnt 1301-35, far til Berthold.

Heinrich Schack d.y., nævnt 1274-95, far til Hermann.

Ekkehard Schack d.y., nævnt 1231-82, far til Heinrich d.y. 1232 ridder til Gülzow, afstår 1282 patronatsretten til St Johanneskirken i Bardowiek, som han har arvet.

Heinrich Schack d.æ., nævnt 1211-37, far til Ekkehard d.y. Ridder og herre til Gülzow gods i Lauenburg, som forbliver i slægtens eje til 1654. Sælger 1231 et gods i Elsdorf.

Ekkehard Schack d.æ., nævnt 1200, far til Heinrich d.æ. Han er 1200 foged hos hertug Wilhelm af Lüneburg.

Skaccus de Bardewic, nævnt 1162-69, far til Ekkehard d.æ. Nævnt 1162 i et gavebrev fra hertug Henrik Løve til domkapitlet i Ratzeburg og 1169 som Schacco de Erteneburg i et andet dokument udstedt af Henrik Løve.

Slægten Schack skal ifølge ældre genealoger være indrejst fra Frankrig med Karl den Store og have fået forleneringer. Kejseren lod bygge kirke bl.a. i den vigtige handelsplads Bardowiek i Lüneburg.

AFSNIT VIII-IX: 3. & 4. GENERATIONOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DISSE AFSNIT

JOHANNES d.æ. (1754-1822), Øresø Mølle

ANDREAS (CONRAD) (1786-1828), Øresø Mølle

JOHANNES d.y. (1811-1851), Øresø Mølle: se afsnit XI

CONRAD (1788-1850), Asnæs skov

ANDREA (MARGRETHE) (1811-1860), Jorløse

JOHANNE ELINE (1815-1851), Hede vigsløst

EDEL SØRINE CAROLINE (1819-1873), Petersborg

AFSNIT VIII

3. GENERATION: JOHANNES SPLITTORFF d.æ.

Johannes Splettau, døbt 3-6-1754 i Bjergsted, død 14-5-1822 i Øresø Mølle, begravet 18-5-1822 i Jorløse.

Gift 28-9-1785 i Bregninge, Kalundborg amt som Johannes Splettoff med Anna Margrethe Rundberg, født maj 1749, død 23-8-1819 i Øresø Mølle, 70½ år, begravet 26-8-1819 i Jorløse.

Hun bor ved vielsen hos præsten Frederik Randrup som "jomfru, conditionerende i Bregninge præstegård". Der bliver 12-9-1785 givet kgl. bevilling til vielsen, der finder sted i huset uden forudgående trolovelse. Forloverne hedder Bech og Fremmen.

Anna Margrethes forældre er ikke fundet. En Johan Rundberg er omtalt i Cavallins skånske præstehistorie under Joachim Beringh. Johan bliver gift 1. gang 16-10-1745 i Nosaby med Anna Maria Holm, født c1719, død 31-12-1751 i Harlösa, 32 år. Johan bliver gift 2. gang 8-6-1753 i Lund med Anna Margareta Beringh, født 9-5-1735, død efter 1766. Hun er datter af sognepræsten i Trelleborg, Joachim Beringh.

Kan det tænkes at "vores" Anna Margrethe er barn af Johan og den 14-årige Anna Margareta før deres ægteskab - og mens Johan endnu er gift med Anna Maria - og derfor bekvemt gemt permanent af vejen på den anden side af Sundet i Bregninge præstegård? Johan er frälseinspektör (inspektör af skattefrit gods) først på Hjularöd i Harlösa, senere i Jordberga, og til sidst i Helsingborg området.

Johan Splettoff er 22-5-1778 fadder i Avnsø og bor da i Svebølle, formentlig på avlsgården Svebøllegavn, der hører under hovedgården Avnsøgård. Som fadder 19-2-1780 i Avnsø bor han i Øresø Mølle. Som Johannes Splittoft er han fadder 29-5-1780 i Bjergsted og betegnes da som skytte for Lerche. Han nævnes som skytte boende i Avnsøgård huset 27-8-1780, 18-11-1780, 25-8-1781, 7-7-1782, 17-5-1783 og 24-10-1788, alle gange som fadder i Avnsø kirke. Ved vielsen er han jæger på Avnsøgård.

Ved dåben 27-8-1780 optræder som gudmor jomfru Splettoff, der også bor i Avnsøgård huset. Det er Johannes' ældre søster, Birgite: se afsnit VII-A.

Avnsøgård er gammel kgl. jagtgård til 1677, og flere kgl. skrivelser bl.a. af Christian 3 er dateret Avnsøgård. 1751 sælges den af enken efter generalbygmester Johan Conrad Ernst til Chr. Lerche. Avnsø

kirke ligger på gårdspladsen og har med sin beskedne størrelse karakter af et herregårdskapel.

Lige ved 39 år gammel opgiver Johannes stillingen som jæger for at blive fæster af Øresø Mølle under Vesterbygårds gods, der hører under Lerchenborg. Han har som nævnt tidligere boet på møllen en kort periode 1779/80. Baggrunden for den nye stilling er, at den foregående fæster, Johan Christian Bierring, dør 12-4-1793, kun 40 år gammel. Johannes' fæstebrev er dateret 15-4-1793, og han forbliver fæster til sin død 29 år senere.

En bygningsbeskrivelse af Øresø Mølle i Johannes' tid (1811) er givet i bilag F.

Anna Margrethe er gudmor 14-4-1809 i Bjergsted samt 16-3-1810 og 19-4-1810 i Avnsø. Johannes er fadder 19-5-1801 i Bjergsted samt 24-12-1812 i Avnsø sammen med sønnen Andreas. En del år senere er Johannes fadder 21-1-1820 i Holmstrup som "Splittorff senior i Øresø Mølle" og 22-9-1820 i Bjergsted som "Sr Splittorff den gamle".

I 1811 er Johannes vidne ved sønnen Andreas' salg af Juelsgård og underskriver sig her J. Splittorff.

Børn (født i Avnsøgård huset og døbt i Avnsø):

A) Andreas (Conrad) Splittorff, født 13-7-1786: se afsnit IX

B) Conrad Splittorff, født 13-9-1788: se linie B

AFSNIT VIII - LINIE B: CONRAD SPLITTORFF

Conrad Splittorff, født 13-9-1788 på Avnsøgård, døbt 24-10-1788 i Avnsø, død 26-7-1850 af apoplexi på Asnæs, bisat 30-7-1850 i Arby, begravet på Bregninge kirkegård.

Gift 11-9-1811 i Kalundborg med

Anna Margretha Guldager Møller, døbt 13-1-1796 i Kalundborg, død 17-8-1824 i Kalundborg, begravet 23-8-1824 i Bregninge.

Hun er datter af købmand Andreas Møller, født c1762, og Anna Magrete Fridericcka Duck, født c1774. De bor i Kalundborg, hvor Andreas i 1801 er møller i Møllestræde 73 og i 1811 købmand.

Bruden er højgravid, og da hun kun er 15 år kræver ægteskabet "kongebrev", der bliver givet 26-8-1811.

Anna Margrethas liv begynder og ender tragisk tidligt. Hun bliver kun 28 år, men når alligevel at have været gift i næsten 13 år og har som 23-årig født 3 børn.

Conrad bor før vielsen hos faderen i Øresø Mølle som det nævnes 3-8-1810, hvor han er fadder i Avnsø. Han får 29-8-1815 borgerbrev i Kalundborg som købmand, og det er han endnu ved konens død i 1824. Så opgiver han dette erhverv, for 25-4-1826 (ved datteren Andreas' konfirmation) finder vi ham som vejbetjent boende i Øresø Mølle. I 1833 bor Andrea endnu i Øresø Mølle, Conrad måske også, men fra folketællingen 1834 til sin død er han etableret som skovrider under Lerchenborg boende i Asnæs skovriderbolig. Der er fætterens Jens Johansen skovfoged siden 1828. Conrad har i 1834 2 tjenestefolk, 1840 og 1845 4, og i 1850 3 tjenestefolk.

Han gifter sig aldrig igen, selv om han ved konens død kun er 35 år. I 1834 bor datteren Johanne Eline, og i 1840 og 1845 datteren Edel hos ham. I 1850 har han en husbestyrerinde, den 50-årige enke Edel Møller fra Kalundborg.

Børn:

- 1) Andrea (Margrethe) Splittorff, født 27-10-1811: se gren 1
- 2) Johanne Eline Splittorff, født 19-3-1815: se gren 2
- 3) Edel Sørine Caroline Splittorff, født 24-12-1819: se gren 3

AFSNIT VIII - LINIE B - GREN 1: ANDREA g. SIMONSEN

Andrea (Margrethe) Splittorff, født 27-10-1811 på Vesterbygård, hvor moderen "for tiden opholder sig", døbt 3-11-1811 i Jorløse

Gift 4-5-1833 i Jorløse med

Hans Peter Simonsen, døbt 6-11-1807 i Sæby, Holbæk amt (den gang Søby, Søbygaards amt), død 1-5-1862 i Jorløse, begravet 6-5-1862 i Jorløse.

Han er søn af skovrider i Hallebyore Morten Simonsen, født c1774.

Andrea bor ved vielsen i Øresø Mølle. Forlovere er møller Olsen i Kongens Mølle og møller Peter Møller i Gryde Mølle.

Parret bor ved folketællingen 1834 med deres datter i Jorløse by. 1835 flytter de til Selchausdal i Sæby sogn. Få år efter rejser de til Fuglede, og endelig bosætter de sig i 1840 i Jorløse, hvor de fra 1845 bor i et hus (det eneste) i Drøsselholm.

Agnes Splittorff Christensen (se afsnit XI-G-3), i det følgende blot refereret til som "Agnes", skriver i sine "Slægtsminder" om Andrea:

"Andrea var ikke afholdt af Slægten, hun var meget intrigant og ubehagelig, blev det fortalt. Endog hendes Søster paa Avnsøgaard undgik hende. Naar Edel Bang kom kørende i sin Vogn med Vaaben paa Døren, gav hun ordre til Kusken om at vende, naar hun opdagede, at Andrea Simonsen kom gaaende paa Vejen".

Noget kunne tyde på, at Andrea har sine egne meninger. Hun benytter de første år af ægteskabet sin mands efternavn, men skifter i 1838 tilbage til Splittorff.

Hans Peter er ved vielsen væver i Jorløse. I 1842 betegnes han som fisker og væver, og fra 1845 alene som fisker. Agnes omtaler ham som "Fiskeriforpagter" og tilføjer: "At han var Væver passer vist ikke; mine Forældre kendte jo Andrea, og de har aldrig omtalt ham som Væver".

Børn:

- a) Ane Margrethe Catrine Simonsdatter, senere Simonsen, født 1-10-1833 i Jorløse by, døbt 16-11-1833 i Jorløse.
Gift 1857-59 (ej i Jorløse) med Niels Hansen, indsidder ved Marsø.
De har 2 børn, der ved folketællingen 1860 sammen med moderen, men uden faderen, bor hos Andrea og Hans Peter.

- b) Conrad Carl Simonsen, født 14-10-1835 på Selchausdal, døbt 8-11-1835 i Sæby, Holbæk amt.
Fadder er bl.a. jomfru Splittorph ved Lerchenborg, der må være Johanne, søster til Andrea.
Han vender 1853 tilbage til Jorløse efter et par år i Søllerød.
- c) Martine Sørine Simonsen, født 4-3-1838 i Store Fuglede, døbt 12-4-1838 i Store Fuglede
Faddere er skovrider Splittorph og møller Olsen i Kongens Mølle.
Hun rejser 1853 til Bjergsted. 1857 bor hun på herregården Egemark.
- d) Hanne Emilie Simonsen, født 9-10-1840 i Jorløse, døbt 8-11-1840 i Jorløse. Hun bor hjemme 1845 men ikke 1850 (ikke død).
- e) Frederikke Dorthea Simonsen, født 10-10-1842 i Jorløse, døbt 17-11-1842 i Jorløse. Hun nævnes ikke 1845 men bor hjemme 1850.
Mdm Splittorff i Øresø Mølle er gudmor, hendes mand er fadder ligesom skovrider Splittorff på Asnæs, forvalter Tamm på Hedevislyst samt Mdm Bang, Asnæs.
- f) Nicoline Andrea Simonsen, født 16-3-1845 i Jorløse, døbt 25-5-1845 i Jorløse. Hun bor hjemme 1850.
Mdm Bang i Lerchenborg er gudmor. Faddere er avlsforvalterne Bang og Tamm, skovrider Splittorff og Mdm Bang, Hedevislyst.
- g) Edel Flemmine Lovise Simonsen, født 16-7-1848 i Jorløse, døbt 20-8-1848 i Jorløse. Hun bor hjemme 1850.
- h) Johannes Andreas Simonsen, født 23-8-1850 i Jorløse, døbt 13-10-1850 i Jorløse.

AFSNIT VIII - LINIE B - GREN 2: JOHANNE g. TAMM

Johanne (Eline) Splittorff, født 19-3-1815 i Asnæs skovriderbolig, døbt 16-7-1815 i Kalundborg, død 12-3-1851 på Hedevigsløst, begravet 19-3-1851 i Årby.

Gift 28-5-1839 i Årby med

Flemming Christian Tamm, født 1799 i Asnæs skov, død 5-12-1854, begravet 11-12-1854 i Årby.

Flemming er 1834 avlsforvalter på Lerchenborg Ladegård, og i årene 1839 og 1850 avlsforvalter på sædegården Hedevigsløst. Ved sin død er han forpagter af Melbygård. Hans bo opgøres til ikke mindre end 14.133 rd. (*Ars Skippinge herreders skifteprotokol, fol. 176 + 266*).

Barn:

a) Anthon (Severin) Emil Tamm, født 20-1-1844 på Hedevigsløst, døbt 30-3-1844 i Årby, død 20-12-1909 i Sjöbo, Skåne.

Gift 9-7-1869 i Holmstrup med

Henriette Conradine Nicoline Splittorff: se afsnit XI-K.

Flemmings forældre er

Schack Ulrich Tamm, født c1763, død 26-8-1834 på Melbygård, begravet 30-8-1834 i Årby, 71 år.

Gift 1. gang med

Anna Nimb, født c1763, begravet 17-4-1801 i Årby, 38 år.

De bor 1801 i Skov og Markhuse (familie nr 8) i Årby med børnene Hedvig Cathrine, 5 år, Johanne Christine, 4 år, og Flemming Christian, 1 år. Schack er da skytte i Asnæs skov, men er i hvert fald fra 1834 forpagter på Melbygård.

Gift 2. gang 5-1-1810 i Årby med

Maren Winther, født c1767, død 23-6-1841 hos sin (sted)søn Flemming på Hedevigsløst, begravet 28-6-1841 i Årby, 74 år.

AFSNIT VIII - LINIE B - GREN 3: EDEL g. BANG

Edel Sørine Caroline Splittorff, født 24-12-1819 på Asnæs, døbt 23-4-1820 i Kalundborg, død 21-12-1873 i Slagelse kloster, bisat 27-12-1873 i Slagelse (St Peder), begravet på Ystad kirkegård.

Gift 24-4-1840 i Årby med

Frederik Ludvig Bang, født 24-4-1817 i Balslev, Odense amt, døbt 20-6-1817 i Balslev, død 2-8-1868 på Petersborg, begravet i Smedstorp, Skåne.

Han er søn af sognepræst Lars Bang, født 11-4-1776 i Ringsted, død 4-4-1866 i Sorø, og Elisabeth Vogt, født 3-10-1774 i Odense, død 30-12-1854 i Grevinge.

Bang-slægten kan føres tilbage til rådmand i Assens Jørgen Bang, død 1579 (*se: "Jørgen Bangs Efterkommere"*).

Frederik er ved vielsen avlsforvalter på Birkendegård under Lerchenborg. Derefter er han på Fyn, hvorfra han i juni 1864 rejser til Skåne, hvor han bliver forpagter af Petersborg i Smedstorp sogn. Petersborg betegnes som herregård, men er blot en større gård.

Ved alle sine fødsler - samt ved folketællingen 1-2-1845 syv måneder før fødslen - anføres Edel som boende i Asnæs skovriderbolig, altså ikke hos manden på Birkendegård. Efter mandens død bor hun i 1870 hos Antonin Splittorff på Källesjö i Hedeskoga. Hun bliver 23-4-1873 optaget som konventualinde i Slagelse kloster, hvor hun altså kun er i 8 måneder.

Børn (født i Asnæs skov, døbt i Årby):

a) Laura Elisabeth Conradine Bang, født 22-8-1840, døbt 12-10-1840

Gift 9-12-1863, formentlig på Fyn, med

Vilhelm Julius Melchior

Han er grosserer i manufaktur. I 1870 er han fadder til Edel Maria Splittorff og bor da (alene?) hos broderen Christian på Rynge i Sjørup, Skåne.

Laura er fadder 1879 til Oscar Splittorff og bor da i Ystad, hvor hun efter 1886 registreres i St Petri sogn som "enkefrue", hvilket ikke er korrekt, selv om Vilhelm på det tidspunkt måtte være død, idet ægteskabet bliver opløst. Der er ingen børn.

b) Hanne (Margrethe Guldager) Bang, født 28-2-1842, døbt 1-5-1842

Gift 11-3-1864, formentlig på Fyn, med

(Frederik) Christian Melchior, født 13-6-1836 i Danmark, død 5-2-1886 i Östra Herrestad efter ulykke.

Christian flytter i november 1864 fra København til Sjørup i Skåne, hvor han forpagter Ryngegård. Fra oktober 1878 til sin død er han forpagter ("arrendator") af Gärnsås säteri, Östra Herrestad sogn.

Rynge er en såkaldt herregård af samme klasse som Petersborg. De har på den tid samme ejer. Gärnsås er en meget gammel hovedgård, der går helt tilbage til 1350, hvor den hed Gjordsnäs. Gården bliver stærkt ombygget i 1873.

Hanne er fadder 1871 til Anna Emilie Margrethe Splittorff, og hun og Christian er faddere 1875 til Astrid Splittorff og 1878 til Sigrid Splittorff. Efter at være blevet enke flytter Hanne i maj 1889 til Malmö (St Petri) med børnene (undtagen nr 4 og 6).

Børn (1-7 født i Sjørup, resten i Östra Herrestad):

1. Ludvig August Anton, født 20-1-1865
2. Agnes Edel Christine, født 17-3-1866
3. Julius Wilhelm, født 24-9-1867
4. Axel Christian, født 10-5-1869. Flytter november 1886 til Ystad
5. Elisabeth Hanne Margrethe Guldager, født 31-12-1870
6. Magnus Fredrik Hugo, født 21-8-1872. Flytter november 1888 til Simrishamn
7. Ketty Alexandra Maria, født 13-1-1875
8. Edel Caroline Louise, født 19-8-1878
9. Bernhard Alexander, født 19-3-1880
10. Thekla Beatrice, født 23-10-1881
11. (Jakob) Henrik (Bang), født 11-1-1883. Han bor 1940 i Lomma som skibskaptajn.

c) Ketty Emilie Bang, født 24-9-1845

Gift 5-5-1869 i Hedeskoga med

(Andreas) Antonin Splittorff: se afsnit XII

AFSNIT IX4. GENERATION: ANDREAS SPLITTORFF

Andreas (Conrad) Splittorff, født 13-7-1786 i Avnsøgård huset, døbt 3-9-1786 i Avnsø, død 22-8-1828 i Øresø Mølle, begravet 26-8-1828 i Jorløse

Gift 28-9-1810 i Holmstrup med

Ane Cathrine Møller, født 11-11-1783 i Kongens Mølle, døbt 18-6-1784 i Avnsø, død 11-11-1872 i Kongens Mølle, begravet 16-11-1872 i Avnsø. Hendes aner: se afsnit X-A, 3. generation.

Ægteskabet indgås med kgl. bevilling 25-9-1810 til bryllup uden lysning.

Indtil ægteskabet bor Andreas hos sine forældre i Øresø Mølle.

Det nygifte par flytter til Juelsgård på Løve Mark i Gerslev sogn. Andreas har 31-7-1810 - altså et par måneder før vielsen - købt denne gård med tilliggende gårde og huse af Johan Lassen for 17.000 Rd. Det næste år sælger han dog det hele igen med en pæn fortjeneste til Lauritz Frederick Christen Engberg. Salgssummen er 28.000 Rd og skødet overdrages 20-12-1811, men købekontrakten underskrives allerede 28-7-1811. Andreas underskriver som A. Splittorff. (*Løve herred skøde- og panteprotokol, fol. 355-360*).

Parret bor altså kun godt et år på Juelsborg, men her fødes deres eneste barn. De vender derpå tilbage til Øresø Mølle, hvor de bor sammen med hans forældre. Andreas er med sin far fadder 24-7-1812 i Avnsø og bor da udtrykkeligt i Øresø Mølle. Der bor han også 21-1-1820, hvor hans far er fadder i Holmstrup som "Splittorff senior i Øresø Mølle".

Han overtager driften af Øresø Mølle ved faderens død i 1822 (fæstebrev 10-12-1824), og han er fæster til sin død, kun 42 år gammel. Han efterfølges som fæster i første omgang af enken, men fra 1-10-1829 af sønnen.

Andreas fæster desuden 12-12-1824 Truestrup skov, der ligesom Øresø Mølle hører under Vesterbygård gods under Lerchenborg.

Barn:

A) Johannes Splittorff d.y., født 25-8-1811: se afsnit XI

AFSNIT IX*ANE CATHRINES 2. ÆGTESKAB

Ane Cathrine bliver gift 2. gang 30-12-1829 i Jorløse med

Mads Olsen, født 01780, død 12-10-1842 i Kongens Mølle, begravet 19-10-1842 i Avnsø, 63 år.

Mads er på et tidspunkt forvalter på Birkendegård under Lerchenborg. 1807 er han fuldmægtig på Avnsøgård, og i 1811 betegnes han som møller i Kongens Mølle, der hører under Birkendegård, men han får først fæstebrev 12-9-1829 efter Daniel Wulff, der dør 17-12-1827.

Der er ingen børn i dette ægteskab.

Efter sin anden mands død i 1842 bliver Ane Cathrine for anden gang møllefæster, denne gang af Kongens Mølle som hun driver endnu i 1860. I 1870 har hun, 86 år gammel, overladt driften til forvalter Jensenius Gyth, der tidligere var på Øresø Mølle. Hun bliver dog boende på møllen, hvor hun dør på sin 89 års fødselsdag. Et halvt år før hendes død bliver møllen 10-5-1872 solgt af Birkendegård under Lerchenborg til Christine Marie Splittorff (se afsnit XI-G).

Frederik Bang Splittorff har et maleri af Ane malt af Grandjean.

Efter Ane Cathrines død træder skifteretten sammen 28-11-1872 (*Ars Skippinge herreders skifteprotokol*). Indboet bliver solgt på en auktion, der indbringer 3331 Rd. Efter mere end en halv snes møder slutter skifteretten endelig 3-3-1876. I mellemtiden er landet fra 1-1-1875 gået over til kronemøntfod, hvor 1 rigsdaler sættes lig 2 kroner. Udover Mads Olsens arvinger bliver der 279 kr (svarende til en månedsløn for en faglært arbejder i byerne) til hver af Anes følgende arvinger:

- Andreas Antonin Splittorff (forpagter af Källesjö)
- Johan Emil Splittorff (forpagter af Rangle Mølle)
- Christen Jørgen Johannes Splittorff (1872: gårdmand på Brønsholm per Hørsholm, 1874: gæstgiver i Helsingø)
- Vilhelm August Splittorff (1872: for tiden på Brønsholm, feb 1876: forvalter på Amalielund, marts 1876: forvalter på Källesjö)
- O E Heje (købmand i Nakskov)
- Anton Emil Tamm (forpagter af Amalielund hele tiden, selv om han i juni 1875 flytter til Blentarp)
- William Christensen (møller, Kongens Mølle)
- Johanne Georgine Splittorff (Nakskov)

AFSNIT X: SLÆGTERNE MØLLEROVERSIGT OVER MØLLER'ER I DETTE AFSNIT

JØRGEN

CHRISTEN d.æ. (-1779), Strids Mølle
 JOHAN (1751-1752), Strids Mølle
 ANE (1753-), Strids Mølle
 JØRGEN (1756-1817), Kongens Mølle
 MARIE ELISABETH (1781-), Kongens Mølle
 CAROLINE (1782-), Rangle Mølle
 CHRISTIANE (1783-), Gryde Mølle
 ANE CATHRINE (1783-1872), Øresø og Kongens Mølle
 CHRISTEN (1786-1786), Kongens Mølle
 CHRISTEN d.y. (1787-1845), Rangle Mølle
 JOHANNE MARIE (1813-1840), Cathrinedahl
 MARIE GEORGINE (1816-1874), Øresø og Rangle Mølle
 HENRIETTE NICOLINE (1819-), Cathrinedahl
 CHRISTEN (1844-), Rangle Mølle
 JULIANE (1790-), Kongens Mølle
 RASMUS (1790-1790), Kongens Mølle
 MARTHA SOPHIE (1794-), Kongens Mølle
 ANDERS (1809-1810), Kongens Mølle
 JACOB BENE (1810-), Kongens Mølle
 MARIE KIRSTINE (1766-), Strids Mølle

 OLE (c1738-1795), Gryde Mølle

PEDER CHRISTIAN ((1780-1846), Gryde Mølle
 OLE CHRISTIAN (1811-), Gryde Mølle

AFSNIT XSLÆGTERNE MØLLER

Den dominerende rolle i forhold til vandmøllerne ved Skarresø må Splittorff-slægten dele med de to Møller-slægter. Den ene Møller-slægt er først i Strids Mølle og flytter sig derfra via Kongens Mølle til Rangle Mølle, mens den anden slægt holder sig til Gryde Mølle. Derimod er der ingen fra disse slægters mandslinie på Øresø Mølle. Der er megen samkvem mellem alle møllernes beboere, der hyppigt optræder som faddere m.v.

Den førstnævnte slægt er indgift i Splittorff-slægten, og flere af slægtens medlemmer er således stamfædre til nulevende Splittorffer. Det er derfor praktisk på dette sted at indskyde en beskrivelse af denne slægt i den omhandlede periode. Derefter følger en kort oversigt over den anden Møller-slægt i Gryde Mølle.

AFSNIT X - A: SLÆGTEN I STRIDS, KONGENS OG RANGLE MØLLER1. Generation

Jørgen Axelsen Møller, død før 1764.

Gift med Ane, født c1688, begravet 3-9-1764 i Avnsø, 76 år

Jørgen er ikke nødvendigvis møller, og han bor ikke i Strids Mølle, men hertil flytter hans enke. De har i hvert fald nedennævnte søn.

2. Generation

Christen Jørgensen Møller d.æ. i Strids Mølle, begravet 3-12-1779 i Avnsø. I 1750 er han møllersvend i Strids Mølle, som han overtager efter følgende vielse:

Gift 1. gang 12-9-1750 i Avnsø med

Maria Elizabeth Drejer, født c1710, begravet 20-1-1764 i Avnsø, 54 år.

Maria er enke efter møller i Strids Mølle Johan Marcus Nash, født c1692, begravet 6-4-1750 i Avnsø, 58 år, med hvem hun har datteren, Mette Marie, født 1749, begravet 17-10-1751 fra Avnsø, 2 år og 3 mdr.

Børn (døbt i Avnsø):

A) Johan Christensen Møller, døbt 18-8-1751, begravet 22-3-1752

B) Ane Christensdatter Møller, døbt 17-6-1753.

Hun får en såkaldt uægte datter Marie Elisabeth, døbt 1-4-1772 i Avnsø, med møllersvend i Strids Mølle Willum Nielsen.

C) Jørgen Christensen Møller, døbt 28-11-1756: se 3. generation

 Gift 2. gang 1764 med

Ane Cathrine Hansen, født c1730, begravet 17-10-1764 i Avnsø, 34 år.
 Ane dør 9 måneder efter hans første kone - antagelig i barselsseng - så Christen spilder ikke tiden.

 Gift 3. gang 1765 med

Maren Rasmusdatter Wølle, født 1728/30, død 5-10-1804 i Asminderød, begravet 12-10-1804 i Asminderød, 74 år.

Barn (døbt i Avnsø):

D) Marie Kirstine Christensdatter Møller, døbt 4-7-1766

Maren bliver gift 2. gang 19-5-1780 i Avnsø med den 23 år yngre Rasmus Simonsen Wedseltoft af Svallerup, født nov 1752, begravet 25-5-1782 i Avnsø, 29 år, 7 mdr. Maren driver Strids Mølle videre efter sin første mand, hvorefter hendes anden mand overtager møllen. Som enke for anden gang fortsætter Maren med mølledriften til i hvert fald 1787.

3. Generation

Jørgen Christensen Møller i Kongens Mølle, døbt 28-11-1756 i Avnsø, død 22-2-1817 i Kongens Mølle, begravet 28-2-1817 i Avnsø.

Gift 1. gang 24-4-1780 i Svallerup med

Marie Willerup, født i Bæks Kro, døbt 11-8-1758 i Jorløse, død efter 1801, hvor hun er nævnt ved folketællingen, og før 1809.
 Hun bor ved vielsen i Strids Mølle.

Marie er datter af Rasmus Willerup og Karen Clementsdatter. Rasmus afløser 1748/49 Johan Bruun som kromand i Bæks Kro, det nuværende Tissøgård, og det er han endnu i 1758. Derpå er han fra 1759/60 og endnu i 1767 møller i Kongens Mølle. Karen Clementsdatter er gudmor 12-12-1756 i Jorløse, det eneste sted hvor hendes navn anføres.

Jørgen tjener i 1778 hos faderen i Strids Mølle (fadder 22-5-1778 i Avnsø). Ved vielsen og ved en tinglysning 12-5-1781 i Ars-Skippinge er han møller i Havrebjerg. Fra 1782 til sin død er han fæster under Lerchenborg af Kongens Mølle.

Børn (nr 1 er født og døbt i Havrebjerg, de andre født i Kongens Mølle og døbt i Avnsø):

1) Marie Elisabeth Møller, døbt 28-1-1781, nævnt 1787

2) Caroline Møller, døbt 7-7-1782

Blandt fadderne er skytten "Sr Splittoft" på Avnsøgård.

Gift 1. gang 26-2-1804 i Holmstrup med

Jacob Absalon Koefoed, født c1781, begravet 2-12-1805 i Holmstrup, 23 $\frac{1}{2}$ år. Møller i Rangle Mølle

Gift 2. gang 5-3-1806 i Holmstrup med

Wilhelm Schou, født c1783, der kommer fra Vented Mølle, og som 1806 efterfølger hendes første mand som møller i Rangle Mølle. Allerede i 1807 rejser de fra Rangle Mølle til Gerslev, hvor en datter døbes 1811 og hvor Carolines søster Ane bor 1710-11. Fra 1812 er de i Tuse, hvor han er kromand endnu i 1840. I 1845 er kroen fæstet af en søn "for faderen", der åbenbart stadig lever.

3) Christiane Møller, døbt 17-5-1783.

Gift med Peder Christian Møller: se afsnit X-B

4) Ane Cathrine Møller, født 17-11-1783, døbt 18-6-1784.

Gift med Andreas Splittorff: se afsnit IX

5) Christen Jørgensen Møller, døbt 19-3-1786, begravet 30-6-1786 i Avnsø

6) Christen Jørgensen Møller d.y., døbt 19-6-1787: se 4. generation

7) Juliane Marie Møller, døbt 27-5-1790, nævnt 1801

8) Rasmus Møller, født 11-10-1790, hjemmedøbt og død 18-10-1790

9) søn, født feb 1793, begravet 18-4-1793 i Avnsø, 9 uger

10) Martha Sophie Møller, døbt 24-10-1794, nævnt 1801

 I Kongens Mølle bor en pige, Ane Holgersdatter, som får en søn med Jørgen. Han gifter sig med hende, dog først efter sønnens døb:
 Gift 2. gang 30-6-1809 i Avnsø med
Ane Holgersdatter, født på Reistrup, døbt 9-5-1782 i Holmstrup, død 11-6-1861 i Avnsø, begravet 17-6-1861 i Avnsø. Hun er datter af gårdejer Holger Andersen, Reistrup og Lisbeth Rasmusdatter, begge født c1739.

Børn (døbt i Avnsø):

- 11) Anders Møller, hjemmedøbt 8-2-1809, i kirken 14-5-1809 som uægte søn af Ane Holgersdatter *uden at faderens navn oplyses*. Begravet 7-1-1810 i Avnsø.
 12) Jacobbene Møller, døbt 3-8-1810.
 Nedennævnte svigerdatter Ane Johanne Bruun er gudmor; "Konradt Splittoft" i Øresø Mølle er fadder.

Efter Jørgens død bliver Ane Holgersdatter gift 2. gang 8-9-1820 i Avnsø med møllersvend i Kongens Mølle, Daniel Vulff, født c1790, død 17-12-1827 i Kongens Mølle, begravet 22-12-1827 i Avnsø. Han bliver formentlig kort efter vielsen fæster af møllen, hvilket han er til sin død. De får en søn, Jørgen Christian Vulff, født 17-11-1821. Som enke for anden gang bor Ane på aftægt fra Kongens Mølle i et hus i Avnsø sammen med sønnen, der endnu i 1850 er ugift tømmersvend.

4. Generation

Christen Jørgensen Møller d.y. i Rangle Mølle, født i Kongens Mølle, døbt 19-6-1787 i Avnsø, død 1-3-1845 af apoplexi i Rangle Mølle, begravet 10-3-1845 i Holmstrup. Han er eneste overlevende søn af ovennævnte 12 børn. Han ejer Rangle Mølle i 38 år fra 1807 til sin død.

Gift 26-4-1811 i Undløse med

Ane Johanne Bruun, født i Undløse Mølle, døbt 22-1-1787 i Undløse, død 18-4-1832 i Rangle Mølle, begravet 26-4-1832 i Holmstrup.

Anes forældre er

Niels Peder Bruun, født i Kongskilde Mølle, Lyngø, Sorø amt, døbt 1-12-1755 i Lyngø (som Niels Petter), begravet 26-5-1804 i Undløse. Gift c1780 i Slaglille med
Johane Maria Øtken, født c1752 i Slaglille?, død 28-3-1831 på Merløsegård, begravet 2-4-1831 efter ønske i Undløse, 78 år.

Niels er ved vielsen møller i Kongskilde, men fra 1781 til sin død møller i Undløse Mølle. Johane Maria bliver boende i møllen (vel som fæster) i hvert fald til 1814. Ved sin død bor hun hos sin ene svigersøn forvalter Peetz på Merløsegård, Tostrup sogn. Niels Peder er søn af møller i Kongskilde Mølle Hendrich Bruun, født c1721, begravet 18-3-1763 i Lyngø, 42 år. Navnet på hans kone kendes ikke, men hun er født c1718 og begravet 3-4-1762 i Lyngø, 44 år. Vi ved dog hun er en Nielsdatter, idet hun har en bror Petter Nielsen, begravet 26-11-1755 i Lyngø. Niels Peder har en søster Karen Elisabeth, døbt 4-9-1757, begravet 23-12-1760 i Lyngø.

Frederik Christian Bruun, født c1807, der i 1845 er fuldmægtig på Rangle Mølle, må være en slægtning til Ane ligesom vel den tidligere nævnte Johan Bruun i Bæks Kro.

Børn (født i Rangle Mølle og døbt i Holmstrup):

- a) Johanne Marie Møller, født 30-8-1813, døbt 15-10-1813, død 2-6-1840 på Cathrinedahl, begravet 6-6-1840 i Kundby. Hendes faddere er bl.a. jomfru Bruun i Undløse Mølle og Sr Splittoft i Øresø Mølle.

Gift 31-5-1833 i Holmstrup med (Johan) Nicolaj Jørgensen, født c1808 i Svinninge (men ikke døbt dér), død 20-3-1872 på Cathrinedahl, begravet 29-3-1872 i Kundby, 63 1/2 år. Han ejer Cathrinedahl i Kundby. Parret har en datter. 5 måneder efter konens død gifter Nicolaj sig med hendes søster Henriette.

- b) Marie Georgine Møller, født 13-10-1816. Gift med Johannes Splittorff d.y.: se afsnit XI

- c) Henriette Nicoline Møller, født 19-11-1819, døbt 21-1-1820. Faddere er bl.a. møller Splittofts kone i Øresø Mølle og "Sr Splittoft senior" i Øresø Mølle.

Gift 18-11-1840 på Cathrinedahl, Kundby sogn, med ovennævnte (Johan) Nicolaj Jørgensen.

I 1845 har parret 4 børn i alderen fra 1 til 6 år.

Christen får som 57-årig enkemand en søn med:

Ane Marie Larsdatter, døbt 17-1-1812 i Jyderup som datter af gårdmand Lars Jensen og Maren Nielsdatter.

Ane betegnes ved sønnens dåb som fruentimmer (dvs. en ugift kvinde der har født før). Hun er tjenestepige på Rangle Mølle fra 1840, i 1845 husholderske.

At faderen absolut vedkender sig sønnen, der jo også er hans eneste, fremgår af, at sønnen helt usædvanligt for den tid får samme navn som faderen (idet dog kirkebogen efter navnet tilføjer: uægte). Men det siger måske noget om tiden, at sønnen ikke bliver døbt i Holmstrup, som Rangle Mølle ellers hører til, og heller ikke i en af de kirker, som de andre møller hører under:

d) Christen Jørgensen Møller, født 16-10-1844 i Rangle Mølle, døbt 20-10-1844 i Sæby, Holbæk amt.

Efter Christens død i 1845 er der et meget omfattende skifte, der strækker sig fra 5-3-1845 til 15-12-1848. Alene referatet af behandlingen fylder 334 foliosider hvortil kommer omkring 5 gange så meget bilagsmateriale (*Christen Møller Jørgensen, ejer af Rangle Mølle, dødsbo 1845, 2 pakker i Sjællandske Landsarkiv*).

Som arvinger anføres indledningsvist:

1. Datter (Jo)hanna Marie Møllers efterladte datter, Ane Marie, 6 år.
2. Datter Georgine Marie Møller gift med proprietær, møller Splittorff i Øresø Mølle.
3. Datter Henriette Nicoline Møller gift med proprietær Jørgensen til Cathrinedahl.

Efterfølgende tillægger skifteretten ovennævnte uægte søn arveret til trods for protester fra proprietær Jørgensen og møller Splittorff.

AFSNIT X - B: SLÆGTEN I GRYDE MØLLE1. Generation

Ole Pedersen Møller, født c1738, død 28-9-1795 i Gryde Mølle, 57 år. Han er formentlig fæster af Gryde Mølle fra 1760 og i hvert fald fra 1762.

Gift 4-7-1760 i Bjergsted med den 22-årige enke

Mette Cathrine Sørensdatter Frantzen af Gryde Mølle, født c1738, død 28-5-1807 i Gryde Mølle, 69 år.

Hun har med sin første mand en søn. Efter sin anden mands død driver hun møllen i 12 år til sin død.

Ole og Mette får 10 børn (1761-1780) heraf følgende søn.

2. Generation

Peder Christian Møller, født 17-4-1780 i Gryde Mølle, døbt 29-5-1780 i Bjergsted, død 6-11-1846 i Gryde Mølle, begravet 25-11-1846 i Bjergsted.

Gift 1-6-1804 i Avnsø med

Christiane Møller, født i Kongens Mølle, døbt 17-5-1783 i Avnsø, død 22-4-1851 i Gryde Mølle, begravet 28-4-1851 i Bjergsted.

Hendes forældre: se afsnit X-A.

Johannes Splittoft, skytte hos Lerche, er fadder til både Peder og Christiane.

Peder er i 39 år fæster under Lerchenborg af Gryde Mølle. Efter hans død driver hans enke møllen videre til sin død.

De har 6 børn (1805-1820) heraf følgende søn.

3. Generation

Ole Christian Møller, født 29-1-1811 i Gryde Mølle, døbt 14-3-1811 i Bjergsted.

Ole overtager i 1851 fæstet af Gryde Mølle efter sin mor. Han køber møllen i 1858 for 15.500 Rd og sælger den igen i 1874 for 21.000 Rd.

AFSNIT XI: 5. GENERATIONOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DETTE AFSNIT

JOHANNES d.y. (1811-1851), Øresø Mølle
(ANDREAS) ANTONIN (1837-1886), Källesjö: se afsnit XII
ANE CATRINE (1839-1907), Nakskov
(JOHAN) EMIL (1840-1903), Rangle Mølle m.m.
CHRISTEN (JØRGEN JOHANNES) (1842-1906), Nyboder: se afsnit XVI
CHRISTINE MARIE (1844-1844), Øresø Mølle
CHRISTINE MARIE (1845-1920), Mårum
WILHELM AUGUST (1846-1908), København m.m.: se afsnit XX
LAURA (ELINE) (1847-1853), Rangle Mølle
HENRIETTE (CONRADINE NICOLINE) (1850-1920), Sövde & Blentarp
JOHANNE (GEORGINE) (1851-1934), Nakskov

AFSNIT XI5. GENERATION: JOHANNES SPLITTORFF d.y.

Johannes Splittorff, født 25-8-1811 på gården Juelsborg på Løve Mark, døbt 27-9-1811 i Gerslev, død 22-5-1851 i Øresø Mølle, bisat 30-5-1851 i Jorløse, begravet på Holmstrup kirkegård.

Gift 26-10-1836 i Avnsø med

Marie Georgine Møller, født 13-10-1816 i Rangle Mølle, døbt 14-3-1817 i Holmstrup, død 20-10-1874 i København (Kommunehosp.), begravet 28-10-1874 i Holmstrup.

Fadder er bl.a. "møller Splittorff", Øresø Mølle, formentlig Andreas, idet Johannes d.æ. er fadder til Maries søster Henriette.

Maries aner: se afsnit X-A, 4. generation.

Johannes og Marie er fætter og kusine.

På Frederiks Splittorffs stamtavle og den i afsnit XI-G-3 nævnte beretning af Agnes er Johannes anført med Andreas som mellemnavn. Da han både ved dåben, vielsen, begravelsen og i folketællingerne kun kaldes Johannes, er dette mellemnavn en misforståelse, der må stamme fra datidens navneskik, ifølge hvilken han kan kaldes Johannes Andreasen Splittorff.

Johannes overtager 1-10-1829 på kontrakt med grev Lerche driften af Øresø Mølle. Hans fæstekontrakt af 10-12-1836 (der er gengivet i bilag K) fastslår, at han ejer fæstet på livstid for sig og sin enke. Han skal betale en indfæstning (dvs. indskud) på 2000 Rd. Johannes fæster desuden 22-9-1845, også under Lerchenborg, en jordlod i Svebølle, der tidligere var fæstet af enken til en Niels Jensen. Ifølge Agnes forhandler Johannes på et tidspunkt om køb af Vesterbygård (se bilag H).

Johannes og Marie køber 1-3-1849 for 31.050 Rd. Rangle Mølle af de andre arvinger efter Christen Møller. De går straks i gang med at bygge nyt stuehus, bageri og farveri. Johannes når dog aldrig at flytte ind på Rangle Mølle, idet han dør allerede i 1851, 39 år gammel. Men enken og børnene forlader Øresø Mølle og flytter til Rangle Mølle, som Marie ejer til sin død. Hun bevarer dog tilknytningen til Øresø Mølle, som hun driver som fæster fra Johannes' død og som ejer fra 30-12-1854 (købt for 16.000 Rd). Hun sælger den igen allerede 13-7-1856. Se iøvrigt afsnit XXV.

Marie giver i 1872 Rangle Mølle i forpagtning til sønnen Johan Emil, som allerede i nogle år har været forvalter. Hun flytter så til Naskov, hvor døtrene Ane Catrine og Johanne Georgine bor. Hun bliver

dog snart syg og bliver indlagt på Kommunehospitalet i København, hvor hun dør.

Agnes har detaljeret beskrevet Johannes og især Marie: se bilag H.

Frederik Bang Splittorff har et maleri af Marie malt af Grandjean. Han har også Johannes' salmebog, hvor denne skriver sig J. Splittorff og noterer sine børns fødselsdatoer.

Børn (født i Øresø Mølle og døbt i Jorløse, på nær den sidste, der efter faderens død er født i Rangle Mølle og døbt i Holmstrup):

Børnene E, G, H og K er døbt 25. august, dvs. på faderens fødselsdag.

- A) (Andreas) Antonin Splittorff, født 10-9-1837: se afsnit XII
- B) pige, dødfødt 22-8-1838
- C) Ane Catrine Splittorff, født 25-9-1839: se linie C
- D) (Johan) Emil Splittorff, født 26-10-1840: se linie D
- E) Christen (Jørgen Johannes) Splittorff, født 22-5-1842: se afsnit XVI
- F) Christine Marie Splittorff, født 4-2-1844, døbt 5-3-1844, død 6-3-1844 i Øresø Mølle, begravet 10-3-1844 i Jorløse.
I faderens salmebog kaldes hun Caroline Marie
- G) Christine Marie Splittorff, født 4-6-1845: se linie G
- H) Wilhelm August Splittorff, født 2-7-1846: se afsnit XX
- J) Laura Eline Splittorff, født 24-10-1847, døbt 20-4-1848, død 24-7-1853 i Rangle Mølle, begravet 27-7-1853 i Holmstrup.
Hendes søskende arver hver 125 rd.
- K) Henriette (Conradine Nicoline) Splittorff, født 20-3-1850: se linie K
- L) Johanne (Georgine) Splittorff, født 10-9-1851: se linie L

AFSNIT XI - LINIE C: ANNA g. HEJE

Ane Catrine Splittorff, kaldet Anna, født 25-9-1839 i Øresø Mølle, døbt 30-10-1839 i Jorløse, død 1-3-1907 på Frederiksberg (Martensens Allé 2), begravet 8-3-1907 på Vestre kirkegård.

Gift 24-9-1864 i Holmstrup med

Ole Engel Heje, født 25-3-1837 i Sandby ved Nakskov, døbt 28-5-1837 i Sandby, død af kræft 16-7-1910 i København (St Josephs Hospital), begravet 21-7-1910 fra Helligkors kirke.

Han er søn af gårdmand Niels Pedersen Heje og Karen Kirstine Knudsdatter.

Efter købmandslære i Maribo og en 1-årig handelsuddannelse i København er han 1856-63 bogholder i Kalundborg, hvorunder han møder Ane Cathrine på Rangle Mølle. Fra 1863 er han manufakturhandler i Nakskov (først på Torvet senere i Søndergade) indtil 1895, hvor han sælger forretningen og flytter til Frederiksberg, hvor han bliver kelner.

Ole stifter et familielegat til støtte for slægterne Heje og Splittorff.

Agnes skriver: "Tante Anna var et stilfærdigt, elskeligt Menneske, som interesserede sig meget for sin Slægt. Altid var hun hjælpsom og forstaaende naar nogen søgte hendes Raad og Bistand og deri fandt hun en udmærket Støtte i sin gode forstandige Mand, som selv havde arbejdet sig op til Velstand ---. Var der til Tider Uoverensstemmelse i Familien, bedømte Onkel Heje gerne Situationen fra sit Forstandssynspunkt, men Tante Anna fulgte altid sit Hjerte og søgte paa bedste Maade at glatte over og udjævne Striden; syntes hun, at hendes Mand havde været for streng i sin Dom, fik hun altid formildet ham ved sit kærlige, overbærende Væsen".

Der er ingen børn i ægteskabet.

AFSNIT XI - LINIE D: (JOHAN) EMIL SPLITTORFF

(Johan) Emil Splittorff, født 26-10-1840 i Øresø Mølle, døbt 4-12-1840 i Jorløse, død 5-4-1903 i Odense (Vestre Stationsvej 48), bisat 10-4-1903 i Odense (Ansgar), begravet på Odense Assistents.

Gift 14-11-1886 i Holmstrup med

Abelone Rasmussen, født 3-4-1841 i Viby, Fyn, døbt 12-4-1841 i Udby. Hun overlever manden og bor 1912 i Odense.

Abelones mor er fruentimmeret Gjertrud Marie Hansdatter af Viby, født c1814, mens faderen er sømand Rasmus Pedersen af Middelfart, født c1813. Tre år senere bliver parret gift 20-12-1844 i Middelfart.

Emil har mildt sagt en noget omskiftelig tilværelse. Han er 1865 forvalter på Endrupgård ved Fredensborg, derefter på Marselisborg. Fra 1869 er han forvalter på Rangle Mølle som efterfølger for Jensenius Gyth. I 1872 får han Rangle Mølle i forpagtning, og dette forhold fortsætter efter at broderen Antonin i 1874 bliver ejer af møllen og indtil møllen sælges i 1882.

Ved vielsen i 1886 og det følgende år er han viktualiehandler/høker i København, hvor han bor Salviegade 18. Han foretager derpå et bemærkelsesværdigt skift til et job som stationsmester på Bur station vest for Holstebro. Men efter 10 år må han opgive denne stilling som "offer for ny teknik", idet han ikke kan læse den nye telegrafs strimler hurtigt nok. De flytter i 1897 til Odense, hvor han bliver stationsbud, et job han dog ikke har ved sin død, 62 år gammel.

Han er i faderens salmebog stavet Johan Emiel, men selv underskriver han sig (1873-76) Emil Splittorff.

Der er ingen børn i ægteskabet.

AFSNIT XI - LINIE G: CHRISTINE MARIE g. CHRISTENSEN

Christine Marie Splittorff, født 4-6-1845 i Øresø Mølle, døbt 25-8-1845 i Jorløse, død 8-7-1920 i Gilleleje.

Gift 10-9-1872 i Holmstrup med

William Alexander Bertrand Christensen, født 9-4-1845 på Birkenæsgård, døbt 3-6-1845 i Holmstrup, død 26-4-1932 på Esbønderup sygehus, bisat 1-5-1932 i Krematoriet i København.

Han er søn af skovrider i Delhoved under baroniet Adellersborg
Jens William Christensen og Stine Margarethe Merling.

Christine Marie køber 10-5-1872 Kongens Mølle af Lerchenborg for 25.000 Rd. Efter vielsen overgår ejerskabet 30-12-1872 til William, der efter 5 år sælger møllen 15-7-1877 til Algestrup.

William går derefter ind i Statsskovvæsenet, hvor han 1877 er assistent, tjenstgørende ved Reguleringen. 1883 bliver han skovfoged ved Rundforbi skovpart og 8-3-1888 skovrider for Mårum distrikt. Efter afsked i 1915 bosætter han sig i Gilleleje til sin død, over 87 år gammel. Han er tilsynsførende ved Algestrup skov. ("*Danske Forstkandidater*", I, 1936).

Han er en periode medlem af Søllerød sogneråd. RD 1913.

Agnes skriver om sin mor, Christine Marie: "(Hun) var i Udseende forskellig fra de andre; i de unge Aar var Haaret sort, og Øjnene var mørke og meget udtryksfulde; Ansigtet var fint, og hele hendes Person lille, spinkel og væver; hun var vist den kønneste af Søstrene. Tilmed havde hun et meget livligt Temperament og var altid fin og kultiveret i sin Optræden.

Desværre lurede Ulykken paa hende lige fra de unge Aar. Min Fader fortalte, at hun ved at falde ned fra Broen over Aaen var kommet til at beskadige sin Ryg. Hun kom til at ligge paa Ryggen henover et Hyttefads skarpe Kanter. Nerverne tog Skade og Lidelsen fulgte hende hele Livet, men med den største Tapperhed og Kraft kæmpede hun imod, og hun forstod at skabe et lykkeligt Hjem for Mand og de to Børn. Naar Helbredet tillod det, dukkede det glade Humør straks frem; hun var meget fornøjelig og i Besiddelse af megen Humor.

Hendes kærlige, opofrende Sind bevarede hun op igennem Aarene, og det var en uendelig stor Hjertesorg og et knugende Savn for os alle i Hjemmet, da hun efter en Uges Sygeleje lukkede sine Øjne for stedse. Døden tog saa mildt imod hende, hun bredte sine Arme ud imod os og sagde Farvel til os alle. Nu har jeg det saa godt, sagde hun og gled saa ind i Bevidstløsheden."

Børn:

- 1) Johannes Andreas Emil Christensen, født 8-8-1874 i Kongens Mølle, døbt 27-9-1874 i Avnsø

Gift 4-12-1911 med

Marie Louise Schjørring

Han er ved vielsen skovbetjent ved Mårum distrikt.

Der er ingen børn i ægteskabet.

Johannes får 22-11-1915 navnebevilling til efternavnet Splittorf-Christensen i stedet for Christensen.

- 2) Laura Elisabeth Christensen, født 8-3-1878 i København, død 28-1-1879 i Stenholts Mølle, Nødebo sogn (men ikke begravet dér). Ved sin død betegnes hun som datter af William Christensen, men kirkebogen tilføjer: "Ikke pigens far".

- 3) Agnes Splittorff Christensen, født 10-4-1879 i Stenholts Mølle, døbt 18-5-1879 i Nødebo, død sidst i 1950'erne, begravet i Esbønderup?

Hun er ugift og bor det meste af livet i Mårum, men er til sidst på plejehjem i Hillerød.

Under krigen udarbejder hun sine håndskrevne "Slægtsminder. Skrevet 1940-43 til Frederik Ludvig Bernhard Bang Splittorff". De er gengivet forskellige steder i denne bog - næsten halvdelen i bilag H. Det drejer sig i alt om 29 sider i A-5 format. Deres værdi ligger ikke så meget i de faktiske oplysninger, der ikke altid er korrekte, men snarere i situationsbilleder og karaktertegninger - uundgåeligt subjektive - af forskellige slægtsmedlemmer.

AFSNIT XI - LINIE K: HENRIETTE g. TAMM

Henriette (Conradine Nicoline) Splittorff, født 20-3-1850 i Øresø Mølle, døbt 25-8-1850 i Jorløse, død marts 1920 i Landskrona.

Gift 9-7-1869 i Holmstrup med

Anthon (Severin) Emil Tamm, født 20-1-1844 på Hedevigsløst, døbt 30-3-1844 i Arby, død 20-12-1909 i Sjöbo, Skåne. (Ved vielsen kaldes han Anton Sewerin Ernst(!) Tamm).

Han er søn af Flemming Christian Tamm og Johanne Eline Splittorff: se afsnit VIII-B-2.

Forlovere er møller Andersen i Øresø Mølle og forvalter Emil Splittorff i Rangle Mølle.

Ved vielsen bor Henriette i Rangle Mølle, og Anthon er forpagter på Amalielund, der er en af flere gårde i Tagmåsa, Sövde sogn i Skåne. Han flytter juni 1875 til Blentarp sogn, hvor han bliver forpagter af Elsagården i Lerhult, hvor han bor endnu i 1901 og måske til sin død.

Tagmåsa-gårdene, herunder Amalielund, var den gang ejet af Bellinga hovedgård i Sövestad sogn. Elsagården var en forpagtergård ("arrendegård") dannet af gårde ("hemman") i Lerhult by. Den hørte under godset Ågerup, der havde samme ejer som Bellinga, der den gang var en ganske ny hovedgård, etableret i 1870.

Efter mandens død bosætter Henriette sig i Landskrona.

Agnes skriver om Henriette: "Hun var en meget dygtig, energisk Husmoder, der begyndte Dagens Arbejde Kl. seks om Morgenen. Paa de lange Gange paa Elsagaard kunde man høre hendes rappe Fodtrin naar Koner og Piger skulde sættes i Arbejde - og det skete med Myndighed. Var hun streng imod andre, var hun det ogsaa mod sig selv - hun var retfærdig i sin Dom og hendes tilsyneladende Haardhed dækkede over et meget følsomt Sind. Med sin skarpe Intelligens tog hun imod de haardeste, tungeste Sorger uden at beklage sig og med sit kvikke Hovede og humoristiske Sans kunde hun sætte Mod og Humør i andre som trængte til en Opstrammer.

Hun døde af en Hjertesvaghed, som havde plaget hende i mange Aar, Hun sad i sin Lænestol og talte med sin yngste Datter og en Dame, der var kommet for at se til hende, og pludselig indtraf Døden".

Børn (1-4 født i Sövde, 5-7 i Blentarp):

- 1) Johanna Maria Emilie Tamm, født 9-7-1870. Ugift.
Hun rejser til Danmark i 1894 (og igen i 1901) og får indfødsret 26-2-1910.
Hun bliver økonoma på Kommunehospitalet i København.
- 2) Flemming Antonin Johannes Tamm, født 13-10-1871. Ugift.
Han er skibsbygger. Han bosætter sig i South Paris, Maine, USA
- 3) Antoinette Kristina Tamm, født 21-2-1873. Ugift.
Bor 1912 i Landskrona
- 4) Axel Thorwald Tamm, født 24-9-1874. Ugift.
Han rejser juni 1897 til Bremen. I 1912 er han cigararbejder i Kolding
- 5) Vilhelm August Tamm, født 17-6-1878, døbt 18-8-1878. Ugift.
Han er 1912 sergent i Landskrona
- 6) Kristian Møller Tamm, født 17-6-1878, døbt 18-8-1878
Han flytter til Ystad i juni 1899. I 1912 er han cigarsorterer i Landskrona. Han bor vist o1922 i København på Christianshavn.

Gift 15-10-1909 i Landskrona med
Maria Lovisa Stensson, født 5-7-1883 i Landskrona

Børn (født i Landskrona):

- a) Anton Sten Flemming Tamm, født 10-8-1910
 - b) søn, født 24-3-1912
- 7) Bror Tamm, født 22-3-1890. Ugift.
Han bosætter sig ligesom broderen Flemming i South Paris, Maine, USA

AFSNIT XI - LINIE L: JOHANNE g. MØLLER

Johanne (Georgine) Splittorff, født 10-9-1851 i Rangle Mølle efter faderens død, døbt 26-11-1851 i Holmstrup, død 28-11-1934 på Frederiksberg (Mariendalsvej 32 B), bisat 10-12-1934 i Mårum.

Gift 21-2-1875 i Nakskov med

Christian Georg Møller, født 2-8-1845 i Nysted, døbt 12-12-1845 i Nysted, død 8-9-1887 i København, begravet 13-9-1887 i Nakskov.

Han er søn af fisker i Nysted, exam.jur. Andreas Møller, født 11-3-1793 i Lyngby, død 1-9-1869 i Nysted, og Marie Magdalene Margrethe Didrichsen, født c1809 i Vestenskov, død 31-5-1887 i Nysted.

Han er købmand i Nakskov.

Der er ingen børn i ægteskabet.

Johanne bor allerede i 1872 i Nakskov. Som enke flytter hun til Lyngby, hvor hun bor endnu i 1912. Ved sin død bor hun Mariendalsvej 32 B, Frederiksberg. Hun kalder sig Splittorff Møller.

Johanne bliver som nævnt født efter faderens død, hvor moderen er flyttet med alle børnene til Rangle Mølle efter ombygningen. Herom siger Agnes: "Alle de Sindsbevægelser har sikkert præget Barnet i Moders Liv, thi Johanne var i særlig Grad et Stemningsmenneske, snart højt oppe besjælet af Glæde og det mest smittende Humør, hun var en skarp Iagttager af andres Morsomheder og kunde gengive sine Oplevelser med rigt Lune, men Humøret kunde ogsaa pludselig dale ned til Melankoli; naar hun blev mødt med Uvenlighed og saarbare Bemærkninger og det er et ensomt Menneske desværre meget udsat for.

Efter sin Mands Død kom hun til at sidde i meget trange Kaar, og da hun ingen Børn havde, knugede Ensomheden hende haardt. Forvænt fra det store rige Hjem og i Samværet med de mange Søskende var det jo ogsaa dobbelt svært for hende, men hun havde en stor trøst og Opmuntring i sin Søster og Svoger i Maarum Skovriddergaard, hvor hun kunde komme saa ofte hun havde Lyst og altid blev modtaget med den største Godhed og Forstaaelse".

Den nævnte søster er Christine Marie: se linie G.

AFSNIT XII-XV: ANTONINS STAMMEOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DISSE AFSNIT

(ANDREAS) ANTONIN (1837-1886), Källesjö
 EDEL MARIA (1870-1922), København
 ANNA EMILIE (MARGRETHE) (1871-1939), København m.m.
 LOUISE JOHANNA (1873-1920), Oringe
 FREDERIK JOHANNES (1897-1966), USA
 VAGNER AAGE (1900-1983), Slaglille
 LARS (1948-), Fjenneslev
 HELLE (1967-), Sorø
 SIMON (1992-), Sorø
 ANDERS (1974-), Fjenneslev
 LUDVIG JOHANNES (1874-1874), Källesjö
 ASTRID CORNELIA (1875-1925), Frederiksberg
 SIGRID ODINE (1878-1887), Stora Herrestad
 OSCAR EUGEN ANTONIN (1879-1880), Källesjö
 OVE (GEORG) (1881-1953), Århus
 FREDERIK (LUDVIG BERNHARD) BANG (1922-), København
 HANNE (EMILIE BANG) (1956-), København
 LOUISE MARGRETHE BANG (1986-), København
 CAMILLA CHRISTINE BANG (1990-), København
 GEORG (HENRIK) BANG (1959-), København
 (FREDERIK) LUDVIG BANG (1885-1968), Frederiksberg
 JOE (KETTY ADELHEID) BANG (1921-), Højbjerg
 ADELHEID BENEDIKTE KETTY EMILIE BANG (1926-1926), Fr:berg
 EMILIE (SOPHIE KETTY ADELHEID) BANG (1927-), Virum

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII6. GENERATION: ANTONIN SPLITTORFF

(Andreas) Antonin Splittorff, født 10-9-1837 i Øresø Mølle, døbt 25-10-1837 i Jorløse, død 2-1-1886 og begravet i Stora Herrestad. (Dåbens "Antonin" er en stavfejl).

Gift 5-5-1869 i Hedeskoga med

Ketty Emilie Bang, født 24-9-1845 i Asnæs skov, døbt 19-11-1845 i Arby, død 7-3-1909 på Frederiksberg Hosp., begravet 12-3-1909 på Frederiksberg Assistents (i dag Solbjerg).

Hun er datter af Frederik Ludvig Bang og Edel Sørine Caroline Splittorff: se afsnit VIII-B-3.

Antonin bliver 1874 ejer af Rangle Mølle efter moderen. I 1877 bygger han den nuværende anselige hovedbygning. Broderen Emil fortsætter dog som forpagter, indtil Antonin sælger møllen i 1882.

Ellers bor Antonin fra 1869 og livet ud i Sydsåne, hvor han er forpagter ("arrendator") på forskellige gårde. Fra jan 1869 er han i Hedeskoga sogn på Källesjö (der brændte i 1950'erne), og hvor 8 af hans børn fødes fra 1870 til 1881. (Källesjö var ejet af grosserer CF Niess, Landskrona). I nov 1881 flytter han til Köpingsberg, Stora Köpings sogn, indtil han i marts 1885 flytter til gård nr 15 i Stora Herrestad sogn, hvor sidste barn fødes 1885.

Han opretholder den samme stil som vi kender fra møllerne ved Skarresø: Augusta Charlotte Splittorff har genfortalt om de rige Splittorff'er, der kom kørende ind til Ystad i deres fine vogne. Antonin lider imidlertid et stort økonomisk tab pga. svogeren Anton Tamm, som han har kautioneret for, og han må derfor opgive forpagtningen af den sidste gård. Nedtrykt over tabet dør han pludseligt få måneder senere, kun 48 år gammel.

Familien rejser til Danmark, hvor den bosætter sig på Frederiksberg, og som Frederik Bang Splittorff fortæller, under temmelig spartanske forhold.

Agnes skriver: Antonin "var som den ældste Søn, Moderens Øjsten, smuk af Udseende med kulsort Haar og Skæg og et par brune Øjne, der tindrede af Liv og Gavtyvestreger, det har jeg hørt Kusinerne fortælle; han holdt meget af Børn og han legede med dem, saa de jublede og skreg i vilden Sky af baade Henrykkelse og til Tider

Forskrækkelse. Antonin var velbegavet, vittig og slagfærdig, den fødte Selskabsmand og Balkavalér. Hans kære Hustru, Ketty Bang, var vidt forskellig fra ham, stilfærdig, ligevægtig og et sjældent elskeligt, fint Menneske. - De levede i et lykkeligt, harmonisk ægteskab, der kun altfor tidlig blev afbrudt ved Antonins pludselige Død".

Et fotografi af Antonin - med pibe, gevær og hund - findes i "Fra Holbæk Amt", 1942, s103, og (mindre godt gengivet) i Niels Jensen: "Kongens Møller", 1951, s123.

Ketty bor 1889: Mathildevej 6, 1890: Nyvej 21, 1892: Sagasvej 6, 1894: Smallegade 21 og til sidst Ndr Fasanvej 9.

Børn (A-H født på Källesjö og døbt i Hedeskoga, J født og døbt i Stora Herrestad):

- A) Edel Maria Splittorff, født 13-3-1870: se linie A
- B) Anna Emilie Margrethe Splittorff, født 30-10-1871: se linie B
- C) Louise Johanna Splittorff, født 18-1-1873: se linie C
- D) Ludvig Johannes Splittorff, født 8-6-1874, døbt 13-6-1874, død 14-6-1874 på Källesjö af stivkrampe, begravet 17-6-1874 i Hedeskoga
- E) Astrid Cornelia Splittorff, født 12-11-1875, døbt 26-12-1875, død 18-8-1925 på Frederiksberg Hospital, begravet 21-8-1925 på Frederiksberg Assistentens. Hun forbliver ugift. Faddere er Melchiors i Rynge.

Hun kommer til Danmark i 1886. Hun får 21-12-1914 dansk indfødsret og bor da på Frederiksberg. Hun bliver porcellænsmalerinde på den kgl. porcellænsfabrik, hvilket hun er til sin død, hvor hun bor Mathildevej 8.

- F) Sigrid Odine Splittorff, født 5-1-1878, døbt 20-2-1878, død 27-2-1887 og begravet i Stora Herrestad. Faddere er Anthon Tamm i Lerhult og Melchiors i Rynge.
- G) Oscar Eugen Antonin Splittorff, født 1-12-1879, døbt 1-1-1880, død 7-9-1880 på Källesjö, begravet 12-9-1880 i Hedeskoga. Laura Melchior i Ystad er fadder.
- H) Ove (Georg) Splittorff, født 15-9-1881: se afsnit XIII
- J) (Frederik) Ludvig Bang Splittorff, født 28-7-1885: se linie J

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE A: EDEL MARIA g. CHRISTENSEN

Edel Maria Splittorff, født 13-3-1870 på Källesjö, døbt 16-4-1870 i Hedeskoga, død 31-1-1922 på Frederiksberg (Hattesens Allé 4), begravet 5-2-1922 fra Solbjerg kirke på Frederiksberg Assistents (i dag Solbjerg krgd.)

Faddere er Anthon Tamm på Amalielund og Wilh. Melchior, Rynge.

Gift 13-3-1894 på Frederiksberg med

William Nicolai Christensen, født 21-7-1856 i Årby, døbt 17-8-1856 i Årby (med W), død 22-11-1907 i København på vej til Kommnehospitalet, bisat 28-11-1907 fra Frederiksberg kirke (med V), begravet 30-11-1907 på Frederiksberg Gl. kirkegård.

Han er søn af skovrider Niels Christensen, født 13-3-1815 i Årby og Petrea Larsine Larsen, født 23-4-1826 i Lyngby, der bliver gift 13-3-1851 i Årby.

William er ved vielsen og endnu i 1900 detailhandler. Han bor til sidst Fuglebakkevej 63 som lagerforvalter.

Edel betegnes ved sin død som modehandlerinde med Falkoner Allé 38 som sidste bopæl.

Børn (født i København og døbt i St Johannes):

1) Petrine Antoinette Christensen, født 4-1-1895: se gren 1

2) Knud Arne Splittorff Christensen, født 21-9-1900: se gren 2

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE A - GREN 1: ANTOINETTE g. ØRNING

(Petrine) Antoinette Christensen, født 4-1-1895 i København (N Farimagsgade 43), døbt 12-4-1895 i St Johannes, død 2-6-1980, bisat i Gentofte, urne på Solbjerg.

Gift 3-9-1921 i Solbjerg med

(Niels Peter) Valdemar Jensen, født 23-11-1876 i København (Saxogade 19), døbt 11-2-1877 i Frederiksberg, død 17-7-1943 på Frederiksberg Hosp. af galdeforgiftning, begravet 22-7-1943 på Solbjerg.

Han er søn af tømrer Christoffer Jensen og Karen Nielsen.

Han tager 9-12-1921 navneforandring til Ørning i stedet for Jensen.

Han når lige netop at være ansat 50 år i Telegrafvæsenet. I 1909 får han kgl. bevilling som "translatør og tolk i det franske sprog". Fra 1917 er han fuldmægtig.

Hans begravelse forrettes af hans bror, sognepræst C. Ørning, Gislev på Fyn.

Petrine er 1912-24 bogholder i Hirschsprung & Sønner, derpå 1 år i fa. Carl Petersen. Parret bor Fjords Allé 13 på Frederiksberg. Efter mandens død flytter hun til Lille Strandvej 18 G, Hellerup. Hendes enkepension beløber sig til 3660 kr om året.

Der er ingen børn i ægteskabet.

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE A - GREN 2: KNUD ARNE SPLITTORFF CHRISTENSEN

Knud Arne Splittorff Christensen, født 21-9-1900 i København (Ravnsborggade 16A), døbt 2-12-1900 i St Johannes, død 29-12-1977 i Kelstrup Strand, begravet i Fjelstrup.

Han er repræsentant, først for Lyfa i København, dernæst i mange år for Nordisk Solar i Kolding. Han bor til sidst Kelstrup Strand 50, Haderslev.

Gift 1. gang 6-6-1924 med

Julie Cecilie Tengnagel Jørgensen, født 22-8-1900 i København (Vesterbrogade 92), døbt 16-9-1900 på Frederiksberg. Hun er datter af skomagermester senere skotøjshandler Julius August Tengnagel Jørgensen og Johanne Caroline Cecilie Nielsen, gift 10-9-1893 i St Johannes.

Ægteskabet mellem Knud og Julie bliver opløst 1938/39.

Barn:

- a) Edel Splittorff (Christensen), født 9-4-1925. Ugift.
Tidligere ansat ved Det Kgl. Teater.
Hun bor i dag N. Frihavsgade 4, København Ø.

Gift 2. gang 13-2-1942 i Vonsbæk med

Olivia Johansen Schrøder, født 29-12-1914 i Fjelstrup, døbt 13-1-1915 i Fjelstrup.

Der er ingen børn i ægteskabet.

Olivia bor i dag Thrigesvej 28, Haderslev.

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE B: ANNA EMILIE g. NIELSEN

Anna Emilie Margrethe Splittorff, født 30-10-1871 på Källesjö, døbt 11-11-1871 i Hedeskoga

Faddere er Johan Emil Splittorff og Hanne Melchior, Rynge.

Gift 23-4-1895 på Frederiksberg med

Jens Kristian Nielsen, født 23-9-1867 i Astrup ved Hjørring, døbt 27-10-1867 i Astrup, død 2-6-1939.

Han er søn af gård- og mølleer Kristen Nielsen og Charlotte Kirstine Pedersen.

Jens er 1894 skovrider for Stenalt skovdistrikt, 1896 ejer af transportabelt savværk og Gl. Estrup savværk, 1899 bestyrer af Rold Skov savværk, 1914 bestyrer af Korinth savværk og 1918 meddirektør for Hillerød Savværk. I årene 1922-27 er han træhandler for egen regning, 1928 bestyrer af Skovenes Brændehandel i København og skovrider for Sparresholm skovdistrikt, hvorfra han afskediges i 1939. (*"Danske Forstkandidater"*, II, 1956).

De bor 1937-38 Svanholmsvej 18 og 1939 Finsensvej 8 G, Frederiksberg.

Frederik Splittorff oplyser, at forholdet mellem Anna Emilie og den øvrige Splittorff familie skal have været dårligt, dog ikke mere end at hun og hendes mand er med til Oves bryllup i 1920.

Børn:

- 1) Christen Antonin Splittorff Nielsen, født 13-5-1896 på Christianslund, døbt 21-6-1896 i Ørsted, død 9-12-1966 i Storkøbenhavn. Ugift.

Han er elektriker.

- 2) Ib Splittorff Nielsen, født 11-8-1899 i Hesselholt, døbt 17-9-1899 i Storarden, død 9-3-1917
- 3) Edith Ketty Splittorff Nielsen, født 6-9-1901 i Hesselholt, døbt 20-10-1901 i Storarden, død 12-10-1995.
Ugift.

Hun er 1940 økonoma på Hillerød sygehus. Ved sin død bor hun Rådhusdammen 1, Albertslund.

- 4) Ellen Margrethe Splittorff Nielsen, født 23-3-1905: se gren 4

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE B - GREN 4: ELLEN MARGRETHE g. OVESEN

Ellen Margrethe Splittorff Nielsen, født 23-3-1905 i Hesselholt, døbt 18-6-1905 i Storarden

Gift 13-6-1930 i København med

Ove Christian Ovesen, født 5-2-1901 på Frederiksberg, død 23-3-1973 (på sin kones fødselsdag).

Han er søn af oberstløjtnant Ove Christian Ovesen og Sophie Christensen.

Han bliver cand.med. 1930. Han er praktiserende læge i Bording 1931, Løgumkloster 1945 og Nykøbing M 1947. Sidstnævnte år bliver han jernbanelæge. Han er 1934-45 desuden læge ved Statens Helbredsanstalt for alkoholikere.

Børn:

a) Finn Ovesen

b) Steen Ovesen

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE C: LOUISE JOHANNE SPLITTORFF

Louise Johanna Splittorff, født 18-1-1873 på Källesjö, døbt 19-3-1873 i Hedeskoga, død 17-2-1920 i Oringe, begravet 22-2-1920 i Oringe (*Vordingborg landsogns kirkebog*).

Hun rejser til Danmark i 1886. Hun bor 1896 på Gjedenholm ved Slagelse, 1897 i Esbjerg (Borgergade), 1899 i Gladsaxe på Sjælland og 1900 i Herning (Kapelvej).

Hun får dansk indfødsret 21-12-1914 og er da husbestyrerinde ved Oringe Statshospital. Hun slutter som økonoma samme sted.

Hun forbliver ugift, men får 2 børn.

Børn:

- 1) Frederik Johannes Splittorff, født 19-4-1897 i Esbjerg (Borgergade), døbt 16-5-1897 i Esbjerg (Vor Frelser), død 23-9-1966 på Long Island, New York, USA.

Faderen er Orla Sigurd Jensen, født 28-11-1870 i København, død 24-6-1949 i København (Garnisons).

Han er søn af skibsprovianteringshandler, grosserer Jens Jensen (1824-1907) og Alethe Cathrine Walther (1841-73). Han tager navneforandring 18-9-1912 til Sigurd Orla-Jensen.

Sigurd bliver en meget kendt gæringsfysiolog: cand.polyt. (kemiingeniør) i 1893, dr.phil. 1904 og professor 1908. Han er æresprofessor og æresdoktor flere steder og har talrige formandsposter og tillidshverv. RD. Han er 1926-29 medlem af Folketinget. (*Kort selvbiografi i Indbydelsesskrift til Københavns Universitets årsfest 1904. Stor artikel i Dansk Biografisk Leksikon*).

Kun 3 måneder efter fødslen bliver Frederik ved kgl. bevilling af 20-7-1897 adopteret af skræddermester senere herreekviperingshandler Theodor Christensen og hustru Gudrun Johanne Jensen. Han får samtidig navneændring til Frederik Johannes Christensen.

Han rejser til USA, hvor han kendes under navnene John Christiansen og John Christensen Maigaard. Ved sin død er han beboer på Pilgrim State Hospital, West Brintwood, Long Island.

Det vides ikke, om han bliver gift og får børn, men han efterlader sig i hvert fald ingen arvinger. Hans bo behandles 20-2-1968 af Københavns Byrets skifteafdeling III.

Frederik får ideen til tilnavnet Maigaard på følgende måde:
Adoptivfaderen, Theodor, bliver gift 2. gang med Klara Kristine,
født Rasmussen, der tidligere har været gift Nelholt, fra hvilket
ægteskab hun har en datter, Lilly Benthine, der 11-7-1927 tager
navneskifte fra Nelholt til Maigaard, indtil hun bliver gift
Lund.

2) Vagner Aage Erichsen, født 8-8-1900: se gren 2

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE C - GREN 2: VAGNER AAGE SPLITTORFF

Vagner Aage Erichsen, født 8-8-1900 i Herning (Kapelvej), døbt 19-8-1900 i Herning, død 8-11-1983 i Fjenneslev, begravet 15-11-1983 i Slaglille.

Faderen er assistent i Gladsaxe Emilius Peder Erichsen, der er ungkarl.

Gift 1-9-1935 i Gyrstinge med

Karen Madsine Larsen, født 15-6-1901 i Gyrstinge, døbt 15-9-1901 i Gyrstinge, død 18-8-1965 i Fjenneslev, begravet i Slaglille.

Hun er datter af gårdmand Jens Larsen og Elfrida Elisabeth Anna Faber, født c1870.

Vagner er døbt Erichsen og bruger dette navn, indtil han ved bevilling af 15-10-1927 får navneændring til Splittorff.

Vagner kommer tidligt i pleje i Herning hos murer Laurids Peder Laursen (der er en af hans faddere) og hustru Andrea. Ved moderens død i 1920, hvor han stadig bor i Herning, meddeler han skifteretten, at han som eneste (hvilket altså ikke er korrekt) og myndig arving har overtaget boet efter moderen til privat skifte (*Vordingborg Søndre Birk Skifteprotokol, fol. 481*).

I begyndelsen af 1920'erne flytter han til Sjælland, hvor han først får arbejde på en gård ved Ringsted. Ved vielsen er han parcellist i Slaglille, mens Karen er husassistent i Gyrstinge.

Adoptivbarn:

a) Lars Splittorff, født 9-2-1948: se gren 2-a

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE C - GREN 2-a: LARS SPLITTORFF

Lars Splittorff, født 9-2-1948 i Næstved (St Peder), døbt i Slaglille.

Gift 24-6-1967 i Kirke Stillinge med

Inge Pedersen, født 13-9-1945 i Hejninge

Lars er klejnsmed og bor Violvænget 5, Fjenneslev

Børn:

1. Helle Splittorff, født 14-11-1967 i Slaglille. Ugift.

Barn:

a. Simon Splittorff, født 20-2-1992 i Sorø.

Helle er butiksassistent i BR i Ringsted.

Hun bor Skovbrynet 2, Sorø.

2. Anders Splittorff, født 8-8-1974 i Slaglille.
Ugift.

Anders er klejnsmed i faderens virksomhed og bor hjemme.

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE J: LUDVIG BANG SPLITTORFF

(Frederik) Ludvig Bang Splittorff, født 28-7-1885 på gård nr 15 i Stora Herrestad sogn, død 17-9-1968 på Frederiksberg (Hattesens Allé 4).

Gift 19-3-1920 på Frederiksberg med

Johanne Wilhelmine Greve, født 15-9-1897 på Frederiksberg (N Fasanvej 7), døbt 21-11-1897 i Emmauskirken.

Hun er datter af jernbaneassistent Peter Abraham Greve og Adelheid Hedvig Albertine Sophie Fischer, født 1867/68.

Brødrene Ludvig og Ove bliver gift med to søstre.

Frederik Bang Splittorff fortæller, at Ludvig kommer til Danmark i 1886. Han kommer i lære som smed på B&W. Han går hver dag fra hjemmet på Frederiksberg til B&W, hvor han skal møde kl. 6 om morgenen - og tilbage igen om aftenen.

Han får dansk indfødsret 21-12-1914, hvor han bor på Frederiksberg som maskinmester, hvilket han er endnu i 1927. Han bliver ansat i Ø.K. og arbejder i New York under 2. verdenskrig. Ved sin død er han skibsmaskininspektør. Parret bor Hattesens Allé 4 i 1921 og 1926, men i 1927 på Bygholmsvej 17, Vanløse.

Børn (født på klinik i Bakkegårdsallé 18):

- 1) Joe (Ketty Adelheid) Bang Splittorff, født 19-9-1921: se gren 1
- 2) Adelheid Benedikte Ketty Emilie Bang Splittorff, født 10-5-1926, døbt 13-6-1926 i Solbjerg (Frederiksberg kirkebog), død 29-12-1926
- 3) Emilie (Sophie Ketty Adelheid) Bang Splittorff, født 25-11-1927: se gren 3

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE J - GREN 1: JOE g. BLICHER

Joe (Ketty Adelheid) Bang Splittorff, født 19-9-1921, døbt 19-12-1921 i hjemmet (Hattesens Alle 4) af præsten i Frederiksberg kirke.

Gift 18-9-1942 i København eller Frederiksberg med

Kai Blicher, født 23-4-1920 i Århus.

Han er søn af direktør, konsul Kai Blicher og Ebba Møller.

Joe bliver i c1940 student som den første Splittorff'er overhovedet.

Kai bliver cand.jur. i 1944, landsretssagfører i Århus fra 1948, og senere advokat med møderet for Højesteret.

Parret bor 1971 i Højbjerg.

Børn:

- a) Bente Blicher, født 23-3-1943
- b) Dorte Blicher, født 19-2-1945
 Gift 28-11-1969 med
Ole Lykke Ravnsbo, født 3-6-1945
 3 børn (1971-73)
- c) Birgitte Blicher, født 29-11-1949
 Gift 30-8-1970 med
John Sander Nielsen
 3 børn (1974-78)
- d) Kai Blicher, født 18-7-1953
 Ugift.
 Har med Lili Nielsen 1 barn (1978)

ANTONINS STAMMEAFSNIT XII - LINIE J - GREN 3: EMILIE g. STÆHR

Emilie (Sophie Ketty Adelheid) Bang Splittorff, kaldet Bubbe,
født 25-11-1927, døbt 25-3-1928 i Vanløse kirke (Frederiksberg
kirkebog)

Gift 3-11-1945 på Frederiksberg med

Jørn Stæhr, født 4-1-1920 i Aalborg, død 8-3-1972
Han er søn af skolebestyrer Johan Andreas Stæhr og Anna Margrethe
Eigenbrod.

Jørn bliver cand.jur. 1944, landsretssagfører 1949 og er fra 1958
højesteretssagfører. Han bliver kun 52 år.

Parret bor 1971 i Virum.

Emilie bliver ligesom søsteren student. Efter mandens død læser hun
til cand.psych., og hun bliver som ordblindepædagog ansat i
Ordblindeinstituttet.

Børn:

- a) Peter Stæhr, født 9-8-1949
Gift 6-2-1971 med
Nanna Madsen, født 3-11-1949
Ægteskabet opløst 1981.
1 barn (1975)
Har med Lise Barvild, født 21-6-1949 1 barn (1983)
- b) Michael Stæhr, født 2-5-1953. Adjunkt
Gift 20-9-1975 med
Dorte Esdorf, født 2-1-1954
2 børn (1978-83)
- c) Henrik Stæhr, født 18-1-1956
- d) Anne Dorte Stæhr, født 26-11-1959
Gift 3-11-1984 med
Jens Peter Riber, født 18-3-1959

ANTONINS STAMMEAFSNIT XIII7. GENERATION: OVE (GEORG) SPLITTORFF

Ove Georg Splittorff, født 15-9-1881 på Källesjö, døbt 2-11-1881 i Hedeskoga, død 14-6-1953 i Århus (St Josephs Hosp.), bisat 17-6-1953 i Århus (St Lukas).

Faddere er hr og fru Tamm, Lerhult og patron Melchior, Gärnsås.

Gift 26-11-1920 på Frederiksberg med

Emilie Sofie Greve, født 8-3-1895 på Frederiksberg (N Fasanvej 7), døbt 5-6-1895 i Emmauskirken, død 8-12-1976 i Allingåbro, bisat 12-12-1976 i Vejlbj.

Hun er datter af jernbaneassistent, senere forstander for DSB's Rejsebureau, Peter Abraham Greve (RD) og Adelheid Hedvig Albertine Sophie Fischer, født 1867/68.

Ove kommer til Danmark i 1887. Han får dansk indfødsret 7-4-1899, hvor han bor på Frederiksberg og er elev på Søværnets Underofficersskole.

Han kommer ud at sejle og bliver styrmand og senere kaptajn i DFDS. Ved vielsen er han inspektør. Han slutter som inspektør hos Århus Oliemølle. Han bor til sidst Sdr Ringgade 2, Århus.

Barn:

A) Frederik (Ludvig Bernhard) Bang Splittorff, født 29-11-1922: se afsnit XIV

ANTONINS STAMMEAFSNIT XIV8. GENERATION: FREDERIK BANG SPLITTORFF

Frederik (Ludvig Bernhard) Bang Splittorff, født 29-11-1922 i Århus, døbt 22-4-1923 i Århus (St Pauls)

Gift 30-12-1955 i København (Kastels) med

Minna Kirsten Stoklund, født 23-12-1921 i København, døbt 26-1-1922 i København (Andreas)

Frederik bliver i 1945 mat-nat student efter kursus på Århus Akademi. Han læser derpå jura, men på et tidspunkt, hvor han kun mangler procesret og strafferet, bliver hans far alvorligt syg, og da han samtidig får tilbud om en stilling i Baltica springer han fra studiet. Han er så fra 1951 til 1984 ansat i Baltica (senere kaldet Baltica Nordisk Re og til sidst Nordisk Re) som overassistent og direktionssekretær.

Under besættelsen er han fra 1942 med i modstandsbevægelsens efterretningstjeneste i Århus.

Frederik er medlem af den danske frimurerorden, hvor han er indehaver af den høje 10. grad.

Børn:

A) Hanne (Emilie Bang) Splittorff, født 18-11-1956: se afsnit XV

B) Georg (Henrik) Bang Splittorff, født 20-8-1959 på Diakonissestiftelsen, døbt 15-9-1959 i Esajaskirken.
Ugift.
Georg er tandtekniker.

ANTONINS STAMMEAFSNIT XV9. GENERATION HANNE SPLITTORFF

Hanne (Emilie Bang) Splittorff, født 18-11-1956 på
Diakonissestiftelsen, døbt 30-12-1956 i København (Kastels)

Gift 20-11-1976 i København (Esajas) med

Axel Jæger. Ægteskabet er barnløst og bliver opløst 17-8-1979.

Hanne er økonoma.

Børn (født i København, døbt i Esajaskirken):

1) Louise Margrethe Bang Splittorff, født 25-6-1986, døbt 23-11-1986.

Faderen er Knud-Henning Skov Andersen, født 24-1-1946

2) Camilla Christine Bang Splittorff, født 3-12-1990, døbt 19-5-1991.

Faderen er Svend Erik Rasmussen, født 21-1-1964

AFSNIT XVI-XIX: CHRISTENS STAMMEOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DISSE AFSNIT

CHRISTEN (JØRGEN JOHANNES) (1842-1906), Nyboder
MARIA VILHELMINE (1874-1908), København
JOHANNE LAURA (1875-c1877), Nyboder
ANNA HENRIETTE (1878-1892), Nyboder
ELLEN CATHRINE (1880-1903), Nyboder
EINAR JOHANNES (1882-1974), USA
ALBERT HENRY (1907-), USA
KAREN MARIE (1940-), USA
KATHY CAMPBELL (1943-), USA
KURT (ALBERT) (1946-), USA
RENE KRISTIN (1979-), USA
ELLEN MARJORIE (o1915-), USA
WILLIAM JOHANNES (1922-), USA
WILLIAM (c1950-), USA
THALIA (JOHANNE) (1885-e1911), USA
HEDEVIG FANNY (1888-1890), Nyboder

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVI6. GENERATION: CHRISTEN SPLITTORFF

Christen Jørgen Johannes Splittorff, født 22-5-1842 i Øresø Mølle, døbt 25-8-1842 i Jorløse, død 11-8-1906 i København (Almindeligt Hosp.), begravet 17-8-1906 på Vester. (Kirkebogen har ved dåben Johan som tredje navn; det rigtige er Johannes, som hans far har skrevet i sin salmebog).

Gift 1. gang 23-8-1873 i København (Trinitatis) med

Wilhelmine Maria Mathilde Knudsen, født 23-4-1850 i Nyboder (Svanegade 10 a), døbt 17-5-1850 i Holmens, død 5-4-1897 af tuberkulose i København (Kommunehosp.), begravet 11-4-1897 fra St Pauls på Holmens kirkegård.

Hun er datter af pælebukker Johan Jacob Knudsen, født c1819 i København, og Caroline Wilhelmine Kreutzkamp, født c1821 i Wunstorff, Hannover.

Christen nævnes i 1872 som gårdmand på Brønsholmgård ved Hørsholm. Ved vielsen anføres han som kroejer i Helsingø. Fra 1877, hvor parret flytter til Nyboder i København, er han arbejdsmand.

Parret bor på mange forskellige adresser: 1877 Haregade 16 A og Ulvegade 22 A, 1878 Sundbyvester på Amager, 1879 Delfingade 14 A, 1881 Gernersegade 18 D og Delfingade 48 C, 1882 Kamelgade 18 A og 27, 1888 Kamelgade 25, 1890 Meriansgade 10 A og 1897 Tulipansgade 7. Efter konens død bor Christen i Dronningensgade 36 og til sidst på Almindeligt Hospital, der på det tidspunkt er blevet et plejehjem.

Han bor uhyre beskedent og hele tiden på fremlejemål hos andre, deraf vel de hyppige flytninger. Fx bor han i 1888 i Kamelgade 25, Nyboder, hvor han kun råder over stuen i sidehuset til sig selv, konen og 4 børn.

Agnès skriver: "Han var ogsaa livlig og beleven, forgudet af alle sine Søstre for sit hjælpsomme, gode Sind og meget feteret i Selskabslivet og til Ballerne; han var en fortrinlig Danser og saa godt ud med stort blondt, bølget Haar og dejlige blaa Øjne".

Han dør som lem på Almindeligt Hospital, hvor han efterlader effekter til en værdi af 1 kr og 26 øre. Svogeren købmand Heje på Frederiksberg bekoster begravelsen.

Børn (A og B født og døbt i Helsingør, de andre født i København og døbt i St Pauls):

- A) Maria Vilhelmine Splittorff, født 14-8-1874: se linie A
- B) Johanne Laura Splittorff, født 22-11-1875, døbt 16-1-1876, død som barn på Refsnæs Kysthospital af tuberkulose. Hendes dødsdato er ikke fundet, men fra 1877 bor hun ikke i hjemmet.
- C) Anna Henriette Splittorff, født 6-4-1878 i Nyboder (Ulvegade 22 A), døbt 22-4-1878, død 26-12-1892 i Nyboder (Meriansgade 10A), begravet 1-1-1893 fra St Pauls.
- D) Ellen Cathrine Splittorff, født 10-5-1880 i Nyboder (Delfingade 14 A), døbt 18-7-1880, død 12-2-1903 på Øresunds Hospital af tuberkulose, begravet 18-2-1903 fra St Pauls.
Ugift.

Hun er tjenestepige og til sidst syerske boende Suensonsgade 55 B.

- E) Einar Johannes Splittorff, født 13-9-1882: se afsnit XVII
- F) Thalia (Johanne) Splittorff, født 30-3-1885: se linie F
- G) Hedevig Fanny Splittorff, født 3-2-1888 i Nyboder (Kamelgade 27), døbt 2-4-1888, død 26-1-1890 i Nyboder (Meriansgade 10 A), begravet 2-2-1890 fra St Pauls.

Gift 2. gang med

Doris Vilhelmine Blondine N.N., født 24-4-1858 i København.

Dette ægteskab fremgår af politiets dødeblade. Hverken vielsesdatoen eller Doris' fødesogn er dog fundet. Ved folketællingen 1-2-1906 på Almindeligt Hospital betegnes Christen som enkemand, så hvis dette er rigtigt må vielsen have fundet sted inden for det sidste halve år af hans liv.

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVI - LINIE A: MARIA VILHELMINE g. CHRISTOFFERSEN

Maria Vilhelmine Splittorff, født 14-8-1874 i Helsingør, døbt 27-9-1874 i Helsingør, død 23-3-1908 på Øresunds Hospital af tuberkulose, begravet 29-3-1908 fra Simeon kirken på Vester.

Gift 30-10-1898 i København (St Pauls) med

Carl Valdemar Christoffersen, født 8-11-1874 i København. Han er søn af arbejdsmand Peter Christoffersen og Anne Kirstine Hansen.

Carl er ved vielsen maskinarbejder boende St Paulsgade 48.

Parret bliver separeret i 1905, hvor han bor Istedgade 116, hun hos en Nielsen, Dannebrogsgade 39A.

Hun bor til sidst i Sjællandsgades Sideallé 8. Hun bliver kun 33 år.

Børn:

1) Henny Camilla Christoffersen, født 15-12-1900

2) (Karl) Emil (Poul) Christoffersen, født 8-6-1902.

Han bliver uddannet som smed og er arbejdsmand til 1943. Men han bliver kendt som bassanger. Han studerer fra 1941 hos Kr. Riis, Holger Byrding og J. Berglund. Han er medlem af Radiokoret 1942 og Operakoret 1944. Debutkoncert 1944 i København. Han spiller 1947 Onkel Tom i "Onkel Toms Hytte" og 1949 Joe i "Show Boat". Debut på Det kongelige Teater i 1949 som Samuel i Carl Nielsens "Saul og David". Han giver koncerter i Norge, Sverige og Holland.

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVI - LINIE F: THALIA g. SASS

Thalia (Johanne) Splittorff, født 30-3-1885 i København (Kamelgade 27), døbt 7-5-1885 i St Pauls (uden Johanne).

Gift 3-3-1906 med

Jørgen Johannes Jensen Sass, boende i Bridgeport, Connecticut, USA

Børn:

a) Else Jensen Sass, født 25-4-1909

b) Anna Elizabeth Jensen Sass, født 2-2-1911

Hun er gift Kunkel

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVII7. GENERATION: EINAR JOHANNES SPLITTORFF

Einar Johannes Splittorff, født 13-9-1882 i København, Nyboder (Kamelgade 27), døbt 26-11-1882 i St Pauls, død 17-5-1974 i Madison, Tennessee, USA.

Gift 30-5-1906 i Woodside, Long Island, New York med

Anna Marie Jensen, født 19-9-1885 i Næstved (St Morten), døbt 18-4-1886 i Næstved (St Peder), død 2-10-1972 i Stamford, Connecticut.

Hun er datter af arbejdsmand Hans Jensen og Jensine Elisabeth Jørgensen.

Parret rejser til Springdale, Connecticut, USA

Einar er møllebygger og tømrer.

Børn (født i Stamford, Conn., USA):

A) Albert Henry Splittorff, født 11-7-1907: se afsnit XVIII

B) Ellen Marjorie Splittorff: se linie B

C) William Johannes Splittorff, født 15-4-1922

Gift med

Florine Clark

Barn:

1) William Splittorff, født 01-1950

Gift med Kathy. Skilt

Han bor i Bourbon, Missouri

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVII - LINIE A: ELLEN MARJORIE d. EIKE

Ellen Marjorie Splittorff, født c1915 i Stamford, Connecticut

Gift maj 1938 i Stamford med

George Eike, død

Børn:

1) Ronald Eike

Gift 1. gang, konen død, ingen børn

Gift 2. gang, konen har en datter Kate, født c1992

2) Peter Eike

Gift med Gloria

Børn:

a) Debbie Eike, gift, 1 barn

b) Christopher Eike, gift, 1 barn

3) Marjorie Eike

Gift med

George Yoder

Adoptivbørn:

a) Beth Yoder, født c1981

b) Matthew Yoder, født c1983

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVIII8. GENERATION: ALBERT HENRY SPLITTORFF

Albert Henry Splittorff, født 11-7-1907 i Stamford, Conn., USA

Gift 25-4-1936 i Presbyterian Church, Stamford, Connecticut med

(Ida) Helen Baldauf

Hendes far er fra Dresden i Tyskland, mens hun på mødrene side er af nordirsk og skotsk afstamning.

Albert er bankmand.

Han bor i mange år i Stamford i følgende gader: Selleck Street, Greenwood Avenue, Franklin Street og High Ridge Road. Parret bor i dag i Hampton, New Hampshire.

Børn:

A) Karen Marie Splittorff, født 18-5-1940: se linie A

B) Kathy Campbell Splittorff, født 6-6-1943: se linie B

C) Kurt (Albert) Splittorff, født 27-6-1946: se afsnit XIX

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVIII - LINIE A: KAREN MARIE g. DAIGNAULT

Karen Marie Splittorff, født 18-5-1940 i Norwalk, Conn.

Gift med

Greg Daignault, som er "builder"

Hun går på 1) Lady of Fatima Catholic Church, Wilton, Conn. 2) Darien Public Schools, Conn. 3) Green Mountain College, Poultney, Vermont. Hun har en grad i "interior design".

Parret bor i Wilton, Connecticut

Børn:

- 1) Mark Daignault, i faderens virksomhed
- 2) Patrick Daignault, i faderens virksomhed

Gift

Barn:

- a) Ryan Patrick Daignault
- 3) Neal Daignault, i faderens virksomhed
- 4) Karen Daignault

Gift med

Dave Snyder

Både Karen og Dave er havbiologer. Parret bor i Tequesta, Florida

Barn:

- a) Robin Dee Snyder

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XVIII - LINIE B: KATHY CAMPBELL g. MACKENZIE

Kathy Campbell Splittorff, født 6-6-1943 i Stamford, Conn.

Gift med

Ken MacKenzie, som er "salesman"

Hun går på 1) Darien Public Schools, Conn. 2) Ferrum Junior College, Ferrum, Virginia.

Hun er privat "nurse" for ældre og døende.

Parret bor i Chester, Conn.

Børn:

1) Ken MacKenzie

Han er ved at afslutte værnepligten i flåden

2) Heather MacKenzie

Hun er folkeskolelærer, men arbejder nu i et stormagasin

CHRISTENS STAMMEAFSNIT XIX9. GENERATION: KURT SPLITTORFF

Kurt (Albert) Splittorff, født 27-6-1946 i Stamford, Conn., døbt i Noroton Heights Presbyterian Church, Noroton, Conn.

Gift 28-9-1978 i Hampton, New Hampshire Town Hall med

Belinda Sue Moulen

Ægteskabet opløst for lang tid siden.

Kurt går i årene 1964-70 i 1) Darien Public Schools, Conn. 2) Parsons College, Fairfield, Iowa 3) Norwalk Community College, Norwalk, Conn. og 4) Southern Illinois University, Carbondale, Illinois. Han falder fra og får ingen grad. Han studerer journalistik og "writing".

Han er med sine egne ord "house painter and would-be writer". Han rejser hvert år rundt i verden en 4 måneders tid eller længere.

Han bor i Hampton, New Hampshire.

Barn:

1) Rene Kristin Splittorff, født 24-7-1979 i Portsmouth, New Hampshire.

Hun er blevet færdig med high school. Hun bor hos sin mor i Rochester, New Hampshire

AFSNIT XX-XXIII: WILHELMS STAMMEOVERSIGT OVER SPLITTORFF'ER I DISSE AFSNIT

WILHELM AUGUST (1846-1908), København m.m.
 JULIUS (FREDRIK WILHELM) (1883-1942), Holstebro
 OVE ALLAN (1911-1913), Ystad
 (TORE FREDDY) WILLIAM (1914-1955), Viborg
 KIRSTEN (1940-1940), Viborg
 JONNA (1941-), Allerød
 AASE (1942-), Vilhelmsdal
 OVE (JULIUS) (1945-), Svendborg
 MICHAEL (1970-), Lyngby
 KIM (1973-), København
 ERIK (WILLIAM) (1954-), Frederiksberg
 (BJÖRN) BÖRKUR (1979-), Reykjavik
 GRETA (JULIANNE) (1917-), Videbæk
 EMIL (1885-1947), Ystad
 GULLY (AINA) (1913-1995), Stockholm
 (NANNY JULIA) ANDREA (1916-1993), Frövi
 ELLY (OLGA) (1919-1998), Stockholm
 TORSTEN (EMIL ALBERT) (1926-1982), Arlöv
 JAN-ERIK RUDDOLF (1946-), Åhus
 SVEN (ANDERS) (1951-), Åkarp
 FRIDA (1973-), Åkarp
 EMMA (1978-), Åkarp
 INGRID (ELISABETH) (1953-), Arlöv
 STEFAN (1974-), Arlöv
 VERONIKA (1982-), Arlöv
 (BO) LENNART (1956-), Arlöv
 MARIE (1982-), Arlöv
 STINA (1984-), Arlöv
 KARL-ERIK (1957-), Staffanstorp
 DANIEL (1979-), Staffanstorp
 JOHAN (1982-), Staffanstorp
 KARIN (MARGARETA) (1957-), Skåne
 OLGA (1887-1972), Ystad

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX6. GENERATION: WILHELM SPLITTORFF

Wilhelm August Splittorff, født 2-7-1846 i Øresø Mølle, døbt 25-8-1846 i Jorløse (med W), død 17-4-1908 af hjerneblødning i København (Almindeligt Hosp.), begravet 23-4-1908 (med V) på Vester Kirkegård.

Gift 9-7-1882 i Ystad (St Maria) med

Andrea (Emilie Sofie) Eliassen, kaldet Drea, født 12-10-1862 i København, død 11-11-1939 i Ystad.

(Ved vielsen staves hun Andrea Emilia Sofia Eliassen).

Hendes aner: se afsnit XX*

Wilhelm bor i november 1872 "for tiden" hos broderen Christen på gården Brønsholm ved Hørsholm. Formentlig i 1873 rejser han til Sövde sogn i Skåne, hvor han bliver forvalter på gården Amalielund, som svogeren Anthon Tamm siden 1869 har i forpagtning. Forholdet mellem svogrene synes at være godt, for i august 1878 opkalder Anthon en søn efter Wilhelm August. Anthon er dog allerede i juni 1875 rejst til Blentarp, men Wilhelm bliver foreløbig på Amalielund, hvor han er forvalter endnu i februar 1876. I marts 1876 bliver han forvalter på Källesjö, som broderen Antonin har i forpagtning, og det ser ud til, at han bliver dér et års tid efter at Antonin i november 1881 flytter til gården Köpingsberg.

Källesjö ligger ganske tæt på Ystad, og her træffer Wilhelm den 16 år yngre Andrea. De gifter sig i juli 1882 og senere samme år flytter de til Småland, hvor han bliver gårdejer ("hemmansägare") i Österljung i Ryssby, Kronobergs län. I Ryssby fødes i 1883 deres første barn, Julius. 25-1-1884 flytter parret til København, hvor de bosætter sig i Dannebrogsgade 50, 1. sal, og hvor deres næste barn, Emil, fødes i januar 1885. Ved folketællingen 1-2-1885 betegnes Wilhelm som forhenværende landmand. Senere i 1885 flytter Andrea alene til Ystad, men hun besøger i hvert fald Wilhelm i sommeren 1886, idet deres sidste barn, Olga, bliver født februar 1887 i Ystad.

Wilhelm bliver boende i København, hvor han i folketællingerne fra 1890 til og med 1901 bor Adelgade 98, kvisten tv. Han arbejder i alle disse år som arbejdsmand på Holmen. I 1890 og 1895 anføres han som gift, men i 1901 som fraskilt, hvad han i hvert fald er reelt, men næppe formelt (han er ikke registreret som fraskilt i Overpræsidiets i årene 1895-1901). Ved folketællingen februar 1906 er han, iøvrigt ligesom broderen Christen, lem på Almindeligt Hospital, der siden

1863 udelukkende er et plejehjem. Her anføres han som enkemand, hvad han selvfølgelig ikke er. Ved sin død betegnes han som forhenværende arbejdsmand. Han efterlader ingen værdier. Begravelsen bekostes af svogeren købmand Heje.

"Drea" lever i det hele en bohemeagtig tilværelse, hvor opdragelsen af børnene er overladt til bedsteforældrene Frederik og Juliane. Hun er en fin pianist, der ofte er på turné i Sverige, Danmark og Tyskland med forskellige grupper og teaterselskaber.

Agnes skriver, at Wilhelm "skal have været en meget særpræget Person, indesluttet og nærmest menneskesky paa sine ældre Dage - han trak sig helt ud af Familielivet og levede en Eneboertilværelse uden at bekymre sig for Hustru og sine tre Børn. Andrea var en god og tapper Kvinde, hun tog Kampen op for Tilværelsen og musikalsk som hun var, spillede hun snart her, snart der, for at skaffe sig Fortjeneste. Min Fader har fortalt mig, at Wilhelm allerede som Dreng var meget aparte, han kunde pludselig føle sig forurettet og gemte sig saa hen i en eller anden mørk Krog hvor han sad og stortudede i flere Timer. Han udviklede sig til en normal, smuk ung Mand, men senere fik det tunge, sære Sind Overtaget igen".

Børn:

- A) Julius (Fredric Vilhelm) Splittorff: født 15-5-1883: se afsnit XXI.
- B) Emil Splittorff, født 13-1-1885: se linie B
- C) Olga Splittorff, født 26-2-1887 i Ystad (Stadsförsamling), død 16-1-1972 i Ystad.

Hun forbliver ugift.

Olga flytter i august 1918 til Kalmar, for hvor længe vides ikke. Hun vender tilbage til Ystad, hvor hun lever af at brodere brudeudstyr for en forretning i Stora Östergatan. Hun bor i Österleden 15, samme adresse som Emils enke, Alva, men de har hver sin lejlighed.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B: EMIL SPLITTORFF

Emil Splittorff, født 13-1-1885 i København (Dannebrogsgade 50), døbt 1-3-1885 i København (St Matthæus), død 30-6-1947 i Ystad.
Christen Splittorff er en af hans faddere.
Emil er togfører med bopæl i Ystad.

Gift 11-1-1913 i Ystad med

Alva Düring, født 10-3-1890 i Ystad (Stadsförsamling), død 14-6-1967 i Ystad (Österleden 15).
Hendes aner: se afsnit XX**

Børn (født i Ystad):

- 1) Gully (Aina) Splittorff, født 7-10-1913: se gren 1
- 2) (Nanny Julia) Andréa Splittorff, født 3-11-1916: se gren 2
- 3) Elly (Olga) Splittorff, født 14-8-1919, død 28-4-1998 i Stockholm.

Gift med Ingvar Andersson. Ægteskabet bliver opløst.

Parret flytter juli 1944 til Götlunda. Hun bor fra 1967 i Stockholm (Kungsholmstorg 10).

Børn:

- a & b) tvillinger, dødfødte
- c) Eva Lisa Andersson, født 11-8-1947, død 22-4-1961 af leversygdom.
- 4) Torsten (Emil Albert) Splittorff, født 23-2-1926: se gren 4

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 1: GULLY g. SUNDSTRÖM

Gully (Aina) Splittorff, født 7-10-1913, død 23-12-1995 i Stockholm.

Gift med

Åke Sundström, født 12-9-1906, død 1974.

Gully er syerske. Hun flytter oktober 1939 til Arvika. I 1967 bor hun Smålandsgatan 24 og fra 1972 Västmannagaten 30, begge i Stockholm.

Børn:

a) Bertil Sundström, født 18-10-1945, død 8-5-1991 af cancer.

Gift med Kerstin

Bertil arbejdede mest som chauffør, dels med distribution af blomster og blomsterløg, dels som taxachauffør. Han studerede indenfor "styr & regler" til sin død.

Børn:

1. Mattias, født 31-5-1974

2. Maria, født 17-7-1978. Bor i Tullinge udenfor Stockholm.

b) Birgitta Sundström, født 8-8-1947

Hun arbejder indenfor administrationen i Socialtjänsten, Stockholm Stad.

Bor sammen med Torsten Wiklund i Sollentuna.

Barn:

1. Daniel, født 9-3-1989

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 2: ANDREA g. MÅNSSON

(Nanny Julia) Andréa Splittorff, født 3-11-1916, død 1993 i Kåseberg, begravet i Ystad.

Gift 23-6-1939 i Bonderup med

Manne (Olof) Månsson, født 1915.
Han er elektriker.

Andrea underskriver sig Splittorff-Månsson.

De flytter august 1946 til Lomma. I 1967 og 1972 bor de i Frövi Östanlid 40/41). Manne bor i dag i Norrköping.

Børn:

a) Ulla-Karin Månsson, født 1940

Hun bor sammen med Hjalmar

b) Margit (Alva) Månsson, født 1946

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 4: TORSTEN SPLITTORFF

Torsten (Emil Albert) Splittorff, født 23-2-1926 i Ystad, død 13-4-1982 i Arlöv (Grönvägen 3 B).

Han er chauffør.

Gift 1. gang 23-2-1947 i Ystad(?) med

Anna Sigrid Skog

Ægteskabet bliver opløst og Anna gifter sig igen med en Kjellström.

Barn (født i Ystad):

a) Jan-Erik Rudolf, født 8-1-1946, altså et års tid før ægteskabets indgåelse.

Han bor i dag i Åhus, hvor han bruger efternavnet Kjellström.

Gift 2. gang 25-8-1951 i Högestad med

Elfrida Andersson, født 16-4-1930.

Hun bor i dag i Arlöv (Rapsvägen 73).

Børn (født i Ystad):

b) Sven (Anders) Splittorff, født 28-12-1951: se gren 4-b

c) Ingrid (Elisabeth) Splittorff, født 25-7-1953: se gren 4c

d) (Bo) Lennart Splittorff, født 27-5-1956: se gren 4-d

e) Karl-Erik Splittorff, født 13-11-1957: se gren 4-e

f) Karin (Margareta) Splittorff, født 13-11-1957. Sjukvårdsbiträde

Hun og Karl-Erik er tvillinger.

Bor sammen med Mats Jönsson, født 26-5-1955 i Malmö. Montör

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 4-b: SVEN SPLITTORFF

Sven (Anders) Splittorff, født 28-12-1951 i Ystad.

Gift med

Gull Akerblom, født 27-5-1941 i Småland

Sven er konditor. Gull er bibliotekarie.

Parret bor i Åkarp, Skåne.

Børn (født i Lund):

1. Frida Splittorff, født 9-11-1973

2. Emma Splittorff, født 5-6-1978

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 4-c: INGRID g. JOHNSON

Ingrid (Elisabeth) Splittorff, født 25-7-1953 i Ystad.

Gift med

Roland Johnsson, født 1951 i Örnsköldsvik. Han er lagerförman
Ægteskabet er opløst.

Ingrid er lokalvårdare og bor i dag i Arlöv (Jacob Persvägen 12)

Børn (født i Lund):

1. Stefan Splittorff, født 1-7-1974

Han bor i Arlöv (Elisatorpsvägen 9 A)

2. Veronika Splittorff, født 13-12-1982

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 4-d: LENNART SPLITTORFF

(Bo) Lennart Splittorff, født 27-5-1956 i Ystad.

Gift 8-8-1981 i Burlövs gamla kyrka med

Roswitha Riewe, født 31-7-1954 i Halmstad.

Hun er datter af Günther Nöhr, født i Eckernförde, og Ursel Riewe, født i Forst, Østtyskland. De bor i dag i Smålandsstenar.

Lennart er "byggerbetare" med eget firma. Roswitha er operationssköterska i Lund.

Familien bor i Arlöv (Egnahemsvägen 6).

Børn (født i Lund, døbt i Burlövs gamla kyrka):

1. Marie Splittorff, født 15-6-1982

2. Stina Splittorff, født 29-8-1984

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX - LINIE B - GREN 4-e: KARL-ERIK SPLITTORFF

Karl-Erik Splittorff, født 13-11-1957 i Ystad.

Gift med

Eva Nilsson, født 1959

Karl-Erik er kontorsvakt. Eva er yrkesvalslärare.

De bor i Staffanstorp (Borggården 34)

Børn (født i Lund):

1. Daniel Splittorff, født 27-11-1979
2. Johan Splittorff, født 19-10-1982

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX*: ANER TIL ANDREA ELIASEN g. SPLITTORFFAFSNIT XX* - A: FORÆLDRE TIL ANDREA ELIASSEN

Frederik (Christian Emil) Eliassen d.æ., født 9-8-1839 i København (Nyboder, Kattegade 24), døbt 15-9-1839 i Holmens, død 24-3-1916 i Ystad.

Gift 3-3-1861 i København (Vor Frelser) med

Juliane Marie Ovner, født 31-3-1839 i København, døbt 2-4-1839 på Fødselsstiftelsen, død 31-3-1916 i Ystad på sin 77 års fødselsdag, en uge efter manden.

Forlovere er nagelsmed L. Lassen og kurvemagerske Ovner, der begge bor St Annegade 11, Christianshavn, hvor formentlig Juliane og måske også Frederik bor.

Frederik er ved vielsen cigarmager. Han rejser i 1878 til Ystad, hvor han bliver værkfører på Gamla tobaksfabriken (se: afsnit XXVI).

Børn (født i København):

A) Emil Sophus Eliassen, født c1859, død 12-4-1881 i København (Jærggade 11), begravet 18-4-1881 i St Stephans, 22 år. (Hvis alderen ved død er rigtig, er han født før ægteskabet). Han er cigarmager.

B) Andrea (Emilie Sofie) Eliassen, født 12-10-1862

C) Frederik (Christian Emil) Eliassen d.y., født 10-12-1865, død 6-11-1931 i Ystad.
Gift med Gerda (Anna Maria) Nilsson, født 29-2-1871 i Häglinge. Han bliver værkfører i Ystad ligesom faderen.

Børn (født i Ystad):

- 1) Asta Gurli, født 10-5-1898
- 2) Svea Margit, født 19-5-1904

D) Emilie Wilhelmine Eliassen, født 26-10-1867
Hun bliver måske gift med Birger, der har en fotoforretning i Malmö.

AFSNIT XX* - B: FORÆLDRE TIL FREDERIK CHRISTIAN EMIL ELIASEN d.æ.

Peter Christian Eliassen, født 25-5-1807 i København, døbt 21-6-1807 i Holmens, død 1849.

Gift 13-9-1830 i København (Holmens) med
Dorthea Amalie Mortensen, født juni 1801 i København

Peter er matros i søværnet og bor ved vielsen i Bryggerlængen 3, mens Dorthea bor i Larslejstræde. Parret bor fra 1836 Pindsvinegade 7, 1838 Kattegade 24, 1844 Pindsvinegade 23 og 1848 Kattegade 22.

Børn (født i København, døbt i Holmens):

A) Frederikke Petrea Wilhelmine, født 31-3-1831, døbt 1-5-1831

B) Martine Amalie, født 26-10-1832, døbt 6-1-1833

C) Frederik Christian Emil, født 9-8-1839, døbt 15-9-1839

D) Peter Waldemar, født 7-7-1842, døbt 14-8-1842

AFSNIT XX* - C: FORÆLDRE TIL PETER CHRISTIAN ELIASEN

Elias Pedersen, født c1768.

Gift 2. gang 15-11-1802 i Holmens med
Maren Johannesdatter

Ved folketællingen 1801 er han matros i Søværnet, 3. division, 2. kompagni og bor da i Rævegade 5. 1807 er han matros i Søværnet, 4. division, 2. P, og bor i Nyboder (Hjertensfrydgade 34).

Elias var gift 1. gang 27-11-1789 i Holmens med Githe Larsdatter, født c1771, med hvem han har 2 døtre (1795-98).

AFSNIT XX* - D: FORÆLDRE TIL JULIANE MARIE OVNER

Jacob Frederik Ovner, født 1-11-1811 i København, døbt 24-11-1811 i St Petri tyske kirke (som Jacob Fridrich), død 10-7-1856 i København (Almindeligt Hosp.), begravet 14-7-1856 i Trinitatis.

Gift 9-11-1832 i København (Holmens) med
Andrea Petrine Petersen, født 10-8-1811 i København, døbt 30-9-1811 i Holmens, død 21-5-1901 i København (Vingårdsstræde 25) lige ved 90 år gammel, begravet 27-5-1901 i Holmens.

Jacob bor før vielsen som skomagersvend i Borbergsgade 121. Fra 1850 er han skomagerfrimester og brandtambur. Parret bor først i Svanegade 20, i 1843 og 1848 Prinsensgade 368, og i 1850 (men ikke 1855) Nørrebro 46.

Børn (født i København, D-G døbt i Trinitatis):

- A) Christiane, født 23-2-1833, ej nævnt 1845
- B) Dorthea Konradine, født 19-10-1834, nævnt 1850
- C) Juliane Marie, født 31-3-1839, døbt 2-4-1839 på Fødselsstiftelsen
- D) Jacob Frederich, født 12-7-1843, døbt 20-8-1843, nævnt 1850
- E) Sophie Frederikke, født 14-9-1846, døbt 3-1-1847, nævnt 1850
- F) Andrea Christine, født 1-12-1848, døbt 18-2-1849, nævnt 1850
- G) William Sophus, født 30-4-1853, døbt 5-6-1853

AFSNIT XX* - E: FORÆLDRE TIL JACOB FREDERIK OVNER

Johan Wilhelm Ovner, født c1759, død ved ulykke 9-8-1821 i København (Frederiks Hosp.), begravet 12-8-1821 i Trinitatis.

Han er murersvend.

Gift 2. gang 7-11-1810 i St Petri som enkemand med

Margaretha Jensen

Børn udover Jacob: 1 søn (1817) og 1 datter (1812)

Johan Wilhelm var gift 1. gang med

Sophie Hansdatter, født c1765, død 26-6-1810 i København (Almindeligt Hosp.), begravet 28-6-1810 i Vor Frue, 45 år

AFSNIT XX* - F: FORÆLDRE TIL ANDREA PETRINE PETERSEN

Andreas Petersen, sømand og tømrer

Gift 26-6-1801 i Holmens med

Dorothea Cathrine Biørnsdatter

De bor ikke i København ved folketællingen 1-2-1801.

AFSNIT XX* - G: FORÆLDRE TIL DOROTHEA CATHRINE BIØRNSDATTER

Biørn Thomsen, der 1801 er Dorotheas' forlover.

Gift 14-12-1764 i København (Holmens) med

Anna Cathrine Fransdatter

WILHELMS STAMMEAFSNIT XX** : ANER TIL ALVA DÜRING g. SPLITTORFFAFSNIT XX** - A: FORÆLDRE TIL ALVA DÜRING

Johan Albert Düring, født 20-2-1865 i Ystad (St Petri).
Gift 18-12-1886 i Ystad (Stadsförsamling) med
Augusta Olfrida Lindberg, født 30-5-1863 i Ystad (St Petri)

Johan er typograf.

AFSNIT XX** - B: FORÆLDRE TIL JOHAN ALBERT DÜRING

Jacob Düring, fra Hannover.
Gift med
Karna Nilsson, født 6-4-1832 i Hedeskoga.

Jacob er "styresman". De flytter til Ystad 1864.

AFSNIT XX** - C: FORÆLDRE TIL AUGUSTA OLFRIDA LINDBERG g. DÜRING

Ferdinand Lindberg, født 14-4-1833 i Öja.
Gift med
Hanna Åkesdotter, født 9-11-1830 i Vittskövle.

Ferdinand er smedearbejder. De flytter til Ystad (St Petri) 1885.

AFSNIT XX** - D: FORÆLDRE TIL FERDINAND LINDBERG

Alexander Lindberg, født 30-4-1805. Han er smed.
Gift med
Kjersti Nilsson, født 13-9-1805.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXI7. GENERATION: JULIUS SPLITTORFF

Julius (Fredric Vilhelm) Splittorp, født 15-5-1883 i Österljung i Ryssby, Småland (Kronobergs län), døbt 3-6-1883 i Ryssby, død 13-1-1942 i Holstebro, begravet 17-1-1942 i Holstebro.

(Ovennævnte navneform er dåbsnavnet ifølge kirkebogen. I den svenske folketælling bruges Julius Fredrik Wilhelm Splittorff. Selv bruger han i Danmark formen Julius (Frederik Wilhelm) Splittorff).

Gift 7-11-1908 i Ystad (St Maria & St Peter) med

Augusta Charlotta Greflund, født 20-5-1884 i Ystad (St Maria), død 3-12-1975 i Holstebro, begravet 6-12-1975 i Holstebro.

Hendes aner: se afsnit XXI*

Julius bliver opdraget hos bedsteforældrene, fabrikør Frederik Eliassen d.æ. og Juliane ved tobaksfabrikken i Ystad, og kommer ad den vej ind i cigarfaget. Det var ellers hans store ønske at komme ud at sejle, men Eliassen ville gerne se ham fortsætte på fabrikken. Valborg Splittorff fortæller, at efter megen diskussion blev Julius overtalt ved at få foræret en cykel, hvad der var lidt af en sensation på det tidspunkt.

Julius bliver uddannet som cigarmager fra 1897, han bliver svend i 1901 og er sortermester fra 1908 til 1914 (se i øvrigt afsnit 26). I 1915 bliver det svenske statslige tobaksmonopol oprettet. De tidligere ejere får tilbudt økonomiske erstatninger (dog meget beskedne), og de ansatte får tilbudt gode stillinger andetsteds i den nye statslige tobaksindustri.

Det vil Julius dog ikke stå model til, og han rejser derfor til Danmark, hvor han 18-9-1917 registreres som indvandrer. Han kommer dog til København allerede 1-6-1916, fra hvilken dato han bliver ansat på P Wulff's cigarfabrik, hvor han dog selv oplyser at have arbejdet allerede fra 1915. Han rejser i første omgang alene, vel for at finde et rimeligt sikkert job og en passende bolig til familien, og han bor i denne periode i Holberggade 28.

Familien følger efter 1-8-1917 - efter at det sidste barn er født - og samles på Duevej 100, Frederiksberg. Augusta bliver 31-5-1923 sammen med børnene indskrevet i den svenske Gustafskyrka, måske for at markere ønsket om at blive boende i København.

Men Julius er allerede 1-4-1923 flyttet til Holstebro, hvor han har fået arbejde på R Færch's Tobaksfabrik. Han bor først alene, indtil prøvetiden er overstået, men får så familien med til Holstebro og får i november 1924 dansk indfødsret.

Datteren, Greta, fortæller: "Vi var ikke mere end lige kommet til Holstebro, da der kom brev, at Far kunne komme tilbage til Wulff's. Men Færch's havde betalt flytningen, og så ville Far ikke flytte tilbage. Mor ville gerne - hun blev aldrig dus med Vestkysten - og sproget".

Julius bliver 1928 sortermester, idet han afløser August Petersen, der dog fortsætter som almindelig sorterer til han er over 90 år. I den interne rangorden står sortererne højt. De har højere løn end cigarmagerne, hvilket de markerer ved at gå med flip og slips. Tonen er også bedre blandt sortererne, måske fordi kvinder efterhånden udgør halvdelen af dem, hvorimod der ikke er kvindelige cigarmagere. Det er dog ikke værre end at sortere og cigarmagere ofte samles om lørdagen til hyggeligt samvær om lidt smørrebrød. Det sker at Julius herunder kommer ind på stuen, og så siger han blot på sit dansk-svenske: "Spiser inte i arbejdstiden, velbekomme". På grund af sin accent bliver Julius ofte kaldt "svenskeren" (selv om altså begge hans forældre er danske).

I 1938 er der på tobaksfabrikken 3 mestre og på cigarfabrikken en overmester og 9 mestre, heriblandt Julius, der har ansvaret for sorteriet og loftet. Ved sin død er han fabriksmester.

Han er fra 1925 sekretær i Foreningen af Arbejdsledere i Danmark, Holstebro afdeling.

Parret bor i en stor villa på (Svine)Vigen 8, og der bliver Augusta boende en snes år efter Julius's død. Så flytter hun til Skolegade og bor til sidst i Parkvænget.

Esben Graugaards bog om Færch's Tobaksfabrik har et glimrende billede af Julius side 150 (og andre billeder side 149, 152, 153 og 154). Værket "Erhvervenes Funktionærstand", I, 1935 har side 771 en kort biografi med portræt af Julius.

Børn (født i Ystad):

A) Ove Allan Splittorff, født 9-11-1911, død 29-6-1913 i Ystad

B) (Tore Freddy) William Splittorff: født 18-10-1914: se afsnit XXII

C) Greta (Julianne) Splittorff: født 14-1-1917: se linie C

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXI - LINIE C: GRETA g. ØSTERGAARD PEDERSEN

Greta (Julianne) Splittorff, født 14-1-1917 i Ystad

Gift 26-11-1939 i Holstebro med

Kristian Østergaard Pedersen, født 3-10-1911 i Hjerm, døbt 17-10-1909 i Øster Hjerm, død 30-12-1966 i Videbæk.

Han er søn af gårdejer Ole Pedersen og Ane Marie Jensen.

Han er uddannet som urmager og har ved vielsen ur- og guldsmedeforretning i Videbæk.

Greta er ved vielsen kontorist i Holstebro. Efter Kristians død driver hun guldsmedeforretningen videre til 1985. Hun bor fra 1983 Birkevænget 33, Videbæk.

Adoptivbørn:

1) Kirsten, født 11-6-1951

Gift med Elvin Clausen, produktchef på Danfoss

Barn:

a) Anders Østergaard Clausen, født 30-7-1978 i Århus

2) Bjarne, født 4-3-1956. Bor i Skive.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXI*: ANER TIL AUGUSTA GREFLUND g. SPLITTORFFAFSNIT XXI* - A: FORÆLDRE TIL AUGUSTA GREFLUNDCarl Svensson Greflund, født 10-9-1855 i Stora Herrestad, døbt 18-4-1855 i Stora Herrestad, død 24-5-1927 i Ystad

Gift 15-11-1879 med

Bengta Olsdotter, født 27-1-1851 i Gärarp, døbt 2-2-1851 i Tosterup, død 2-3-1936 i Ystad

Carl er husar ved vielsen (men ikke i 1882), og arbejder senere ved Ystad havn

Børn:

A) Ellida Karolina Greflund, født 12-4-1882 i Ystad (St Petri), død 17-6-1972 i Ystad.

Gift 15-4-1905 med

Axel Emil Nilsson, født 27-8-1875 i Ystad (St Maria), død 23-6-1950 i Ystad.

De flytter i marts 1913 til Stockholm (Brännkyrka). Axel er i 1914 fadder til William og er da værkemester i Stockholm. Efter oprettelsen af tobaksmonopolet i 1915 tager han imod tilbuddet om ansættelse på tobaksfabrikken i Gävle. Parret flytter i maj 1949 tilbage til Ystad. Axel er i sin fritid kunstmaler.

Barn:

1) Erik Sixten Nilsson, født 25-2-1906 i Ystad, død 4-2-1969 i Eksjö, begravet i Ystad.

Han er stadsbibliotekar, og ligesom faderen maler han i fritiden.

Gift med Carly Jönsson, kaldet "Tutti". Hun flytter efter mandens død til Halmstad, Standvallen 14C, hvor en af hendes døtre bor.

Børn:

a) Elisabeth Nilssonb) Ingalill NilssonB) Augusta Charlotta Greflund, født 20-5-1884

AFSNIT XXI* - B: FORÆLDRE TIL CARL SVENSSON GREFLUND

Sven Olsson Greflund, soldat.

Gift med

Else Hansdotter, født c1822.

De bor 1855 i Stora Herrestad

AFSNIT XXI* - C: FORÆLDRE TIL BENGTA OLSDOTTER g. GREFLUND

Ola Mårtensson, født 14-12-1820 i Blentarp?, død 3-8-1868 i Gärarp, gård nr 16, begravet i Tosterup.

Gift 12-8-1847 i Tosterup med

Ingar Pehrsdotter, født 21-1-1822 i Gärarp, døbt i Tosterup, død 28-6-1890 i Ystad, begravet i Tosterup. Ved sin død bor hun på gård nr 3 i Gärarp.

Ola er 1855 karl ("dräng") på gård nr 15 i Gärarp, Tosterup sogn.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXII8. GENERATION : WILLIAM SPLITTORFF

(Tore Freddy) William Splittorff, født 18-10-1914 i Ystad, døbt 14-11-1914 i Ystad (St Maria & St Peter), død 23-6-1955 på Middelfart amtssygehus, begravet 27-6-1955 i Viborg.

Gift 25-2-1939 i Holstebro med

Valborg Kirstine Jensen, født 20-5-1914 i Bjert, Sahl sogn, døbt 24-5-1914 i Vinderup.

Hendes aner: se afsnit XXII*

Hun har realeksamen 1929 fra Holstebro.

Han synes at blive kaldt Tore som lille, og endnu 25-3-1929 underskriver han sin søfartsbog som Tore Splittorff. Men kort efter skifter han over til det i Danmark mere kendte William, og Valborg, der lærer ham at kende i 1930, har aldrig hørt ham blive kaldt andet.

Allerede som lille ønsker William - ligesom sin far - at komme ud at sejle. Han bliver vel også inspireret hertil af morfaderen, Karl, der både arbejder og bor ved havnen i Ystad, og senere af Ludvig Bang Splittorff, der er maskinmester i Ø.K., og som skaffer ham hyre på en af Ø.K.'s både.

Greta fortæller herom: "Vi besøgte altid Ystad i Ferierne (mest Sommerferien hos Mormor & Morfar: Bengta & Karl Greflund). Jeg var nok en irriterende Lillesøster, der altid rendte i hælene på William - især var han ikke glad for at have mig med til Havnen. Han havde fået lov at tage med Lods båden, og det endte med, at jeg også kom med. Den gang var der ikke andet der betød noget, end når han blev gammel nok vilde han sejle og læse til Styrmand. Han kom ud at sejle med Ø.K., og det var en prøvelse, fordi han hed Splittorff og ikke skulle tro, at han var bedre eller skulle tages særlig hensyn til - fordi han var i familie med maskinmesteren. Men det gik godt, og han var meget glad for at sejle".

Han påmønstrer Ø.K.'s "Polonia" 20-7-1929 og afmønstrer for sidste gang "Polonia" 15-8-1930. Indimellem sejler han med Ø.K.'s "Panama". I alt er han således ude at sejle i godt et år - hele tiden som messedreng - hvor han kommer vidt omkring og ser bl.a. Kina og Panamakanalen. Han regner stadig med at få opfyldt sit barndomsønske om at blive lods, men bliver til sin store skuffelse kasseret ved optagelsesprøven på grund af rød-grøn farveblindhed, som han dog aldrig selv har følt sig generet af.

Da murermester Petersen i Holstebro på dette tidspunkt står og mangler en lærling, kommer William ved denne tilfældighed i murerlære. Han får svendebrev 1934 og som den første i Ringkøbing amt med broncemedalje.

Han læser derefter på Århus Tekniske Skole, Bygmesterskolen, hvorfra han 31-3-1938 dimitterer som bygningskonstruktør. Han bliver 1942 medlem af Dansk Arkitekt-Forening.

Under den sidste del af uddannelsen, hvor han bor Thorvaldsensgade 1, og det følgende halve år arbejder han på arkitekt Peter J. Vedels tegnestue i Århus, der på dette tidspunkt arbejder med skolebyggerier i Spørring og Lisbjerg.

William bliver i november 1938 ansat i Hærens Bygningstjeneste i Viborg, en ansættelse der bliver afbrudt med den tyske besættelse i april 1940. Derefter har han opmålingsopgaver for Hedeselskabet som forarbejde til udretningen af Skjern å - selve udførelsen finder sted mange år senere. Derpå er han tilknyttet Viborg købstad, hvor han arbejder med byplanlægning, som han går meget op i.

Endnu mens han er ansat i Hærens Bygningstjeneste opretter William i 1939 eget arkitektfirma i Viborg. Firmaet drives fra privatadressen: Store St Pederstræde 17, hvor familien bor til leje (senere nedrevet), fra januar 1942: St Olufsbakke 4 (købt for 4500 kr), og fra september 1945: Søvej 7 (købt for c22000 kr). Valborg, der tidligere har været kontorist i Århus, tager sig af regnskaber og administration. Ligesom Peter Vedel koncentrerer William sig om skolebyggerier, idet han griber den chance, der ligger i den nye folkeskolelov af 1937 med dens krav om udbygning af skolevæsenet kombineret med forbedrede tilskudsmuligheder til skolebyggeri.

Han tegner 26-6-1939 kontrakt med Grønbæk sogneråd på opførelse af og tilbygninger til 4 skoler i sognet, nemlig Ans, Iller, Grønbæk og Brårup skoler. Hans honorar er 4½ % af byggesummen for det egentlige arkitektarbejde, men excl. særlige beregninger, opmålinger etc. Kontrakten træder først i kraft efter skoleplanens godkendelse af ministeriet - ligesom den tyske besættelse i et vist omfang virker bremsende. Hans tidligst bevarede tegninger i landsarkivet (af de nye skoler i Ans og Iller) er fra december 1941.

Data for de 4 skoler i Grønbæk sogn er:

c1943: Brårup, opmålt og liciteret juni 1942, ombygget/tilbygget

c1944: Ans ny skole

før 1950: Iller ny skole (nedlagt 1965)

før 1950: Grønbæk ombygget/tilbygget

Traps Danmark, 5. udgave, bind 17, nævner William som arkitekt for følgende 6 byggerier (med indvielsesår):

- 1953: Centralskole med sognebibliotek i Lemming (s 458).
- 1955: Centralskole med sognegård i Sjørlev. Sognegården rummer sognebibliotek, forsamlingsaal, kommunekontor og Spare- og Laanekassen (s 414).
- 1955: Skole i Vammen (s 330)
- 1956: Centralskole og sognegård i Møldrups, Vester Tostrup sogn (s 281).
- 1958: Skole med bibliotek i Vester Bølle (s 264).
- 1960: Hersom-Bjerregrav Fællesskole (s 289).

Han har desuden tegnet følgende 4 skoler, hvor Trap ikke anfører arkitektnavn:

- 1952: Skole i Øster Bjerregrav (s 358)
- 1955: Centralskole med sognegård i Levring (s 427)
- 1955: Centralskole i Lindum (s 333)
- 1960: Centralskole i Tungelund, Aidt sogn (s 494)

I alt tegner han 12 nye skoler, alle liggende i det gamle Viborg amt, deraf de 10 i hans sidste 5 leveår. Med alt, hvad det indebærer af drøftelser med lokale myndigheder og interessegrupper, har det betydet et voldsomt arbejdspress, og det er trist at konstatere, at han selv kun når at opleve indvielsen af 4 skoler.

William bygger dog andet end skoler. Under besættelsen står han for ombygningen af det dengang kendte Madsens Hotel i Bjerringbro. Gennem årene tegner han desuden en del beboelseshuse. Bevarede eksempler i Viborg er 8 rækkehuse på St Olufsbakke (c1945), 3 dobbelthuse på JH Wesselsvej (c1946) og en villa på Skovgårdsvej 10 bygget c1953 til teknikumingeniør V Nørgaard Nielsen, den senere formand for Ingeniør-Sammenslutningen.

William bliver via sit byplanarbejde også kommunalpolitisk interesseret, uden at man kan sige, at han når at blive egentlig engageret. Han bliver til byrådsvalget 1950 opstillet som nr 7 på Venstres liste, men opnår ikke valg (*Viborg Stifts Folkeblad*, 11-3-1950). De følgende års voldsomme vækst i byggevirksomheden og dermed i hans arkitektvirksomhed udelukker yderligere forsøg.

Ved hans død skriver hans partiblade Viborg Stifts Folkeblad korrekt i sin nekrolog, at han "søgte rekreation for overanstengelse efter at have spændt sig selv meget hårdt for i det omfattende arkitektarbejde, han i de senere år har stået i, og som har skabt så megen respekt om hans navn". Det konservative blad, Viborg Stiftstidende, skriver mindre konventionelt, men også en anelse mere forbeholdent,

at "han søgte helbredelse på en nerveklinik", og at "han på flere måder var en særpræget arkitekt, der havde et friskt syn og fremkom med gode forslag, og samarbejdet med ham kunne virke inspirerende" - og slutter: "Han var i sit fag en mand, der var grund til at vente sig meget af".

Efter Williams tidlige død i 1955 viderefører Valborg firmaet på grundlag af Williams tegninger og med arkitektfaglig assistance af Peter Vedel (*Aarhus Stiftstidende*, 28-9-1958). Det er et fornuftigt partnerskab, der kombinerer Peters faglige dygtighed med Valborgs forhandlingsmæssige og administrative evner.

Med indvielsen 26-9-1960 af Hersom-Bjerregrav Fællesskole slutter Valborgs videreførelse af arkitektfirmaet. Hun sælger det følgende år huset i Viborg og flytter til Sjælland, hvor hun i april 1961 køber huset "Raaskovsminde" i Klippinge på Stevns.

Hun vender dog i september 1963 tilbage til Viborg, hvor hun køber hus på Johs. Ewaldsvej 8 (80.000 kr).

Valborg bliver januar 1964 ansat i Viborg kommunes skattevæsen som kommuneassistent. Hun bliver overassistent i 1974 og går på pension i 1982.

I sin fritid er Valborg lotte fra 1958 til midt i 1970'erne.

Esben Graugaards bog om Færch's Tobaksfabrik har gode billeder af den helt unge William side 139, 153 og 154.

Børn (født og døbt i Viborg):

- A) Kirsten Splittorff, født 17-4-1940 i Store St Pederstræde 17, hjemmedøbt samme dag af præsten i Sdr Sogns, død samme dag, begravet 23-4-1940 i Viborg.
- B) Jonna Splittorff, født 28-5-1941: se linie B
- C) Aase Splittorff. født 7-11-1942: se linie C
- D) Ove (Julius) Splittorff, født 16-10-1945: se afsnit XXIII
- E) Erik (William) Splittorff, født 13-7-1954: se linie E

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXII - LINIE B: JONNA g. HVIDEGAARD

Jonna Splittorff, født 28-5-1941 i Viborg (Store St Pederstræde 17), døbt 8-6-1941 i Sdr Sogns.

Gift 11-7-1964 i Viborg, Sdr Sogns med

Torben Hvidegaard, født 2-4-1933 i Hjørring, døbt 28-5-1933 i St Cathrine, søn af senere amtsskatteinspektør Alfred Hvidegaard (1907-1981) og kunstvæverske Karen Margrethe Hvidegaard, født Johansen (1909-1994) (se "*Slægten Hvidegaard*" og "*Slægten Johansen*").

Torben er mat.nat. student 1951 fra Frederiksborg. Han bliver civilingeniør (bygnings) i 1956 fra Danmarks Tekniske Højskole og HD (organisation) i 1966 fra Handelshøjskolen i København. Efter 2 års værnepligt i Søværnet (søløjtnant I Re) arbejder han i ventilationsindustrien 1958-59 i København, 1959-60 i Glasgow, 1960-61 i London og 1961-66 atter i København. Han er 1966-79 i Dansk Teknisk Oplysningstjeneste og ved siden heraf bl.a. 1969-79 sekretær for den internationale komité "Information for Industry" og 1970-73 generalsekretær for den europæiske branchesammenslutning EURORAD. Endelig er han 1979-96 journalist på "Ingeniøren" og samtidig ansat i Ingeniørforeningen (se "*Danske civil- og akademiingeniører*", 1992). Fra 1996 medarbejder ved Den Store Danske Encyklopædi.

Jonna er mat.nat. student 1960 fra Viborg. Hun er derpå et år i huset i London, hvor hun og Torben møder hinanden.

Hun tager 1966 landinspektøreksamen (cand.geom.) fra Landbohøjskolen og får 1970 beskikkelse som landinspektør. Hun bliver 1976 Ph.D. i fotogrammetri fra Landbohøjskolen. (Se "*Medlemsbiografier 1950-1975, Den danske Landinspektørforening*").

Jonna bliver 1966 ansat i Matrikeldirektoratets udstykningsafdeling, fra 1968 i opmålingsafdelingen. I årene 1973-75 er hun ansat på Landbohøjskolen som kandidatstipendiat. Fra 1975 er hun atter i Matrikeldirektoratet (i dag Kort- og Matrikelstyrelsen), hvor hun i 1977 bliver opmålingsinspektør. Hun bliver kontorchef i 1986 som chef for det nyoprettede Digitalkortkontor, fra 1992 chef for Matrikelkortkontoret, fra 1997 chef for det nyoprettede Produktudviklingskontor.

Hun er 1974-94 dansk repræsentant i den europæiske organisation for fotogrammetri, OEEPE, 1980-82 sekretær for en arbejdsgruppe under Administrationsdepartementet og 1984-86 Statens repræsentant i en projektkomité under Kommunedata.

Jonna er 1978-98 censor ved landinspektøruddannelsen på Aalborg Universitet samt ved licentiateksamen samme sted og på Danmarks Tekniske Universitet. Hun har været gæsteforelæser samme to steder samt på Arkitektskolen.

Hun er 1976-79 medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Fotogrammetri og Landmåling.

Jonna gennemgår 1995-96 en to-årig uddannelse i psykoterapi. Hun har desuden taget efteruddannelse i bl.a. ledelse og organisation. Hun har medvirket ved mange internationale kongresser som arrangør og foredragsholder. Mange artikler i internationale tidsskrifter. Medarbejder ved Den Store Danske Encyklopædi.

Parret bor først i Gentofte (Dalstrøget 96), fra april 1968 i Lillerød, Allerød kommune (Callunavej 19).

Barn:

- 1) Tore Hvidegaard, født 9-11-1979 i Lillerød (Rigshospitalet), døbt 3-2-1980 i Frederiksborg Slotskirke. 1998 mat. student fra Allerød.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXII - LINIE C: AASE g. RAMSBY

Aase Splittorff, født 7-11-1942 i Viborg (St Olufsbakke 4), døbt 22-11-1942 i Viborg Domkirke

Gift 16-10-1965 i Helleruplund med

Steen Erik Ramsby, født 20-9-1938 på Frederiksberg, døbt 13-11-1938 i Hellerup. Han er søn af civilingeniør, direktør i FL Smidth Erik Ramsby (1905-1993) og Ingeborg Westergaard (1905-1991).

Steen er mat.nat. student 1957 fra Gentofte. Fra august 1957 til november 1959 er han i lære på tre forskellige landbrug. Han er derpå 9 måneder på Ladelund Landbrugsskole i Brørup, Jylland. Gennem Danmark-Amerikafondet bliver han udvekslingsstudent på landbrug i Wyoming og Californien fra oktober 1960 til april 1963. Tilbage i Danmark er han bestyrer for et landbrug ved Jyderup fra maj 1963 til maj 1964.

Steen overtager 11-6-1964 gården "Vilhelmsdal" i Stigs Bjergby, som han ejer og driver sammen med familien til 1-8-1994. Dermed er Splittorff-slægten i disse 30 år igen repræsenteret på denne egn.

Aase går på husholdningsseminariet "Ankerhus" i Sorø og tager desuden uddannelse på Haslev Håndarbejdsskole som håndarbejds lærer. I årene 1974-84 underviser hun i Folkeskolen i dansk, engelsk, tysk, idræt og håndarbejde. Hun giver desuden voksenundervisning og står for et separat læsekursus for retarderede børn.

Aase tager i 1985 uddannelse som indendørs arkitekt, I.A. Hun er aktiv i Indendørs Arkitekternes Landsforbund, I.A.L., som hun er formand for i årene 1994-96.

Parret bliver separeret. Aase er i dag ansat som turistchef i Bjergsted kommune. Hun bor i Svebølle.

Børn (født på Vilhelmsdal og døbt i Helleruplund):

1) Christian (Erik) Ramsby, født 21-1-1967, døbt 9-4-1967.

Christian bliver 1985 mat. student fra Kalundborg. Han er først ansat i Falcks Redningskorps og derpå i Tele Danmark, hvor han i dag er projektchef. Han tager i 1998 HD fra Handelshøjskolen i København. Han bor Nordborggade 8, København Ø.

Barn:

a) Nicolai Ramsby, født 11-11-1994 i København Ø., døbt 17-4-1995 i Kastelskirken.
Moderen er Pia Nielsen, den gang ansat på Gentofte Dyreklinik.
Hun er senere blevet gift.

2) Kenneth (Erik) Ramsby, født 17-9-1970, døbt 29-11-1970.

Kenneth er mat. student fra Kalundborg 1989. Han bor i Odense, hvor han læser til kiropraktor ved Odense Universitet.
Han er løjtnant af reserven.

3) Camilla (Lizette) Ramsby, født 24-5-1972, døbt 20-8-1972.

Camilla tager i 1992 HF fra Kalundborg. Hun bliver i 1996 uddannet som butiksassistent og er først ansat hos Fakta i Tølløse, i dag hos Malaco i Slagelse.
Hun bor i Svebølle.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXII - LINIE E: ERIK SPLITTORFF

Erik (William) Splittorff, født 13-7-1954 i Viborg (Amtssygehuset), døbt 8-8-1954 i Viborg, Sdr Sogns

Erik bliver mat.nat. student 1973 fra Viborg. Efter en periode som chauffør vælger han journalistuddannelsen og dimitterer 1981 fra Danmarks Journalisthøjskole.

Han har følgende ansættelser: Ny Dag 1979-80, Lolland-Falsters Folketidende 1981, Danmarks Radio i Næstved 1983, St. Restrup Højskole 1986, Herning Folkeblad 1987 og Norsk Data 1989-90. Derefter i en kort periode freelance med EDB som speciale. På Radioavisen 1990-91. Han er redaktionssekretær på Berlingske Tidende 1992, fra 1993 redaktionssekretær på B.T., fra 1994 produktionsredaktør samme sted.

Han bor fra 1989 i kollektiv på Kong Georgs Vej 10, Frederiksberg.

Barn:

1) (Björn) Börkur Eiriksson Splittorff, født 16-6-1979 i Århus døbt i Reykjavik.

Moderen er Ingibjörg Pétursdóttir, født 1-1-1953 i Reykjavik som datter af Pétur Pálsson og Birna Asgerdur Björnsdóttir. Hun er cand.scient. i biologi.

Gift 10-5-1997 på Frederiksberg Rådhus med

Luanda Sanchez Perez, født 18-2-1976 i Havanna, Cuba. Hun er datter af Apolinar Sanchez Iglesias (1937-) og Antonia Perez Cintra (1940-).

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXII*: ANER TIL VALBORG JENSEN g. SPLITTORFFAFSNIT XXII* - A: ANER PÅ MØDRENE SIDE

Valborgs mor er

Ane Marie Jensen, født 18-4-1890 i Husted, døbt 11-5-1890 i Sevel, død 26-11-1969 i Nørland (plejehjemmet), begravet 29-11-1969 i Holstebro

Gift 10-11-1916 i Holstebro med

Anders Jensen, født 3-5-1879 i Ø. Hjerm, døbt 11-5-1879 i Hjerm, død 3-5-1966 (på hans 87 års fødselsdag) i Holstebro (Viborgvej 30), begravet 7-5-1966 i Holstebro.

Han er søn af gårdmand Niels Christian Jensen, født 25-4-1833 i Lyby, død 29-9-1904 i Hjerm, og Margrethe Sørensen, født 6-1-1846 i Grinderslev, død 8-11-1925 i Hjerm.

Anders er tjenestekarl, senere slagteriarbejder i Holstebro.

I dette ægteskab er der følgende børn, der er Valborgs halvsøskende:

- 1) Mette Margrethe, kaldet Grethe, født 21-5-1918. Bor i Fredensborg.
 Gift 21-1-1939 med
Herman Sofus Colstrup, født 6-1-1914 i Holstebro, død 4-1-1990 i Fredensborg.
 Børn (født i Lemvig):
 - a) Alice, født 13-8-1940
 - b) Gurli, født 30-6-1943
 - c) Birthe, født 13-9-1945
 - d) Nina, født 8-3-1949
- 2) Arnfred, født 31-8-1919. Bor i Aalborg.
 Gift 6-12-1942 med
Anna Hamann Pedersen fra Hobro, født 17-10-1921
 Børn (født i Aalborg):
 - a) Dick Hamann, født 9-6-1943
 - b) Steen Hamann, født 29-8-1945
 - c) Susanne Hamann, født 2-3-1952
- 3) Ingrid, født 9-6-1921, død 15-11-1987. Ugift
- 4) Erhardt, født 4-12-1926. Bor i Viborg.
 Gift 16-11-1952 med
Lissy Karna Pedersen, født 10-7-1933 i Viborg

Børn (født i Viborg):

- a) Henrik Bo, født 7-1-1955, gift 7-10-1989 i Viborg med Jane Sørensen, født 10-10-1960, død 30-5-1998.
Barn: 1. Christina, født 20-7-1991
2. Mathias, født 15-10-1996
- b) Anette Bo, født 26-10-1958, gift 4-11-1978 i Viborg med Leif Brøner Ervolder, født 22-8-1956 i Viborg.
Børn: 1. Thomas Bo, født 23-7-1981
2. Lasse Bo, født 10-8-1984

- 5) Axel, født 14-11-1929. Bor i Hjørring.
Gift 18-11-1955 med Birgit Dagmar Lauritzen, født 21-1-1933 i Skagen
Børn:
 - a) Ole Ramskov, født 5-5-1956 i Skagen
 - b) Anne Ramskov, født 6-9-1958 i Hjørring
 - c) Per Ramskov, født 2-6-1962 på Acorerne

AFSNIT XXII* - A-1: FORÆLDRE TIL ANE MARIE JENSEN

Laust Jensen, født 26-7-1828 i Eskjær, døbt 5-10-1828 i Dølby, død 17-11-1902 i Alskov, begravet 23-11-1902 i Sahl.

Gift 2. gang 23-6-1892 i Sevel med

Kirstine Frandsen, født 16-9-1864 i Hedegård, døbt 26-12-1864 i Sevel, død 13-12-1913 i Bjert, begravet 19-12-1913 i Vinderup, Sahl sogn

Hun er før ægteskabet husholderske hos Laust i Husted, Sevel sogn, hvor parret bor endnu i 1896 som boelsfolk, fra 1899 i Alskov, Sahl sogn, som husfolk.

Børn (1-4 født i Sevel, 5-6 i Sahl):

- 1) Ane Marie, født 18-4-1890
- 2) Mette, født 22-2-1893, død c10 år gammel
- 3) Frands Hedegaard, født 25-5-1894
- 4) Laust, født 26-8-1896. Navneændring 3-11-1930 til Laust Janskov. Han rejser o1932 til Amerika. 1 søn.
- 5) Mathilde Kirstine, kaldet Stine, født 30-4-1899, død 4-1-1984 i Frølund, Hammerum. Gift med Niels Hansen, Frølund.
2 sønner og 2 døtre.
- 6) Martin, født 26-6-1901. Husmand i Arnborg ved Herning.
2 sønner og 2 tvillingedøtre.

Laust var gift 1. gang med Mette Andersdatter, død 4-2-1885.
Kirstine bliver gift 2. gang 20-9-1904 i Sahl med husmand i Bjert,
Jens Kristian Jensen, født 6-10-1854 i Sepstrup, Sevel sogn.
Jens blev gift 1. gang 1-5-1883 i Sahl med Bodil Kirstine Jensen,
død 29-11-1903 i Sahl.

AFSNIT XXII* - A-2: FORÆLDRE TIL LAUST JENSEN (A-1)

Jens Pedersen, døbt 24-5-1790 i Søndbjerg, Thisted amt, død 30-6-1870
i Veirum, begravet 8-7-1870 i Dølby. Han er gårdmand i Eskjær, Dølby
sogn.

Gift 1812-18 med

Anne Marie Nielsdatter, døbt 29-6-1794 i Vejby, Rødding herred,
Viborg amt, død 30-4-1854 i Dølby.

AFSNIT XXII* - A-3: FORÆLDRE TIL KIRSTINE FRANSDEN (A-1)

Frands Sørensen d.y., født 4-11-1824 i Sevel, død 5-11-1888 i Sevel.
Han overtager Hedegaard, men er til sidst boelsmand i Gunderup.

Gift 22-3-1850 i Sevel med

Anne Marie Nielsdatter, født 14-3-1831 i Sandvildhus i Hostrup,
Haderup sogn, død 26-8-1903 i Tamstrup, Nørre Felding sogn, begravet
1-9-1903 i Sevel. Før vielsen er hun tjenestepige på Hedegaard hos
brudgommens mor. Ved sin død husejerske i Hedegaard, Sevel.

AFSNIT XXII* - A-4: FORÆLDRE TIL JENS PEDERSEN (A-2)

Peder Knudsen, født marts 1751 i Søndbjerg, død 15-12-1821 i
Søndbjerg. Gårdmand i Hellerød, Søndbjerg sogn, Thisted amt.

Gift 2-3-1780 i Søndbjerg med

Maren Jensdatter, døbt 24-9-1747 i Søndbjerg, død 21-7-1824 i
Søndbjerg.

AFSNIT XXII* - A-5: FORÆLDRE TIL ANNE MARIE NIELSDATTER (A-2)

Niels Christensen eller Niels Husted, født c1765, død 17-12-1839 i
Vejby, 74 år.

Gift 1785-91 med

Maren Mikkelsdatter, født c1764, død 2-10-1838 i Vejby.

I 1801 er han snedker og husmand med jord i Tranmark, Vejby sogn. I
1834 bor parret stadig i Vejby på aftægt hos sønnen Mikkel.

AFSNIT XXII* - A-6: FORÆLDRE TIL FRANDS SØRENSEN d.y. (A-3)

Søren Frandsen d.y., født c1786 i Sevel, død 9-11-1842 i Sevel.

Han overtager Hedegaard, som hans enke driver videre.

Gift 5-11-1816 i Sevel med

Maren Andersdatter, født "i Godrum ved Sahl, rettere født i Gimsing", som der står ved hendes død. Formentlig døbt 10-12-1786 i Gimsing, død 23-3-1860 i Sevel. Hun tjener før vielsen i Sevel.

AFSNIT XXII* - A-7: FORÆLDRE TIL ANNE MARIE NIELSDATTER (A-3)

Niels Christensen Søvig, født c1779, død 19-6-1839 i Haderup, 60 år.

Han er selvejer boelsmand og avlsbruger, boende i Sandvildhus i Hostrup, Haderup sogn.

Gift 5-10-1827 i Vroue med

Magrethe Laursdatter, hjemmedøbt 29-11-1794 i Vester Børsting, Vroue sogn, død 27-12-1849 i Haderup.

Hun bliver gift 2. gang 8-11-1839 i Haderup med Niels Stephensen, hjemmedøbt 16-11-1802 i Sevel, gårdmand i Hostrup.

AFSNIT XXII* - A-8: FORÆLDRE TIL PEDER KNUDSEN (A-4)

Knud Nørgaard, født c1706, begravet 30-10-1776 i Søndbjerg, 70 år.

Gårdmand i Hellerød, Søndbjerg.

Gift 29-12-1750 i Søndbjerg med

Anne Nielsdatter af Egeberg, født c1720, begravet 20-6-1790 i Søndbjerg, 70 år

AFSNIT XXII* - A-9: FORÆLDRE TIL MAREN JENSDATTER (A-4)

Jens Christensen, døbt 27-12-1715 i Søndbjerg, begravet 15-1-1798 i Søndbjerg. Gårdmand på Søndergaarden, Søndbjerg sogn

Gift 4-11-1746 i Søndbjerg med

Mette Andersdatter, døbt 20-7-1730 i Ydby, begravet 6-1-1791 i Søndbjerg.

AFSNIT XXII* - A-10: FORÆLDRE TIL SØREN FRANDSEN d.y. (A-6)

Frands Sørensen d.æ., født c1748 i Haurum, død 2-10-1826 i Sevel, 78 år. Gårdmand på Hedegaard i Sevel.

Gift 1770-83 med

Maren Pedersdatter, født c1750, død 12-6-1826 i Sevel, 76 år.

AFSNIT XXII* - A-11: FORÆLDRE TIL MAREN ANDERSDATTER (A-6)

Formentlig:

Anders Kudsk af Struer

Gift før 1786 med

Mette Nielsdatter

De er ikke i Gimsing ved folketællingen 1787, året efter Maren's fødsel.

AFSNIT XXII* - A-12: FORÆLDRE TIL MAGRETHE LAURSDATTER (A-7)

Laurits Nielsen, døbt 1-8-1765 i Vroue, død 24-4-1828 i Vroue.

Gårdmand i Vester Børsting.

Gift 22-3-1793 i Vroue med

Kiersten Sørensdatter, døbt 9-9-1764 i Vroue, død 15-7-1834 i Vroue.

AFSNIT XXII* - A-13: FORÆLDRE TIL JENS CHRISTENSEN (A-9)

Christen Thomsen, født c1673, begravet 20-4-1742 i Søndbjerg, 69 år.

Gårdmand i Søndbjerg.

Gift 1700-15 med

Karen Jensdatter, født c1679, begravet 1-9-1720 i Søndbjerg, 41 år.

AFSNIT XXII* - A-14: FORÆLDRE TIL METTE ANDERSDATTER (A-9)

Anders Christensen, født i Dover, Thy, døbt 8-6-1674 i Ydby, begravet 5-12-1764 i Ydby.

Gift 6-1-1723 i Karby på Mors med

Anne Lauritsdatter, døbt 28-11-1697 i Karby, ikke død i Ydby

AFSNIT XXII* - A-15: FAR TIL FRANDS SØRENSEN d.æ. (A-10)

Søren Frandsen d.æ., født c1718, begravet 24-12-1780 i Sevel, 62 år.

Gårdmand på Hedegaard ved den lokale folketælling 1768

AFSNIT XXII* - A-16: FORÆLDRE TIL LAURITS NIELSEN (A-12)

Niels Lauritsen, døbt 11-9-1735 i Vroue, død 10-6-1801 i Vroue (hvor han navnemæssigt forveksles med sønnen). Han er gårdmand i Vester Børsting, Vroue sogn, ved folketællingerne 1787 og 1801.

Gift 1755-65 med

Ane Christensdatter, født c1738, død 5-7-1801 i Vroue, 63 år.

AFSNIT XXII* - A-17: FORÆLDRE TIL KIERSTEN SØRENSDATTER (A-12)

Søren Madsen, hjemmedøbt 29-8-1728 i Mønsted, begravet 27-6-1806 i Vroue.

Gift 21-6-1752 i Vroue med

Grethe Thomasdatter, født c1725, begravet 11-4-1801 i Vroue, 76 år.

De bor i 1787 i Vester Børsting, hvor han er gårdmand

AFSNIT XXII* - A-18: FORÆLDRE TIL ANDERS CHRISTENSEN (A-14)

Christen Poffuelsøn, født c1627, begravet 1-2-1676 i Ydby, 49 år.
Gårdmand i Dover, Ydby sogn, Thy.

Gift før 1672 med

Bodill Nielsdatter. Hun er muligvis den Bodil Nielsdatter, der er begravet 5-11-1693 i Karby, 64 år, og altså født c1629.

Hun bliver gift 2. gang 5-6-1677 i Ydby med Peder Madzen på Tyholm

AFSNIT XXII* - A-19: FORÆLDRE TIL ANNE LAURITSDATTER (A-14)

Laurits Søfrensen, døbt 8-3-1668 i Karby, begravet 10-11-1715 i Karby. Gårdmand på Søndergaard i Næs, Karby sogn, Mors.

Gift 6-3-1689 i Heltborg med

Mette Nielsdatter, døbt 8-5-1670 i Heltborg, begravet 14-1-1750 i Karby.

AFSNIT XXII* - A-20: FAR TIL NIELS LAURITSEN (A-16)

Lars Jensen, født c1704, begravet 26-1-1750 i Vroue, 46 år.

Han bor i Vester Børsting, Vroue sogn.

AFSNIT XXII* - A-21: FORÆLDRE TIL SØREN MADSEN (A-17)

Mads Nielsen i Mønsted

Gift 1725-28 med

Anne Sørensdatter, født c1705, begravet 1-4-1761 i Mønsted, 56 år.

AFSNIT XXII* - A-22: FORÆLDRE TIL GRETHE THOMASDATTER (A-17)

Thomas Pedersen, født marts 1701, begravet 9-11-1766 i Vroue, 66 år pånær 20 uger.

Gift 1722-25 med

N.N., født c1701, begravet 3-12-1758 i Vroue, 57 år.

AFSNIT XXII* - A-23: FORÆLDRE TIL LAURITS SØFRENSSEN (A-19)

Søren Lauritsen, født c1629, begravet 6-5-1694 i Karby, 65 år.
Ved vielsen er han tjenestekarl. Gennem ægteskabet med gårdmandsenken
bliver han gårdmand på Søndergaard i Næs, Karby, Mors.

Gift 21-9-1662 i Karby med

Anne Laffersdatter, født c1627, begravet 29-6-1704 i Karby, 77 år.
Hun er enke efter ejeren af Søndergaard, Søren Nielsen, født c1586,
begravet 25-2-1662 i Karby, 76 år. Deres sidste barn bliver døbt
19-5-1661, hvor faderen er 75 år! Søren er 41 år ældre end Anne.

AFSNIT XXII* - A-24: FORÆLDRE TIL METTE NIELSDATTER (A-19)

Niels Grafversøn, født c1631 i Torp, Karby sogn, begravet 5-4-1708 i
Heltborg, 77 år.

Gift 21-7-1661 i Karby med

Edel Christensdatter, født marts 1629 i Næs, Karby sogn, begravet
16-5-1712 i Heltborg, 83 år 2 måneder og nogle dage.

En bror til Edel er Poffoel, født c1619, begravet 25-4-1665 i Karby,
46 år.

AFSNIT XXII* - A-25: FORÆLDRE TIL LARS JENSEN (A-20)

Jens Lauritsen, født c1676, begravet 14-3-1745 i Vroue, 69 år.

Gift med den 15 år ældre (hvis hendes dødsalder er korrekt)

N.N., født c1661, begravet 22-7-1731 i Vroue, 70 år.

De bor i Vester Børsting.

AFSNIT XXII* - A-26: FORÆLDRE TIL ANNE LAFFERSDATTER (A-23)

Laffor Madtzen, født c1594, begravet 20-3-1675 i Hvidbjerg, 81 år.

Gift c1626 med

N.N., født c1605, død efter 1641 og tilsyneladende før 1659.

De bor i Ejstrup, Hvidbjerg sogn, Mors. En søster til Laffor er

Maren, født c1600, begravet 5-6-1674 i Hvidbjerg, 74 år.

Børn (1627-41): Anne, Mads, Jørgen, Ingeborg, Karen, Kiersten, Maren

AFSNIT XXII* - A-27: FORÆLDRE TIL NIELS GRAFVERSØN (A-24)

Graffver Poffoelsøn, født c1605, begravet 23-10-1681 i Karby, 76 år.

Gift c1626 med

Maren, født c1607, begravet 14-7-1660 i Karby, 53 år.

De bor i Torp, Karby sogn.

Børn (1627-31): Poffoel, Maren, Niels

AFSNIT XXII* - B: VALBORGS ANER PÅ FÆDRENE SIDE

Valborgs mor, Ane Marie, ønskede aldrig at oplyse navnet på Valborgs biologiske far. Hans identitet er først blevet afdækket i august 1997 via den alimentationssag Ane Marie rejste (*Ringkøbing Amts Dagbog 1914, B8: 5100 samt journalsager B8: 6570 - sag R 1243*). Spørgsmålet kunne heller ikke være løst meget før, idet der hviler en generel 80 års klausul på alimentationssager.

Valborgs biologiske far er

Jacob Jacobsen, født 16-1-1879 i Vedhoved, døbt 11-4-1879 i Finderup.

Jacob flytter i 1907 fra Estvad til Sahl sogn, hvor han kommer i tjeneste hos møller Niels Jensen Vinderup. I 1911 er han tyende hos teglværksejer August Behrmann i Vinderup. I 1914 er han kusk hos direktør P. Petersen, Vinderup Trælasthan, og det er han endnu ved folketællingen 1916, stadig som ugift. Ved tællingen 1921 har han forladt Vinderup.

Jacob og Ane Marie er kærester et par år, og han besøger hende ofte mens hun tjener 1911-13 hos gårdejer Elias Larsen af Aal per Vinderup, hvor hun har "et værelse ene". Ane Marie bliver gravid og anlægger alimentationssag, hvor hun kræver 12 kr før nedkomsten og 12 kr efter, 30 kr til læge og barsel, 72 kr årlig de første to år og 60 kr årlig derefter. Til sammenligning kan nævnes at Ane Marie og Jacob udover kost og logi tjener henholdsvis 220 og 480 kr om året. Jacob vedstår faderskabet og indvilliger i at betale det forlangte beløb.

Fra Vinderup rejser Jacob vist til Nordjylland, mener Valborg. Om hans videre liv vides p.t. kun, at han bliver gift og får børn i dette ægteskab. Valborg erindrer nemlig, at han på et tidspunkt (vel o1925) søger om at få bidraget nedsat under henvisning til, at han nu er gift og har flere børn. Ane Marie afslår under henvisning til, at hun er i samme situation.

AFSNIT XXII* - B-1: FORÆLDRE TIL JACOB JACOBSEN

Jens Jacobsen d.y., født 15-4-1854 i Overhede, døbt 30-4-1854 i Resen, Fjends herred, død 13-2-1926 i Bersholm, begravet 20-2-1926 i Estvad.

Han kommer 2-11-1873 til Estvad fra Resen. I 1876 tjener han i Bersholm, Estvad sogn. Han flytter så til Finderup sogn, hvor han nogle år omkring 1879 er gårdmand i Vedhoved. 1882 er han tilbage i tjeneste på Bersholm, hvor han i 1885 er blevet gårdejer.

Gift 11-2-1876 i Estvad med

Kirsten Jensen, født 23-10-1854 i Bersholm, døbt 26-12-1854 i Estvad, død 6-1-1914 i Bersholm, begravet 13-1-1914 i Estvad.

De har 5 sønner (1879-95) med Jacob som den ældste og 3 døtre (1876-92). Med undtagelse af Jacob er børnene døbt i Estvad.

AFSNIT XXII* - B-2: FORÆLDRE TIL JENS JACOBSEN d.y. (B-1)

Jacob Jensen, født 10-1-1826 i Rabis, Resen sogn, død 18-1-1892 i Resen, begravet 31-1-1892 i Estvad. Ved vielsen tjener han i Rabis, senere gårdmand i Overhede, Resen, efter 1880 aftægtsgårdmand i Bersholm, Estvad.

Gift 20-5-1853 i Resen med

Else Cathrine Mogensdatter, født 11-2-1831 i Overhede, Resen, død 4-11-1888 i Estvad.

AFSNIT XXII* - B-3: FORÆLDRE TIL KIRSTEN JENSEN (B-1)

Jens Nielsen, født 24-6-1823 i Bersholm, død 5-1-1880 i Estvad idet han "aflivede sig ved hængning". Gårdmand i Bersholm, Estvad sogn.

Gift 22-11-1853 i Sevel med

Kirsten Christensdatter, født 17-8-1829 i Sevel, død 6-7-1898 i Estvad som aftægtskone i Bersholm.

AFSNIT XXII* - B-4: FORÆLDRE TIL JACOB JENSEN (B-2)

Jens Jacobsen (Rabis) d.æ., hjemmedøbt 11-1-1800 i Resen, død 16-2-1881 i Resen. Fattigforstander og gårdmand i Rabis, Resen sogn. Ved sin død aftægtsmand i Resen hos sønnen Troels.

Gift 30-7-1822 i Vroue med

Ane Marie Troelsdatter, født i Sjørup, hjemmedøbt 13-10-1801 i Vroue, død 13-10-1874 i Resen.

AFSNIT XXII* - B-5: FORÆLDRE TIL ELSE CATHRINE MOGENSDATTER (B-2)

Mogens Nielsen, født 1767-75 i Fly, død 10-3-1853 i Resen, 86 år. Gårdmand i Overhede, Resen.

Gift 23-5-1820 i Resen med

Johanne Cathrine Christensdatter, hjemmedøbt 2-8-1801 i Resen, død 9-2-1876 i Resen som aftægtskone.

AFSNIT XXII* - B-6: FORÆLDRE TIL JENS NIELSEN (B-3)

Kirsten Jensdatter, døbt 4-8-1793 i Ørum, Fjends herred, død 28-9-1871 i Estvad.

Faderen er Niels Jensen, tjenestekarl i Kvols sogn, Fjends herred.

Kirsten bliver gift 24-3-1825 i Estvad med Niels Christensen, døbt 3-5-1793 i Estvad, død 25-1-1860 i Estvad. Hun har været tjenestepige hos Niels, der er gårdmand i Bersholm.

AFSNIT XXII* - B-7: FORÆLDRE TIL KIRSTEN CHRISTENSDATTER (B-3)

Christen Christensen (Bæk), født i Fly, hjemmedøbt 16-1-1804 i Vridsted, død 10-10-1877 i Sevel. Gårdmand i Mogenstrup, Sevel sogn. Gift 21-5-1828 i Sevel med

Maren Jensdatter, født i Bjørnkjær, døbt 31-1-1802 i Sevel, død 19-12-1881 i Bersholm, Estvad sogn, begravet 26-12-1881 i Sevel.

AFSNIT XXII* - B-8: FORÆLDRE TIL JENS JACOBSEN (Rabis) d.æ. (B-4)

Jacob Christensen d.æ., født c1757, død 21-5-1827 i Resen, 70 år. Ved sin død er han aftægtsmand.

Gift 10-4-1778 i Vridsted sogn med

Dorthe Knudsdatter af Egeberg, født april 1756, død 7-1-1842 i Resen, 85 3/4 år.

Da Vridsted kirke er ødelagt af ildebrand foregår vielsen i Vroue kirke.

AFSNIT XXII* - B-9: FORÆLDRE TIL ANE MARIE TROELSDATTER (B-4)

Troels Pedersen, døbt 23-1-1757 i Vroue, død 17-11-1820 i Vroue. Han er gårdmand i Sjørup, Vroue sogn.

Gift 11-12-1783 i Vroue med

Ingeborg Christensdatter, født c1763, død 13-4-1843 i Sjørup, Vroue, 79 1/2 år.

AFSNIT XXII* - B-10: FORÆLDRE TIL MOGENS NIELSEN (B-5)

Eneste mulighed i Fly (hvis kirkebog brændte i 1776) er:

Niels Christensen, født c1724. Gårdmand i Aakjær by, Fly sogn.

Gift med

Kiersten Jensdatter, født c1723.

De bor i 1787 i Fly med 2 børn og hans far, men har forladt sognet inden 1801.

AFSNIT XXII* - B-11: FORÆLDRE TIL JOHANE CATHRINE CHRISTENSDATTER
(B-5)

Christen Jacobsen (Høgild), hjemmedøbt 29-9-1765 i Resen, død 19-5-1827 i Resen. Gårdmand i Høgild, Resen sogn.

Gift 8-10-1730 i Sevel med

Inger Christensdatter, hjemmedøbt 13-10-1778 i Resen, død 13-7-1836 i Resen. (Ved vielsen kalder kirkebogen hende for Anne).

AFSNIT XXII* - B-12: FORÆLDRE TIL KIRSTEN JENSDATTER (B-6)

Jens Jacobsen, døbt 19-10-1760 i Ørum, Fjends herred, død efter 1801, men ikke i Ørum. Gårdmand i Søndre Ørum.

Gift 2-11-1784 i Ørum med

Maren Nielsdatter, født 1761-65, død efter 1801, men ikke i Ørum. Parret er i Ørum ved folketællingen 1801.

AFSNIT XXII* - B-13: FORÆLDRE TIL CHRISTEN CHRISTENSEN (Bæk) (B-7)

Christen Clausen, født c1736 i Trevad, Vridsted sogn, død 1-1-1818 i Vridsted, 82 år. Han er gårdmand i Trevad 1787 og til sin død.

Gift 2. gang 13-12-1788 i Daugbjerg med

Kiersten Nielsdatter, døbt 27-5-1764 i Daugbjerg, død 26-10-1845 i Vridsted.

Christen blev gift 1. gang før 1775 med Else Jensdatter, født c1751, død 16-9-1787 i Vridsted, 36 år.

AFSNIT XXII* - B-14: FORÆLDRE TIL MAREN JENSDATTER (B-7)

Jens Poulsen, født august 1772 i Trevel, Sevel sogn, død 24-1-1852 i Sevel, 79 år, 5 mdr. Gårdmand i Bjørnkjær, Sevel.

Gift 5-6-1800 i Sevel med

Dorethe Jensdatter, født c1770 i Bjørnkjær, Sevel, død 21-7-1855 i Sevel, 85 år.

AFSNIT XXII* - B-15: FORÆLDRE TIL JACOB CHRISTENSEN d.æ. (B-8)

Christen

Gift 1749-56 med

N.N., født c1728, begravet 15-9-1799 i Resen, 71 år.

AFSNIT XXII* - B-16: FORÆLDRE TIL TROELS PEDERSEN (B-9)

Peder Tøgersen, født c1723, begravet 14-9-1783 i Vroue, 60 år.

Gårdmand i Sjørup, Vroue sogn.

Gift 1. gang 1747-57 med

Else Troelsdatter, født c1727, begravet 11-8-1771 i Vroue, 44 år.

Peder gifter sig 2. gang 1-12-1771 i Resen med Maren Jensdatter af Høgild, født august 1748, begravet 29-9-1772 i Vroue, 24 år 6 uger.

AFSNIT XXII* - B-17: FAR TIL NIELS CHRISTENSEN (B-10)

Christen Nielsen, født c1692, begravet 6-1-1788 i Fly, 96 år.

Han er gårdmand på Søndergaard i Aakjær, Fly sogn. I 1787 bor han som enkemand hos sønnen i Fly. Konen synes død før 1776, hvor kirkebogen brænder.

AFSNIT XXII* - B-18: FORÆLDRE TIL CHRISTEN JACOBSEN (Høgild) (B-11)

Jacob Christensen (Høgild), døbt 7-12-1732 i Resen, begravet 11-3-1812 i Resen som indsidder i Høgild

Gift 1-7-1762 i Daugbjerg med

Anna Catharina Christiansdatter, født c1744, begravet 19-10-1800 i Resen, 56 år.

AFSNIT XXII* - B-19: FORÆLDRE TIL INGER CHRISTENSDATTER (B-11)

Christen Jensen også kaldet Christen Boel i Resen, døbt 19-5-1744 i Resen, begravet 6-1-1793 i Resen.

Gift 27-10-1776 i Vroue med

Bodil Jensdatter, født c1744, begravet 26-11-1780 i Resen, 36 år, sammen med dødfødt barn. De har kun datteren Inger.

Christen bliver gift 2. gang 19-8-1785 i Thorning med Mette Nielsdatter, født c1756. De bor 1787 i Resen.

AFSNIT XXII* - B-20: FORÆLDRE TIL JENS JACOBSEN (B-12)

Jacob Kvols, født c1720, begravet 30-11-1794 i Ørum, Fjends herred, 74 år. Gårdmand i Nørre Ørum.

Gift 1745-60 med

N.N., født c1724, begravet 29-8-1794 i Ørum, 70 år.

AFSNIT XXII* - B-21: FORÆLDRE TIL CHRISTEN CLAUSEN (B-13)

Claus Christensen, født c1707, begravet 14-10-1781 i Vridsted, 74 år.
Han er gårdmand i Trevad, Vridsted sogn.

Gift 2-5-1734 i Daugbjerg med

Inger Pedersdatter, født c1713. Ved folketællingen 1787 bor hun ikke i Vridsted og er ikke begravet dér.

AFSNIT XXII* - B-22: FORÆLDRE TIL KIRSTEN NIELSDATTER (B-13)

Niels Pedersen, født c1736 i Daugbjerg by. Gårdmand i Daugbjerg.

Gift 1756-64 med

Mette Gregersdatter, født c1732.

De bor 1787 med 3 børn i Daugbjerg by, men er ikke fundet siden.

AFSNIT XXII* - B-23: FORÆLDRE TIL JENS POULSEN (B-14)

Poul Jensen, født c1736, død 25-12-1815 i Sevel, 80 år.

Gårdmand, ved sin død aftægtsmand.

Gift 1756-65 med

Maren Pedersdatter, født c1734, død formentlig efter 1815, men ikke i Sevel.

Parret bor 1787 og 1801 i Trevel, Sevel sogn.

AFSNIT XXII* - B-24: FORÆLDRE TIL DORETHE JENSDATTER (B-14)

Jens Christensen, også kaldet Jens Bjørnkjær, født c1731, begravet 19-1-1800 i Sevel, 60 år. Gårdmand i Bjørnkjær, Sevel.

Gift 1751-65 med

Ane Nielsdatter, død 5-11-1786 i Sevel med sit dødfødte barn.

AFSNIT XXII* - B-25: FORÆLDRE TIL PEDER TØGERSEN (B-16)

Tøger Tostesen, født c1692, begravet 27-10-1748 i Vroue, 56 år.

Han er gårdmand i Sjørup, Vroue sogn.

Gift 1715-23 med

Maren Pedersdatter, født 30-3-1695, begravet 17-4-1763 i Vroue, 68 år 2 uger 4 dage.

AFSNIT XXII* - B-26: FAR TIL JACOB CHRISTENSEN (Høgild) (B-12)

Christen Møller i Høgild, Resen sogn, far 1732, død efter 1749, hvor et barn begravnes i Resen. Christen er ikke begravet i Resen.

AFSNIT XXII* - B-27: FAR TIL CHRISTEN JENSEN (Boel) (B-19)

Jens Christensen, født c1718. Han bor 1787 i Resen by, 69 år, på aftægt hos sønnen Christen. Ikke begravet i Resen.

Valborgs ovenstående fædrene slægt har den bofasthed, der er karakteristisk for bondeslægter i 17-1800 tallet. Opgjort efter opholdssogn findes de omtalte 27 mandlige aner således koncentreret på kun 2 herreder: 7 sogne i Fjends herred (Viborg amt) og 3 sogne i Ginding herred (Ringkøbing amt).

Valborgs mødrene slægt er lidt mere mobil. Her fordeler de 27 mandlige aner sig efter opholdssogn på 3 sogne (i 2 herreder) i Ringkøbing amt, 4 sogne (i 3 herreder) i Viborg amt og 5 sogne (i 2 herreder) i Thisted amt.

WILHELMS STAMMEAFSNIT XXIII9. GENERATION: OVE (JULIUS) SPLITTORFF

Ove (Julius) Splittorff, født 16-10-1945 i Viborg (Søvej 7), døbt 4-11-1945 i Viborg Domkirke.

Gift 13-8-1966 i Nyker med

Randi Wegener, født 14-5-1944 i Rønne, døbt 6-8-1944 i Rønne (St Nicolai). Hun er datter af arkitekt, brandinspektør Herluf Wegener (1904-1991) og Gerda Johanne Marie Hansen (1908-1997).

Randi har realeksamen fra Rønne 1962. Hun får 1967 autorisation som hospitalslaborant fra Gentofte og bliver afdelingsleder først på Medicinsk Laboratorium senere gennem mange år på Nykøbing F Centralsygehus. Hun er i dag ansat ved Svendborg Sygehus. Hun tager 1998 HF eksamen i Svendborg.

Ove er opkaldt efter sin farbror, Ove, der kun blev halvandet år, og efter sin farfar, Julius.

Ove er mat. student fra Sorø 1964. Han bliver 1971 cand.scient. i fysik-matematik fra Københavns Universitet, suppleret i 1988 med datalogi ved Århus Universitet, og bliver 1976 Ph.D. i fysik (faststoffysik) ved Københavns Universitet.

Han er 1971-72 på studieophold ved Texas Christian University, Fort Worth, udsendt af den europæiske rumfarts organisation, ESO. Han er først ansat ved Københavns Universitet 1972-73 og er seniorstipendiat samme sted 1973-76. Han er derpå gymnasielærer 1977-95 ved Nykøbing Katedralskole, afbrudt 1992-93 af et sabbatår på rejse i Europa. Fra 1995 er han ansat ved Svendborg Gymnasium og er fra 1997 desuden ekstern lektor ved Odense Universitet.

Ove er fra ca 1988 medlem af diverse arbejdsgrupper både under gymnasieafdelingen og de faglige foreninger og er 1990-94 med i Fysiklærerforeningens styrelse.

Børn:

- A) Michael Splittorff, født 29-7-1970 i Glostrup, døbt 28-2-1971 i Vallensbæk.

Gift 8-8-1998 i Frederiksborg Slotskirke med

Louise Holm, født 21-9-1969 i Hillerød, døbt 23-11-1969 i Frederiksborg Slotskirke.

Hun er datter af akademiingeniør (maskin) Torben (Johannes) Holm (1946-) og Irene Bundgaard Petersen (1946-), Hillerød.

Louise er uddannet som sygeplejerske i 1997.

Michael er mat. student fra Nykøbing F 1989 og bliver i 1997 akademiingeniør (bygnings) fra Danmarks Ingeniørakademi. Han er ansat i konsortiet ØTC, Øresund Tunnel Contractors.

- B) Kim Splittorff, født 11-9-1973 i Glostrup, døbt 7-7-1974 i Husumvold.

Han er mat. student fra Nykøbing F 1992 og bliver i 1998 cand.scient. i fysik fra Københavns Universitet.

AFSNIT XXIVJOHANNES SPLITTORFF FREDERIKSEN

Splittorff optræder som mellemnavn hos

Johannes Splittorff Frederiksen, født 12-7-1854 på Asnæs Møllens forpagtergård, døbt 27-8-1854 i Asnæs kirke, Ods herred.

Hans forældre er

Tyge Frederiksen, født 11-1-1822 ved Lerchenborg slot, døbt 17-2-1822 i Arby, søn af husmand Frederik Clausen og Maren Sørensdatter.

Gift 14-7-1849 i Jorløse med

Dorthe Johansdatter, født 30-8-1825 i Fradstrup, døbt 16-10-1825 i Jorløse, datter af Johan Hansen og Sidse Nielsdatter.

Tyge kommer tidligt ud at tjene, som man gjorde den gang. Efter at have været i Avnsø kommer han i maj 1837 til Øresø Mølle, hvorfra han i august 1846 flytter over til Rangle Mølle. Ved folketællingen 1845 er han møllersvend og det er han stadig ved vielsen, men ved folketællingen 1850 kaldes han betjent ved Rangle Mølle. Ved barnedåben 1854 er han blevet forpagter af Asnæs Mølle.

I folketællingen 1855 på forpagtergården optræder der også en ældre bror til Johannes, Frederik Johan Frederiksen, 3 år, altså opkaldt efter sin farfar og morfar og uden Splittorff som mellemnavn.

Tyges anden søn må være tildelt både sit fornavn og mellemnavn i venlig og respektfuld erindring om Johannes Splittorff, som dør 1851, og som har været Tyges chef i 14 år. Det er givetvis Johannes der tilskynder Tyge til at flytte fra Øresø, hvor Johannes er fæster, til Rangle Mølle, som Johannes fra 1845 utvivlsomt er den reelle leder af på de øvrige arvingers vegne, selv om han først køber møllen i 1849. På Rangle Mølle bliver Tyge en af de tre betjente, der i det daglige styrer møllen, indtil Johannes kan flytte over fra Øresø Mølle. Det når han dog ikke på grund af sin tidlige død, hvorpå Tyge flytter til Asnæs Mølle.

AFSNIT XXVVANDMØLLERNE VED SKARRESØ

Ved Skarresø, SV for Jyderup, ligger de vandmøller, der i en stor del af 1800-tallet har tilknytning til Splittorff slægten, og som også senere spiller en vis rolle i slægtens selvforståelse.

A: GENERELT OM MØLLERNEBeliggenhed

Der er ialt 5 møller, nemlig Rangle Mølle, Øresø Mølle, Kongens Mølle (også kaldet Tyske Mølle), Gryde Mølle og Strids Mølle. De 3 førstnævnte har været ejet eller fæstet af Splittorff'er, for Rangle Møllens vedkommende via ægteskab med den ene af de to Møller-slægter.

De kaldes ofte under ét for Kongens Møller, dog har Rangle Mølle så vidt det kan ses aldrig hørt under Kronen.

Grundlaget for, at der med kort afstand ligger 5 møller mellem Skarresø og Tissø, er et fald på 17 m mellem de to søer. Området afvandes af Halleby å og dennes nordlige del, Regstrup å, hvor - fra nord til syd - Kongens, Gryde og Øresø møller ligger. En af Hallebyåens tilløb er Åmose å, hvor Rangle og Strids møller ligger - regnet fra øst mod vest.

Der kendes andre tilfælde, hvor vandmøller optræder som samlede mølleanlæg på steder, hvor vandløbene har stærkt fald og let kan opdæmme. De ligger ofte inde i skov fjernt fra landsbyer, og folk får derved lang vej til mølle. Det er dog bemærkelsesværdigt, at disse 5 møller ligger i hvert sit sogn, hvilket siger noget om områdets betydning. Sognene synes at have lagt vægt på at have en mølle inden for sognegrænsen. Også i dag støder fire af de storkommuner, der blev dannet ved kommunalreformen i 1970, sammen ved Skarresø.

Historisk tilbageblik

Vandmøller har fra oldtiden haft stor erhvervsmæssig interesse. Det er dog kun kirken og kronen, der magter at bygge større møller. I begyndelsen er det klostrene, der fører an, men efterhånden bliver også kongerne økonomisk interesseret i møllerne.

Betegnelsen "Kongens Møller" går måske tilbage til Valdemar Atterdag (1340-75). Han opholdt sig ofte i denne egn, hvor Kalundborg slot var et af landets hovedslotte, der bl.a. husede Rigsarkivet.

I 1356 påbyder han ifølge Sjællandske Krønike en række stormænd, at de "især skulle tage sig af de møller, han lige havde bygget, og deres vandledninger. Han ville nemlig ikke, at åerne skulle løbe unyttigt ud i havet uden først at have tjent samfundet, derfor fik han mange steder vandløbene stemmet op, og han lod gøre bekostelige stigbord og ville forhindre, at voldsom storm og kraftige vinterregnskyl ødelagde indelukkerne, og at de volde og grave, som på dansk kaldes "damme", gik til grunde".

Frederik 2 (1534-88), der altid er på udkig efter nye skatteobjekter, ser muligheder i vandmøllerne. Han lægger skat på vandmøller, og af hensyn til kontrollen bliver der samtidig udstedt forbud mod de små husmøller, der kun betjener en enkelt familie. Til gengæld for skatten får de store møller altså eneret.

Hvad specielt Kongens Møller angår, fremgår det af et kongeligt brev af 13-1-1588 til lensmanden for Kalundborg len, "At Laurits Møller i Kongens Mølle, Anders Møller i Gryde Mølle og Peter Møller i Øresø i Kallundborg Len beretter, at de grundet på, at der er bygget mange nye både vand- og vejrmøller, er kommen i stor restance, hvilket de beder om eftergivelse af". Samtidig bedes lensmanden påse, at ingen for eftertiden tillader sig møllebygning i dette len, "hvor der ikke fra Arilds tid er bygget nye møller", hvilket viser at disse 3 møller er meget gamle.

I slutningen af 1500-tallet bliver de autoriserede møller forpagtet til private borgere, der skal betale brugerafgift, såkaldt landgilde. Det er åbenbart ikke alle bønder, der søger de autoriserede møller, for i 1617 er det nødvendigt for Christian 4 at udstede en forordning om "møller at søge". Samme konge udsteder i 1639 en forordning, der forbyder oprettelsen af husmøller inden for 1 mil fra en fungerende landgildemølle.

Fra midten af 1600-tallet og 200 år frem ligger afgifterne i faste rammer. En gennemsnitlig mølle skal betale en årlig afgift på 3 tdr. hartkorn.

Det er hermed blevet et godt og beskyttet erhverv at have en vandmølle, der betragtes som et privilegium på linie med det at holde kro. I de nævnte 200 år er det forbudt at bygge møller uden særlig tilladelse. Desuden har fæstebønder flere steder mølletvang, dvs. de får påbudt en bestemt mølle, hvor de skal lade male. Dette er naturligvis en stor fordel for mølleejerne, der får en meget stærk lokal position, hvilket nogle af dem ikke undlader at gøre omverdenen opmærksom på.

Livet ved møllerne

De 5 møller var kendt vidt omkring i deres store opland, og trafikken var mindst lige så stor som til nogen købstadsmølle. Det fortælles fra Rersø, at en tur til Kongens Møller tog et par dage, for der holdt tit så mange vogne, at man ikke kunne få malet den første halve dag. Så måtte sådanne folk "langvejs fra" overnatte i møllestuen på en af bænkerne. De havde selv mad med, og på bordene stod der altid øl, hvor enhver gæst kunne forsyne sig.

I øvrigt var en sådan 20 km lang mølletur lidt af en begivenhed i datiden, hvor man sagde, at den der havde været to gange til mølle og én gang til smedie, var vidt berejst. Turen var en kærkommen afveksling fra dagligdagen og gav anledning til at høre nyt og handle indbyrdes.

Som regel rejste man to sammen, da skovegnene omkring Kongens Møller havde ry for at huse ufredsmænd, der godt ville prøve at få fat i en sæk mel eller en længde vadmel. Og turen begyndte eller endte jo ofte om natten.

Møllerejerne havde som sagt en stærk position. Herom skriver Jørgen F. Christensen: "På et sted, hvor der skete så meget og kom så mange folk, var der mulighed for, at der blev samlet en vis rigdom, men det var langt fra tilfældet alle steder. Dog var den almindelige opfattelse, at vandmølleren var en holden mand og almindeligvis gennemgående bedre stillet end den almindelige bonde, hvilket viste sig i lyse, bedre klæder, også til møllersvendene, der gik i hvidt tøj, bukser, vest, trøje og kasket. Da de tilmed var nogle kraftige karle, så de godt ud, når de selv og tøjet var renvasket.

Men også bygninger, husgeråd og inventar i stuehuset var over det almindelige. Der var broderier i glas og ramme, der fortalte, at mølleren var en gudsfrygtig mand, der var bøger på hylden og nogle steder endog et stueorgel. Familien var da også agtede borgere, kunne læse og skrive, og hørte til den solide mellemklasse sammen med forpagtere, præster og degne. Der er endog eksempler på, at mølleren beklædte et offentligt embede, var forpagter på godset eller var pengeudlåner, og møllerdøtrene blev gift ind i agtede familier".

Når møllerne rangerede et godt stykke over almindelige gårdmænd hang det også sammen med, at der til de fleste vandmøller hørte et godt landbrug.

Forholdet mellem møllere og bønder

Der var ikke altid den store tillid til mølleejernes ærlighed. Niels Jensen skriver herom: "Misforholdet mellem møllernes fedme og velspækkede pengepung og bøndernes fattigdom bidrog stærkt til at vække bøndernes mistro til møllernes ærlige brug af toldkarret."

Mistroen til møllernes ærlighed i almindelighed kommer også til udtryk i talemåden, at hvis en ung pige var kommet galt af sted, så kunne hun klare frisag ved at bade i en ærlig møllers dam.

Møllerne blev heller ikke populære ved, at de dæmmede op for at samle tilstrækkeligt med vand til at klare en hel sommer. Opdæmningen fik vandløbene til at gå over deres bredder, hvilket naturligvis generede de bønder, der havde jord ned til åen.

Rangle og Øresø møller var de to største af de fem møller, hvilket deres ejere var meget bevidst om. Herom siger Niels Jensen: "Møllerne i Rangle og Øresø møller var da heller ikke dus med kunderne, hvilket var tilfældet med brugerne af de andre møller, som regnede sig lige med den jævne bondebefolkning." Om denne karakteristik går på den periode, hvor Splittorff'er sidder på de to møller, vides ikke, men udelukkes kan det vel ikke.

Den følgende iagttagelse går i hvert fald på en Splittorff: "Vi børn stod ofte ved husgavlen og spejdede nysgerrigt, når madam Splittorffs fine køretøj med "rigtig" kusk på bukken kørte op igennem alléen, sligt var jo ikke almindeligt ud over herskabskøretøjerne fra de rigtige herregårde."

På linie hermed fortæller Frederik Bang Splittorff, at Johannes Splittorff d.y. og hans familie var ret specielle: De ville ikke have tjenestefolk inden for dørene, men lod døren til køkkenet, som lå i en høj kælder, stå åben, så alle kunne se deres fine kobbertøj. De ville heller ikke have gummihjul på deres kareter, for folk skulle kunne høre, når de kom.

Frederik havde en gang besøgt en af møllerne og talt med en gammel mand. Da denne hørte, at Frederik hed Splittorff, sagde han: "Nå, en af de rige fra Øresø" - og det lød ikke som en ros.

Nedgang

Møllernes privilegerede situation varede dog ikke ved. Ved lov af 1852 bliver mølleprivilegiet ophævet og erhvervet givet fri fra 1-1-1862. Møllerne får altså 10 års varsel men får iøvrigt ingen kompensation for den tabte eneret. Der bliver nu flere om buddet og indtjeningen for de gamle møllere falder drastisk.

En møller siger om den forværrede situation: "Er det da kristeligt at tage brødet af munden på hæderlige og vindskibelige statsborgere for at give det til mængden, der hverken trænger dertil, eller har retslig adkomst dertil".

Snart får vandmøllerne desuden nærgående konkurrence fra vindmøllerne, der kan opføres på ethvert højdepunkt centralt for kunderne, mens vandmøllerne selvsagt må have en mere bundet og måske afsides beliggenhed. Fra slutningen af 1800-tallet begynder man at nedlægge vandmøllerne, der nu har fået en langt alvorligere konkurrent i elektriciteten.

B: DE ENKELTE MØLLER

Rangle Mølle

Matr nr 16, Axelholm by, Holmstrup sogn, Skippinge herred
Tornved kommune.

Møllen nævnes første gang i 1682 ved opmålingen til den nye 1688-matrikel.

Det var den største og anseeligste af alle møllerne. Til avlsgården hørte næste 200 tdr. land, men en stor del var stubbe, krat og uopdyrket areal. Omkring møllen opstod et helt lille erhvervssamfund. I den store bygning var der farveri, købmandshandel og brevsamling og i en separat bygning bageri. Fra meget gammel tid var der også et stampeværk, hvor folk kom langvejs fra for at få deres vadmæl stampet.

En brandtaksation c1840 opregner følgende bygninger:

- a) Vestre hus
- b) Stampehus fra 1817 vest for møllegården
- c) Stuehuset på 13 fag bindingsværk fra 1817
- d) Vestlige længe på 10 fag fra 1815
- e) Nordre hus på 15 fag fra 1815 (1857 udvidet til 17 fag)
- f) Østre hus på 16 fag fra 1816
- g) Hus på 13 fag
- h) Hus på 5 fag nord for møllehuset
- i) Hus på 3 fag vest for møllehuset
- k) Bageribygning
- l) Farveribygning
- m) Møllebygning ved åen
- n) Udbygning øst for stuehuset

Desuden på grunden et stuehus fra 1817 beboet af Jens Mørch.

Marie Georgine Splittorff tilføjer 2 bygninger i 1857.

Efter svigerfaderens død i 1845 køber Johannes Splittorff d.y. i 1849 Rangle Mølle af de andre arvinger. Han går i gang med at bygge nyt stuehus samt bageri og farveri, der bliver udlejet til fremmede.

Da der undertiden ikke er tilstrækkeligt med vand til møllens drift, planlægger Johannes at opføre en vindmølle på bakken øst for møllen, men han dør inden planen kan realiseres. I den skov, der hører til møllen, skaber han et lille kunstanlæg, der leder vandet fra nogle kilder ned ad skråningen og hen til nogle små opdæmmede søer. I hans tid er der en stor møllesø, der strækker sig langt ind i skoven, og som har en stor bestand af vildænder.

Johannes når kun at eje Rangle Mølle i 2 år - hvor han stadig bor på Øresø Mølle - indtil han i 1851 dør 39 år gammel. Efter hans død flytter hans enke, Marie, ind og driver mølle og landbrug videre. En yngre søn, Emil, bliver 1872 forpagter af møllen, der efter moderens død i 1874 ejes af den ældste søn, Antonin Splittorff. Han opfører i 1877 den nuværende anseelige hovedbygning.

I 1882 bliver Rangle Mølle solgt til lensbaron Zytphen-Adeler på Dragholm, og i den forbindelse bliver møllens jordtilliggende væsentlig udvidet, ligesom der bliver bygget en særskilt avlsgård. Desuden bliver møllen forsynet med en turbine.

Bageriet bliver nedlagt i 1919 og vandmøllen i 1932.

Øresø Mølle

Matr nr 1, Jorløse sogn, Skippinge herred
Hvidebæk kommune.

Møllen nævnes første gang i 1231 som "molendinum Ørwith". Den erhverves i 1356 af Valdemar Atterdag, og i 1460 benævnes den "Ørsuodh Mølle".

Øresø Mølle kom i rang næst efter Rangle Mølle. Den havde intet bageri eller farveri, men en avlsgård hvortil hørte 80 tdr. land. Den havde i modsætning til de andre møller underfaldshjul, fordi der ved Øresø ikke var tilstrækkeligt fald til overfaldshjul. Underfaldshjul kan bruges hvor der er vand nok, og det var der, idet møllen fik vand fra både Skarresø og Åmose å. Underfaldshjul kan dog højst udnytte 30% af vandenergien imod 85% for overfaldshjul. Vandhjulene målte 4½ m i diameter, hvilket var 1 m mere end i de andre møller.

Brandtaksationen i 1811 findes in extenso i bilag F.

Ved taksationen c1840 nævnes følgende bygninger, hvor h) og i) er nye i forhold til 1811:

- a) Stuehus i nord, 15½
- b) Møllehus med skorsten, 5 fag
- c) Stampehus med skorsten og mølleværk, 4 fag
- d) Hus ved østre ende af stampehuset (nedrevet 1839)
- e) Østre hus, 7 fag
- f) Søndre hus, 23 fag
- g) Vestre hus, 12 fag
- h) Udhus nord for stuehuset, 10 fag (1856 udvidet til 19 fag)
- i) Udhus vest for boligen, 9 fag

Marie Georgine Splittorff tilføjer 3 huse i 1856, umiddelbart før hun samme år sælger møllen.

Fra 1793 til 1822 er Johannes Splittorff d.æ. fæster af Øresø Mølle, der ejes af Vesterbygård under Lerchenborg. Den fæstes derpå af sønnen Andreas og enke til 1829, og derefter af sønnen, Johannes Splittorff d.y. Efter hans død i 1851 driver hans enke møllen videre i 5 år, de første 3 som fæster, de sidste 2 som ejer.

Marie sælger møllen i 1856 til Carl Sophus Andersen, der ejer den i næsten 40 år, indtil den i 1895 vender tilbage til Lerchenborg.

Møllerivirksomheden indstilles i 1899, og vandmøllen bliver nedlagt i 1909. Det i 1899 opførte dampsavværk med stavfabrik brænder i 1920 og flyttes til Svebølle station som "Øresø Fabrik".

Kongens Mølle

Matr nr 1, Avnsø sogn, Skippinge herred
Bjergsted kommune.

Møllen nævnes i 1500-tallet. I 1570 erhverves den af kongen, der sælger den igen i 1664.

Møllen har i en periode også været kendt under navnet, Tyske Mølle, der forklares med, at den i en periode har været drevet af en tysker. Måske tænkes der hermed på Sigvald Poulsen, der i 1880 er forpagter af møllen. Han er født i det i 1864 afståede Slesvig.

Møllen fik vand fra Skarresø og havde sjældent vandmangel, bortset fra de tre katastrofalt tørre somre 1857-59, hvor der ikke var fald nok. Til møllen har også hørt et stampeværk, som lå et lille stykke fra møllen. Derimod har møllen ikke haft farveri eller bageri.

Ved brandtaksationen i 1840'erne opregnes følgende bygninger, der alle også fandtes i 1800:

- a) Stuehus i nord, 14 fag
- b) Møllebygningen, 12 fag
- c) Hus sammenbygget til søndre ende af møllebygningen, 6 fag
- d) Længe i sønder, 14 fag
- e) Længe i øster, 14 fag
- f) Stampehus nordvest for boligen, 5 fag
- g) Hus nord for boligen, 8 fag

Desuden på grunden et hus på 19 fag tilhørende Mads Olsens enke.

Møllen ejes helt frem til 1872 af Birkendegård under Lerchenborg. Jørgen Christensen Møller er fæster i 35 år til sin død i 1817. Mads Olsen er fæster fra 1829 til 1842. Hans enke driver møllen videre som fæster. I 1872 kommer møllen for en kortere årrække til Splittorff slægten, idet den købes af Christine Marie Splittorff. Efter vielsen samme år overgår den til hendes mand, der ejer den til 1877.

Efter Splittorff'erne hører ejendommen på skift under Algestrup, Lerchenborg og Astrup.

Vandmøllen og avlsgården bliver nedlagt i 1906.

Det stråtækte bindingsværkshus, Kongens Mølle hus, kaldes i dag Fiskerens Hus og hører siden 1911 under Astrup gods. Møllestalden står vist endnu. Den nuværende hovedbygning er opført i 1902.

Gryde Mølle

Matr nr 1, Bjergsted sogn, Skippinge herred
Bjergsted kommune.

Møllen nævnes i 1316 som "molendinum in Grutheaa", i 1317 "Grytæ a". Den erhverves i 1408 af dronning Margrethe fra Skarridsholm.

Møllen ejes til 1858 af Birkendegård under Lerchenborg. Slægten Møller i Gryde Mølle er fæstere fra 1760.

I 1857 nedbrænder møllen næsten totalt ved selvantændelse i mølleværket. Ejeren lider et stort tab, idet det nye stuehus, der er under opførelse, ikke er forsikret. Møllen genopføres dog i 1858, men altså midt under den 3-årige tørke, hvor alle møller næsten må indstille driften. Lerchenborg sælger derfor 1858 møllen til Ole Christian af fæsterfamilien. Han beholder møllen til 1874, hvor den sælges til herregården Algestrup, og senere til Lerchenborg.

Mølleriet indstilles 1910 og vandmøllen bliver nedlagt i 1919. Bageriet nedbrænder i 1940. I dag står kun stuehuset.

I 1939 bliver filmen "Elverhøj" indspillet ved Gryde Mølle.

Strids Mølle

Matr nr 16, Hallebyore overdrev, Sæby sogn, Løve herred
Høng kommune.

Møllen hører før 1919 under Sæby sogn i kommunal og under Avnsø sogn i kirkelig henseende. Efter dette år hører den indtil kommunalreformen i begge henseender under Buerup sogn.

Møllen nævnes første gang i 1336 som "Stritzmøllæ". Den kommer senere under Kronen og senere igen under Dragsholm.

Møllen ejes i sidste halvdel af 1700-tallet af den ene af slægterne Møller incl. enker. Efter en kort periode under Bachmann ejes den i 1800-tallet i 3 slægtled af familien Løppenthin, der 1868 sælger den til Selchausdal.

Møllen bliver i 1927 udstyret med et stort og to små overfaldshjul ligesom der bygges bageri og savværk. Efter en voldsom brand i 1943 står kun den endnu eksisterende bageriskorsten. Møllen genopføres på en ny plads, men nedlægges i 1948. Kun bageriet videreføres.

AFSNIT XXVITOBAKSFABRIKKERNE I YSTAD

Flere personer i slægten har været ansat i Ystads tobaksindustri, der har omfattet adskillige fabrikker, der i de første mange år var baseret på lokalt dyrket tobak.

Gamla tobaksfabriken blev som "Ystad Tobaks Fabrik" grundlagt i 1786 af B Gråberg, der i 1790'erne blev afløst af G Schwabe og C Haak. De omdannede den i 1799 til et aktieselskab sammen med 28 andre aktionærer. I 1840-tallet blev købmanden CA Åkerblom ejer af fabrikken, der 1860 blev overtaget af et antal aktieejere, hvorefter dens officielle navn blev "Ystads tobaksfabriks Intressenters AB".

Den første Værkmester hed Jöns Lind. Han blev efterfulgt af den tyske fabrikör Johan Daniel Christian Fischer, der i 1844 blev efterfulgt af sin søn Edvard Julius Fischer (død 1889).

Fabrikken lå i Stora Strandgatan i nogle ret uanseelige en-etages bygninger, der var opført i 1790'erne og efterhånden mest lignede en forsømt bondegård. Bygningerne blev nedrevet i slutningen af 1930'erne, hvor Sagahuset blev bygget og hvor senere Sydsvenska Dagbladet fik kontor.

"Ärligt och Godt" var navnet på den mest solgte vare, en pibetobak. Desuden producerede man en række kendte cigarmærker samt naturligvis de den gang i Sverige populære produkter, snus og skrå.

Arbejdsforholdene var ikke altid gode, og til arbejdet anvendte man bl.a. drenge i 14-15 års alderen, der i starten fik 17 øre om dagen. Det skal sammenholdes med at en cigar kostede 2-3 øre.

Fabrikken lagde navn til den første *ansats* til en strejke i Ystad. Den 25 august 1871 blev en af cigarmagerne træt, kastede sin hue op i loftet og skreg: "Leve Internationalen!". Det blev betragtet som en så uhørt optræden, at manden blev fyret på stedet. Ystads Tidning roste i stærke vendinger ledelsens faste holdning.

På den gamle fabrik var både Frederik Eliassen d.æ. og d.y. ansat. De deltog ivrigt i personalefesterne, hvor der især blev gjort noget ud af den årlige "inbrinningsfest". Der blev drukket en mængde punsch og i personalets sangforening - "där sjöng både Eliassen d.ä. och d.y., men (disponenten Edvard) Fischer var inte intresserad av sång". Man sang især Fredmans epistlar og sange af Otto Lindblad. Fr. Eliassen d.æ. var værkmeister fra 1878 og blev senere (formentlig 1889) fabrikör, dvs. med det øverste faglige ansvar for produktionens kvalitet.

På sit højdepunkt var fabrikken Ystads næststørste arbejdsplads med over 70 arbejdere, og den var i 1899 den næststørste tobaksfabrik i Sverige. Året efter anføres FW Jonsson som disponent og Fr. Eliassen som værkfører.

Fabrikken var i gang til 1912, da produktionen under indtryk af det forestående svenske tobaksmonopol (indført 1915) flyttede til Malmö, hvor den indgik i Kockums tobaksfabrik. Ved nedlæggelsen var der omkring 25 ansatte, og fabrikken blev da ledet af Ernst Andersson-Järegård som kassör og föreståndare. Han var forøvrigt far til skuespilleren Ernst Hugo Järegård.

Tobaksfabriken grundlagt af Gustaf Edvard Gram i 1841 blev en kortvarig konkurrent, idet den allerede ophørte i 1854.

Nya tobaksfabriken i Stora Västergatan fik større betydning. Den blev grundlagt i 1855 af August Henrik Fischer (død 1870), der var søn af ovennævnte Johan Daniel Christian. I 1900 hed den officielt "AB Ystads nya tobaksfabrik" (1883) med AG Lindgren som disponent og JF Svensson som værkfører. Fabrikken bestod indtil monopolet i 1915.

Cigarrfabriken nævnes i 1900, hvor den ejes af AW Andrén med CGF Jonsson som disponent.

Julius Splittorff oplyser til værket "Erhvervenes Funktionærstand" at være uddannet som cigarmager fra 1897 på "Ystad Cigarrfabrik" og være sluttet samme sted i 1914 som sortermester. Hvilken fabrik denne betegnelse hentyder til er ikke umiddelbart klart, men antagelig er det Gamla tobaksfabriken, hvor hans morfar er fabrikör. I så fald må Julius være flyttet med fabrikken til Malmö i 1912 og have arbejdet dér til 1914, mens familien bliver boende i Ystad, hvor det sidste barn bliver født i 1917.

BILAG DEJERE OG FÆSTERE AF MØLLERNE

Her følger en oversigt over ejere og fæstere af møllerne ved Skarresø. Ejere skrives med store bogstaver, fæstere og andre med almindelige typer. Med "andre" tænkes der især på enker, der spiller en stor rolle for møllerne. Dels er det almindeligt at erhverve en mølle ved at gifte sig med møllerenken, dels er der adskillige enker, der i perioder driver møllerne alene. Kun de mest interessante møllerkoner er taget med i listen.

RANGLE MØLLE

- (1750 & 1756) TOBIAS BIØRN
- (1783 & 1787) BERTHEL SVENDSEN BUCHWALD
- (1792) JENS LASSEN BRENDSTRUP, død 1802
- 1802 JACOB ABSALON KOEFOED, død 1805
gift 1804 med Caroline Møller
- 1805 CAROLINE MØLLER
- 1806 WILHELM SCHOU
gift 1806 med Caroline Møller
- 1807 CHRISTEN JØRGENSEN MØLLER (bror til Caroline)
- 1-3-1845 ARVINGERNE EFTER CHRISTEN JØRGENSEN MØLLER
- 1-3-1849 JOHANNES SPLITTORFF
gift med Marie Georgine Møller, datter af Christen
- 5-6-1851 MARIE GEORGINE SPLITTORFF, f. Møller
Jensenius Gyth, forvalter i 1860
Johan Emil Splittorff, forvalter 1869-72
- 16-11-1874 ANTONIN SPLITTORFF (søn af Johannes)
Johan Emil Splittorff, forpagter 1872-82
- 30-9-1882 ADELERSBORG (DØNNERUP)
- 1925 AAGE HASTRUP
- 1932 Møllen nedlægges

ØRESØ MØLLE

- (1746) Johan Theil, død 1749
2. kone: Anna Maria Haagensted
- 1749 Anna Maria Haaagensted
- 1750- (& 1754) Mathias Roslev
gift 1750 med Anna Maria Haagensted
- 1751 LERCHENBORG (VESTERBYGARD)
- (1758 & 1768) Henning Biering, fæster
kone: Rosine Biering
- (1787) Rosine Biering, fæster
- 1789 Johan Christian Biering (søn af Henning), fæster
- 15-4-1793 Johannes Splittorff d.æ., fæster
- 1822 Andreas Splittorff, fæster (fæstebrev 10-12-1824)
kone: Ane Cathrine Møller
- 22-8-1828 Ane Cathrine Splittorff, f. Møller, fæster
- 1-10-1829 Johannes Splittorff d.y., fæster
(fæstebrev 10-12-1836)
kone: Marie Georgine Møller
- 22-5-1851 Marie Georgine Splittorff, f. Møller, fæster
- 30-12-1854 MARIE GEORGINE SPLITTORFF, f. Møller
Jensenius Gyth, bestyrer i 1855
- 13-7-1856 CARL SOPHUS ANDERSEN
- 12-6-1895 LERCHENBORG
- 1899 Mølleriet ophører

KONGENS MØLLE

- (1720 & 1733) Mercher
- 1743 LERCHENBORG (BIRKENDEGARD)

1760- (& 1767)	Rasmus Willerup
(1778 & 1780)	Johan Christian Lund, fæster
1782	Jørgen Christensen Møller, fæster, død 1817 2. kone: Ane Holgersdatter
1817	Ane Holgersdatter
1820	Daniel Wulff, fæster, død 1827 gift 1820 med Ane Holgersdatter
1827	Ane Holgersdatter
12-9-1829	Mads Olsen, fæster, død 1842 gift med Ane Cathrine Splittorff, f. Møller
12-10-1842	Ane Cathrine Olsen/Splittorff, f. Møller, fæster, Jensenius Gyth, forvalter i 1870
10-5-1872	CHRISTINE MARIE SPLITTORFF
30-12-1872	WILLIAM ALEXANDER BERTRAND CHRISTENSEN gift 1872 med Christine Marie Splittorff
15-7-1877	ALGESTRUP (Elisabeth Charlotte Lemvigh)
1906	LERCHENBORG
1906	Møllen nedlægges

GRYDE MØLLE

(1720)	Frans Fellermann, død 1725
(1730 & 1732)	Hans Madsen Roslev
1743	LERCHENBORG (BIRKENDEGARD)
(1753)	Johan Friderich Bæhr
(1755)	Peter Andersen Valstrøm
1760	Ole Pedersen Møller, fæster gift 1760 med Mette Cathrine Sørensdatter
28-9-1795	Mette Cathrine Sørensdatter, fæster

9-12-1807 Peder Christian Møller (søn af Ole), fæster
kone: Christiane Møller

6-11-1846 Christiane Møller, fæster

12-10-1851 Ole Christian Møller (søn af Peder), fæster

17-5-1858 OLE CHRISTIAN MØLLER

4-5-1874 ALGESTRUP (Dr. Lemvigh)

1906 LERCHENBORG

1910 Vandmøllen nedlægges.

STRIDS MØLLE

(1720 & 1741) BOE JENSEN MØLLER

- 1750 JOHAN MARCUS NASH, død 1750
kone: Maria Elisabeth Drejer

1750 CHRISTEN JØRGENSEN MØLLER, død 1779
gift 1. 1750 med Maria Elisabeth Drejer
gift 3. 1765 med Maren Rasmusdatter Wolle

1779 MAREN RASMUSDATTER WOLLE

1780 RASMUS SIMONSEN WEDSELTOFT, død 1782
gift 1780 med Maren Rasmusdatter Wolle

1782 (& 1787) MAREN RASMUSDATTER WOLLE

(1799) ANDREAS HENCHEL BACHMANN

(1801) HENDRICH LØPPENTHIN

2-8-1826 CARL CHRISTIAN LØPPENTHIN

7-7-1853 HEINRICH VALDEMAR LØPPENTHIN

23-1-1868 SELCHAUSDAL

1948 Vandmøllen nedlægges.

BILAG EFOLKETÆLLINGER PÅ MØLLERNE

Tællingerne blev i 1787 foretaget den 1. juli, i 1834 den 18. februar, og de andre gange den 1. februar.

Rangle Mølle, Holmstrup sogn

- 1787 Bertel Kresten Buchwald, 39, møller
kone, 3 tj.folk
- 1801 Jens Christensen, 48, 2. æg, møller
kone, 2 børn, 5 tj.folk
- 1834 Chresten Møller, 46, enkemand, møller
10 tj.folk
- 1840 Chresten Møller, 53, enkemand, møller
8 tj.folk
- 1845 Christen Jørgensen Møller, 58, enkemand, f. Avnsø,
ejer af møllen
Christen Jørgensen Møller, 1, barn
Ane Marie Larsdatter, 34, enke, f. Jyderup, husholderske
Frederik Christian Bruun, 38, f. Asminderød, fuldmægtig
10 tj.folk
- 1850 3 betjente i møllen
6 tj.folk i møllen
12 i bageriet
2 i farveriet
- 1855 Marie f. Møller, 39, enke, f. Holmstrup, ejerinde til møllen
Henriette Splittoft, 5, f. Øresø Mølle
Johanne Splittoft, 4, do
12 tj.folk + 6 i farveriet
- 1860 Marie Georgine f. Møller, enke, 43, f. Viskinde, mølleejer
Jenseniuss Gyth, 38, ugift, f. Bregninge, avlsforvalter
Johan Emil Splittorff, 19, f. Viskinde
Anna Kathrine Splittorff, 21 do
Marie Kristine Splittorff, 15 do
Henriette Conradine Splittorff, 10, do
Johanne Georgine Splittorff, 9, f. Ranglemølle
11 tj.folk + 7 i farveriet + 6 i bageriet

- 1870 Marie Georgine Splittorff, 53, enke, f. Holmstrup
 Henriette Conradine Nicoline Tamm, 19, f. Jorløse
 Marie Christine Splittorff, 24 do
 Christen Jørgen Johannes Splittorff, 27 do
 Johan Emil Splittorff, 29 do
 24 tj.folk (incl. farveriet og bageriet)
- 1880 Johan Emil Splittorff, 39, ugift, f. Øresø, forpagter
 9 tj.folk + 5 i farveriet + 7 i bageriet

Øresø Mølle, Jorløse sogn

- 1787 Rosine Bierring, 64, enke, som har vandmølle i fæste
 2 børn, 5 tj.folk
- 1801 Johannes Splittorff d.æ., 47, 1. æg, møller, fæster,
 jordbruger
 Ane Margrethe Rundberg, 52, 1. æg
 Andreas Splittorff, 15
 Conrad Splittorff, 14
 12 tj.folk
- 1834 Johannes Splittorff d.y., 23, ugift, møller
 9 tj.folk
- 1840 Johannes Splittorff d.y., 29, gift, møller
 Marie Georgine Splittorff, 24, kone
 Hans Peter Splittorff, 2 (fejl: skal være Andreas Antonin)
 Sophie Splittorff, 1 (fejl: skal være Ane Cathrine)
 10 tj.folk
- 1845 Johannes Splittorff d.y., 33, f. Juulsborg, møller
 Marie Møller, 28, f. Holmstrup, kone
 Andreas Antonin Splittorff, 8, f. Jorløse
 Ane Cathrine Splittorff, 5 do
 Johan Emil Splittorff, 4 do
 Christen Johannes Splittorff, 2 do
 9 tj.folk
- 1850 Johannes Splittorff d.y., 39, f. Jorløse, møller
 Marie Georgine Møller, 33, f. Holmstrup, kone
 Andreas Splittorff, 12, f. Jorløse
 Ane Cathrine Splittorff, 10 do
 Johan Emil Splittorff, 9 do
 Christen Jørgen Splittorff, 7 do
 Marie Splittorff, 5 do

Wilhelm Splittorff, 4 do
 Laura Splittorff, 3 do
 11 tj.folk

1855 Jensenius Gyth, 34, ugift, f. Bregninge, bestyrer af møllen
 9 tj.folk

1860 Carl Andersen, 36, fraskilt, f. Fyn, mølleeejer
 8 tj.folk

1870 Carl Sophus Andersen, 45, enkemand, f. Odense amt, møller
 12 tj.folk

Kongens Mølle, Avnsø sogn

1787 Jørgen Christensen Møller, 31, møller
 Marie Willerup, 28, kone
 Marie Elisabeth Møller, 7
 Caroline Møller, 6
 Christiane Møller, 5
 Ane Cathrine Møller, 4
 Christen Møller, 1
 7 tj.folk

1801 Jørgen Christensen Møller, 45, møller
 Marie Willerup, 43, kone
 Christiane Møller, 18
 Ane Cathrine Møller, 17
 Christen Møller, 14
 Juliane Møller, 11
 Martha Sophie Møller, 7
 6 tj.folk

1834 Mads Olsen, 53, gift, møller
 Ane Kathrine Møller, 50, kone
 11 tj.folk

1840 Mads Olsen, 59, gift, møller
 Ane Cathrine Møller, 56, gift, kone
 9 tj.folk

1845 Ane Cathrine Møller, 60, enke, f. Aunsø, møllerenke
 8 tj.folk

1850 Ane Cathrine Møller, 65, enke, f. Aunsø, møllerenke
 8 tj.folk

- 1855 Ane Cathrine Møller, 70, enke, f. Aunsø
8 tj.folk
- 1860 Ane Cathrine Møller, 76, f. Aunsø, møllerenke
8 tj.folk
- 1870 Ane Kathrine Møller, 86, enke, f. Kongens Mølle
Jensenius Gyth, 48, ugift, f. Bregninge, forvalter
10 tj.folk
- 1880 Sigvald Poulsen, 39, ugift, f. Slesvig, forpagter
10 tj.folk

Gryde Mølle, Bjergsted sogn

- 1787 Ole Pedersen, 49, 1. æg, møller
Mette Frandsen, 49, 2. æg, kone
4 børn, 3 tj.folk
- 1801 Mette Kathrine Møller, 63, enke, fæster af vandmøllen
2 fam, 2 tj.folk
- 1834 Peter Møller, 53, møller
Christiane Møller, 51, kone
3 børn, 6 tj.folk
- 1840 Peter Møller, 60, møller
Christiane Møller, 56, kone
2 børn, 7 tj.folk
- 1845 Peder Møller, 65, f. Bjergsted, møller
Christiane Møller, 63, f. Aunsø
2 børn, 6 tj.folk
- 1850 Christiane Møller, 66, møllerenke, f. Kongens Mølle,
ejer af møllen
2 børn, 7 tj.folk
- 1855 Ole Christian Møller, 43, ugift, f. Bjergsted, møller
1 bror, 9 tj.folk
- 1860 Christian Møller, 48, ugift, f. Bjergsted, møller
1 bror, 6 tj.folk
- 1870 O C Møller, 58, f. Bjergsted, møller
7 tj.folk

Strids Mølle, Avnsø sogn

- 1787 Maren Wedseltoft, 59, enke, møller
bror, 6 tj.folk
- 1801 Hendrich Løppenthin, 39, møller
kone, 4 fam, 7 tj.folk
- 1834 Carl Christian Løppenthin, 34, ejer af møllen
kone, 3 børn, 10 tj.folk
- 1840 Carl Christian Løppenthin, 40, ejer af Stridsmølle
kone, 4 børn, 9 tj.folk
- 1845 Carl Christian Løppenthin, 45, ejer af Stridsmølle
kone, 2 børn, 8 tj.folk
- 1850 Carl Christian Løppenthin, 50, enkemand, ejer af møllen
2 børn, 8 tj.folk
- 1855 Heinrich Valdemar Løppenthin, 21, gift, mølleeejer
kone, 1 barn, 6 tj.folk
- 1860 Valdemar Løppenthin, 26, gift, f. Aunsø
kone, 1 barn, 7 tj.folk

BILAG FBESKRIVELSE AF ØRESØ MØLLE 1811

Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger bliver etableret 1792. Det fører til, at der fra omkring 1800 gennemføres regelmæssige brandtaksationer på landet. De er i begyndelsen, hvor det er noget nyt og spændende, ført ret omhyggeligt og detaljeret, og er derfor gode bygningshistoriske kilder. Senere i århundredet bliver de mere rutinemæssige og summariske. Som et tidligt eksempel følger her taksationen af Øresø Mølle i 1811.

(Sjællandske Landsarkiv, fol. 224, film 1193).

Jordløse Sogn, Øresø Vandmøllested under Vesterbyeqaards Gods:
 Fæsteren Johannes Splittorf.

Brandtaksation 9-6-1811

- a) Stuehuus i Nord, 14 Fag, 12 al: dyb, af Ege- og Fyrre bindingsværks Bygning i Fod, klinede Vægge og Straatag; Deraf de 10 Fag til Stuer, Kamre og Kiøkken med Loft, Vinduer og Dørre, Brædegulv i 4 Fag, en Skorsteen deels af raae- og deels af brænde Steen, og de 4 Fag til Indkiørselsport og Materialhuus, taxeret for 1400 Rd.
- b) Møllehuset mod øster Ende af Stuehuset, 5 Fag, 11 al: dyb, af Ege- og Fyrre bindingsværks Bygning med Fod, klinede Vægge og Straatag; samt de deri indrettede værker, nemlig: en Grovmeelsqværn, en Sigteqværn og Perlegrynsqværn med alle sine staaende og løbende Redskaber og Værker af hvad (art) nævnes kan: 6000 Rd.
- c) Et Stampehuus ved østre Ende af Møllehuset, 3 Fag, 10½ al: dyb, af Ege- og Fyrre bindingsværks Bygning med Fod, samt deri indrettede Stampeværk med alle sine tilhørende staaende og løbende Redskaber og Værker, klinede Vægge og Straatag: 600 Rd.
- d) Et Huus atter ved østre Ende, 3 Fag, 8 al: dyb, af Ege- og Fyrretømmer, klinede Vægge og Straatag, til Huggehuus: 80 Rd.
- e) Det østre Huus, 6 Fag, 11½ al: dyb, af Ege- og Fyrre bindingsværks Bygning i Fod, klinede Vægge, til Bryggers- og Bagerhuus, samt 2 smaae Kamre, med Loft, Vinduer og Dørre; en Skorsteen og Bagerovn, deels af raae- og deels af brændte Steen: 300 Rd.

f) Det søndre Huus, 16 Fag, 8½ al: dyb, af Ege- og Fyrretømmer, klinede Vægge og Straatag, til Fæhuus, Vognskiul, Faarehuus, Hønsehuus, Karlekammer, Tørvehuus, atter Vognskiul og Lade: 320 Rd.

g) Det vestre Huus, 13 Fag, 9½ al: dyb, af Ege- og Fyrre bindingsværks Bygning med Fod, klinede Vægge og Straatag, til Lade, Tærskeloe, Foderloe, Stald, Fæhuus og Svinehuus: 800 Rd.

Sum: 9500 Rd.

BILAG GOVERSIGT OVER SPLITTORFF SKOVFOLKSkovridere, skovfogeder, jægere og skytter

- (1) Johannes Spliettorf, født 1676, død 1737.
1707 jæger på Vemmetofte Slot, 1715 skovrider på Vemmetofte Slot,
1735-37 skovrider på Vemmetofte Kloster
- (2) Johan Hendrich Splittorff, født 1713, død 1739, søn af (1)
1737-39 skovrider på Vemmetofte Kloster
- (3) Jochim Augustinus Grandjean, født 1714, død 1785, svoger til (4)
1739-84 skovrider på Vemmetofte Kloster
- (4) Conradt Splittoft, født 1722, død 1793, søn af (1)
1751 skytte på Aggersvold, 1754 skovrider på Davrup
(Lerchenborg), 1756 skytte på Birkendegård (Lerchenborg),
1761 skytte på Lerchenborg
- (5) Christian Splittoft, født 1763, død 1807, søn af (4)
Skovplanteur i Asnæs skov
- (6) Johannes Carlsen Splittorff, født 1744, død 1813, sønnesøn af (1)
1779 jæger på Berritsgård, 1787 skovrider sst., 1801-13 skytte
sst.
- (7) Johannes Splittorff d.æ., født 1754, død 1822, søn af (4)
1780-93 skytte/jæger på Avnsøgård (Lerchenborg)
- (8) Johann Henric Splittorff, født 1756, søn af (4)
1787 skytte på Lerchenborg
- (9) Johan Albreth, født c1759, død 1826, gift med Birgitte
Splittorff, datter af (4)
1787-1826 skovfoged på Asnæs under Lerchenborg
- (10) Jens Johansen, født c1784, død 1842, søn af (9)
1828 skovfoged på Asnæs under Lerchenborg
- (11) Andreas Splittorff, født 1786, død 1828, søn af (7)
1824 fæster af Truelstrup skov (Lerchenborg)
- (12) Conrad Splittorff, født 1788, død 1850, søn af (7)
1834-50 skovrider på Lerchenborg

- (13) Niels Johan Splittorff, født 1794, død 1826, sønnesønnesøn af (1)
1820-26 skovfoged i Stursbøl, Oksenvad
- (14) William Alexander Bertrand Christensen, født 1845, død 1932, gift med Christine Marie Splittorff, barnebarn af (11)
1877 skovassistent, 1883 skovfoged i Rundforbi, 1888-1915 skovrider i Mårum
- (15) Jens Kristian Nielsen, født 1867, død 1939, gift med Anna Emilie Margrethe Splittorff, oldebarn af (11)
1894 skovrider i Stenalt, 1896-1922 ejer og bestyrer af savværker i Gl. Estrup, Rold, Korinth og Hillerød, 1922-27 træhandler, 1928-39 skovrider på Sparresholm
- (16) Johannes Emil Christensen, født 1874, søn af (14)
1911 skovbetjent i Mårum

BILAG HAgnes Splittorff Christensen:
OM JOHANNES OG MARIE GEORGINE SPLITTORFF

Fra Agnes Splittorff Christensens "Slægtsminder" (se afsnit XI-G-3) gengives i det følgende den del, der beskriver ægteparret Johannes Splittorff (1811-1851) og Marie Georgine Møller (1816-1874), der er hendes morfar og mormor.

Johannes Andreas* Splittorff var f. 1811, blev 1836 gift med sin Kusine, Marie Georgine Møller af Rangle Mølle. Hun var f. 1816. Efter Svigerfaderen, Chr. Møllers Død, overtog de Rangle Mølle og byggede nyt Stuehus, Bageri og Farveri, men inden de naaede at flytte dertil døde J. A. Splittorff i 1851. Enken døde 1874.

Johannes Andreas Splittorff var en meget virksom Mand og var sikkert endt som Godsejer om ikke han allerede i 40-Aars Alderen var blevet bortrevet af Døden. Han ejede jo den Gang baade Øresø Mølle** og Rangle Mølle og laa i Underhandlinger om at købe Herregaarden Vesterbygaard.

Min Moder, som var 6-7 Aar*** ved hans Død, kunde tydeligt mindes ham og kunde aldrig glemme ham, hun sad ofte paa hans Knæ, sagde hun, og han var saa venlig og god. Tilmed skal han have været meget musikalsk, han spillede Violin sammen med nogle af Omegnens Herrer og de samledes af og til og glædede sig ved Sammenspillet. Ellers ved man intet om Joh. A. Splittorff.

Marie Georgine Splittorff, f. Møller. Bedstemoder skal have været en meget smuk Dame, der optraadte med megen Anstand og Værdighed, men der siges, at hun var meget reserveret og kølig i sit Væsen. Hun gik fuldstændig op i sine huslige Pligter og hun fordrede utrolig meget Arbejde af sine Piger og Døtre. Sønnerne blev omfattet med megen Skaansomhed og kom i allerhøjeste Grad til at lide under Savnet af en Fader, der kunde retlede dem og give dem Opgaver, saa de havde faaet Modstandsevne til at klare Livets Vanskeligheder.

* Han hedder kun Johannes: se afsnit XI

** Johannes har aldrig ejet Øresø Mølle, kun fæstet den. Derimod køber hans enke møllen ved årsskiftet 1854/55, men beholder den kun til sommeren 1856.

*** Lige ved 6 år

Bedstemoders Hjem blev jo holdt i mønsterværdig Orden, saa det af Omegnens Folk blev betragtet som en Seværdighed; der blev skuret og skrubbet, gnedet og poleret og Dørene til Kælderregionen blev slaaet op paa vid Gab, saa Folk ikke kunne undgå at beundre de hvidskurede Borde, Spande med blanke Baand, Fade o.s.v.

Til at styre Bedriften havde Bedstemoder en Forvalter, Jensenius Gyth, af den kendte Kalundborg Slægt, som ogsaa tæller Sigrid Undset blandt sine Efterkommere. Naa, Slægtens Intelligens havde Jensenius desværre ikke arvet, han blev nærmest betragtet som et stort Fæ af alle mandlige Væsener; om han gjorde Indtryk paa de kvindelige, har jeg aldrig hørt noget om, han læste højt for Bedstemoder og Døtrene om Aftenen, naar de sad i Dagligstuen med deres Haandarbejder. I Forvejen var de jo trætte efter Dagens Gerning, saa hans Oplæsning kunde ikke holde dem vaagne.

Bedstemoder førte Herskabshus og hun vidste nok hvorledes alt skulle være til større Festligheder, der blev intet sparet, Madvarerne var jo af bedste Sort, bestemt for kræsne Ganer og Drikkevarerne ligesaa. Hjemmet var rigt udstyret, der manglede intet. Man vilde jo have været henrykt for at se det Pragt- og Mønsterhjem.

Fint Køretøj havde hun ogsaa, Kusk med Slag og høj Hat og om Vinteren to fine Kanetøjer, det ene med stort fileret Kanetæppe, det andet var en lille norsk Kane, himmelblaa m. Guldstjerner og et stort Isbjørneskind, der bredte sig over hele Kanen. Bagpaa stod Kusken med lang Kappe og Slag. Det har været som en Drøm at fare af Sted i den elegante Befordring, kun Skade at man blev født for sent, saa man ikke oplevede det Eventyr.

Børnene fik god Undervisning; i hvilken By Drengene gik i Skole mindes jeg desværre ikke, men Pigebørnene blev sendt til Holbæk, hvor der var en meget fin Pigeskole - min Moder boede hos Lærerinden der, det var fin gl. Jomfruer, og en ugift Broder, som var Feltpræst blandede sig ogsaa i Undervisningen, saa hun førte en klosterlignende Tilværelse og det kunde jo nok til Tider være trist for en lille spillevende Pige.

Heldigvis havde hun en forstaaende Ven, en Læge Kierkegaard, han kom saa tit og tog hende ved Haanden og spadserede hjem med hende til sin Familie. Ogsaa en Familie, Seidelin, tog sig venligt af hende og inviterede hende til deres Børneballer. I Ferierne blev der saa sendt Køretøjer ud for at hente alle Børnene hjem til Rangle-Mølle.

Det har jo ikke været saa let for Bedstemoder at klare de mange Opgaver efter Mandens Død, den Gang var Kvinderne jo ikke vænnet til at staa paa egne Ben og havde ingen Indsigt i Mandens Gerning. Hun havde ogsaa den store Børneflokk at tænke paa og den sidste lille Pige, Johanne, blev født efter Faderens Død.

Min Moder talte saa tit om hvilket stærkt Indtryk det gjorde, da hun efter Faderens Død saa sin Moder samle hele den store Børneflokk om sig, sætte sig op med dem alle omkring sig i en stor holstensk Vogn og give Ordre til at køre hen til sin Søster og Svoger* paa Gaarden "Kathrinedal" for at høre gode Raad. Svogeren benyttede sig af hendes Ukendskab til Forretningerne og høstede Udbytte deraf. Din Bedstefader, Papa's Far, kunde ikke taale ham, fortalte min Moder, han kaldte ham for Onkel "Nik" (han hed Nicolaj) og saa snart der blev set et Glimt af "Nik" forsvandt altid din Bedstefar for ikke at vise sig før Onkelen atter havde fjernet sig.

Bedstemoder tog sig sin Mands Død meget nær, hun forvandt aldrig Sorgen og det bidrog vel noget til at hendes Væsen blev saa indadvendt og køligt. Hun lagde heller aldrig Sørgedragten, gik Resten af Livet i sorte Kjoler. Det skortede ikke paa Friere (hun var jo saa statelig og køn) men de var hende fuldstændig ligegyldige.

Foruden den store Sorg at miste sin Mand, havde hun ogsaa den Hjertesorg at miste en lille Pige, Laura; saa vidt jeg husker var hun elleve Aar**. Det var hendes Hjertebarn, hun var et ualmindeligt godt Barn, sagde baade min Fader og Moder, hun var saa lys og elskelig - en lille Engel i Sind og Skind. Da hun levede havde de Huslærer i Rangle Mølle saa længe Børnene var smaa og min Fader blev ogsaa som lille Dreng undervist der, han var jo Enebarn i Skovriddergd., Birkenæsgd., saa det var saa let for ham at løbe ned ad Bakkerne til Rangle Mølle. Den lille Laura havde sluttet sig til ham og paa Skoledagene gik hun ham altid i Møde; var han ikke paa Pletten, gemte hun sig inde i en Tjørnebusk ved Vejen for saa at fare ud naar han kom og tage ham i Haanden og saa løb de begge to saa hurtigt de kunde til deres Skoletimer.

I Aaret 1872 forpagtede Bedstemoder sin Ejendom ud til Sønnen, Emil Splittorff, hvorefter hun flyttede over til Nakskov hvor baade hendes ældste og yngste Datter boede, den ældste var jo gift. Meget længe varede Opholdet der ikke, hun blev meget svagelig og indlagt paa Kommunehosp. i København, hvor hun efter længere Tids Sygdom døde 1874.

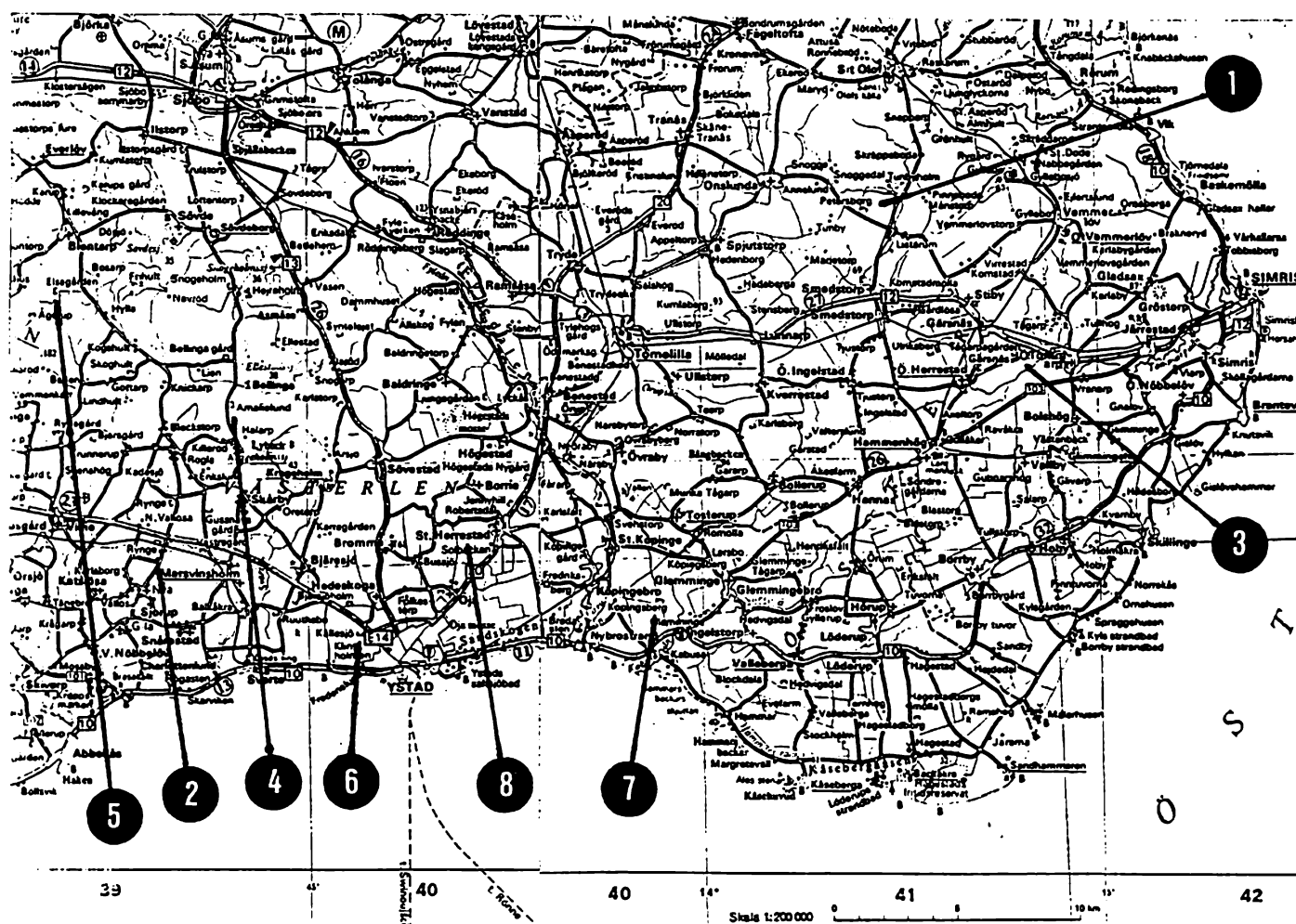
* Henriette og Nicolai: se afsnit X-A, 4. generation

** Laura blev kun 5 år og 9 måneder: se afsnit XI-J

BILAG J

SKANSKE GARDE BEBOET AF SLÆGTEN

Nr	Gård	Soqn	År	Beboer
1	Petersborg	Smedstorp	1864-68	Frederik Ludvig Bang
2	Ryngø	Sjörup	1864-78	Christian Melchior
3	Gärnsnäs	Östra Herrestad	1878-86	do
4	Amalielund	Sövde	1869-75	Anthøn Emil Tamm
	do	do	1873-76	Wilhelm Splittorff
5	Elsagården	Blentarp	1875-09	Anthøn Emil Tamm
6	Källesjö	Hedeskoga	1869-81	Antonin Splittorff
	do	do	1876-82	Wilhelm Splittorff
7	Köpingsberg	Stora Köpinge	1881-85	Antonin Splittorff
8	Gård nr 15	Stora Herrestad	1885-86	do

(Kort fra "KAK Bilkartor Sverige")

BILAG KFÆSTEBREV FOR JOHANNES SPLITTORFF 1836

Ved et fæstebrev overdrager en godsejer brugsretten til en ejendom med tilhørende indtægter af driften til en fæster. Denne skal til gengæld betale et indskud (såkaldt indfæstning) og en årlig afgift samt i øvrigt opfylde de nærmere betingelser i fæstebrevet, og han kan i så fald ikke sættes fra ejendommen. Fæstet gælder normalt på livstid for fæsteren og dennes eventuelle enke, men det er ofte praktiseret og aftalt at fæstet kan gå i arv til fæsterens søn (såkaldt arvefæste). Fæstesystemet stammer fra Middelalderen og bestod med mange ændringer til 1919.

Fæstebrevet for Johannes Splittorff blev underskrevet 10-12-1836 på Lerchenborg og læst 24-12-1836 på Ars-Skippinge herredsting og er i det følgende gengivet fra sidstnævnte kilde (*Ars-Skippinge Herreders Skøde-og Panteprotokol, 1834-38, fol. 481-484*).

Christian Cornelius Greve af Lerche til Grevskabet Lerchenborg, Herre til Birchendegaard, Vesterbyegaard og Astrup med Underliggende, Deres Kongelige Majestæts Kammerherre, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,

Gjør vitterligt: Att have stådt og fæst lige som jeg hermed stæder og fæster til Johannes Splittorft paa sin Livstid og hans Hustru efter ham saalænge hun i Enkestand forbliver, Vandmøllen Øresøe Mølle kaldet, beliggende i Jordløse Sogn Skippinge Herred i Holbeks Amt under Grevskabet Lerchenborg med Bygninger, Mølle Indretninger og Værker samt tilliggende Jorder og Enge i den ved Udskiftningen ere ansatte til Hartkorn Mølleskyld 11 Tønder og fra Hovedgaardstaxt 1 Tønde 6 Skjæpper Ager og Eng, saavel som et norden for Truestrup Skov beliggende forhen under Auensøegaard hørende saakaldet Møllevænge indeholdende 7 Tønder Land, der efter nøieste skjønnende og i Forhold til andre lignende Jorder, skjønnes at indeholde 7 Skjæpper Ager og Enge upriviligeret Hartkorn. - Bemeldte Vandmølle med benævnte dens Tilliggende, hvilken senest har været besiddet af Fæsterens Fader Andreas Splittorft og af dennes Enke godvillig frattraadt ved at fornævnte Johannes Splittorft sin Livstid i Fæste nydet bruge og beholde paa følgende Vilkaar, saaledes som disse indeholder den mellem mig og Fæsteren under 1ste Oktober 1829 oprettet Kontract nærværende Eiendoms Overdragelse betræffende navnlig:

1. Alle Bygningerne med deri værende Quærne og Stampeværk, Dæmninger, Sluser, Broer og øvrige Indretninger saaledes som samme efter den hermed hæftede Syns og Overleveringsforretning er bleven Fæsteren overleveret, skal han være forbunden at holde i forsvarlig Stand, og ved Fratrædelse tilsvare de dermed befindende Mangler. Skulle han i Fremtiden finde det tjenligt at indrette flere Quærne i Møllen eller foretage nogen Slags Forbedring ved Stedet end hvad der nu findes, haves intet derimod naar dertil hvis fornødent gjøres kan erholdes vedkommende Autoriteters Tilladelse, dog under den Betingelse at samme ved Fratrædelse eller Dødsfald vorder min eller Grevskabets efterkommende Besidderes Eiendom.

2. De Vænger og Indhegninger som ere henlagte til Møllen navnlig
a Det saakaldte Mølle vænge 5 Tønder Land,
b Engen og Mosen herved Møllen imellem Dæmningen og Gryde Mølle,
c Det Stykke Jord i Kalhaugen, og
d Den Del af det blaae Overdrev som er Stedet tillagt ved Udskiftningen og indhegnet med Steengjærde bestaaende af 7 Tønder Land (hvorunder ikke er indbefattet de 3 Tønder Land hvorpaa under 1ste Juli 1803 er meddelt Arvefæste), det norden for Truestrup Skov beliggende Vænge, der forhen har været dreven under Aunsøegaard, bestaaende af 7 Tønder Land og endelig af de med Møllen nævnede 3. de Frugt og Kjøkkenhaugen hvoriblandt Baghaugen som støder paa Aaen,
 overlades Fæsteren til Brug og Afbenyttelse paakomlig Maade. Da den Jord af det blaae Overdrev som ligger til Møllen er frie Hovedgaardstaxt følger det af sig selv, at ingen Tiende svares af hvad derpaa maatte høstes.

3. Hvad Gjerdsel og Stavve Fæsteren høist nødvendig behøver til sine Gjærders Lukning, skal han aarlig blive anvist paa den Møllen tillagte Grund, hvor han besørger det hugget og Gjerderne dermed forsvarlig lukkede. Hvad mere Gjerdsel der aarlig maatte kunne hugges paa Møllens Grund forbeholdes mig og efterkommende Besiddere til frie Disposition. Fæsteren maa følgelig ikke enten selv ved egne Folk eller Andre lade hugge noget af Over eller Underskov paa Møllens Grund uden foregaaende Udvisning eller Tilladelse, men derimod hvortil han hermed forpligtes, stedse have den nøieste Opsigt med at intet deraf bortkommer, og hvis han nogen antræffer i ulovlig Skovhugst da strax anmelde det for mig eller Grevskabets Forvalter. - Alt under tilbørlig Ansvar og lovlig Tiltale om det anderledes befindes.

4. Med Møllen følger ingen Besætning eller Inventarium uden alene en stor Jernbilæggerovn, som Fæsteren ved Fratrædelse bliver pligtig at aflevere tilligemed Mølleværker og Bygninger.

5. Med Godsets Bønders Jorder maa Fæsteren til Brug ikke befatte sig eller med dem saae til hælvtten, ei heller paa anden Maade drive nogen Slags ulovlig Handel med dem under hvad Paaskud det end maatte være.

6. Skulle et saa vaadt Aar indtræffe at Høbjergningen paa Flaaeholme Engen falder besværlig, maa Fæsteren paa Advarsel ikke udmale mere af Vandet fra Møllesøen i den Tid, end at Aaen magelig kan modtage det, saaledes at Bagvandet ikke kan løbe over Engbunden, dog at Dæmningerne og Gryde Møllens Fæster ikke dermed tilføies Skade, hvilket i al Fald nøie maa paasees.

7. Fæsteren erhoder aarlig frie Tørveskjær paa Godsets Grund hvor bekvemligst skee kan, nemlig 3 Dages Skjæring med 2 Spader og 1 Afstikker, der bliver ham anvist af Godsforvalteren eller Skytten saa han derefter selv lader skjære behandle og hjemkjøre. - Med den anviste Tørvejord maa han ikke gjøre Fremlaan eller til Andre sælge den skaarne Tørv.

8. I Møllesøen og de 2 Aaer oven og unden for Møllen saavidt Flaaeholme strækker sig, maa Fæsteren benytte Fiskeriet med hvad Slags Redskab han vil, imod at han aarlig en Gang imellem sender Herskabet en Ret Fisk og aarlig 400 Stk. gode Krebs, dog forbeholdes mig eller efterkommende Besiddere Ret til at lade fange Fisk paa forommeldte Steder naar for godt befindes, og til den Ende skal Fæsteren være forbunden at holde en forsvarlig Enge til Herskabets Tjeneste til Brug ved Jagt og Fiskerie. Med Jagt maa derimod Fæsteren aldeles ikke befatte sig hverken paa Grevskabets Eiendom, eller hos nogen anden Jagtberettiget at tilforhandle eller forpagte Jagt, og som Følge deraf under hvad Pretext det end maatte være, paa ingen Maade tillades at holde Jagthunde ei heller andre Hunde at gaae løse, hvilke stedse maa være lænkede. Alt under lovlig Tiltale efter Anordningerne om det anderledes befindes.

9. Alle kongelige Skatter og Paabudde, ordinarie saavel som extraordinarie ingen i nogen Maade undtagen, svarer Fæsteren af sig selv, Familie og holdende Folk, Mølleværker og Bygninger samt det foran benævnte Hartkorn i rette Tid og uden Restance til Grevskabets Besidder. Hvis de ommeldte 7 Tønder Land som indeholdes i Møllelægget med Opmaaling paa befalet Maade i Tiden maatte befindes at indeholde et høiere eller lavere Hartkorn end de 7 Skjæpper, hvortil de nu efter Overenskomst ansættes, bliver Vængets virkelige Hartkorn Maalestokken for de paalagde kongelige Skatter og Paabuddes Udredelse, hvad enten dette for Fæsteren haver Fordeel eller Byrde til Følge.

10. Fæsteren skal være forbunden til at tage halvt Hegn forsaavidt Møllens Jord paastøder andre Eiendomme, til forsvarlig Vedligeholdelse i Overensstemmelse med Anordningerne. Forsaavidt angaaer Hegnet mellem Trustrup Skov og det norden for denne beliggende Vænge, da er Fæsteren pligtig til stedse at vedligeholde denne hele Hegnstrækning i forsvarlig Stand og uden nogen Godtgjørelse, saaledes at ingen Ufred i Skoven foraarsages med Fæsterens eller Andres Creature.

11. Yde aarlig Afgift svarer Fæsteren 114 siger Eet Hundrede og Fjorten Tønder Byg, der betales efter hvert Aars Capitelstaxt, saaledes at pr Tønde aarlig i Afdrag betales 1 Rigsbankdaler Seddel hver 1ste Mai, 1 Rigsbankdaler hver 1ste November samt Resten naar Capitelstaxten er sat, og skulle Capitelstaxten ikke naa 2 Rigsbankdaler Sedler pr Tønde nyder Fæsteren det han saaledes har betalt for meget godtgjort i næstpaafølgende Betalingstermin. Fæsteren er desuden pligtig til saalænge Hovedgaarden Vesterbyegaard drives, for eller ved Herskabet eller en af Høisammes Familie, at formale al den Sigte og Grynmalning frit og uden Godtgjørelse, som ved Gaarden nødvendigen behøves, hvilken Forpligtelse derimod ophører naar Gaarden bortforpagtes til en Fremmed.

12. Den Vei som hidtil af Møllens Fæstere har været benyttet fra Øresø Mølle til Møllevænget igjennem den Deel af Aunsøegaards Skov som paagrændser Flaaeholmene, bliver i Fremtiden oplagt, og skal Fæsteren være forbunden til at følge Veien uden for Steengjerdet paa det blaae Overdrev.

13. Alle i Anledning dette Fæstebrevs Udstedelse forbundne Omkostninger saasom stemplet Papir, Afgiften til Kongens Kasse i Følge Forordningen af 8de Februar 1810 og Gebyhret*) til Retten for Læsningen udreder Fæsteren.

Udi Indfæstning er erlagt 2000 skriver Totusinde Rigsbankdaler Sedler.

Alt forestaaende at efterkomme og opfylde under dette Fæstes Fortabelse.

Saaledes udstedes dette Fæstebrev til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Lerchenborg den 10.de December 1836

C Lerche
(LS)

*) 84 Rigsbankdaler Sedler

BILAG LDANSK BREV AF 1-3-1719 FRA JOH: SPLIETTORFF

Brevet er til Cammer Secretaire Castensen i København.

Høyædle Grev Secretaire

Efter som jeg paa atskillige gange har angivet og ladet besigtige saavel af Sigr. Sal: Nicolaj Olsen som af Mester Andreas Jacobsen den farlig Vanskelighed som der finder sig for min Kølle*, og jeg endnu icke har hørt nogen assistence eller reparation i nogle Maader. Saa nøder jeg til at andrage det for Edle Herr Secretaire for at undflye Ildebrand og andre Ulycker som deraf muligen kunde tage deris oprindelse; Helst fordi jeg formener den store Affection som Edle Herr Secretaire haver for mig, i det hand haver beordret Mester Niels Hansen at skulde besigtige og angive hvad behørige Materialier som der til kunde behøves. Da har hand i henseende til dennes store farlighed for got befunden, at begiere efterfølgende Materialier.

3000 Muursteene. 1 Tønde Kalk. 1 stk 10 alen tre, Et førrbret 5 alen lang. Hvad sig andre materialier er angaaende, saa som Sand, Leer, Grundsteene og andet mere, vil jeg eftersom jeg formener Deris gode favør gierne self forskaffe, saa snart De kun beordrer sammen at Reparere mig den. Hvorfor jeg nest tusind taksigelse med all ærbødigste Respect forbliver

Høyædle Grev Secretairs

Tienestberedvilligste Tienere

Schou Rider Huuset 1 Martij
Anno 1719

Joh: Spliettorff

* Lille hus, ofte afsides beliggende pga. brandfare, med ovn til tørring af malt eller humle

BILAG NBOET 1739 EFTER JOHAN HENDRICH SPLITTORFF

Det første møde i skifteretten til behandling af Johan Hendrichs bo fandt sted den 8. maj (tre dage før begravelsen). Ved den lejlighed blev der udarbejdet en fortegnelse over indbo og besætning, der blev solgt på auktion den 22. maj. Det kan være interessant at se, hvordan et hjem kunne være indrettet for godt 250 år siden. Derfor gengives fortegnelsen sammenholdt med de priser, der blev opnået ved auktionen (*Vemmetofte Godsarkiv, fol. 15-38, film 439*).

Auktionen var en stor begivenhed, selv om den lå på en fredag. Der var et trykt katalog, der desværre ikke er bevaret, og auktionen blev et tilløbsstykke med ialt 55 købere, høj og lav, fra det halve Stevns. Adskillige ville sikkert gerne se boet efter den omend ikke velbeslåede med penge så dog velekviperede ungarle skovrider, der kun blev 25 år. Mange af tingene er dog ret ordinære, og man kan i dag undre sig over, at fx Gamle Rasmussen kørte eller red de c15 km fra Roholte til Vemmetofte for at købe en brugt underdyne. Men man havde tid den gang, intet gik til spilde, og desuden var auktionen en velkommen lejlighed til socialt samvær.

Blandt køberne var fra slægten kun Carl Splittorff og hans næstensvoger Jochim Grandjean, der to dage før auktionen var blevet udnævnt til at efterfølge Johan Hendrich som skovrider i Vemmetofte.

Priserne er i rigsdaler = 6 mark = 96 skilling.

*) købt af Carl Splittorff

**) købt af Jochim Grandjean

I Stuen

1 Aske Bord med drejede føder	1	3		
1 Furre Benck		1	4	
6 Røslæders Stoele	6	3		**)
4 stk. Dyre Skind	3	3		
1 Tin Thee-Potte med fod		5	15	
1 Bog med et sort Carterands Bind med Spender, kaldet Davids Psalmer, sadt i Rim paa tydsk, med stoer Stirne		3		*)
1 Thee Bræt af træ		1		
1 Thee Flaske			5	
1 blaat Kruus med laag		2	15	
8 Sie Bøtter		3	11	

1 Træstoel med halmsæde			6	
1 Agger Hønsegarn		3	1	
1 Bileggerovn	6			
1 gl. blaa Kappe		2	4	
1 brun dito		3	10	
2 grønne Pudehynder	2			
1 Hagelbøsse	3	1		
1 dito	1	2	2	
1 Hirskefænger med messing beslag og grønt geheng		3	1	
1 par Støvler	2			
1 grøn klædes Klædning, bestaar af Kioel, Væst og Bugser med cameelhaars knapper	12			
1 sort klædes Kioel)	2	5		
1 grøn klæde Kioel, medt.)				
1 gl. Rock de laar med messing knapper	1	1		
1 grønt Reiseslag		2	8	
1 Paruque Naturel haar		3	2	
1 dito		3	2	
1 gl. dito			8	
1 rødt furre Bord med Skuffe under		2	13	
2 gl. Pude Vaar		1	14	
1 Blaaelærrits Dug)	1		5	
1 dito)				
1 liden dito)				
1 dito)		2	6	
1 dito)				
1 Hørlærrits Skiorte		5		*)
1 dito		3	1	*)
1 dito		3	1	*)
2 Hals Kraver		3	1	*)
2 gl. Neteldugs Halsklude		1	4	*)
1 par Halv Ermer)		2	5	*)
1 par dito)				
1 Furre Himel Sengested med drejede pærretræ Stolper	1	5	7	
1 blaaterned Omheng med røde florettes baand omkanted, bestaar af 4 stk. og 2 kapper	1	3		
1 Olmerdugs Overdyne	2			
1 par Hørgarns lagen	1	4	12	
1 guulstribed Hoveddyne	1	2	2	
1 hvid ulden dito	1	1	15	
1 Bolsters Underdyne	3	5		
1 lidet Haandklæde			6	
1 Støbekust			7	
1 lidet Drøfttrug			2	**)
1 Furre Sengested		5	2	
1 par blaaegarns Lagen		5	15	

1 graaestribet Hovedpude		4	
1 Bolsters Underdyne	2	4	8
1 Stoel med siælhundsskind overtrækket		4	
1 nyt furre Skab med 3 rum og behørig beslag	2		9
1 Klæderække)		4	

I det øverste Kammer

1 Kiste Benck)			
1 Nat Skrin		5	
1 Sengested		3	8
1 sortstribet Overdyne	1	3	9
1 blaaegarns Lagen		4	
1 nye sortstribet Hoveddyne	1		3
1 Hampe Underdyne	2		
1 Grov Heile)		1	9
1 gl. dito)			
1 Agger Hønsegarn)			
1 lidet Tirasgarn)			
1 stort dito)	2		**)
1 lidet stk. Rug i vænged og alle kiøcken)			
urterne)			
1 Ræve Saxser	2	4	
1 gl. Rock		3	2
6 Biestader	6	2	18
1 Brygger Kieddel med deckel hat og piber paa 3 fierdinger	12	4	2
1 Eege Kar	1	4	15
1 Trug			2
1 Hackebræt			8
1 liden Jern Gryde		4	8
1 Fyr Fad		2	
1 Jernpande		2	**)
1 Ebleskive Pande		2	8
1 Jern Rist		1	15
1 gl. stk. Jern til en træfoed			2
1 Ovn Ballie		2	2
1 Ildskuffe og 1 Ildtang		4	
1 Vasker Ballie		1	4
1 Spand			10 **)
1 dito			9
1 Trappe			4
1 stand fierding			4
1 Sie			7
1 Blick Dørslag		"tilhører Stervboe"	
1 Kierne		2	
1 Ballie		1	3
1 stand Halvtønde		1	

1 Brendeviins Ancker	1	8	
1 Eege Halvtønde	1	8	
1 Svaletønde	2		
1 stoer Huggeblock	1		
1 Degetrug	3		
1 dito	1		
1 Jerndør til Brendeviinspanden	1	2	
1 Gaase Benck		7	
1 Selde	"ej solt"		
1 gl. Sold		2	
1 Sigte	1	2	
1 lidet furre Bord	1	11	
1 halv Bordblad	1		
1 Silde fierding		4	
1 Gryn Kube	1	2	
1 Bøtte		3	
1 Otting		3	
1 Brød Heck		5	
3 Kissebær Bredder		7	
1 Edicke Krucke		3	
1 gl. Hackebret)			
1 liden Madkurv)	1		
1 Skotte Træ)			
1 Brendeviins Ancker)			
1 Trappe)		12	
1 Skammel)			
1 Meel Benck	1	2	**)
1 gl. stand Tønde		8	
8 Bie Kubber	3	12	
1 Tiere Bimbel		4	
1 Gryn Kube		8	
1 dito)	4	8	
1 Skruppe)			
1 Krudthorn)			
1 Kugleform)			
1 Krudtprøve)	1	11	
1 Mundstøcke til et Walthorn og 1 gl.)			
Printzmitalskee)			
1 Hagelpung uden horn)			
1 lidet Vrit		4	
1 Skruee Sier)			
1 Kam)		12	**)
1 Linial)			
1 Spids Glas)		11	
1 Studs Glas)			
1 lidet Brendeviins Glas	"er i støcker"		
2 Beer Krucker		5	
2 Hyller	1		**)

2 Raadyr Huder 8 **)

Udi Gaarstuen

1 Drage Kiste	7			**)
1 Furre Kiste	3			**)
2 Ancker)		1	6	
3 stk. Sengegardinstenger)				
1 Stang Jern	1	2	5	**)
1 Jern Bismer	1	2	8	
1 fersk Olden med laag	2	2		
1 Ølltønde)		4	3	
1 Halv Tønde)				
1 stand fierdinger)		1	3	
1 Ølltragt)				

I Gaarden og i Stalden

1 lysebrun Hest, 7 aar	12	5		
1 mørkebrun dito, 14 aar	12			**)
2 Skydesadler med behør)	4			**)
1 Skydegrime)				
1 par Polske Stenger med hovedlag		1	2	
1 nyt Seeletøyt med behør	4			**)
1 gl. Trug		1	3	
1 nyebeslagen Vogn, med 3 agestoele og haver	15	1		**)
1 nye Slede	1	5	11	
1 Hiulbør		2	1	
1 Svinetrug			12	
1 rødstierned Koe, 5 aar	6	5	15	**)
1 sorthielmed dito, 9 aar	5			
9 Faar med 8 Lam	12			
1 Væder		5		
1 Soe)				
2 Galte)	8	2	2	
8 Sviin)				
1 Støbeskee			4	

I Karlekammeret

1 Sengested		1	5	
1 sortstribed Overdyne	1			
2 blaaegarns Lagen		5		
2 Hovedpuder		5	2	
1 Hampe Underdyne		4		
1 Rulde	2	1		
1 Naver		1	5	
1 Baand Kniv		1	4	

1 Hammer			11	
1 Vrimmel)		7	
1 Huggejern)			
1 Buesaug		3	5	
1 Slibetrug med steen		2		
2 Anckere med sine giorder		4		**)
1 Paryk block			8	
1 Jern Nøde		3		
2 Jern Vægge			9	
1 Bold Øxse		2	15	
1 Hund med lencke		1	4	
1 ung Hønsehund		3		
1 Geedebuck		4		
1 Skiærekiste med Kniv		3		
1 Høetyve			8	
4 Gris med tyve Grislinger	1	4		**)
1 Gase		1		**)
1 par sorte Bugser	1	1	4	
8 Høns		4		**)
1 gl. grøn klædes Kioel	1	3	2	
2 fænder og 1 Andrick, Andricken er død***)		1		
1 Kuglebøsse	1			**)
1 gl. Spade og 1 Kommenhacke			12	
1 Spade		2		**)
1 Hand Øxse		2		
4 Langskagler, 7 Skeer, 5 Brike			11	
1 Malckeboette			12	
1 Kaal fierding		1		
1 Kiæddelkrog		2		**)
2 Serke		4	15	
<hr/>		<hr/>		
Summa		241	2	1

***) Den levede ved boopgørelsen og er derfor med i auktionslisten, men kunne åbenbart ikke holde til alt postyret!

I bofortegnelsen findes også "1 lidet Stue Uhr" vurderet til 1 rigsdaler. Det er ikke med på auktionen, så antagelig har en af arvingerne udtaget det på forhånd.

BILAG 0LITTERATUR OM DEN NYERE SLÆGT

(Biografiske håndbøger og opslagsværker er ikke anført)

- Gregers Hansen: "En formue samles og spredes". Personalhistorisk Tidsskrift 1990:1 (slægterne Lorentzen og von Lutten)
- Rune Kjellander: "Familjen Hoyer i Schleswig-Holstein och Sverige", Värmdö 1986
- H. Albrechtsen: "Stamtavle over Købmand af Nakskov Ole Engel Heje og Hustru Anna Cathrine Splittorffs Sødskende og disses ægte Descendenter". Roskilde 1912
- Agnes Splittorff Christensen: "Slægtsminder. Skrevet 1940-43 til Frederik Ludvig Bernhard Bang Splittorff". Håndskrevet.
- Frederik Bang Splittorff: Slægtstavle. Håndskrevet.
- I W Hansen: "Raadmand i Assens Jørgen Bangs (d. 1579) Efterkommere". Krusaagaard 1940
- Christian Weinreich: "Slægten Weinreich fra Bjergsted", 2. udg, bind 1, 1994.
- Heinz Peter Splittorf: "Patrum Memoria", 2. Aufl., 1998
- Torben Hvidegaard: "Slægten Hvidegaard fra Vendsyssel", 2. udg. Allerød 1996
- Torben Hvidegaard: "Slægten Johansen fra Brønderslev", Allerød 1995
- Otto Smith: "Næstved 1135-1935". Næstved 1935, s216
- "Af købmand Simon Jacobs Optegnelserbog". Historiske Meddelelser om København, bind 2. København 1909-10, s407
- Herluf Krabbe: "Kastellet gennem 300 år". København 1964, s211
- Victor Krohn: "Kastellet Frederikshavns Fængselshistorie gennem 250 Aar". u.å. s206
- Dr J V Neergaard: "Mit Livs vigtigere Tildragelser", 1. del. København 1844, s8-10
- Karoline Graves: "Om 'Kongens Møller' og Omegn i gamle Dage". Fra Holbæk Amt, 1919.
- Karoline Graves og Henrik Ussing: "Ved Halleby Aa". København 1942
- Niels Jensen: "Kongens Møller ved Skarriidsø". Fra Holbæk Amt, 1941 og 1942. Særtryk 1951
- Jørgen F. Christensen: "Rundt til danske vandmøller". 1991.
- FW Morén/G Swensson: "Ystads Historia", II/III, 1953/54
- ST Thomasson: "Ystad", 1966
- Esben Graugaard: "R Færch's Tobaksfabrik Holstebro 1869-1961". Holstebro Museum 1984
- "Venstres 10 Kandidater til Byrådsvalget i Viborg". Viborg Stifts Folkeblad, 11-3-1950
- "Samarbejde i ægteskabet blev en livsforsikring". Aarhus Stiftstidende, 28-9-1958

REGISTER TIL DEN NYERE SLÆGT

Omfatter følgende grupper: 1) Splittorff'er, dvs. personer der ved dåb, adoption eller navnebevilling har fået navnet Splittorff (uanset stavemåde) som eneste efternavn. 2) Ægtefæller til Splittorff'er. 3) Kvindelige Splittorff'ers børn og disse børns ægtefæller (men ikke samlever). 4) Splittorff'er der ikke bruger slægtsnavnet samt disses ægtefæller og børn.

De tyske aner til den nyere danske slægt er ikke medtaget.

1. Splittorff'er

Adelheid Benedikte Ketty Emilie Bang (1926-1926)	134
Albert Henry (1907-)	147
Anders (1974-)	133
Andrea Margrethe g. Simonsen (1811-)	97
Andreas Antonin (1837-1886)	123
Andreas Conrad (1786-1828)	102
Ane Catrine g. Heje (1839-1907)	115
Anna Emilie Margrethe g. Nielsen (1871-)	128
Anna Henriette (1878-1892)	142
Anne Kirstine g. Mogensen Biørn (1710-)	51
Anne Kirstine (1761-)	55
Apollonia g. Olsen (1779-1804)	58
Astrid Cornelia (1875-1925)	124
Barrabra Kirstine g. Weinreich (1783-1866)	79
Birgita Fridericha (1788-)	57
Birgite g. Albreth Johansen (1752-1817)	76
Björn Börkur (1979-)	179
Bo Lennart (1956-)	160
Camilla Christine Bang (1990-)	139
Carl (1719-1799)	54
Carl (1785-)	75
Christen Jørgen Johannes (1842-1906)	141
Christian (1763-1807)	78
Christine Marie (1844-1844)	114
Christine Marie g. Christensen (1845-1920)	117
Conrad (1722-1793)	73
Conrad (1788-1850)	96
Conradt (1790-1828)	78
Daniel (1979-)	161
Edel Maria g. Christensen (1870-1922)	125
Edel Sørine Caroline g. Bang (1819-1873)	100
Einar Johannes (1882-1974)	145
Ellen Cathrine (1880-1903)	142
Ellen Marjorie g. Eike (o1915-)	146
Else Marie g. Solbjerg (1747-1819)	59

Else Marie (1758-)	65
Elly Olga g. Andersson (1919-1998)	154
Emil (1885-1947)	154
Emilie Sophie Ketty Adelheid Bang g. Stæhr (1927-)	136
Emma (1978-)	158
Erik William (1954-)	179
Frederik Johannes (1897-1966)	130
Frederik Ludvig Bang (1885-1968)	134
Frederik Ludvig Bernhard Bang (1922-)	138
Frida (1973-)	158
Georg Henrik Bang (1959-)	138
Greta Julianne g. Østergaard Pedersen (1917-)	168
Gully Aina g. Sundström (1913-1995)	155
Hanne Emilie Bang g. Jæger (1956-)	139
Hedevig Fanny (1888-1890)	142
Helle (1967-)	133
Henriette Conradine Nicoline g. Tamm (1850-1920)	119
Ingrid Elisabeth g. Johnsson (1953-)	159
Joe Ketty Adelheid Bang g. Blicher (1921-)	135
Johan (1755-1833)	66
Johan (1982-)	161
Johan Emil (1840-1903)	116
Johan Hendrich (1713-1739)	52
Johann Ehrhard (1820-)	68
Johann Henric (1756-)	74
Johanne Eline g. Tamm (1815-1851)	99
Johanne Georgine g. Møller (1851-1934)	121
Johanne Laura (1875-)	142
Johannes (1676-1737)	47
Johannes (1744-1813)	56
Johannes (1754-1822)	94
Johannes (1811-1851)	113
Jonna g. Hvidegaard (1941-)	175
Julius Fredrik Wilhelm (1883-1942)	166
Jusine (1761-)	65
Jørgen Nicolai (1763-1763)	65
Karen Marie g. Daignault (1940-)	148
Karin Margareta (1957-)	157
Karl-Erik (1957-)	161
Kathy Campbell g. Mackenzie (1943-)	149
Kim (1973-)	195
Kirsten (1940-1940)	174
Kurt Albert (1946-)	150
Lars (1948-)	133
Laura Eline (1847-1853)	114
Lauridtz (1784-)	57
Louise Johanna (1873-1920)	130
Louise Margrethe Bang (1986-)	139

Ludvig Johannes (1874-1874)	124
Maren Catarina (1750-1750)	54
Maren Kathrina g. Ollerup (1752-)	54
Margarethe g. Hansen (1780-1830)	56
Maria Vilhelmine g. Christoffersen (1874-1908)	143
Marie (1982-)	160
Martha Cathrina (1715-)	50
Michael (1970-)	195
Morten Conrad (1790-1846)	83
Nanny Julia Andrea g. Månsson (1916-1993)	156
Niels Crom (1725-1792)	64
Niels Johan (1791-1791)	67
Niels Johan (1794-1826)	68
Olga (1887-1972)	153
Oscar Eugen Antonin (1879-1880)	124
Ove Allan (1911-1913)	167
Ove Georg (1881-1953)	137
Ove Julius (1945-)	194
Povel Abraham (1782-1784)	57
Rene Kristin (1979-)	150
Sidse Cathrine g. Christensen (1787-)	82
Sidsel Katarina (1711-)	50
Sigrid Odine (1878-1887)	124
Simon (1992-)	133
Sophia Lovise Hedewig g. Bendixen (1822-)	68
Stefan (1974-)	159
Stina (1984-)	160
Sven Anders (1951-)	158
Thalia Johanne g. Sass (1885-)	144
Tore Freddy William (1917-1955)	171
Torsten Emil Albert (1926-1982)	157
Vagner Aage (1900-1983)	132
Veronika (1982-)	159
Wilhelm August (1846-1908)	152
William (c1950-)	145
William Johannes (1922-)	145
Aase g. Ramsby (1942-)	177

2. Ægtefæller til Splittorff'er

Albreth Johansen, Johan (c1759-1826)	76
Andersson, Elfrida (1930-)	157
Andersson, Ingvar	154
Baldauf, Ida Helen (gift 1936)	147
Bang, Frederik Ludvig (1817-1868)	100
Bang, Ketty Emilie (1845-1909)	123
Bendixen, Christian Severin Werner (1837-)	68
Bendixen, Kirstine (1798-1875)	68

Biørn, Axel Mogensen (gift 1730)	51
Blicher, Kai (1920-)	135
Christensen, Jørgen (c1783-1846)	82
Christensen, William Alexander Bertrand (1845-1932)	117
Christensen, William Nicolai (1856-1907)	125
Christoffersen, Carl Valdemar (1874-)	143
Clark, Florine (gift 01950)	145
Daignault, Greg	148
Düring, Alva (1890-1967)	154
Eike, George (gift 1938)	146
Eliassen, Andrea Emilie Sofie (1862-1939)	152
Fischer, Sophia Cathrine Hedevig (1768-1834)	66
Frederichsdatter, Kirstine (gift 1807)	57
Greflund, Augusta Charlotta (1884-1975)	166
Greve, Emilie Sofie (1895-1976)	137
Greve, Johanne Wilhelmine (1897-)	134
Hansen, Anders (c1765-)	56
Heje, Ole Engel (1837-1910)	115
Holm, Louise (1969-)	195
Hvidegaard, Torben (1933-)	175
Høyer, Barbara Kirstine (c1723-1782)	73
Jensen, Anna Marie (1885-1972)	145
Jensen, Valborg Kirstine (1914-)	171
Johnsson, Roland (1951-)	159
Jæger, Axel (gift 1976)	139
Jørgensdatter, Abelone (c1719-1771)	54
Knudsen, Wilhelmine Maria Mathilde (1850-1897)	141
Krom, Else Marie (1687-1736)	47
Lange, Sibylla (1725-1800)	64
Larsen, Karen Madsine (1901-1965)	132
Laurisdatter, Maren (1747-1802)	56
Mackenzie, Ken	149
Mortensdatter, Mette (c1759-)	74
Moulen, Belinda Sue (gift 1978)	150
Møller, Ane Cathrine (1783-1872)	102
Møller, Anna Margretha Guldager (1796-1824)	98
Møller, Christian Georg (1845-1887)	121
Møller, Marie Georgine (1816-1874)	113
Månsson, Manne Olof (1915-)	156
Nielsdatter, Kirstine (c1748-1826)	78
Nielsen, Jens Kristian (1867-1939)	128
Nilsson, Eva (1959-)	161
N.N., Doris Vilhelmine Blondine (1858-)	142
N.N., Kathy	145
Ollerup, Peder Jørgensen (gift 1776)	54
Olsen, Lars Erich (c1773-)	58
Pedersen, Inge (1945-)	133
Perez, Luanda Sanchez (1976-)	179

Ramsby, Steen Erik (1938-)	177
Rasmussen, Abelone (1841-)	116
Riewe, Roswitha (1954-)	160
Rudolphs, Sabine (c1714-1798)	55
Rundberg, Anna Margrethe (1749-1819)	94
Sass, Jørgen Johannes Jensen (gift 1906)	144
Simonsen, Hans Peter (1807-1862)	97
Skog, Anna Sigrid (gift 1947)	157
Solbjerg, Mads Nielsen (c1740-1799)	59
Stensborg, Ane Cathrine (c1791-1867)	83
Stoklund, Minna Kirsten (1921-)	138
Stæhr, Jørn (1920-1972)	136
Sundström, Åke (1906-1974)	155
Tamm, Anthon Severin Emil (1844-1909)	119
Tamm, Flemming Christian (1799-1854)	99
Wegener, Randi (1944-)	194
Weinreich, Johan Daniel (1776-1830)	79
Østergaard Pedersen, Kristian (1911-1966)	168
Akerblom, Gull (1941-)	151

3. KVINDELIGE SPLITTORFF'ERS BØRN OG DISSE BØRNS ÆGTEFÆLLER

Andersson, Eva Lisa (1947-1961)	154
Axelsdatter Biørn, Elisabeth Marie (1740-)	51
Bang, Hanne Margrethe Guldager (1842-)	101
Bang, Laura Elisabeth Conradine (1840-)	100
Bilsted, Edeline Frederikke (1805-1850)	80
Blicher, Bente (1943-)	135
Blicher, Birgitte (1949-)	135
Blicher, Dorte (1945-)	135
Blicher, Kai (1953-)	135
Christensen, Agnes Splittorff (1879-)	118
Christensen, Johannes Andreas Emil (1874-)	118
Christensen, Knud Arne Splittorff (1900-1977)	127
Christensen, Laura Elisabeth (1878-1879)	118
Christensen, Petrine Antoinette (1895-1980)	126
Christiansdatter, Maren (c1800-)	77
Christiansdatter, Maren (c1806-1869)	77
Christoffersen, Henny Camilla (1900-)	143
Christoffersen, Karl Emil Poul (1902-)	143
Clausen, Elvin	168
Cramer, Carl Christian (1817-1874)	81
Daignault, Karen	148
Daignault, Mark	148
Daignault, Neal	148
Daignault, Patrick	148
Eike, Marjorie	146
Eike, Peter	146

Eike, Ronald	146
Erichsdatter, Abelone (1799-)	58
Erichsdatter, Chatrine (1802-)	58
Erichsdatter, Kirsten (1798-)	58
Erichsdatter, Maren (1804-1804)	58
Esdorf, Dorte (1954-)	136
Hansdatter, Oline? Magrete (gift 1813)	77
Hansen, Niels (gift c1858)	97
Hvidegaard, Tore (1979-)	176
Johansdatter, Anne Kirstine (c1786-1811)	77
Johansdatter, Emilie (c1793-)	77
Johansen, Jens (c1784-1842)	76
Johansen, Johan Conradt (c1782-1796)	76
Johansen, Niels (c1795-)	77
Johansen, Peder (1824-1908)	81
Johansdatter, Cecilie (1801-)	77
Johansen, Søren Jesper (c1788-)	77
Jørgensen, Julie Cecilie Tengnagel (1900-)	127
Kunkel, N.N.	144
Larsen, Peder (c1784-1829)	77
Larsen, Peder (1809-1850)	81
MacKenzie, Heather	149
MacKenzie, Ken	149
Madsdatter, Johanne (1780-)	59
Madsdatter, Voldborg (1784-f1786)	59
Madsen, Nanna (1949-)	136
Madsen, Niels (c1785-)	59
Madsen, Søren (1790-1796)	59
Melchior, Frederik Christian (1836-1886)	101
Melchior, Vilhelm Julius (gift 1863)	100
Månsson, Margit Alva (1946-)	156
Månsson, Ulla-Karin (1940-)	156
Nielsdatter, Karen (c1789-1830)	76
Nielsdatter, Karen (1796-1816)	76
Nielsen, Christen Antonin Splittorff (1896-1966)	128
Nielsen, Edith Ketty Splittorff (1901-1995)	128
Nielsen, Ellen Margrethe Splittorff (1905-)	129
Nielsen, Ib Splittorff (1899-1917)	128
Nielsen, John Sander (gift 1970)	135
N.N., Gloria	146
N.N., Kerstin	155
Oldsatter, Ane Margrethe (1788-1873)	80
Ovesen, Ove Christian (1901-1973)	129
Pedersdatter, Ane Mette (1830-1892)	80
Pedersdatter, Karen (1807-1870)	80
Pedersen, Hans (c1787-)	77
Ramsby, Camilla Lizette (1972-)	178
Ramsby, Christian Erik (1967-)	177

Ramsby, Kenneth Erik (1970-)	178
Rasmusdatter, Elsebeth (1725-)	51
Ravnsbo, Ole Lykke (1945-)	135
Riber, Jens Peter (1959-)	136
Sass, Anna Elizabeth Jensen (1911-)	144
Sass, Else Jensen (1909-)	144
Schjørring, Marie Louise (gift 1911)	118
Schrøder, Olivia Johansen (1914-)	127
Simonsdatter, Ane Margrethe Catrine (1833-)	97
Simonsen, Conrad Carl (1835-)	98
Simonsen, Edel Flemmine Lovise (1848-)	98
Simonsen, Frederikke Dorthea (1842-)	98
Simonsen, Hanne Emilie (1840-)	98
Simonsen, Johannes Andreas (1850-)	98
Simonsen, Martine Sørine (1838-)	98
Simonsen, Nicoline Andrea (1845-)	98
Snyder, Dave	148
Stensson, Maria Lovisa (1883-)	120
Stæhr, Anne Dorte (1959-)	136
Stæhr, Henrik (1956-)	136
Stæhr, Michael (1953-)	136
Stæhr, Peter (1949-)	136
Sundström, Bertil (1945-1991)	155
Sundström, Birgitta (1947-)	155
Tamm, Antoinette Kristina (1873-)	120
Tamm, Axel Thorwald (1874-)	120
Tamm, Bror (1890-)	120
Tamm, Flemming Antonin Johannes (1871-)	120
Tamm, Johanna Maria Emilie (1870-)	120
Tamm, Kristian Møller (1878-)	120
Tamm, Vilhelm August (1878-)	120
Weinreich, Carl Conradt (1803-1877)	80
Weinreich, Christian Frederik (1810-1898)	80
Weinreich, Frederik Daniel (1806-1890)	80
Weinreich, Jacob Henrich (1816-1817)	81
Weinreich, Jacobine Danielsdatter (1818-1901)	81
Weinreich, Mette Marie Danielsdatter (1813-1852)	81
Yoder, George	146
Ørning, Niels Peter Valdemar (1876-1943)	126
Østergaard Pedersen, Bjarne (1956-)	168
Østergaard Pedersen, Kirsten (1951-)	168

4. SPLITTORFF'ER DER IKKE BRUGER SLÆGTSNAVNET SAMT DISSES ÆGTEFÆLLER OG BØRN

Andersen, Mads (1777-1855)	60
Carlsen, Johan Hendrich (1755-1833)	60
Carlsen, Jørgen (1759-1798)	63

Caspersdatter, Karen (o1757-1842)	63
Hendrichsdatter, Apelone (1784-1848)	60
Hendrichsdatter, Johanne Marie (1798-1798)	61
Hendrichsdatter, Maren (1791-1791)	61
Hendrichsdatter, Maren (1802-1875)	61
Hendrichsen, Carl Christian (1782-1849)	60
Hendrichsen, Johan Henrich (1850-1850)	61
Hendrichsen, Mads Jørgen (1806-1890)	62
Hendrichsen, Niels (1787-c1788)	61
Hendrichsen, Niels (1789-1816)	61
Hendrichsen, Rasmus (1796-1865)	61
Jensdatter, Elisabeth (c1781-1848)	60
Jørgensdatter, Abelone (1788-)	63
Jørgensdatter, Anne (1784-)	63
Jørgensdatter, Sophie (1792-)	63
Jørgensen, Carl (1790-)	63
Jørgensen, Carl Christian (1783-c1785)	63
Jørgensen, Casper (1795-)	63
Kjellström, Jan-Erik Rudolf (1946-)	157
Madsen, Niels (1837-)	62
Nielsdatter, Anne (1796-1855)	62
Nielsdatter, Johanne (c1751-1795)	60
Rasmusdatter, Birthe Marie (c1755-1836)	61
Rasmusdatter, Maren (1800-)	61